

Euroopan unionin virallinen lehti

C 217

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

56. vuosikerta
30. heinäkuuta 2013

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

I Päätöslauseimat, suositukset ja lausunnot

SUOSITUKSET

Neuvosto

2013/C 217/01	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Itävallan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Itävallan vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	1
2013/C 217/02	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Belgian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Belgian vuosien 2012–2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	5
2013/C 217/03	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Bulgarian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Bulgarian vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	10
2013/C 217/04	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Tšekin vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Tšekin vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	14
2013/C 217/05	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Tanskan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Tanskan vuosien 2013–2016 lähestymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	18
2013/C 217/06	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Viron vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Viron vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	21

FI

Hinta:
7 EUR

(jatkuu kääntöpuolella)

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö (jatkuu)	Sivu
2013/C 217/07	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Suomen vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Suomen vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	24
2013/C 217/08	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Ranskan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Ranskan vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	27
2013/C 217/09	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Saksan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Saksan vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	33
2013/C 217/10	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Unkarin vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Unkarin vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	37
2013/C 217/11	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Italian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Italian vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	42
2013/C 217/12	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Latvian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Latvian vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	47
2013/C 217/13	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Liettuan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Liettuan vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	51
2013/C 217/14	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Luxemburgin vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Luxemburgin vuosien 2012–2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	55
2013/C 217/15	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Maltan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Maltan vuosien 2012–2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	59
2013/C 217/16	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Puolan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu neuvoston lausunto Puolan vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmasta	63
2013/C 217/17	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Romanian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Romanian vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	67
2013/C 217/18	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Slovakian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Slovakian vuosien 2012–2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	71

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

SUOSITUKSET

NEUVOSTO

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Itävallan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Itävallan vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja työllisyysstrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinaointia, ja siinä keskitetään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.

(2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suun-

taviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä loka-kuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽²⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhden-
netyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yh-
dennetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja
työllisyyspolitiikassaan.

(3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyi-
vät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyysso-
pimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen,
EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia
keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät
toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja
ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eu-
rooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja
maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

(4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽³⁾ Itävallan vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjel-
masta ja lausunnon Itävallan vuosien 2011–2016 vakau-
sohjelmasta.

(5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspoli-
tiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi
niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 makrotalouden
epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta
16 päivänä marraskuuta 2011 annetun asetuksen (EU)
N:o 1176/2011 perusteella varoitusmekanismia koskevan
kertomuksen ⁽⁴⁾, jossa Itävallan ei katsottu kuuluvan nii-
hin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tar-
kastelu.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

⁽³⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjauksjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekohdista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.
- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisiin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (8) Itävalta toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuosia 2012–2017 koskevan vakausohjelmansa 16 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (9) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vuoden 2013 vakausohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoi, että Itävalta toteutti huomattavia vakauttamistoimia talousarvion saattamiseksi liiallisen alijäämän korjaamiseen johtavalle uralle. Vakausohjelmassa julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on optimistinen. Vakausohjelmassa kaavaillun julkisen talouden strategian tärkeimpänä tavoitteena on supistaa julkisen talouden alijäämää vähitellen siten, että saavutetaan nimellisesti tasapainoinen julkisen talouden rahoitusasema viimeistään vuonna 2016 ja keskipitkän aikavälin tavoite viimeistään vuonna 2017. Vakausohjelmassa vahvistetaan aiempi keskipitkän aikavälin tavoite, joka on 0,45 prosentin rakenteellinen rahoitusasema suhteessa BKT:hen. Keskipitkän aikavälin tavoite vastaa vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia. Nykyisten ennusteiden perusteella Itävalta etenee suunnitelman mukaisesti voidakseen korjata liiallisen alijäämänsä viimeistään vuonna 2013, kun otetaan huomioon, että julkisen talouden alijäämä oli 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2012, ja komission yksiköiden ennusteen mukaan sen odotetaan laskevan edelleen 2,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja 1,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2014. Erään suuren pankin lopettamiseen saattaa kuitenkin liittyä lisäkustannuksia, joilla voi olla merkittävä alijäämää kasvattava vaikutus. Rakenteellisen alijäämän supistuttua voimakkaasti, liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä vuonna 2012 edellytettyä sopeuttamisuraa nopeammin, sen ennustetaan kasvavan vuonna 2013 jopa 1,8 prosenttiin. Myös komission yksiköiden ennusteissa vahvistetaan rakenteellisen alijäämän hienoinen kasvu vuonna 2013. Vuoden 2014 jälkeistä aikaa koskevien vakausohjelman tietojen mukaan uudelleen laskevan rakenteellisen rahoitusaseman perusteella rakenteellisen sopeutuksen ennakoitua ylittävän 0,5 prosenttia vuonna 2014 ja vuonna 2015, mikä antaa Itävallalle mahdollisuuden saavuttaa keskipitkän aikavälin tavoite kaksi vuotta vakausohjelmassa esitettyä skenaariota aiemmin, toisin sanoen vuonna 2015 vuoden 2017 sijaan.
- Vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisen menojen kasvun vertailuarvon osalta vakausohjelmassa esitettyjen tietojen perusteella julkisen talouden menojen kasvuvauhdin (ilman päätösperäisten toimien vaikutusta) odotetaan vuosina 2014 ja 2016 edistävän vuotuista rakenteellista sopeutusta kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta, joka on 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vakausohjelman skenaariossa ennustettu menojen huomattava lasku suhteessa BKT:hen on kuitenkin hyvin kunnianhimoinen, sillä menojen arvioidaan laskevan suhteessa BKT:hen tasolle, jolla ne eivät ole olleet yli viiteentoista vuoteen. Itävallan voidaan odottaa olevan velkakriteerin noudattamisen suhteen siirtymävaiheessa vuosina 2014–2016, ja suunnitelmilla varmistettaneen riittävä edistyminen kohti velkakriteerin noudattamista.
- Talousarviokehyksen vahvistaminen ei ole johtanut juurikaan muutoksiin hallintotasojen välisissä julkisen talouden suhteissa, ja päällekkäiset vastuualueet ja epäohdonmukaisuudet rahoitus- ja menovastuissa ovat edelleen haasteellisia. Liittohallituksen, sosiaaliturvalaitosten ja liittovaltiota alempien hallintotasojen välisistä jatkuvista sopimuksista koostuva monimutkainen mekanismi on riski terveydenhuoltomenojen kurissa pitämiseen tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamiselle. Koulutussektorilla käytävät neuvottelut kuusikohtaisesta ehdotuksesta, jossa esitetään muun muassa piiritason kouluviranomaisten lakkauttamista, ovat myönteinen askel kohti julkishallinnon eri tasojen vastuualueiden järjeistämistä, mutta yksinkertaistamista olisi tarpeen lisätä pirstaloitumisen vähentämiseksi laajemmin.
- (10) Itävallan työvoimapotentialin ennustetaan supistuvan vuodesta 2020 alkaen, ja talous on muuttumassa osaa-
misintensivisemmäksi. Maan on mahdollista optimoida työikäisen väestönsä, erityisesti naisten, maahanmuuttajien ja ikääntyneiden työntekijöiden käyttöä.
- (11) Ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysaste (43,1 %) on edelleen EU:n keskiarvoa (48,8 %) alhaisempi, vaikka se on parantunut merkittävästi ja lähenee EU:n keskiarvoa, ja koska lähes 30 prosenttia väestöstä on juuri ennen eläkkeelle siirtymistä 1,5–3 vuoden ajan työttömänä tai sairauslomalla. Varhaiseläke- ja työkyvyttömyyseläkejärjestelmien edelleen melko laaja käyttö ja naisten suhteellisen alhainen lakisääteinen eläkeikä (60 vuotta), joka nousee tulevaisuudessa vain hyvin hitaasti, vaikuttaa kielteisesti ikääntyneiden työntekijöiden työvoiman tarjontaan. Vuonna 2012 hyväksyttiin joukko toimenpiteitä, jonka tarkoituksena on nostaa tosiasiallista eläkkeellesiirtymisikää lähinnä rajoittamalla varhaiseläke ja työkyvyttömyyseläkkeiden käyttöä.
- (12) Vaikka naisten työllisyysaste on Itävallassa melko korkea (70,3 % vuonna 2012, kun EU-tasolla se oli 62,4 %), sitä on edelleen varaa nostaa vähentämällä työmarkkinoiden

- jakautumista sukupuolen mukaan. Osa-aikatyötä tekevien naisten osuus on unionin korkeimpia, ja lastenhoito- ja pitkäaikaishoitopalvelujen saatavuus on rajoitettua. Naisten kokoaikavastaava työllisyysaste viittaa siihen, että Itävallassa on erityisiä vaikeuksia hyödyntää naisten työvoimaa täysimääräisesti. Lisäksi naiset kuuluvat lähes kaksi kertaa miehiä useammin marginaalisesti työllistyvien ryhmään, ja heidän työpaikkansa keskittyvät pienpalkka-aloille. Tämä malli on johtanut siihen, että Itävallassa on unionin kolmanneksi suurin sukupuolten välinen palkkaero, 24 prosenttia. Pienituloisten työntekijöiden verorasituksen keventämisellä voitaisiin saada aikaan voimakkaampia kannustimia lisätä työvoimaosuutta. Itävallan verojärjestelmän rakenne mahdollistaa verotuksen painopisteen siirtämisen muihin lähteisiin, jotka ovat kasvun kannalta vähemmän haitallisia. Esimerkiksi omaisuusverotulojen osuus on Itävallassa 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja ne ovat merkittävästi EU:n keskiarvoa (2,1 %) alhaisemmat. Tulot kiinteästä omaisuudesta perittävistä juoksevista veroista, joiden katsotaan olevan kasvun kannalta vähiten haitallisia, ovat unionin kolmanneksi alhaisimmat (0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2011, kun EU:n keskiarvo oli 1,3 prosenttia).
- (13) Muissa maissa syntyneiden osuus Itävallan työikäisestä väestöstä vuonna 2011 oli 19 prosenttia, joka on yksi suurimmista työikäisten maahanmuuttajien osuuksista Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) maissa. Maahanmuuttajilla on usein vaikeuksia työmarkkinoilla, ja heidän työttömyysasteensa on huomattavasti korkeampi (9,7 %) kuin itävaltalaisien (3,6 %) ja heidän työllisyysasteensa on matalampi (EU:n 27 jäsenvaltion ulkopuolisten maiden kansalaiset: 62,8 %, itävaltalaiset: 76,4 %). Maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työ ja palkka ovat kolme kertaa useammin heidän varsinaista pätevyystasoaan alhaisemmat kuin itävaltalaisilla (vuonna 2008 luvut olivat 27,5 % ja 9,7 %). Lisäksi maahanmuuttajataustaisen väestön koulutustulokset ovat heikommat ja heihin kohdistuu kaksinkertainen köyhyysriski (26,6 % verrattuna 12,6 %:iin).
- (14) Ennustetut keskipitkän ja pitkän aikavälin eläke- ja terveydenhuoltokustannukset muodostavat riskin julkisen talouden kestävyydelle. Myös pitkäaikaishoidon kustannuksia koskevat ennusteet viittaavat kestävyysriskiin, vaikkakin vähäisemmässä määrin. Eläkejärjestelmään hilljattain tehdyt uudistukset vähentävät kestävyysriskejä todennäköisesti jossain määrin, jos niiden rinnalla toteutetaan työmarkkinaolosuhteiden parannuksia, joiden ansiosta ikääntyneet työntekijät voivat jatkaa työelämässä nykyistä pidempään. Miesten ja naisten eläkeiän yhdenmukaistamista ei ole edelleenkään nopeutettu eikä tosiasiallista eläkkeellesiirtymiskäytäntöä ole nostettu mukauttamalla eläkeikä tai eläke-edut muutoksiin elinajanodotuksessa. Terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoitojärjestelmän rahoituksen kestävyyttä koskeva ongelma on ratkaistava, ottaen huomioon myös pitkäaikaishoidon tarjonnan lisääntyvä tarve ja kysyntä. Terveyssektoreilla äskettäin toteutetut toimenpiteet vievät tilannetta todennäköisesti oikeaan suuntaan, vaikkakin niiden tuloksellisuutta on arvioitava huolellisesti tulevina vuosina. Ennaltaehkäisyä, kuntoutusta ja itsenäistä asumista on mahdollista kehittää pitkäaikaishoidon tulevien kustannusten hillitsemiseksi.
- (15) Vertailevien kansainvälisten tutkimusten ja testien mukaan Itävallan koulutustulokset ovat 10–15-vuotiaiden ikäryhmässä alle keskitason huolimatta siitä, että Itävalta käytti vuonna 2009 koulutukseen varoja 6,01 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä on selvästi yli EU:n keskiarvon (5,41 %) Yli 25 prosentilla 15-vuotiaista nuorista on heikko lukutaito, ja matematiikan osalta tulokset ovat vain hiukan parempia. Maahanmuuttajataustaisten nuorten ja kantaväestöön kuuluvien ikätovereiden väliset erot koulutussaavutuksissa ovat unionin suurimpia. Korkea-asteen koulutuksessa opiskelijamäärät kasvavat, mikä aiheuttaa rahoitukseen ja organisointiin painetta, mutta opintonsa menestyksekkäästi päättävien opiskelijoiden osuus on kuitenkin alhainen. Lisäksi koulutusjärjestelmän johtamisvastuu ja rahoitus jakautuu hajanaisesti.
- (16) Itävalta kuuluu niihin jäsenvaltioihin, jotka hyötyisivät kaikkein eniten (BKT:llä mitattuna) rajatylittävän palveluntarjonnan esteiden madaltamisesta. Palvelusektorilla on kuitenkin edelleen merkittäviä markkinoille tulon ja tehokkaan kilpailun esteitä. Nämä esteet ovat erityisen huomattavia vapaiden ammattien ja rautatieliikenteen aloilla. Asiantuntijapalvelut ovat merkittävässä asemassa yrityspalvelujen markkinoilla, ja niiden osuus on 10 prosenttia suhteessa BKT:hen ja 11 prosenttia kokonaistyöllisyydestä. Maassa on edelleen rajoituksia, jotka koskevat palvelusektorille pääsyä ja ammatinharjoittamista sen piirissä ja jotka kohdistuvat esimerkiksi oikeudelliseen muotoon ja osakkuusvaatimuksiin. Monet seikat puhuvat sen puolesta, että olisi arvioitava, kuinka perusteltuja nämä rajoitukset ovat ja voitaisiinko samat yleisen edun mukaiset tavoitteet saavuttaa kevyemmin sääntelyjärjestelmin. Vaikka Itävallan kilpailuviranomaisen valtuuksia tehostetaan äskettäin toteutetun kilpailulainsäädännön muutoksen myötä, sen rahoitus- ja henkilöresurssit ovat silti heikommat kuin monissa samankokoisissa tai jopa pienemmissä talouksissa.
- (17) Itävalta on edistynyt kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion rahoitusalan valvontaviranomaisten rajatylittävän yhteistyön osa-alueella. Lisäksi maassa on edetty uudelleenjärjestelytukea saaneiden kansallistettujen tai osittain kansallistettujen pankkien uudelleenjärjestelyssä. Näiden pankkien omaisuserien laadun jatkuvaan heikkenemiseen liittyvien riskien vuoksi järjestelmässä on edelleen haavoittuvia osia, joita on seurattava tarkasti.
- (18) Komissio on talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä analysoinut kattavasti Itävallan talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja vakausohjelman. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Itävallan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suosituksukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–7.

- (19) Neuvosto on tutkinut vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto ⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (20) Komissio on talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut myös koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä suosituksia jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro ⁽²⁾. Koska Itävallan rahayksikkö on euro, sen olisi myös varmistettava, että nämä suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti,

SUOSITTAA, että Itävalta toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. toteuttaa vuoden 2013 talousarvion suunnitellulla tavalla korjatakseen liiallisen alijäämän kestäväällä tavalla ja toteuttaa liiallista alijäämää koskevan menettelyn yhteydessä annetuissa neuvoston suosituksissa määritellyn keskimääräisen rakenteellisen sopeutuksen; jatkaa liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen rakenteellista sopeutusta asianmukaisella vauhdilla siten, että keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan viimeistään vuonna 2015; selkeyttää julkisen talouden suhteita eri hallintotasojen välillä esimerkiksi yksinkertaistamalla organisatorista rakennetta ja yhdistämällä meno- ja rahoitusvastuita keskenään;
2. edistää naisten ja miesten eläkeiän yhdenmukaistamista, nostamalla tosiasiallista eläkkeellesiirtymisikää liittämällä eläkkeellesiirtymisiän tai eläke-etuudet muutoksiin eliniän odotteessa, toteuttaa ja valvoo hiljattain päätettyjä uudistuksia, joilla rajoitetaan pääsyä varhaiseläkkeelle, ja parantaa edelleen ikääntyneiden työntekijöiden työllistettävyyttä, jotta tosiasiallinen eläkkeellesiirtymisikä ja ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysaste nousevat;
3. toteuttaa uusia toimenpiteitä naisten työvoimaosuuden lisäämiseksi kehittämällä edelleen lastenhoito- ja pitkäaikaishoito-palveluja ja puuttamalla sukupuolten välisiin suuriin eroihin palkoissa ja eläkkeissä; hyödyntää täysimääräisesti maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työmarkkinapotentiaalin parantamalla edelleen heidän tutkintojensa tunnustamista ja

koulutustuloksiaan; keventää työhön kohdistuvaa tosiasiallista veroastetta ja sosiaaliturvarasitusta pienipalkkaisten työntekijöiden osalta ilman talousarviovaikutuksia turvautumalla suuremmissa määrin muihin kasvun kannalta vähemmän haitallisiin verotuslähteisiin, kuten juokseviin kiinteistöveroisiin;

4. panee tosiasiallisesti täytäntöön äskettäin päätetyt terveydenhuoltojärjestelmän uudistukset, jotta voidaan varmistaa odotettujen kustannustehokkuusetujen toteutuminen; kehittää taloudellisesti kestävästä pitkäaikaishoidon mallin ja painottaa enemmän ennaltaehkäisyä, kuntoutusta ja itsenäistä asumista;
5. parantaa koulutustuloksia, erityisesti vähäosaisten nuorten koulutustuloksia, muun muassa kehittämällä varhaiskasvatusta ja vähentämällä kielteisiä vaikutuksia, jotka aiheutuvat oppilaiden ohjaamisesta varhaisessa vaiheessa erityyppisiin kouluihin; parantaa edelleen korkea-asteen koulutuksen strategista suunnittelua ja tehostaa toimenpiteitä koulutuksen keskeyttämisen vähentämiseksi;
6. jatkaa liittovaltion kilpailuviranomaisen valtuuksien ja resurssien lisäämistä ja valvoo kilpailulainsäädännön uudistuksen toteuttamista; poistaa palveluntarjoajille asetetut liialliset esteet; tähän kuuluu sen tarkistaminen, ovatko nykyiset säännelyihin ammatteihin pääsyä ja niiden harjoittamista koskevat rajoitukset yleisen edun mukaisesti perusteltuja, ja kilpailun edistäminen erityisesti rautatiealalla;
7. rahoitusvakauden säilyttämiseksi seuraa edelleen tarkasti kansallistettuja ja osittain kansallistettuja pankkeja ja nopeuttaa niiden uudelleenjärjestelyä.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽²⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 97.

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Belgian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Belgian vuosien 2012–2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/02)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan yhteensovittamista, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä loka-kuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽³⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyysopimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽⁴⁾ Belgian vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Belgian vuosien 2012–2015 vakausohjelmasta.

- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskansalaisia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Belgia kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekohdista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.

- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.

- (8) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Belgiaa koskevan perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päättelee analyysinsä perusteella, että Belgian makrotaloudessa on epätasapainotiloja, jotka edellyttävät seuranta ja politiikkatoimia. Makrotalouden kehitykseen on edelleen syytä kiinnittää huomiota hyödykkeiden ulkoisen kilpailukyyn ja velkaantuneisuuden alalla ja seurata erityisesti mittavan julkisen velan vaikutuksia reaalityönteeseen.

⁽⁴⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 5.

- (9) Belgia toimitti vuosia 2012–2016 koskevan vakausohjelmansa ja vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa 29 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (10) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vakausohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava. Verrattuna komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteeseen, jonka mukaan BKT:n kasvu pysyy muuttumattomana vuonna 2013 ja nousee 1,2 prosenttiin vuonna 2014, se on hieman optimistisempi, sillä BKT:n kasvun ennustetaan olevan 0,2 prosenttia vuonna 2013 ja 1,5 prosenttia vuonna 2014. Belgia on toteuttanut vakauttamistoimenpiteitä vuodesta 2010 alkaen ja erityisesti vuonna 2012, jolloin se toteutti eläkejärjestelmää, työttömyysetusjärjestelmää ja tuotemarkkinoita koskevia rakenteellisia uudistuksia. Julkisen talouden toimet eivät kuitenkaan olleet riittäviä, jotta julkisen talouden alijäämän tilanne olisi voitu lopettaa neuvoston 2 päivänä joulukuuta 2009 antaman suosituksen mukaisesti. Vuoden 2012 määräaikaan liiallisen alijäämän korjaamiseksi ei ole voitu noudattaa myöskään siksi, että on toteutettu Dexia-pankkiryhmittymän pääomittaminen, jonka negatiivinen vaikutus alijäämätoteutumiseen oli 0,8 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja siksi, että talouskehitys oli vuoden 2012 jälkipuoliskolla odotettua heikompi. Tämän johdosta alijäämän ennustetaan nyt supistuvan alle 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen vuodesta 2013 alkaen. Vakausohjelmassa kaavailun julkisen talouden strategian tavoitteena on rakenteellisesti tasapainoinen julkisen talouden rahoitusasema viimeistään vuonna 2015 ja keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttaminen vuonna 2016. Vakausohjelmassa on muutettu keskipitkän aikavälin tavoite 0,5 prosentin ylijäämästä 0,75 prosentin ylijäämään suhteessa BKT:hen. Uusi keskipitkän aikavälin tavoite vastaa vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia. Vakausohjelma vastaa liiallista alijäämää koskevan menettelyn uutta määräaikaan, joka on vuosi 2013, mutta komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen perusteella turvamarginaali perussopimuksessa asetettuun 3 prosentin viitearvoon suhteessa BKT:hen nähden on kapea, kun alijäämäksi ennustetaan 2,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013.

Suunniteltu vuotuinen eteneminen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta, joka on määrä saavuttaa vuonna 2016, on enemmän kuin 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen (rakenteellisin luvuin). Vakauttamistoimia ei ole määritetty vuoden 2013 jälkeiselle ajalle. Vakausohjelmassa esitettyjen tietojen perusteella julkisen talouden menojen kasvun (ilman päätösperäisten toimien vaikutusta tuloihin) odotetaan vuosina 2014–2016 edistävän vuotuista rakenteellista sopeutusta kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vakausohjelman mukaan velkasuhde on enimmillään 100 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja supistuu asteittain 93 prosenttiin suhteessa BKT:hen viimeistään vuonna 2016. Vuodesta 2014 vuoteen 2016 Belgian voidaan katsoa olevan velkakriteerin noudattamisen suhteen siirtymävaiheessa. Suunnitelmien mukaan velan supistumiselle

asetettu tavoite saavutetaan siirtymävaiheen lopussa. Komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen mukaan velkasuhde nousee 101,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja sen jälkeen edelleen 102,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2014, olettaen että politiikka ei muutu. Tämän perusteella siirtymistä kohti velan vähentämistä koskevaa sääntöä ei noudateta vuonna 2014, mikä osoittaa, että edistyminen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta ei ole riittävää. Vakausohjelmassa ei selitetä, miten suunnitellut sopeutustoimet jaetaan eri hallintotasojen kesken. Tämä ongelma mainittiin myös viime vuoden maasuosituksessa. Sääntöperusteisen, monivuotisen julkisen talouden kehityksen lisäksi on tarpeen suunnitella ja vahvistaa nimenomaisia koordinoitujärjestelyjä, jotta voidaan varmistaa ja panna täytäntöön vahvemmat automaattiset sitoumukset, jotka koskevat alueita, yhteisöjä ja paikallisviranomaisia, niin että julkisen talouden tavoitteet voidaan saavuttaa.

- (11) Ikääntymiseen liittyvien menojen ennustetaan kasvavan Belgiassa erittäin huomattavasti (+2,0 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen) jo vuosina 2010–2020 erityisesti eläkkeiden ja pitkäaikaishoidon osalta. Vanhusten sosiaaliturvan uudistaminen on aloitettu, ja sen pitäisi vaikuttaa myönteisesti ikääntyneiden työllisyyteen. Ennusteiden mukaan Belgia ei kuitenkaan pysty saavuttamaan tätä koskevaa, vuodeksi 2020 asettamaansa tavoitetta. Kyseessä on mittava haaste, ja lisätoimia tarvitaan, jotta ero tosiasiallisen ja lakisääteisen eläkkeellesiirtymisiin välillä saadaan kurottua umpeen. Jos lakisääteinen eläkeikä kytkettäisiin elinajanodotteen kehitykseen, voitaisiin turvata eläkejärjestelmän kestävyys pitkällä aikavälillä. Rahoituksen kestävyyttä koskevan tavoitteen saavuttamista on punnittava suhteessa tarpeeseen säilyttää vanhusten sosiaaliturvajärjestelmien riittävyys. Pitkäaikaishoidon osalta olisi selvitettävä mahdollisuuksia parantaa pitkäaikaishoitopalveluihin käytettävien julkisten menojen kustannustehokkuutta, kustannussäästöjä esimerkiksi ennaltaehkäisevän terveydenhuollon ja kuntoutuksen avulla sekä itsenäisen asumisen edellytyksiä, sillä laitoshoidon kustannukset ovat Belgiassa suhteellisen korkeat.
- (12) Belgian pitkään jatkunut kilpailukykyyn heikkeneminen johtuu useista tekijöistä, joita ovat muun muassa palkanmuodostusjärjestelmä, tuotantotekijämarkkinoiden toimintapuutteet sekä talouden innovointikykyyn liittyvät muut kuin kustannustekijät. Vuoden 1996 palkanormi, jonka tarkoituksena oli säilyttää kilpailukyky suhteessa tärkeimpiin kauppakumppaneihin, ei ole aina täyttänyt tehtävänsä. Tähän asti toteutetut välittömät toimenpiteet, joiden avulla palkkakehitys on pyritty saamaan paremmin tuottavuutta vastaavaksi, ovat oikeasuuntaisia, mutta ne eivät riitä turvaamaan palkkojen ja tuottavuuden kehityksen yhdenmukaisuutta pitkällä aikavälillä. Palkkaneuvotteluja koskeviin puitteisiin on tehtävä edelleen rakenteellisia parannuksia, joihin kuuluvat muun muassa automaattiset korjaukset siinä tapauksessa, että palkanormia ei noudateta, tai jos terveysindeksi nousee enemmän kuin tärkeimpien kauppakumppanien palkan korotukset. Palkkaneuvottelujärjestelmän avulla olisi varmistettava, että palkkojen kehitys seuraa osa-alueen ja paikallistason tuottavuuden kehitystä. Belgia on erikoistunut välituotteisiin, joiden alalla kansainvälinen kilpailu on kovaa, minkä vuoksi tuotantopanosten hintojen vaihtelua

on vaikea sisällyttää lopullisiin hintoihin. Vaikka Belgian tutkimus- ja kehitysjärjestelmän (T&K) vahvuudet ovat lieventäneet kustannuskilpailukykyyn liittyviä ongelmia, yritysten T&K-toiminta on edelleen hyvin keskittynyttä, ja yritysten laajempi osallistuminen toimintaan laahaa jäljessä. Toimintaedellytyksiä osaamisvaltaisempaan talouteen siirtymisen nopeuttamiseksi olisi lujitettava keskittymällä yrittäjyyteen, helpottamalla yritysten dynamiikkaa ja inhimillisen pääoman muodostumista.

- (13) Sähkön ja monien muiden tavaroiden ja palvelujen hinnat ovat Belgiassa korkeammat kuin muissa jäsenvaltioissa, mikä johtuu heikosta kilpailusta ja rakenteellisista esteistä. Vähittäissektorin hinnat ovat edelleen euroalueen keskiarvoa korkeammat, ja asiantuntijapalvelujen rajoitukset haittaavat innovatiivisten liiketoimintamallien kehittämistä ja rajoittavat investointeja. Belgia on onnistunut parantamaan kilpailua verkkotoimialoilla vain rajoitetusti, ja vahvojen ja riippumattomien sääntelyviranomaisten perustamisessa on edelleen puutteita. Mobiililajakaistan levinneisyysaste on Belgiassa unionin toiseksi alhaisin, mikä johtuu pitkälti taajuuksien saatavuutta koskevaan sääntelyyn ja koordinointiin liittyvistä ongelmista. Vaikka perinteisen energiantoimittajan valta-asema sähköntuotannon alalla on heikentynyt yhä useampien kuluttajien vaihtaessa sähköntoimittajaa, kilpailu sähkön ja kaasun vähittäishintojen sekä sähkön tukkuhintojen alalla on edelleen haaste, sillä suuret jakelukustannukset nostavat kohtuuttomasti teollisuuskäyttäjien nettohintoja naapurimaihin verrattuna. Belgian päätös valvoa loppukäyttäjiltä perittäviä sähkön ja kaasun vähittäishintoja voi haitata investointeja tuotantokykyyn ja uusien toimijoiden pääsyä markkinoille. Postisektorin lupamenettelyt ovat edelleen huolenaihe. Rautateiden kotimaan matkustajaliikenne ei ole avoinna kilpailulle, eikä satamien työläinsäädäntöä ole nykyaikaistettu. Koska kaikki edellä mainitut sektorit ovat kilpailukyvyyn kannalta erittäin tärkeitä, nämä toimenpiteet olisi toteutettava nopeasti.
- (14) Belgian verotusjärjestelmä perustuu kohtuuttomassa määrin välittömiin veroihin ja sisältää porsaanreikiä, jotka heikentävät sen oikeudenmukaisuutta. Vaikka Belgiassa on pyritty jonkin verran keventämään työhön kohdistuvaa kokonaisverorasitusta, useimpien työntekijäryhmien implisiittinen veroaste on edelleen unionin korkeimpia. Belgia kuuluu edelleen niihin maihin, joissa ympäristöverojen osuus kaikista verotuloista on pieni. Verotusjärjestelmää olisi varaa yksinkertaistaa ja tehostaa, muun muassa supistamalla ja virtaviivaistamalla verotukia sekä poistamalla perusteettomat tai vaikutusta vailla olevat alennetut alv-kannat.
- (15) Belgiassa on ongelmana keskimääräistä alemmalle tasolle vakiintunut työvoimaosuus sekä eri alueiden ja väestöryhmien väliset suuret erot työllisyys- ja työttömyysasteessa. Heikoin työvoimaosuus on maahanmuuttajataustaisilla, ikääntyneillä ja alhaisen koulutustason omaavilla nuorilla

maan kaikilla alueilla. Näillä ryhmillä on myös muita suurempi köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riski. Työttömyysasetusjärjestelmän uudistus on oikeansuuntainen toimenpide, mutta se ei itsessään takaa työvoiman kysynnän ja tarjonnan tuloksellisempaa yhteensovittamista, ellei sen lisäksi ole tarjolla tuloksellista työnhakuapua ja kouluttautumismahdollisuuksia. Liittovaltiotasolla toteutettavien kohdistettujen vähennysten ja aluetasolla toteutettavien työllisyystukijärjestelmien yhteisvaikutukset saavat aikaan monimutkaisuutta. Vaikka alhaisen koulutustason omaaville nuorille tarkoitetuista toimenpiteistä on todennäköisesti hyötyä myös maahanmuuttajille, tarvitaan erityisesti tätä kohderyhmää varten suunniteltu strategia. Lisäksi eräitä työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamattomuuteen liittyviä ongelmia näyttäisi olevan vaikea ratkaista lisäämättä merkittävästi työvoiman liikkuvuutta eri alueiden välillä. Olisi laadittava perusteellisempi arvio siitä, miten yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen tarjonnasta voidaan tehdä avoimempaa ja tehokkaampaa ja miten koulutuksen tarjoajien keskinäistä synergiaa voitaisiin lisätä.

- (16) Ennusteiden perusteella Belgia ei saavuta kasvihuonekaasupäästöjen 15 prosentin vähennystavoitetta vuoteen 2020 mennessä. On edelleen epäselvää, miten tavoitteen saavuttaminen on tarkoitus varmistaa eri viranomaisten toteuttamien yksittäisten aloitteiden avulla tai miten rasitus jaettaisiin eri alueiden kesken. Epäselvää on myös se, mikä on erityisesti liikennesektorin ja rakennusten päästöjen vähentämiseksi toteutettujen toimenpiteiden yhteisvaikutus. Liikenneuuhkat ovat Belgian taloudelle suuri rasitus, sillä niiden vaikutukseksi on arvioitu jopa 2 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä on Euroopan korkeimpia lukuja. Uuden liikenneverojärjestelmän toteuttaminen maan kaikilla kolmella alueella on kuitenkin lykkäantynyt vuoteen 2016.
- (17) Pitkälti alueellistetusta hallintorakenteesta johtuvat koordinaatioongelmat korostavat julkishallinnon tehokkaan organisoinnin tarvetta, sillä monista eri verkostoista, hallintotasoista ja toimijoista muodostuva kokonaisuus voi aiheuttaa rakenteiden päällekkäisyyttä, mikä heikentää hallintoa ja lisää hallinnon kustannuksia. Nämä ongelmat liittyvät erityisesti verotukseen ja julkisen talouden vakauttamisesta aiheutuvan rasituksen jakamiseen muun muassa koulutuksen ja sosiaaliturvan osalta, mikä edellyttää kaiken kaikkiaan yhteistyön ja koordinoinnin lisäämistä.
- (18) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Belgian talouspolitiikkaa. Se on arvioinut vakausohjelman ja kansallisen uudistusohjelman ja esittänyt perusteellisen tarkastelun. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Belgian finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyuden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen

tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–7.

- (19) Neuvosto on tutkinut vakaushjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (20) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja vakaushjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–5.
- (21) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut myös koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä suosituksia jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro⁽²⁾. Koska Belgian rahayksikkö on euro, sen olisi myös varmistettava, että kyseiset suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti,

SUOSITTAA, että Belgia toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. hyväksyy lisätoimia toteuttaakseen rakenteellisen sopeutuksen, joka määritetään neuvoston päätöksessä, jossa vaaditaan korjaamaan liiallinen alijäämä viimeistään vuonna 2013 ja tehostamaan vakauttamisen kestävyttä ja uskottavuutta; julkisen talouden epätasapainotilojen korjaaminen kestäväällä tavalla edellyttää, että toteutetaan uskottavasti kunnianhimoisia rakenneuudistuksia, jotka lisäisivät talouden sopeutumiskykyä ja vauhdittaisivat potentiaalista kasvua; jatkaa liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen rakenteellista sopeutusta tarvittavalla vauhdilla niin, että keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan viimeistään vuonna 2016, ja varmistaa, että korkea velkasuhde käännetään pysyvästi lasku-uralle; esittää tätä varten 15 päivään lokakuuta 2013 mennessä vuonna 2014 toteutettavia kasvua edistäviä rakenteellisia toimia, joiden avulla varmistetaan liiallisen alijäämän kestävä korjaaminen ja riittävä eteneminen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta; varmistaa, että sopeutusuralla jakautuu koko ajanjaksolle tasaisesti tai jopa etupainotteisesti; hyväksyy nimenomaiset koordinointijärjestelyt sen varmistamiseksi, että julkisen talouden tavoitteet sitovat sekä liittovaltiotasolla että alemmilla hallintotasolla keskipitkällä suunnitteluvälillä, muun muassa hyväksymällä viipymättä julkisen talouden rahoitusaseman tasapainoa/ylijäämää koskevan säännön, joka on talous- ja rahoituksen vakaudesta, yhteensovittamisesta, ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen vaatimusten mukainen, ja lisää rasiusten jakamisen avoimuutta ja vastuuvollisuutta eri hallintotasolla;

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽²⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 97.

2. tehostaa toimia, joiden tarkoituksena on kuroa umpeen ero tosiasiallisen ja lakisääteisen eläkkeellesiirtymisien välillä, muun muassa pyrkimällä saattamaan päätökseen vireillä olevat uudistukset varhaista työmarkkinoilta poistumista koskevien mahdollisuuksien poistamiseksi; tukee vanhusten sosiaaliturvajärjestelmien uudistuksia työllisyystukitoimenpiteillä ja työmarkkinoiden uudistuksilla, jotka edistävät aktiivista ikääntymistä; nostaa tosiasiallista eläkkeellesiirtymiskäytännöllä sopeuttamalla eläkkeellesiirtymiskäytännöllä tai eläke-etuudet elinajanodotteen muutoksiin; parantaa edelleen pitkäaikaiseen laitohoitoon käytettävien julkisten menojen kustannustehokkuutta;
3. kilpailukyvyyn palauttamiseksi jatkaa jo aloitettuja toimia palkanasetantajärjestelmän uudistamiseksi, palkkojen indeksointijärjestelmä mukaan lukien; varmistaa erityisesti rakennetoimia toteuttamalla, työmarkkinaosapuolia kuullen ja kansallisen käytännön mukaisesti, että palkan asetannassa otetaan huomioon tuottavuuden kehitys, osa-alueelliset ja paikalliset tuottavuuserot ja työmarkkinaolosuhteet ja että siihen sisältyy automaattisia korjauksia siinä tapauksessa, että palkkakehitys heikentää kustannuskilpailukykyä;
4. esittää konkreettisia ja aikataulutettuja rakennetoimenpiteitä parantaakseen kilpailua palvelusektorilla poistamalla vähittäiskaupan esteitä ja asiantuntijapalvelujen liiallisia rajoituksia ja parantaa mobiililajakaistan saatavuutta; jatkaa energiasektorin toiminnan parantamista alentamalla jakelukustannuksia ja valvomalla vähittäishintoja sekä vahvistaa sääntelyviranomaisten riippumattomuutta energia-, televiestintä- ja liikennesektorilla (rautatieliikenne, lentoliikenne); poistaa jäljellä olevat postisektorin sääntelyesteet;
5. laatii konkreettisia ja aikataulutettuja ehdotuksia, joiden avulla verotusta siirretään työn verotuksesta kasvua vähemmän vääristäviin veropohjiin, erityisesti tutkimalla mahdollisuuksia ottaa käyttöön ympäristöveroja, kuten diesel- ja lämmitysöljyvero, sekä työsuhteautojen yksityiskäytön verottamista; yksinkertaistaa verotusjärjestelmää vähentämällä verotukia tuloverotuksen alalla, tehostamalla arvonlisäverojärjestelmää ja parantamalla verosäännösten noudattamista porsaanreikiä tukkimalla;
6. vähentää edelleen työnteon pidäkkeitä varmistamalla työnhakuvaatimusten tehokkaan täytäntöönpanon ja huolehtimalla siitä, että kaikilla työttömillä on käytettävissään henkilökohtaista työnhakuapua; toteuttaa toimenpiteitä työvoiman liikkuvuuden lisäämiseksi alueiden välillä; yksinkertaistaa politiikkatoimia, jotka kohdistuvat työnteon kannustimiin, aktiivointiin, työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseen, koulutukseen, elinikäiseen oppimiseen ja ammattikoulutukseen ikääntyneiden ja nuorten työntekijöiden hyväksi; kehittää kattavia, sosiaalista osallisuutta ja työmarkkinoita edistäviä strategioita maahanmuuttajataustaista väestöä varten;

7. toteuttaa konkreettisia toimenpiteitä ja sopii selkeästä tehtävänjaosta liittovaltion ja alueviranomaisten kesken varmistaakseen etenemisen kohti päästökaupan ulkopuolisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevia tavoitteita erityisesti liikennesektorilla ja rakennusten osalta.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

R. ŠADŽIUS

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Bulgarian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Bulgarian vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/03)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽³⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.
- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyssopi-

muksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽⁴⁾ Bulgarian vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Bulgarian vuosien 2012–2015 lähentymisohjelmasta.
- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskonkreettisia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Bulgaria kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekohdista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.
- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (8) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Bulgariaa koskevan perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päätelee analyysinsä perusteella, että Bulgarian makrotaloudessa on epätasapainotiloja, jotka edellyttävät seuranta- ja politiikkatoimia. Erityisesti velkavivun purkamisen vaikutukseen yrityssektorilla ja ulkoisten rahoitusasemien, kilpailukykyyn ja työmarkkinoiden jatkuvaan sopeutumiseen on kiinnitettävä edelleen huomiota.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

⁽⁴⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 9.

- (9) Bulgaria toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmansa 19 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (10) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen lähentymisohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että Bulgarian julkinen talous on yleisesti ottaen terveellä pohjalla. Julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite saavutettiin vuonna 2012. Lähentymisohjelmassa esitettyjen julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava vuosien 2013 ja 2014 osalta, sillä vuotuisen kasvun odotetaan yltävän 1,0 prosenttiin vuonna 2013 ja 1,8 prosenttiin vuonna 2014. Komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen mukaan BKT kasvaa 0,9 prosenttia vuonna 2013 ja 1,7 prosenttia vuonna 2014. Lähentymisohjelmassa esitetyn julkisen talouden strategian tavoitteena on huolehtia julkisen talouden rakenteellisen rahoitusaseman pysymisestä keskipitkän aikavälin tavoitteessa ohjelmakauden loppuun asti. Lähentymisohjelmassa vahvistetaan jo aiemmin keskipitkän aikavälin tavoitteeksi asetettu –0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, joka on vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia kunnianhimoisempi. Kun otetaan huomioon (uudelleenlaskettu) julkisen talouden rakenteellinen rahoitusasema, jonka arvioidaan heikkenevän hieman siten, että alijäämä, joka vuonna 2012 oli 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen, kasvaa 0,7–0,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2013–2016. Bulgaria jää hieman keskipitkän aikavälin tavoitteestaan lähentymisohjelmakaudella. Päätösperäiset tulopuolen toimenpiteet huomioon ottaen julkisten menojen kasvutahdin ennustetaan vuosina 2013–2015 vastaavan menojen kasvulle vakaus- ja kasvusopimuksessa asetettua vertailuarvoa, mutta ylittävän sen vuonna 2016. Velkasuhde on alle 60 prosenttia suhteessa BKT:hen. Lähentymisohjelman mukaan sen odotetaan nousevan vuonna 2014 huippuunsa eli 20,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja sen jälkeen laskevan ohjelmakauden kuluessa. Vastaavasti komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen mukaan julkisen velan määrä on 20,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014.
- (11) Bulgaria on viime vuosina lujittanut huomattavasti finanssipoliittista kehystään, mikä on osaltaan tukenut julkisen talouden kurinalaisuutta ja lisännyt finanssipoliittikan uskottavuutta. Vuonna 2014 voimaan tulevassa uudessa julkista taloutta koskevassa laissa säilytetään nykyiset numeeriset finanssipoliittiset säännöt, otetaan käyttöön uusia sääntöjä ja ulotetaan ne koskemaan kaikkia julkishallinnon alasektoreita, lujitetaan edelleen vaatimuksia paikallistasolla ja uudistetaan kolmevuotista julkisen talouden keskipitkän aikavälin kehystä. Viranomaisen on säilytettävä uudistusvauhti ja valmisteltava uuden julkista taloutta koskevan lain täytäntöönpanoa erityisesti perustamalla suunniteltu riippumaton finanssipoliittinen elin, jonka tehtävät määritellään selkeästi, joka toimii itsenäisesti ja jolle osoitetaan riittävät resurssit. Verosääntösten noudattamisessa on runsaasti parantamisen varaa. Siinä edistyminen antaisi Bulgarialle mahdollisuuden lisätä kasvua edistäviä menoja. Vaikka Bulgaria on toteuttanut joitakin toimenpiteitä vähentääkseen sääntelyn noudattamisesta johtuvia kustannuksia ja tehostaakseen veronkantoa, sen verojärjestelmän ongelmana ovat edelleen veronkierron yleisyys ja verohallinnon tehottomuus. Veronkannon hallinnolliset kustannukset ovat suuret, samoin yrityksille verojen maksusta aiheutuvat kustannukset. Vaikka verosääntöjen noudattamista on pyritty parantamaan erilaisin toimenpitein, harmaan talouden osuus arvioidaan edelleen suureksi ja sen vähentämiseksi tarvitaan kestäviä toimia pitkällä aikavälillä.
- (12) Varhaisen työmarkkinoilta poistumisen vähentäminen on keskeinen haaste, joka on ratkaistava, jotta voidaan parantaa eläkejärjestelmän riittävyttä sekä lisätä työvoiman tarjontaa. Ikääntyneiden työntekijöiden ja erityisesti ikääntyneiden naisten työllisyysaste on EU:n keskiarvoa pienempi ja johtaa useiden edunsaajien kohdalla riittämättömiin eläkeoikeuksiin. Vaikka alalla toteutetaan jo merkittäviä uudistuksia, eräisiin ammatteihin edelleen sovellettavat erityiset eläkejärjestelyt alentavat osaltaan tosiasiallista eläkkeellesiirtymiskäyä. Bulgarian olisi jatkettava edistymistä eläkeiän nostamisessa ja valmisteltava saman lakisääteisen eläkeiän käyttöönottoa miehille ja naisille, jotka ovat maksaneet eläkemaksuja koko työuransa ajan, sekä vahvistettava käyttöönoton päivämäärä. Työkyvyttömyyseläkkeiden myöntämisperusteiden ja valvonnan tarkistaminen (kuten työkyvyn ottaminen yhdeksi kriteeriksi) auttaisi tehokkaasti vähentämään väärinkäytöksiä.
- (13) Bulgarian työllisyysaste on keskimääräistä pienempi ja supistuu edelleen. Lisäksi työttömyys vaihtelee suuresti eri alueiden ja väestöryhmien välillä. Kriisi on vaikuttanut erityisen voimakkaasti matalan osaamistason työntekijöihin sekä lisännyt huomattavasti nuorisotyöttömyyttä. Pitkäaikaistyöttömyys on korkeampaa kuin EU:ssa keskimäärin. Uudistamalla julkisia työvoimapalveluja voitaisiin lisätä niiden keskeistä roolia Bulgarian työmarkkinoiden tarjonnan ja kysynnän yhteensovittamisessa; ne voisivat tarjota tuloksekkaampaa neuvontaa ja kohdennettuja työllistämistoimia sekä auttaa tunnistamaan paremmin tulevia ammattitaidon tarpeita. Käynnissä olevan nuorisotyöllisyysaloitteen varhaisen arvioinnin avulla voitaisiin osaltaan varmistaa, että resurssit kohdennetaan niihin toimiiin, joiden avulla saadaan aikaan eniten työpaikkoja. Haasteena on edelleen varmistaa, että sosiaaliturvamaksujen vähimmäismäärillä saavutetaan haluttu tavoite eli vähennetään harmaata taloutta mutta ei kuitenkaan samalla hinnoitella matalan osaamistason työntekijöitä pois työmarkkinoilta. Bulgarianlaiset ovat kaikista unionin kansalaisista suurimmassa köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa. Köyhyyden vähentämistä ja sosiaalisen osallisuuden edistämistä koskevan vuoden 2020 kansallisen strategian täytäntöönpano olisi asetettava etusijalle. Sosiaalisen tulonsiirtojen saatavuutta ja tulokellisuutta sekä sosiaalipalvelujen tehokkuutta ja saatavuutta olisi parannettava erityisesti lasten ja vanhusten osalta. Romanian integrointia edistävään kansalliseen strategiaan liittyvään toimintasuunnitelmaan olisi sisällyttävä yksityiskohtaiset toimenpiteet, asianmukainen rahoitus ja seurantamekanismin perustaminen toimenpiteiden vaikutuksen mittaamiseksi.

- (14) Bulgarian haasteena on parantaa koulutusjärjestelmänsä laatua ja tehokkuutta. Esi- ja kouluopetusta koskevan lain lopullinen hyväksyminen ennen vuoden 2013 loppua loisi puitteet edistymiselle välttämättömissä uudistuksissa, kuten opetusohjelmien nykyaikaistamisessa ja parannusten tekemisessä opettajien koulutukseen ja kannustimisiin. Korkeakoulutusta koskevat uudistukset ovat edenneet erittäin hitaasti. Korkeakoulutuksen tulosten ja työmarkkinoiden kysynnän merkittävä epäsuhta pahentaa rakenteellista työttömyyttä ja hidastaa arvoltaan merkittävien, innovatiivisten sektoreiden kehitystä. Korkeakoulutuksen heikot tulokset liittyvät puuttuviin kannustimiin institutionaalisella tasolla sekä yksittäisten tutkijoiden ja opettajien tasoon. Terveystieteiden tutkimuksen laadun ja kattavuuden parantaminen on jo pitkään ollut haaste Bulgariassa. Lisäämällä terveydenhuollon rahoituksen avoimuutta voitaisiin tukea sektorin kasvua ja kilpailukykyä. Avohoitopalvelujen osuus kaikista terveydenhuoltomenoista on pieni, mikä rajoittaa ihmisten pääsyä kustannustehokkaisiin terveydenhuoltopalveluihin. Koska yksittäiseltä ihmiseltä perittävät terveydenhuollon maksut ovat suuret, eräät väestöryhmät eivät käytännössä kykene käyttämään terveydenhuoltopalveluja. Bulgariassa on edessään merkittäviä sairaalasektorin järjeistämistä ja hallinnointia koskevia haasteita.
- (15) Kotimaisten yritysten kilpailukykyä ja ulkomaisten investointien houkuttavuutta voitaisiin tukea merkittävästi parantamalla Bulgarian liiketoimintaympäristöä, muun muassa tehostamalla julkisia palveluja. Sähköisen viranomaisasioinnin nopeampi ja järjestelmällinen käyttöönotto tarjoaa merkittäviä kehitysmahdollisuuksia ja voisi muun muassa vähentää säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia ja keventää yritysten hallinnollista rasitusta. Lisäksi yhtiölainsäädännön, mukaan lukien maksuviivästyksiä ja maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevien säännösten, täydellinen täytäntöönpano ja soveltamisen valvonta parantaisivat merkittävästi toimintaedellytyksiä erityisesti pienten ja keskusuurten yritysten, jäljempänä 'pk-yritykset', osalta. Riittämätön rahoituksen saanti jarruttaa edelleen pk-yritysten kehitystä. Unionin rahoittamia pk-yritysten tukiohjelmia olisi varaa käyttää paremmin. Toimiva ja riippumaton oikeusjärjestelmä on ehdoton edellytys talouden kestäväälle kehitykselle. Bulgaria on edistynyt viime vuosina oikeusjärjestelmän uudistamisessa ja erityisesti oikeudellisten ja institutionaalisten puitteiden nykyaikaistamisessa. Edelleen on kuitenkin varaa tehostaa merkittävästi näiden puitteiden täysimääräistä hyödyntämistä, varmistaa tulosten kestävyys ja lisätä osallistumista uudistuksiin kaikilla tasoilla. Myös tehokkaampi korruption torjunta tukisi liiketoimintaympäristön parantamista.
- (16) Unionin varojen tuloksellinen täytäntöönpano on keskeistä tarvittavien julkisten investointien toteuttamiseksi. Julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön uudistaminen vuonna 2011 oli merkittävä askel kohti sääntöjenvastaisuuksien tehokkaampaa seurantaa ja ehkäisemistä sekä seuraamusten määräämistä. Vaikka uudet säännöt, joita sovelletaan muun muassa EU:n osarahoittamiin hankkeisiin, ovat tulleet voimaan, ennakkovalvontaa voitaisiin tehostaa edelleen laajentamalla julkisista hankinnoista vastaavan viraston valtuuksia.
- (17) Sääntelyviranomaisten valtuudet ja riippumattomuus keskeisillä talouden sektoreilla muodostavat tärkeitä toimintaedellytykset kilpailukykyille. Bulgarian liikenneinfrastruktuuria on viime vuosina parannettu joiltakin osin, mutta palvelujen tarjontaa ja infrastruktuurin ylläpitoa voitaisiin edelleen tehostaa huomattavasti. Bulgaria ei ole vielä kukaan pannut energian sisämarkkinoihin perustuvia velvoitteita kokonaan täytäntöön. Huomattavia ongelmia on edelleen sekä tukku- että vähittäismarkkinoilla. Erityisesti voidaan mainita jatkuvat markkinaesteet, takuutuottojärjestelyt ja säännellyt hinnat sekä sähkön ja maakaasun tukku- ja vähittäismarkkinoiden puute. Koska Bulgaria on erittäin riippuvainen yhdestä ainoasta energiareitistä, se on energiavarmuuden suhteen hyvin haavoittuva. Sähkö- ja kaasuyhteyksien liitänthankkeiden täytäntöönpano olisi nopeutettava, jotta voidaan monipuolistaa energialähteitä ja parantaa energian toimitusvarmuutta. Heikko energiatehokkuus rasittaa edelleen merkittävästi yritysten ja yksityisten kuluttajien taloutta. Erityisesti julkisten ja yksityisten rakennusten energiatehokkuutta voitaisiin parantaa merkittävästi.
- (18) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Bulgarian talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman sekä esittänyt perusteellisen tarkastelun. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Bulgarian finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–7.
- (19) Neuvosto on tutkinut lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (20) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 3, 4 ja 5,

(1) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

SUOSITTAA, että Bulgaria toteuttaa vuosina 2013 ja 2014 toimia, joilla se:

1. säilyttää julkisen talouden rahoitusaseman vakauden varmistamalla julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen noudattamisen sekä jatkaa kasvua edistävää finanssipolitiikkaa lähentymisohjelman mukaisesti; toteuttaa kattavan verostrategian verolainsäädännön kaikkien osa-alueiden sekä veronkantomenettelyjen lujittamiseksi lisätäkseen tuloja erityisesti parantamalla veronkantoa, kitkemällä harmaata taloutta ja vähentämällä verosääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia; perustaa riippumattoman elimen seuraamaan finanssipolitiikkaa sekä tarjoamaan analyyseja ja neuvontaa;
2. poistaa vähitellen varhaiseläkemahdollisuudet, ottaa käyttöön saman lakisääteisen eläkeiän miehille ja naisille sekä toteuttaa aktiivisia työmarkkinatoimenpiteitä, joiden avulla vanhemmat työntekijät voivat jatkaa työntekoa pidempään; kiristää työkyvyttömyyseläkkeen myöntämisperusteita ja valvontaa väärinkäytön tuloksetta ehkäisemiseksi;
3. nopeuttaa kansallisen nuorisotyöllisyysaloitteen täytäntöönpanoa esimerkiksi ottamalla käyttöön nuorisotakuun⁽¹⁾; vahvistaa edelleen työvoimapolitiikan valmiuksia, jotta ne voivat tarjota tuloksetta neuvontaa työnhakijoille, sekä kehittää valmiuksia tunnistaa työmarkkinoilla tarvittavat taidot ja mukauttaa työntekijöiden ammattitaitoa vastaamaan näitä tarpeita; tehostaa aktiivista työmarkkinapolitiikkaa ja erityisesti kansallisia työllistämishankkeita; tarkistaa sosiaaliturvamaksujen vähimmäismääriä sen varmistamiseksi, että ne eivät johda matalan osaamistason työntekijöiden hinnoitteluun pois työmarkkinoilta; varmistaa, että köyhyyden vähentämistä ja sosiaalisen osallisuuden edistämistä koskeva vuoden 2020 kansallinen strategia ja romanien integrointia edistävä kansallinen strategia toteutetaan käytännössä; parantaa sosiaalisten tulonsiirtojen ja sosiaalipalvelujen saatavuutta ja tuloksellisuutta erityisesti lasten ja vanhusten osalta;
4. hyväksyy kouluopetusta koskevan lain ja jatkaa korkeakoulutuksen uudistamista erityisesti sovittamalla paremmin yhteen koulutuksen tulokset ja työmarkkinoiden tarpeet sekä vahvistamalla koulutuksen, tutkimuksen ja liike-elämän yhteistyötä; parantaa muita heikommassa asemassa olevien lasten ja erityisesti romanilasten pääsyä osallistamaan koulutukseen; varmistaa terveydenhuoltopalvelujen saatavuuden ja parantaa niiden hinnoittelua liittämällä sairaaloiden rahoituksen niiden tuloksiin ja kehittämällä avohoitoa;
5. toteuttaa uusia toimenpiteitä liiketoimintaympäristön parantamiseksi karsimalla byrokratiaa, toteuttamalla sähköisen viranomaisasioinnin strategian ja panemalla täytäntöön maksuviivästyksiä koskevan lainsäädännön; parantaa oikeuslaitoksen laatua ja riippumattomuutta ja torjua tehokkaammin korruptiota; parantaa pk-yritysten ja toimintaansa aloittelevien yritysten rahoituksen saantia;
6. tehostaa EU:n varojen hyödyntämistä; varmistaa julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön moitteettoman täytäntöönpanon laajentamalla julkisista hankinnoista vastaavan viraston harjoittamaa ennakoivalvontaa sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi;
7. lujittaa kansallisten sääntelyviranomaisten riippumattomuutta ja hallinnollisia valmiuksia erityisesti energia- ja liikennesektoreilla sekä jäte- ja vesihuollon alalla; poistaa markkinaesteet, kiintiöt, alueelliset rajoitukset ja säännellyt hinnat sekä täydentää markkinoita perustamalla avoimet sähkön ja maakaasun tukkumarkkinat; nopeuttaa sähkö- ja kaasuyhteyksien liitännähankkeita ja parantaa jakeluhäiriöiden sietokykyä; tehostaa toimenpiteitä energiatehokkuuden parantamiseksi.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Perustettu 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston suositella (EUVL C 120, 26.4.2013, s. 1).

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Tšekin vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Tšekin vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/04)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽²⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.
- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyssovimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

(4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽³⁾, jäljempänä 'vuoden 2012 suositus', Tšekin vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Tšekin vuosien 2012–2015 lähentymisohjelmasta.

(5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽⁴⁾ perusteella toisen varoituskonetta koskevan kertomuksen, jossa Tšekin ei katsottu kuuluvan niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

(6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.

(7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.

(8) Tšekki toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa 17 päivänä huhtikuuta 2013 ja vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmansa 26 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

(9) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen lähentymisohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että Tšekki on supistanut julkisen sektorin alijäämää 1,4 prosentilla ⁽⁵⁾ suhteessa BKT:hen vuosien 2009 ja 2012 välisenä aikana toteuttamalla huomattavia julkisen talouden vakauttamistoimia ja että tämänhetkisten odotusten perusteella se etenee asianmukaisesti liiallisen alijäämän korjaamiseksi. Lähentymisohjelman julkisen talouden kehitysarvion perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava. Lähentymisohjelman mukaan reaalisena BKT:n kasvun odotetaan olevan 0 prosenttia vuonna 2013 ja

⁽³⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 17.

⁽⁴⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽⁵⁾ Vuoden 2012 julkisen talouden alijäämään sisältyy kirkoille maksettavaa taloudellista korvausta koskevan lain hyväksymisestä aiheutuva kertaluontoinen alijäämää lisäävä vaikutus (1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen).

1,2 prosenttia vuonna 2014, kun se komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen mukaan olisi -0,4 prosenttia vuonna 2013 ja 1,6 prosenttia vuonna 2014. Lähentymisohjelmassa esitetyn julkisen talouden strategian tavoitteena on pitää julkisen talouden alijäämä alle perussopimuksen mukaisen viitearvon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Julkisen talouden alijäämätavoite, joka on 2,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013, vastaa 2 päivänä joulukuuta 2009 annetussa neuvoston suosituksessa liiallisen alijäämän korjaamiseksi asetettua määräaika. Komission yksiköiden kevään 2013 talousennustessa julkisen talouden alijäämän ennakoidaan olevan 2,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja 3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014. Vaarana on, että julkisen talouden kehitys on vuonna 2013 odotettua heikompi, mikä johtuu EU:n varojen maksuun tehtävistä uusista korjauksista. Myönteistä on se, että televiestinnän uusien taajuuskaistojen suunniteltuun huutokauppaan liittyvien kertaluonteisten tulojen ansiosta julkisen talouden kehitys saattaa olla ennakoitua parempi vuonna 2013.

Lähentymisohjelmassa vahvistetaan aiempi keskipitkän aikavälin tavoite, jonka mukaan alijäämä on 1 prosentti suhteessa BKT:hen, mikä vastaa riittävällä tavalla vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia. Ennusteen mukaan (uudelleenlaskettu) julkisen talouden rakenteellinen alijäämä kasvaa 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014, 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2015 ja 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016. Sen vuoksi lähentymisohjelmassa ei esitetä sopeuttamista kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta, mikä on vastoin vakaus- ja kasvusopimusta. Julkisen talouden menojen kasvuvauhti vastaa vakaus- ja kasvusopimuksessa menojen kasvulle vahvistettua vertailuarvoa vuonna 2014, mutta poikkeaa siitä 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2015 ja 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016; oletuksena on komission asianmukaisena pitämä 0,5 prosentin parannus suhteessa BKT:hen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta. Lähentymisohjelman mukaan julkisen velan määrän suhteessa BKT:hen ennustetaan jatkavan kasvamista ohjelmakaudella, tosin hitaasti, ja julkisen velan ennustetaan olevan 51,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016.

(10) Tšekin talouden nopean ja kestäväen elpymisen esteenä ovat julkisten investointimenojen jatkuvat leikkaukset. Turvaamalla kasvua edistävät menot, joilla on suuri kerrannaisvaikutus, sekä toteuttamalla EU:n varoilla osittain rahoitettavat hankkeet voidaan talouden elpymisen lisäksi tukea pitkän aikavälin haasteiden ratkaisemista. Kasvua voitaisiin edistää merkittävästi asettamalla etusijalle menot toimenpiteisiin, joilla pyritään lisäämään työllisyyttä, tutkimusta ja innovointia, koulutusta, päivähoitopalveluja ja infrastruktuurihankkeita. Samanaikaisesti on olennaista varmistaa kyseisten menojen laillisuus, asianmukaisuus ja tehokkuus.

(11) Verouudistus eteni jonkin verran vuonna 2012. Vaikka varainsiirtoveroa korotettiin, mitään ei tehty nykyisten erittäin alhaisten juoksevien omaisuusverojen nostamiseksi. Suunnitelmista hiilidioksidiveron käyttöön ottamiseksi ja lämmitykseen tarkoitettuun maakaasusta perittävästä valmisteverosta myönnettyjen vapautusten lakkauttamiseksi on luovuttu. Energian implisiittinen veroaste on EU:n keskiarvoa pienempi, ja ajoneuvojen käyttöverot ovat hyvin pienet. Rakenteellisia ongelmia on edelleen myös työn verotuksen alalla, ja ne vaikuttavat erityisesti pienituloisiin ja osa-aikatyöntekijöihin. Työntekijöiden ja itsenäisten ammattinharjoittajien verokohtelun lähentämiseksi on toteutettu vain muutamia toimenpiteitä. Tšekki voisi myös edelleen tehostaa verohallintoaan. Hallitus aikoo perustaa vuonna 2015 henkilöiden ja yritysten tuloverotusta varten keskitetyn veronkeräyspisteen. Tällä toimenpiteellä voitaisiin huomattavasti tehostaa verohallintoa ja osaltaan yksinkertaistaa nykyistä järjestelmää. Uudistuksen haittana on kuitenkin se, että henkilöiden tuloverotuksen sekä terveydenhuolto- ja sosiaaliturvamaksujen veropohja ei ole tarkoitus yhdenmukaistaa, jolloin suuri osa uudistuksen mahdollisista eduista jää hyödynnettämättä.

(12) Tšekin kestävyysvaje on 5,0 prosenttia suhteessa BKT:hen eli EU:n keskiarvoa suurempi. Kestävyysvaje johtuu suurelta osin ennakoituista väestön ikääntymisen aiheuttamista pitkän aikavälin kustannuksista, jotka puolestaan ovat seurausta eläke- ja terveydenhuoltomenojen sekä pitkäaikaishoidon kustannusten odotetusta kasvusta. Varsinkin miesten lakisääteinen eläkeikä on noussut hitaasti. Tosiasiallisen eläkeiän nostaminen mukauttamalla eläkeikää tai eläke-etuuksia elinajanodotteessa tapahtuviin muutoksiin nykyistä lainsäädäntöä paremmin parantaisi merkittävästi järjestelmän kestävyttä. Näiden muutosten täydentäminen indeksointikaavan tarkistuksella siten, että se perustuisi hintoihin, saisi pitkällä aikavälillä aikaan säästöjä.

(13) Toisin kuin vuoden 2012 suosituksessa esitettiin, hallitus on ottanut vuonna 2013 käyttöön varhaiseläkejärjestelmän, jonka puitteissa on mahdollista jäädä eläkkeelle jopa viisi vuotta ennen lakisääteistä eläkeikää. Varhaiseläkkeet on tarkoitus maksaa (kolmannesta) eläkepilarista. Kyseistä pilaria kuitenkin tuetaan huomattavasti valtion varoista suorien rahoitusosuuksien ja eläkemaksujen verovähennyskelpoisuuden kautta. Vaikka varhaiseläkejärjestelmän kelpoisuusedellytykset täyttäisi tosiasiallisesti vain rajallinen määrä henkilöitä, kuten hallitus ennakoii, toimenpide antaa edunsaajille mahdollisuuden käyttää aiemmin kertyneitä julkisia varoja tarkoitukseen, joka on ristiriidassa työurien pidentämiseen tähtäävien toimenpiteiden kanssa.

(14) Odotettavissa oleva terveydenhuoltomenojen ja pitkäaikaishoidon kustannusten kasvu lisää huomattavasti väestön ikääntymisen aiheuttamia kustannuksia ja kasvattaa jo ennestään suurta kestävyysvajetta. Tšekissä on viime

vuosina toteutettu uudistuksia, joilla pyritään tehostamaan terveydenhuoltojärjestelmää hillitsemällä kustannuksia ja ottamalla käyttöön markkinalähtoisempiä ratkaisuja. Kaikkia ongelmia ei kuitenkaan ole vielä ratkaistu. Muihin jäsenvaltioihin verrattuna Tšekin terveydenhuoltojärjestelmä keskittyy liian suuressa määrin sairaalahoitoon, mikä lisää järjestelmän tehostomuutta. Terveydenhuollon tarjontaa voitaisiin edelleen parantaa lääketieteellisesti hyväksyttävällä ja kustannusvaikuttavalla tavalla esimerkiksi siirtymällä käytäntöön, jossa potilaat saapuvat sairaalaan leikkauspäivänä, ja lyhentämällä akuutisairaanhoidon liian pitkiä hoitoaikoja.

- (15) Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) tuoreiden ennusteiden mukaan naisten ja miesten työllisyysasteiden yhtenäistäminen keskeyttäisi työvoiman kokonaismäärän ennakoitun vähenemisen ja kasvattaisi asukasta kohti laskettua BKT:tä jopa 16,5 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Hallitus esitti 22 päivänä toukokuuta 2013 säädösluonnoksen, jolla otettaisiin käyttöön ammattitaitoisten lastenhoitajien johdolla toimivia lastenhoitoryhmiä ja lisäksi verotukia, joita myönnettäisiin sekä lastenhoitopalvelujen tarjoajille että järjestelyyn osallistuville perheille. Tämä on oikeasuuntainen toimenpide, mutta se ratkaisee ongelman vain osittain. Koska erityisesti alle 3-vuotiaiden päivähoitopaikoista on jatkuvasti puutetta, budjettitukea julkisille päivähoitopalveluille on tarpeen lisätä edelleen. Myös heikoimmassa asemassa olevien henkilöiden työllistettävyys ja työmarkkinoille osallistuminen muodostavat haasteen. Sen vuoksi on syytä parantaa julkisten työvoimapalvelujen tehokkuutta ja tuloksellisuutta.
- (16) Vuoden 2012 suositukseen sisältyvässä julkishallintoa koskevassa suosituksessa mainittiin erikseen, että julkishallintoa olisi tehostettava ja korruption torjuntaa lisättävä. Vuosia 2011 ja 2012 koskevaan Tšekin korruptiontorjuntastrategiaan sisältyvien ensisijaisten säädösehdotusten hyväksyminen ei kuitenkaan ole juuri edistynyt. Hallitus hyväksyi tammikuussa 2013 uuden, vuosia 2013 ja 2014 koskevan korruptiontorjuntastrategian, minkä lisäksi on kiireesti hyväksyttävä jäljellä olevat ensisijaiset säädökset, kuten valtion virkamiehiä koskeva laki. Tässä uudessa laissa on riittäväällä tavalla erotettava poliittisesti nimetyt henkilöt muusta henkilöstöstä, turvattava valtion virkamiesten riippumattomuus sekä luotava toimiva urakehitysjärjestelmä, jonka avulla voidaan vähentää henkilöstön suurta vaihtuvuutta. Tšekki on edistynyt huomattavasti huhtikuussa 2012 voimaan tulleen julkisia hankintoja koskevan lain täytäntöönpanossa. Paikallisviranomaiset ovat kuitenkin raportoineet ongelmista julkisia hankintoja koskevan lain täytäntöönpanossa. EU:n varojen täytäntöönpanon osalta suurin osa hallinto- ja valvontajärjestelmän lujittamista koskevaan toimintasuunnitelmaan sisältyvistä toimenpiteistä toteutettiin ennen vuoden 2012 loppua. Tšekin viranomaisten on kuitenkin huolehdittava toimintasuunnitelman jatkuvasta seurannasta.
- (17) Oppivelvollisuuskoulutuksen piirissä olevat tšekkiläiset oppilaat saavat kansainvälisissä vertailuissa yleisesti ottaen keskinkertaisia tuloksia. Sen sijaan matematiikassa ja luonnontieteissä oppimistulokset ovat heikentyneet nopeasti. Tšekin viranomaiset ovat sen vuoksi ottaneet käyttöön useita toimenpiteitä, kuten laatineet koulutusta koskevat vähimmäisstandardit, joita on tarkoitus soveltaa oppilaiden testauksessa koko maan tasolla. Olisi kuitenkin luotava keskitetympi järjestelmä, jonka avulla voidaan varmistaa, että testeissä huonosti menestyviä oppilaita, opettajia ja kouluja tuetaan järjestelmällisesti. Samalla voitaisiin nostaa edelleen uudistuksen tasoa. Tšekin korkeakoulujärjestelmän suurin haaste on varmistaa, että huolimatta opiskelijamäärien kasvusta opiskelijat saavat työmarkkinoilla menestymiseen tarvittavat taidot. Korkeakoulutusta koskevan lain uudistamisesta käydään parhaillaan keskustelua, ja tarkoituksena on eriyttää rahoitusjärjestelyjä ja tehostaa akkreditointijärjestelmää. Nämä ehdotukset ovat tärkeitä ja kunnianhimoisia, vaikka niiden käytännön vaikutus riippuu uudistuksen lopullisesta muodosta. Viranomaiset aikovat myös tarkistaa tutkimuslaitosten rahoitukseen sovellettavia arviointiperusteita. Laatuindikaattoreiden osuuden lisääminen sekä tehokkaampi yhteistyö liike-elämän kanssa auttaisivat nostamaan Tšekin tutkimus- ja innovointijärjestelmän tasoa.
- (18) Tšekki kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joissa säännelyjen ammattien määrä on suurimpia. Ammatteja koskevan sääntelykehityksen uudelleentarkastelusta järjestettiin vuonna 2012 julkinen kuuleminen, jonka tulokset on tarkoitus julkistaa vuonna 2013. Tämä on tärkeä vaihe niihin ammatteihin pääsyä koskevien esteiden vähentämisessä tai poistamisessa, joiden sääntely ei ole osoittautunut tarpeelliseksi tai on liiallista (mukaan lukien pakollisten harjoittelujaksojen pituus) ja joiden vapauttamisella voitaisiin edistää työllisyyttä ja kasvua. Viime vuosien parannuksista huolimatta Tšekin energiaintensiteetti on edelleen unionin suurimpia ja rakennusten energiatehokkuus on alhainen.
- (19) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Tšekin talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Tšekin finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyuden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–7.

(20) Neuvosto on tutkinut lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto ⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1,

SUOSITTAA, että Tšekki toteuttaa vuosina 2013 ja 2014 toimia, joilla se

1. toteuttaa vuoden 2013 talousarvion suunnitellusti korjattakseen liiallisen alijäämän kestäväällä tavalla vuoden 2013 aikana ja toteuttaakseen liiallista alijäämää koskevan menettelyn yhteydessä annetuissa neuvoston suosituksissa määritellyt rakenteelliset sopeutustoimet; vahvistaa vuodeksi 2014 ja sen jälkeiseksi ajaksi laadittua julkisen talouden strategiaa, jota riittävästi täsmennetyt toimenpiteet tukevat, ja toteuttaa strategian tinkimättä varmistaakseen riittävien julkisen talouden toimien toteuttamisen, jotta edetään riittäväällä tavalla kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta; asettaa etusijalle kasvua edistävät menot ja varaa ajallaan rahoituksen jäljellä oleviin, osittain EU:n varoilla nykyisen rahoituskehityksen puitteissa rahoitettaviin hankkeisiin;
2. keventää ankaraa työn verotusta siirtämällä verotuksen painopistettä kasvun kannalta vähemmän haitallisille aloille, kuten juokseviin kiinteistöveroihin ja ajoneuvojen käyttöveroihin; lähentää edelleen työntekijöiden ja itsenäisten ammattiharjoittajien verokohtelua; parantaa verosäännösten noudattamista ja vähentää siitä aiheutuvia kustannuksia perustamalla keskitetyn veronkeräyspisteen sekä yhdenmukaistamalla henkilöiden tuloverotuksen sekä terveydenhuolto- ja sosiaaliturvamaksujen veropohjia;
3. nostaa tosiasiallista eläkeikää mukauttamalla eläkeikää tai eläke-etuuksia elinajanodotteessa tapahtuviin muutoksiin sekä tarkistaa indeksointimekanismia; toteuttaa eläkeiän nostamisen ohella toimenpiteitä ikääntyneiden työntekijöiden työllistymisen tukemiseksi sekä vähentää varhaiseläkemahdollisuuksia; erityisesti poistaa julkisen tuen varhaiseläkejärjestelmältä; toteuttaa toimenpiteitä lisätäkseen huomattavasti terveydenhuollon ja erityisesti sairaalahoidon menojen kustannusvaikuttavuutta;

4. toteuttaa uusia toimia lisätäkseen julkisten työvoimapalvelujen tehokkuutta ja tuloksellisuutta; parantaa merkittävästi erityisesti alle 3-vuotiaiden lasten kattavien päivähoitopalvelujen saatavuutta sekä romanilasten osallistumista päivähoitoon erityisesti antamalla ja panemalla täytäntöön päivähoitopalvelujen tarjoamista koskevan lain sekä lisäämällä julkisten ja yksityisten päivähoitopalvelujen kapasiteettia;
5. varmistaa vuosia 2013 ja 2014 koskevan korruptiontorjuntastrategian täytäntöönpanon; hyväksyy valtion virkamiehiä koskevan lain, jonka avulla on tarkoitus turvata pysyvä, tehokas ja ammattimainen valtionhallinto; parantaa EU:n varojen hallinnointia vuosia 2014–2020 koskevaa ohjelmakautta varten; lujittaa valmiuksia toteuttaa julkisia tarjouskilpailuja paikallisella ja alueellisella tasolla;
6. laatii oppivelvollisuuskoulutusta koskevan kattavan arviointikehityksen ja toteuttaa kohdennettuja toimenpiteitä koulutuloksissa huonosti menestyvien koulujen tukemiseksi; toteuttaa toimenpiteitä akkreditoinnin sekä korkeakoulutuksen rahoituksen parantamiseksi; lisää tutkimuslaitosten tulospurusteisen rahoituksen osuutta;
7. jatkaa säänneltyjen ammattien uudistamista käynnissä olevan uudelleentarkastelun pohjalta vähentämällä tai poistamalla ammatteihin pääsyn esteitä ja ammatin harjoittamista koskevia rajoituksia, silloin kun ne ovat perusteettomia; toteuttaa lisätoimenpiteitä rakennusten ja teollisuusalojen energiatehokkuuden parantamiseksi.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Tanskan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Tanskan vuosien 2013–2016 lähestymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/05)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohdana on tehostaa talouspolitiikan yhteensovittamista, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.

(2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽³⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdennetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdennetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

(3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyssovimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

(4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽⁴⁾ Tanskan vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Tanskan vuosien 2012–2015 tarkistetusta lähentymisohjelmasta.

(5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskonkreettisia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Tanska kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

(6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalineläkökohdista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.

(7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.

(8) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Tanskaa koskevan perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päättää analyysinsä perusteella, että Tanskan makrotaloudessa on epätasapainotiloja, jotka eivät kuitenkaan ole liiallisia.

(9) Tanska toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuosia 2013–2016 koskevan vuoden 2013 lähentymisohjelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

⁽⁴⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 21.

- (10) Neuvosto on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vuoden 2013 lähentymisohjelman arvioinnin perusteella sitä mieltä, että julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava. Skenaario, jonka mukaan BKT kasvaa 0,7 prosenttia vuonna 2013 ja 1,6 prosenttia vuonna 2014, vastaa yleisesti ottaen komission yksiköiden kevään 2013 talousennustetta, jonka mukainen kasvu on 0,7 prosenttia vuonna 2013 ja 1,7 prosenttia vuonna 2014. Lähentymisohjelman mukaisen julkisen talouden strategian tavoitteena on korjata liiallinen alijäämä ja saavuttaa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteena oleva enintään 0,5 prosentin alijäämä suhteessa BKT:hen viimeistään vuonna 2013, mikä vastaa vakausta ja kasvusopimuksen tavoitteita. Lähentymisohjelmassa esitetty julkisen talouden alijäämätavoite, joka on 1,7 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja 1,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014, vastaa komission ehdottamaa liiallista alijäämää koskevan menettelyn mukaista määräaika. Vuosina 2011–2013 toteutettavat keskimääräiset julkisen talouden toimet, jotka perustuvat julkisen talouden rakenteellisesta rahoitusasemasta laadittuihin laskelmiin, vastaavat liiallista alijäämää koskevan menettelyn yhteydessä annettua neuvoston suositusta. Lähentymisohjelmassa arvioidaan nettomääräisten harkinnanvaraisten toimien johtavan konsolidointiin, joka laajalti vastaa liiallista alijäämää koskevan menettelyn yhteydessä annettua suositusta. Julkisen talouden reaali määräraisten menojen (mukaan lukien tulopuolen päätösperäiset toimet) kasvun arvioidaan hidastuvan nolnaan vuonna 2013 ja olevan 0,4 prosenttia vuonna 2014, mikä vastaa menojen kasvulle vakausta ja kasvusopimuksessa asetettua vertailuarvoa molempina vuosina. Julkinen talous on yleisesti ottaen terve, ja maa on jo saavuttanut keskipitkän aikavälin tavoitteensa. Ikääntyvän väestön ja kunnianhimoisen hyvinvointipolitiikan vuoksi Tanskan on kuitenkin ylläpidettävä vakaata ja kestävästä finanssipolitiikan kehystä ja varmistettava, että alijäämä ei ylitä perussopimuksessa asetettua 3 prosentin viitearvoa suhteessa BKT:hen.
- (11) Tanska toteutti vuonna 2012 työkyvyttömyyseläkejärjestelmän ja tukityöllistämisyjärjestelmän (ns. joustotyöjärjestelmä) uudistuksen, joka tuli voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013. Nämä uudistukset ovat tärkeitä toimenpiteitä, joilla lisätään työvoiman tarjontaa Tanskassa. Tanskan on kuitenkin vielä parannettava työmarkkinoiden reunamille jääneiden ihmisten työllistettävyyttä. Tämä koskee muun muassa maahanmuuttajataustaisia henkilöitä, pitkäaikaistyöttömiä sekä matalan taitotason työntekijöitä. Hallituksen kunnianhimoisen uudistusohjelman lisäksi on varmistettava, että Tanskan maineikkaalla joustoturvamallilla helpotetaan jatkossakin sujuvaa siirtymistä työttömyydestä työelämään, samalla kun pyritään estämään syrjäytyminen työmarkkinoilta ja sosiaalisesta yhteisöstä. Koulutuksella ja ammattitaidon parantamisella on tässä suhteessa tärkeä rooli.
- (12) Tanska pitää syystäkin koulutusta selkeänä painopisteenä. Toimia on kuitenkin jatkettava, jotta koulutusjärjestelmän laatua ja kustannusvaikuttavuutta voidaan parantaa, muun muassa saattamalla jo aloitetut uudistukset päätökseen. Alemman ja ylempien perusasteen koulutusjärjestelmien ehdotettu uudistus on oikeasuuntainen, ja se todennäköisesti vaikuttaa positiivisesti koulutusjärjestelmän kustannusvaikuttavuuteen ja koulutuksen laatuun, muun muassa opintonsa loppuun suorittaneiden oppilaiden osuuksiin. Hallitus on vuonna 2012 toteuttanut toimia, joilla parannetaan nuorten ammatillisen koulutuksen laatua ja varmistetaan, että yrityksissä on tarvittava määrä oppisopimuspaikkoja. Tanskaan on perustettu viranomaisten, kuntien, alueiden ja työmarkkinaosapuolten komitea etsimään pysyvää ratkaisua, jolla varmistetaan oppisopimuskoulutuksen riittävä tarjonta ja parannetaan ammatillisen koulutusjärjestelmän laatua. Jos Tanska löytää nuorten ammattikoulutusjärjestelmässä kestävä ja kunnianhimoiset ratkaisut sekä liian vähäiseen oppisopimuskoulutuksen tarjontaan että koulutuksen keskeyttämisen suurten osuuteen, maa voi valmistautua paremmin ammattitaidon kysyntään tulevaisuuden työmarkkinoilla ja parantaa työn tuottavuutta.
- (13) Tanska voisi nopeuttaa talouskasvua poistamalla kilpailun esteet paikallisissa palveluissa ja vähittäiskaupassa, jotka ovat tärkeitä sektoreita maan taloudessa. Tanskan hallitus antoi vuonna 2012 uuden kilpailulain, joka on tärkeä askel oikeaan suuntaan. Uudistetussa kilpailulainsäädännössä on tehokkaammat mekanismit kilpailusääntöjen noudattamisen valvontaa varten. Tanska on vastannut näillä toimilla täysimääräisesti vuonna 2012 annettuun asiaa koskevaan suositukseen. Vielä voidaan kuitenkin tehdä enemmän alakohtaisten ja julkisia palveluja koskevien toimien vaikuttavuuden varmistamiseksi, jotta kilpailu lisääntyy ja markkinat toimivat paremmin. Useat tämän alan poliittiset aloitteet ovat vielä alkuvaiheessa, ja niiden tehokas täytäntöönpano edellyttää jatkuvia toimia.
- (14) Rahoitusjärjestelmän ja koko talouden vakautteen kohdistuvien uhkien määrittämiseksi kotitalouksien velkaantuneisuutta on analysoitu yksityiskohtaisesti kuluneen vuoden aikana sekä kansallisella että EU:n tasolla. Rahoitusvakautteen kohdistuvat riskit näyttävät toistaiseksi olevan hallinnassa, mutta niitä on seurattava jatkuvasti. Tanskan viranomaiset ovat toteuttaneet useita toimenpiteitä, joilla parannetaan asuntolainajärjestelmän häiriönsietokykyä. Näitä ovat muun muassa asuntolainojen riskimerkintäjärjestelmä sekä vaihtuvakorkoisiin ja/tai lyhennysvapaita jaksoja sisältäviin lainoihin sovellettavat rajoitukset. Asuntolainoja myöntävät laitokset ovat omasta aloitteestaan ryhtyneet toimiin vähentääkseen tarvetta täydentäviin vakuuksiin. Kaikki edellä mainitut ovat oikeansuuntaisia toimia, mutta tarkkaa seuranta tarvitaan sen varmistamiseksi, että toimilla on toivotut vaikutukset. Komissio tarkastelee Tanskan säännöllisesti toimittamia selvityksiä asiaan liittyvien toimien vaikutuksista. Tanskan omaisuusverotusta olisi tarkistettava ajan mittaan, jotta voidaan poistaa vääristymät ja vahvistaa verotuksen vastasyklisiä piirteitä.

- (15) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Tanskan talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman ja esittänyt perusteellisen tarkastelun. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Tanskan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–3.
- (16) Neuvosto on tutkinut lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella ja sen lausunto ⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (17) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävästä suosituksesta 3,

SUOSITTAA, että Tanska toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. toteuttaa julkisen talouden strategiaa vuonna 2013 suunnitellusti varmistaakseen, että liiallinen alijäämä korjataan

viimeistään vuonna 2013; toteuttaa julkisen talouden strategiaa myös vuonna 2014 ja sen jälkeen varmistaakseen riittävät julkisen talouden toimet, joilla pysytään keskipitkän aikavälin tavoitteessa;

2. jatkaa työmarkkinoiden reunamille jääneiden ihmisten työllistettävyyden parantamista, mukaan lukien maahanmuuttajataustaiset henkilöt, pitkäaikaistyöttömät sekä matalan taitotason työntekijät; parantaa ammatillisen koulutuksen laatua, jotta voidaan vähentää opintonsa keskeyttävien osuutta, ja lisää oppisopimuskoulutuspaikkoja; toteuttaa alemman ja ylemmän perusasteen koulutusjärjestelmien uudistuksen, jotta voidaan nostaa opintonsa loppuun suorittaneiden oppilaiden osuuksia ja parantaa koulujärjestelmän kustannusvaikuttavuutta;
3. jatkaa toimia, joilla poistetaan kilpailun esteet palvelusektoreilla, vähittäiskauppa ja rakennusala mukaan lukien, ja tehostetaan julkisten palvelujen tarjoamista.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Viron vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Viron vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/06)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohdiana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestävään kasvuun ja sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista⁽²⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdennetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdennetty suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.
- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyssovimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

(4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen⁽³⁾ Viron vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Viron vuosien 2012–2015 tarkistetuista vakausohjelmasta.

(5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011⁽⁴⁾ perusteella varoituskoneistia koskevan kertomuksen, jossa Viron ei katsottu kuuluvan niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

(6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.

(7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisiin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.

(8) Viro toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuosia 2012–2017 koskevan vakausohjelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

(9) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vuoden 2013 vakausohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on realistinen vuosien 2013–2014 osalta, jolloin BKT:n kasvun odotetaan olevan keskimäärin noin 3,3 prosenttia. Komission yksiköiden keväen 2013 talousennusteen mukaan kasvu on 3,5 prosenttia vuosina 2013–2014. Viron julkisen sektorin alijäämä oli 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2012. Vakausohjelmassa vahvistetaan aiemmin asetettu keskipitkän aikavälin tavoite, joka on rakenteellinen ylijäämä. Tämä tavoite ylittää vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisen tavoitteen. Koska Viron julkisen talouden rakenteellinen rahoitusasema oli ylijäämäinen vuonna

⁽³⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 25.

⁽⁴⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

2012, Viro saavutti keskipitkän aikavälin tavoitteensa vuotta aikaisemmin kuin vuosien 2012–2015 vakausohjelmassa ennakoitiin. Vuosia 2012–2017 koskevassa vakausohjelmassa esitetyn julkisen talouden strategian tavoitteena on varmistaa tasapainoista kasvua tukeva kestävä finanssipolitiikka pysymällä keskipitkän aikavälin tavoitteessa samalla kun varmistetaan riittävät finanssipoliittiset puskurit ja kevennetään työn verotusta. Suunniteltu julkisen sektorin alijäämä, 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013, korjautuu vakausohjelman mukaan ennustejaksolla niin, että tasapaino saavutetaan vuonna 2014 ja ylijäämä sen jälkeen. Uudelleenlasketun rakenteellisen rahoitusaseman yleisarvioinnin, johon sisältyi vakaus- ja kasvusopimuksen mukainen menojen kasvun vertailuarvon analyysi, perusteella Viro ei poikkea merkittävästi keskipitkän aikavälin tavoitteesta vuonna 2013 ja palaa rakenteelliseen ylijäämään vuonna 2014. Velkasuhde on reilusti alle 60 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja vakausohjelman mukaan on todennäköistä, että se supistuu vuoden 2013 jälkeen ja on noin 9 prosenttia vuosina 2015–2016. Viro aikoo ottaa käyttöön rakenteellista rahoitusasemaa koskevan säännön vuonna 2013 talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn ja Brysselissä 2 päivänä maaliskuuta 2012 allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti. Rakenteellista rahoitusasemaa koskevaa sääntöä olisi täydennettävä vahvistamalla monivuotisten menotavoitteiden sitovaa luonnetta heti kun tämä sääntö on hyväksytty.

- (10) Työmarkkinoista voidaan todeta, että vaikka työllisyys paranee, jäljellä on yhä kasvua hidastavia pullonkauloja, kuten jatkuva nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyys, ammatitaidon kysynnän ja tarjonnan kohtaamattomuus sekä kasvava työvoimapula, mukaan lukien työvoiman supistuminen pitkäaikaisten terveysongelmien vuoksi. Sosiaaliturvajärjestelmästä olisi tehtävä joustavampi ja kohdenetumpi, ja sen olisi tarjottava tukipalveluja ja kannustimia työttömille ja niille, jotka eivät ole työelämässä mutta jotka voisivat työllistyä uudelleen. Aktivointitoimenpiteitä olisi myös tehostettava siten, että ne tavoittavat niitä eniten tarvitsevat. Perhepoliittisten menojen kustannustehokkuutta voitaisiin parantaa ilman talousarviovaikutuksia, mukaan lukien perhe-etuuksien rahoituksen kohdentaminen uudelleen tehokkaampiin toimenpiteisiin, kuten lastenhoitopalveluihin, joilla olisi myönteinen vaikutus naisten työllisyyteen. Alueiden talouskehitystä on edistettävä paremmin yhteensovitettulla tavalla näkyvämpien tulosten aikaansaamiseksi.
- (11) Koulutuksen ja ammattikoulutuksen alalla Viro on osittain pannut täytäntöön neuvoston suosituksen vuodelta 2012: korkeakoulutuksen uudistus hyväksyttiin vuonna 2012, ja uusi kattava ammattikoulutusuudistus on tarkoitettu hyväksyä vuonna 2013. Erityistä huomiota on kiinnitettävä työmarkkinaosapuolten riittävään osallistumiseen, jotta voidaan varmistaa oppisopimuspaikkojen riittävä määrä ammattikoulutuksessa. Keskiasteen koulutuksen rationalisoitu tarjonta on edelleen tärkeä sitoumus, jota ei ole vielä täytetty. Edelleen suhteellisen korkeaan nuorisotyöttömyyteen on puututtava ottaen huomioon niiden henkilöiden suuri osuus, joilla ei ole ammattiin tai tutkintoon tähtävää koulutusta. Matalan taitotason

työntekijöiden pääsyä elinikäiseen oppimiseen ei ole vielä riittävästi parannettu ja nuorisotyöttömyyden vähentämiseen tarkoitettujen toimenpiteiden ei aina uskottavasti vastaa työmarkkinoiden tarpeisiin. Julkisen tutkimussektorin ja talouselämän välisen yhteyden puuttuminen on edelleen haaste tuottavuuden kasvulle ja Viron kilpailukyvyille. Lisäksi tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän kansainvälistäminen ja priorisointi on edelleen haasteellista ottaen huomioon talouden pieni koko.

- (12) Viron energiantensiivisyys on edelleen erittäin suuri. Vaikka hallitus on toteuttanut joitain toimenpiteitä, tällaisia pyrkimyksiä on jatkettava ja lisättävä ja enemmän painoa on pantava asuinrakennusten remontointiin. Uusien autojen energiantensiivisyys on Virossa unionin suurin, eivätkä kulutusmallit ole muuttuneet polttoaineiden valmisteverojen korottamisesta huolimatta. Ilman lisätoimenpiteitä on epätodennäköistä, että Viro saavuttaa kasvihuonekaasupäästöjä koskevan tavoitteensa, varsinkin jos liikenne- ja asuntoaloilla ei toteuteta toimenpiteitä. Viron energiamarkkinat ovat edelleen suhteellisen eristyneet, sillä rajat ylittävät liittymät eivät ole riittäviä.
- (13) Paikallishallinnon vastuulle lakisääteisesti kuuluvien palvelujen tarjoaminen on useimmilla aloilla tehotonta. Tämä koskee erityisesti pitkäaikaishoitoa, perheiden tukipalveluja, koulutusta ja liikennettä; sama koskee paikallistason tukitoimia, jotka ovat välttämättömiä terveyspalvelujen tehokkaaksi tarjoamiseksi. Syynä ovat paikallishallinnon vähäinen hallinnollinen kapasiteetti sekä niiden tulojen ja niille annettujen tehtävien välinen epätasapaino. Paikallishallinnon parantamiseksi ei ole vielä laadittu toteutuskelpoista suunnitelmaa.
- (14) Komissio on talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä analysoinut kattavasti Viron talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja vakausohjelman. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Viron finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyuden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, kun otetaan huomioon tarve tehostaa unionin yleistä talouden ohjausta antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. EU-ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–5.
- (15) Neuvosto on tutkinut vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (16) Komissio on talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana myös analysoinut koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä

(1) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

suosituksia jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro ⁽¹⁾. Koska Viron rahayksikkö on euro, sen olisi varmistettava, että nämä suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti,

SUOSITTAA, että Viro toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. noudattaa kasvua edistävää finanssipolitiikkaa ja säilyttää suunnitellulla tavoin julkisen talouden rahoitusaseman vakauden varmistamalla, että julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan vakausohjelmakauden aikana; täydentää suunniteltua rakenteellista rahoitusasemaa koskevaa sääntöä sitovammilla monivuotisilla menosäännöillä keskipitkän aikavälin talousarviokehityksessä ja tehostaa edelleen julkisten menojen käyttöä;
2. parantaa työnteon kannustimia tekemällä eri sosiaalietuusjärjestelmistä keskenään johdonmukaisempia ja lisäämällä etuuksien jakamisen joustavuutta ja kohdentamista; parantaa sosiaalipalvelujen tarjontaa, mukaan lukien lastenhoito, ja lisää samalla perhepolitiikan yleistä tehokkuutta ja kustannustehokkuutta; tehostaa aktivointitoimia, joilla helpotetaan pitkäaikaistyöttömien sekä vajaakuntoisuus- ja työkyvyttömyysetuuksia saavien palaamista työmarkkinoille; laatii yhteensovitun strategian talouskehityksen edistämiseksi korkeasta työttömyydestä kärsivillä alueilla;
3. jatkaa pyrkimyksiä kehittää koulutus- ja ammattikoulutusjärjestelmiä työmarkkinoiden tarpeiden ottamiseksi paremmin huomioon esimerkiksi ottamalla työmarkkinaosapuolet toimintaan paremmin mukaan ja toteuttamalla kohdennettuja toimenpiteitä nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi; lisää huomattavasti matalan taitotason työntekijöiden osallistumista elinikäiseen oppimiseen; tehostaa toimia tutkimus- ja innovaatiojärjestelmien asettamiseksi etusijalle ja niiden kansainvälistämiseksi sekä lisää yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten välistä yhteistyötä;
4. parantaa erityisesti rakennusten ja liikenteen energiatehokkuutta sekä lisää ajoneuvoihin ja jätteisiin liittyviä ympäristökannusteita; vauhdittaa rajat ylittävien energiaverkkojen kehittämistä energialähteiden monipuolistamiseksi ja energia-markkinoiden kilpailun edistämiseksi;
5. tasapainottaa paikallishallinnon tulot paremmin vastaamaan paremmin niiden tehtäviä; parantaa paikallishallinnon tehokkuutta ja varmistaa laadukkaiden paikallisten julkisten palvelujen tarjonnan.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 97.

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Suomen vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Suomen vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/07)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohdista on tehostaa talouspolitiikan yhteensovittamista, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽³⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.
- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyspolitiikan, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽⁴⁾ Suomen vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Suomen vuosien 2012–2015 vakausohjelmasta.
- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskonkreettisia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Suomi kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalineläkökohdista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.
- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (8) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Suomea koskevan perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päättää analyysinsä perusteella, että Suomen makrotaloudessa on epätasapainotiloja, jotka edellyttävät seuranta- ja politiikkatoimia. Vaihtotaseen huomattavaan heikkenemiseen ja heikkoon vientiin, jonka taustalla on teollisuuden rakennemuutos, sekä kustannuskilpailukykyyn ja muun kilpailukykyyn osatekijöihin on kiinnitettävä edelleen huomiota.
- (9) Suomi toimitti vuosien 2012–2017 koskevan vakausohjelmansa ja vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa 18 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

⁽⁴⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 28.

- (10) Neuvosto on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vakausohjelman arvioinnin perusteella sitä mieltä, että Suomen julkinen talous on ollut kokonaisuutena terve. On toteutettu toimia tulojen lisäämiseksi ja menojen hillitsemiseksi, jotta voitaisiin lähestyä keskipitkän aikavälin tavoitetta. Julkisen talouden kehitysarvion perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava. Vuoden 2013 kasvuarvio vastaa komission yksiköiden kevään 2013 ennustetta, kun taas vuoden 2014 kasvuarvio on 0,6 prosenttiyksikköä korkeampi kuin komission yksiköiden kevään 2013 ennuste. Vakausohjelmassa esitetyn julkisen talouden strategian tavoitteena on valtiontalouden tasapainottaminen ja valtionvelan saattaminen lasku-uralle suhteessa BKT:hen vuoteen 2015 mennessä. Keskipitkän aikavälin tavoite on vakausohjelmassa muutettu 0,5 prosentista – 0,5 prosenttiin. Uusi keskipitkän aikavälin tavoite vastaa vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia. Vakausohjelman mukaan keskipitkän aikavälin tavoite on tarkoitus saavuttaa vuoteen 2014 mennessä ja tavoitteessa on tarkoitus pysyä vuoteen 2017 asti. Vakausohjelman tietoihin perustuen (uudelleenlasketun) rakenteellisen rahoitusaseman perusteella Suomi ei vuonna 2012 saavuttanut aiemmin sovellettua keskipitkän aikavälin tavoitetta eikä se saavuta uutta keskipitkän aikavälin tavoitetta vuonna 2013.
- Vakausohjelmassa ennakoidaan, että (uudelleenlaskettu) rakenteellinen rahoitusasema kohenee vuoden 2012 – 1 prosentista – 0,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2013. Vuosina 2014–2017 se olisi – 0,6 prosentista – 0,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Vuonna 2012 Suomen nettomenot lisääntyivät 0,4 prosenttia, mikä jää menojen kasvulle asetetun vakaus- ja kasvusopimuksen vertailuarvon sovellettavan viitearvon alapuolelle. Kun otetaan huomioon, että Suomen kokonaistuotannon kasvu oli vuonna 2012 negatiivinen, vähäistä rakenteellista sopeutusta pidetään riittävänä. Vuonna 2013 Suomen (uudelleenlaskettu) rakenteellinen rahoitusasema kohenee, ja nettomenojen ennustetaan poikkeavan menojen kasvulle asetetusta viitearvosta vain 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen. Kun otetaan huomioon Suomen suuri negatiivinen tuotantokuilu, tätä pidetään riittävänä. Vuonna 2014 Suomen (uudelleenlasketun) rakenteellisen rahoitusaseman ennustetaan kohenevan edelleen – 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen, jolloin se on riittävän lähellä keskipitkän aikavälin tavoitetta. Komission yksiköiden kevään 2013 ennusteen mukaan Suomi saavuttaisi lisäksi tavoitteen vuonna 2014. Kokonaisuudessaan tämä merkitsisi, että vakaus- ja kasvusopimuksen ennalta ehkäisevää osiota noudatetaan. Vuonna 2012 julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka oli 53 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja vakausohjelman mukaan se pysyy ohjelmakaudella alle 60 prosentin suhteessa BKT:hen. Vakausohjelmassa ennakoidaan velan vähenevän vuosina 2016 ja 2017. Pitkän aikavälin kestävyys on edelleen finanssipolitiikan tärkein haaste. Väestön ikääntymiseen liittyvä kestävyysvajae, joka koskee eläkkeitä, terveydenhuoltoa ja pitkäaikaishoitoa, on tunnustettu, ja se vaatii jatkuvaa seuranta.
- (11) Julkisten palveluiden tuottavuuden kasvu ei ole vastannut koko talouden tuottavuuden kasvua, sillä väestön ikääntymiseen liittyvä rasitus kasvaa. Periaatteet kuntien uudistamiseksi on vahvistettu. Kuntien yhdistyminen on kuitenkin edelleen vapaaehtoista, vaikkakin valtio tarjoaa taloudellisia kannustimia. Sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden uudistamisen ei odoteta merkittävästi pienentävän terveydenhuoltoalueiden lukumäärää nykyisestä.
- (12) Nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi on toteutettu toimenpiteitä, joista voidaan mainita nuorisotakuu, nuorille aikuisille suunnattu väliaikainen osaamisohjelma ja pitkäaikaistyöttömille suunnattu kokeiluohjelma. Näitä ohjelmia on vuonna 2013 täydennetty lisäämällä taloudellista tukea oppisopimuskoulutukseen osana nuorisotakuuta ja ne ovat tervetulleita, sillä työttömyysasteen odotetaan nousevan. Toimenpiteet on nyt toteutettava keskittyen selkeästi kohderyhmien osaamistason ja työmarkkina-aseman parantamiseen. Ikääntyvien työntekijöiden työllisyysasteen nostaminen on tärkeää, jotta voidaan varmistaa julkisen talouden kestävyys ja vastata tulevaisuuden työvoimatarpeisiin. Suomen työikäinen väestö vähenee. Varhaisen eläkkeelle siirtymisen väyliin puuttumiseksi on sovitto useista toimenpiteistä, kuten osa-aikaeläkkeen alaikärajan nostamisesta, varhennetun vanhuuseläkkeen poistamisesta ja työttömyysputken ikärajan nostamisesta. Elinajanodote on kuitenkin kasvanut nopeammin kuin vuoden 2005 eläkeuudistuksen yhteydessä ennakoitiin, ja nykyiset lakisääteiset eläkeiät saattavat osoittautua liian mataliksi ja eläkkeet riittämättömiksi. Nykyinen hallitus on vakausohjelmassaan sitoutunut nostamaan todellisen eläkkeellesiirtymisiän vuoteen 2025 mennessä 62,4 vuoteen, mikä on elinajanodote ja väestönkehityksen haasteet huomioon ottaen edelleen alhainen. Näiden sovittujen toimintalinjojen toteuttaminen on edelleen lyhyen aikavälin prioriteetti.
- (13) Sääntelystä johtuvat esteet ovat Suomen palvelusektorilla yhä rajoittavia, ja markkinat ovat joillakin tärkeillä aloilla, kuten päivittäistavarakaupassa, erittäin keskittyneet. Nykyisiä ongelmia on tarkoitus auttaa ratkaisemaan päivittäistavarakaupan toimijoiden määräävää asemaa koskevilla kilpailulakiin suunnitelluilla muutoksilla, alan valvonnan lisäämistä koskevilla terveen kilpailun edistämishojelman tavoitteilla ja poistamalla lainsäädännöstä – esimerkiksi kaavoitusta ja rakentamista koskevasta lainsäädännöstä – tarpeettomat kilpailun esteet. Lisäksi Kilpailuvirasto ja Kuluttajavirasto on kilpailupolitiikan tuloksellisuuden ja hyötyjen lisäämiseksi yhdistetty, viraston määrärahoja on lisätty ja sen valtuuksia on laajennettu kattamaan kilpailuneutraali-teetti julkisten ja yksityisten toimijoiden välillä. Kilpailuoikeudelliset sakot ovat Suomessa

olleet perinteisesti pieniä. Uudistuksia niiden pelotevaikutuksen parantamiseksi on tarkoitettu tehdä vuodeksi 2013 suunnitellun selvityksen perusteella.

- (14) Tuottavuuden kasvu on Suomessa edelleen palkkojen nousua hitaampaa, ja kansainvälinen kilpailukyky on heikentynyt, mikä näkyy Suomen viennin markkinaosuuden pienenemisenä. Vaikka tutkimukseen, kehitykseen ja innovointiin investoidaan edelleen voimakkaasti, ratkaisuvassa asemassa on yhä tehokkuus, jolla tämä tutkimustyö synnyttää innovaatioita ja uusia kasvuyrityksiä, jotka voivat tunkeutua nopeasti kasvaville vientimarkkinoille ja vahvistaa kansainvälistä kilpailukykyä. Suomen olisi lyhyellä aikavälillä toteutettava äskettäin hyväksytyt politiikat ja toimenpiteet tutkimus- ja kehitysjärjestelmän parantamiseksi, kuten uusi toimintasuunnitelma, ja ehdotettava tehtyjen arviointien ja valmisteilla olevan tulevaisuusse-lonteon perusteella tarvittaessa lisä uudistuksia. Energian ja työvoiman on todettu olevan niitä tuotantopanoksia, joiden hinnat kasvattavat suomalaisen teollisuuden kustannuksia. Palkkakehitys on ollut viime vuosina maltillista, mikä johtuu kolmikantasopimuksesta, jonka voimassaolo päättyy vuonna 2013. Siksi on huolestuttavaa, että työmarkkinaosuudet eivät ole vielä tehneet uutta sopimusta.
- (15) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Suomen talouspolitiikkaa. Se on arvioinut vakausohjelman ja kansallisen uudistusohjelman ja esittänyt perusteellisen tarkastelun. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset on otettu huomioon jäljempänä esitettävissä suosituksissa 1–5.
- (16) Neuvosto on tutkinut vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (17) Neuvosto on tutkinut Suomen kansallisen uudistusohjelman ja vakausohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 3-5.
- (18) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana myös analysoinut koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä suosituksia jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro⁽²⁾. Koska Suomen

rahayksikkö on euro, sen olisi myös varmistettava, että kyseiset suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti,

SUOSITTAA, että Suomi toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. noudattaa kasvua edistävää finanssipolitiikkaa ja säilyttää suunnitellusti julkisen talouden rahoitusaseman vakauden varmistamalla, että keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan ohjelmakauden aikana; arvioi edelleen vuosittain väestön ikääntymiseen liittyvän kestävyysvajeen suuruutta ja sopeuttaa julkisia tuloja ja menoja pitkän aikavälin tavoitteiden ja tarpeiden mukaisesti; huolehtii pitkäaikaishoidon kustannusvaikuttavuudesta ja kestävydestä ja painottaa enemmän ennaltaehkäisyä, kuntoutusta ja itsenäistä asumista;
2. huolehtii käynnissä olevien kuntarakennetta koskevien hallinnollisten uudistusten tehokkaasta toteuttamisesta, jotta voidaan parantaa tuottavuutta ja saavuttaa kustannussäästöjä julkisten palvelujen tarjonnassa, sosiaali- ja terveydenhuolto-palvelut mukaan lukien;
3. toteuttaa lisätoimia ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysasteen nostamiseksi, myös parantamalla heidän työllistettävyyt-tään ja kaventamalla varhaisen työmarkkinoilta poistumisen väyliä nostamalla tosiasiallista eläkkeellesiirtymiskäyttäytymistä sopeuttamalla eläkkeellesiirtymisikä tai eläke-etuudet elinajanodotteen muutoksiin; toteuttaa käynnissä olevat toimenpiteet nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työmarkkina-aseman parantamiseksi keskittyen erityisesti työn kannalta merkityksellisen osaamisen kehittämiseen ja seuraa tiiviisti toimenpiteiden vaikutusta;
4. jatkaa työtä kilpailun lisäämiseksi tuote- ja palvelumarkki-noilla ja erityisesti vähittäiskaupan alalla toteuttamalla terveen kilpailun uuden edistämishajelman;
5. lisää Suomen valmiuksia synnyttää innovatiivisia tuotteita, palveluita ja kasvuyrityksiä nopeasti muuttuvassa ympäris-tössä ja jatkaa teollisuuden monipuolistamista; jatkaa energiatehokkuuden parantamista koko taloudessa; tämänhetki-sessä hitaan kasvun ympäristössä tukee reaalipalkkakehityk-sen saattamista tuottavuuden kehitystä vastaavaksi täysin kunnioittaen työmarkkinaosuuspuolten roolia ja kansallisten käytäntöjen mukaisesti.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽²⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 97.

**NEUVOSTON SUOSITUS,
annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,**

Ranskan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Ranskan vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/08)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan yhteensovittamista, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽³⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhden-

netyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmukaiset suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyssovimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.
- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽⁴⁾ Ranskan vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta, jäljempänä 'vuoden 2012 suositus', ja lausunnon Ranskan vuosien 2012–2016 vakausohjelmasta.
- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskoneistia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Ranska kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.
- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisiin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (8) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Ranskaa

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 26 päivänä huhtikuuta 2012 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

⁽⁴⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 31.

koskevan perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päätelee analyysinsä perusteella, että Ranskan makrotaloudessa on epätasapainotiloja, jotka edellyttävät seuranta ja määrätietoisia politiikkatoimia. Kauppataaseen ja kilpailukyvyyn heikkenemiseen, johon sekä kustannustekijät että muut tekijät vaikuttavat, on kiinnitettävä edelleen huomiota tilanteessa, jossa ulkoinen rahoitusasema heikenee ja julkinen velka on huomattava. Erityisesti Ranskan talouden koon huomioon ottaen tarve toteuttaa toimia, joilla pienennetään maan talouteen ja talous- ja rahaliiton toimintaan kohdistuvien kielteisten vaikutusten riskiä, on erityisen huomattava.

- (9) Ranska toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuosia 2012–2017 koskevan vakausohjelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on pystytty ottamaan huomioon.
- (10) Neuvosto on neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vakausohjelman arvioinnin perusteella sitä mieltä, että huolimatta huomattavista vakautustoimista, joiden johdosta julkisen sektorin alijäämä supistui 7,5 prosentista suhteessa BKT:hen vuonna 2009 4,8 prosenttiin vuonna 2012, Ranskan ei odoteta korjaavan liiallista alijäämäänsä vuoden 2013 loppuun mennessä neuvoston 2 päivänä joulukuuta 2009 antaman suosituksen mukaisesti. Tämä johtuu erityisesti talouskehityksestä, joka on ollut heikompaa kuin neuvoston 2 päivänä joulukuuta 2009 antaman suosituksen hyväksymisajankohtana odotettiin. Sitä pystyttiin kompensoimaan vain osittain odottamattomilla tuloilla ja lisäksi toimenpiteet painottuivat jossain määrin jakson loppuun. Julkisen talouden kehitysarvion perustana oleva vakausohjelman makrotalouden skenaario on realistinen vuoden 2013 osalta mutta ylioptimistinen vuoden 2014 osalta. Viranomaiset odottavat erityisesti, että vaikka kehitys oli pysähdyksissä vuosina 2012 (0 prosenttia) ja 2013 (0,1 prosenttia), BKT kasvaa 1,2 prosenttia vuonna 2014, ja olettavat, että julkisen talouden toimia toteutetaan alijäämän supistamiseksi 2,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2014. Sen sijaan komissio ennustaa, että BKT kasvaa 1,1 prosenttia vuonna 2014 olettaen, että politiikka säilyy muuttumattomana. Tässä arvioissa otetaan huomioon vain jo hyväksytyt tai riittävästi määritetyt toimenpiteet, ja sen vuoksi alijäämä olisi 4,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014. Vakausohjelmassa kaavaillun julkisen talouden strategian päätavoitteena on vuosien 2012–2016 vakausohjelman tapaan keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttaminen eli rakenteellisesti tasapainoinen julkisen talouden rahoitusasema. Tämä tavoite ylittää vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisen tavoitteen. Keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamisvuosi on 2016, kun vuosien 2012–2016 vakausohjelmassa se oli 2015.

Vakausohjelmassa esitetty suunniteltu alijäämä noudattaa tavoitetta, jonka mukaan liiallinen alijäämä saadaan korjattua viimeistään vuonna 2014, eli vuotta myöhemmin kuin mikä oli neuvoston liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä 2 päivänä joulukuuta 2009 asettama tarkistettu määräaika. Kun otetaan huomioon vakausohjelmassa esitetyt ylioptimistiset vuoden 2014 kasvuennus-

teet, neuvosto katsoo, että viranomaisten suunnittelemissa julkisen talouden toimilla ei pystytä korjaamaan liiallista alijäämää viimeistään vuonna 2014, ellei tuolloin toteuteta myös muita toimia, joilla vakautusta tehostetaan merkittävästi. Suunniteltuja säästöjä ja lisätuloja ei ole myöskään määritetty tarkemmin. Näin ollen sekä vuoden 2014 että vuoden 2015 toimenpiteet on määritettävä, jotta voidaan varmistaa uskottavasti, että liiallinen alijäämä korjataan viimeistään vuonna 2015 neuvoston suosituksen mukaisesti. Koska (komission uudelleen laskeman) rakenteellisen alijäämän odotetaan olevan -0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016 (-0,3 prosenttia vuonna 2017), keskipitkän aikavälin tavoitetta ei saavuteta ohjelmakauden loppuun mennessä. Edistyksen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta odotetaan vuonna 2016 olevan 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen eli alle vertailuarvon, joka on 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Julkinen velka on kasvanut huomattavasti kriisin alkamisen jälkeen. Velan määrä suhteessa BKT:hen oli 64,2 prosenttia vuonna 2007. Se oli kasvanut 90,2 prosenttiin vuonna 2012, ja komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen mukaan sen odotetaan kasvavan edelleen 96,2 prosenttiin vuoden 2014 loppuun mennessä. Viranomaiset odottavat velkasuhteen olevan suurimmillaan 94,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014 ja supistuvan sen jälkeen 88,2 prosenttiin vuonna 2017. Ranska on vuodesta 2016 alkaen velkaperusteiden noudattamisen suhteen siirtymävaiheessa.

- (11) Kun otetaan huomioon velan suuri määrä, joka kasvaa edelleen, ja se, että liiallisen alijäämän korjaamiselle asetettua määräaika lykätään jälleen vuoteen 2015, on entistä tärkeämpää, että vuoden 2013 talousarvio pannaan tiukasti täytäntöön ja merkittäviä vakautustoimenpiteitä toteutetaan määrätietoisesti seuraavina vuosina. On erityisen tärkeää, että Ranskan julkiset menot kasvavat huomattavasti hitaammin kuin potentiaalinen BKT, koska rakenteellisen alijäämän korjautuminen on tähän mennessä perustunut pääasiallisesti tulojen kasvuun. Tältä osin meneillään olevan julkisten menojen arvioinnin (Modernisation de l'action publique), jonka piiriin kuuluvat valtionhallinnon lisäksi paikallis- ja sosiaaliturvahallinto, odotetaan tarjoavan suunnan julkisten menojen tehokkuuden parantamiselle entisestään. Erilaisia hallintotasoja ja toimivaltuuksia voitaisiin keventää edelleen synergian, tehokkuusetujen ja säästöjen saavuttamiseksi. Suunnitella olevan, hallinnon hajauttamista koskevan uuden lain pitäisi auttaa tämän ongelman ratkaisemisessa. Kun otetaan huomioon, että terveydenhuoltomenojen odotetaan kasvavan keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, julkisia terveydenhuoltomenoja ja erityisesti lääkemenoja onkin jatkossa tarkasteltava huolellisemmin ja tehokkaammin. Eläkekeitä käsittelevän neuvonantavan neuvoston (Conseil d'orientation des retraites) uusimpien ennusteiden mukaan eläkejärjestelmä pysyy alijäämäisenä vuoteen 2018, mikä on ristiriidassa vuonna 2010 asetetun uudistustavoitteen kanssa. Tarkoituksena oli saavuttaa tasapainoinen järjestelmä viimeistään vuonna 2018. Lisäksi vuoden 2010 uudistuksen osittainen peruuttaminen on vastoin vuoden 2012 suositusta. Tämän perusteella eläkejärjestelmä on edelleen pahasti alijäämäinen vuoteen 2020 asti, ja tilanteen korjaamiseksi on toteutettava kiireellisesti uusia politiikkatoimia, mutta kuitenkin niin, että järjestelmä säilyy riittävänä.

Tällaisia toimenpiteitä voisivat olla vähimmäiseläkkeeseen ja täyteen eläkkeeseen vaadittavien eläkeikien nostaminen sekä täyteen eläkkeeseen oikeuttavan maksukauden pidentäminen, indeksointisääntöjen mukauttaminen ja lukuisten yleiseen järjestelmään tiettyjen työntekijäryhmien osalta liittyvien vapautusten tarkistaminen. Ranskan hallitus on päättänyt ottaa työmarkkinaosapuolet täysimääräisesti mukaan uudistuksen suunnitteluun ja lisätä niiden osallistumista. Kun otetaan huomioon työvoimakustannusten kielteinen vaikutus, sosiaaliturvamaksujen korottamista olisi vältettävä. Ranskan julkisen talouden kohtamien haasteiden vuoksi on olennaisen tärkeää, että julkisen talouden toimenpiteitä täydennetään rakenteellisiin uudistuksiin tähtäävillä tehostetuilla toimilla, jotta voidaan tukea ja lisätä Ranskan talouden pitkän aikavälin kasvupotentiaalia.

(12) Kuten vuoden 2013 perusteellinen tarkastelu osoittaa, Ranskan kilpailukyky on edelleen merkittävä haaste, sillä maan osuus vientimarkkinoista on viime vuosina heikentynyt huomattavasti. Hallitus ehdotti marraskuussa 2012 useita politiikkatoimia ns. kilpailukykyä koskevan sopimuksen puitteissa. Yritysverotuksessa käyttöön otettu hyvytys (crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi – CICE) on merkittävä toimenpide (sen vuosivaikutuksen odotetaan olevan 20 miljardia euroa), jonka pitäisi alentaa työvoimakustannuksia. Lisätoimia tarvitaan, sillä uusi verohyvytys vasta puolittaa kuilun Ranskan verokiilan ja OECD:n keskiarvon välillä mediaanitulojen tasolla. Lisäksi vuodesta 2010 alkaen toteutettujen julkisen talouden toimenpiteiden, myös verotukien vähennysten, kokonaisvaikutus johtaa yritysverotuksen kiristymiseen, vaikka CICE jätettäisiinkin huomiotta. Heinäkuussa 2012 päätetyllä vähimmäispalkan korotuksella – vaikkakin se oli vähäinen – saattaa olla kielteinen vaikutus työpaikkojen luomiseen ja kilpailukykyyn, kuten vuoden 2012 suosituksessa painotettiin. Vuosina 2002–2012 vähimmäistuntipalkka nousi 38 prosenttia (16 prosenttia reaaliarvona laskettuna). Korkea vähimmäispalkka, joka on 60 prosenttia mediaanipalkasta, kompensoidaan työnantajille myöntämällä erilaisia vapautuksia sosiaaliturvamaksuista. Tähän liittyvät julkisen talouden kustannukset ovat kasvaneet nopeasti vuodesta 1992 vuoteen 2002 ja vakautuneet sen jälkeen lähelle 1 prosentin tasoa suhteessa BKT:hen. Lisäksi vaihtoehdot välineet, kuten tulotuki-järjestelmät (Prime pour l'emploi ja Revenu de solidarité active), ovat vähimmäispalkkaa tehokkaampia välineitä työssäkäyvien köyhyyden poistamiseksi.

(13) Muun kuin hintakilpailukykyyn osalta on todettava, että vaikka hallitus on vastikään uudistanut vientistrategiaansa, vientisuuntautuneiden verkostojen ja kumppanuuksien kehittämisen tukeminen edistäisi pienten ja keskusurten

yritysten, jäljempänä 'pk-yritykset', kansainvälistymistä. Toimenpiteitä voitaisiin yleensäkin toteuttaa sen varmistamiseksi, että liiketoimintaympäristö edistää pk-yritysten kasvua. Huolimatta yritysten huomattavista ponnisteluista tutkimus- ja kehitysvaltaisilla sektoreilla ja hallituksen myöntämästä merkittävästä tuesta (nimittäin tutkimusinvestoinneista myönnettävästä verohyvytyksestä), high-tech- ja medium-tech-yritysten osuus Ranskan taloudesta on vaatimaton ja sitä paitsi kutistumaan päin. Sen vuoksi näillä sektoreilla on edelleen edistettävä pk-yritysten ja välikoon yritysten (ETI) perustamista ja kasvua parantamalla niitä toimintaedellytyksiä, jotka kannustavat innovointiin ja yrittäjyyteen. Julkisen tutkimustoiminnan ja yksityisten yritysten yhdistämiseksi kehitettyä klusteripolitiikkaa voitaisiin myös suunnata enemmän tutkimuksen, kehityksen ja innovoinnin, jäljempänä 'T&K&I', kaupalliseen hyödyntämiseen, lähellä toisiaan sijaitsevien yksityisten yritysten välisiin myönteisiin ulkoisvaikutuksiin ja pk-yritysten kansainvälistymiseen. Lisäksi tohtorintutkinosta ja tutkimustyöstä olisi tehtävä tarpeeksi houkuttelevaa yksityisten yritysten ja tutkimuslaitosten välisten yhteyksien parantamiseksi.

(14) Palvelusektorilla tapahtui vain jonkin verran edistymistä vuonna 2012. Ei esimerkiksi käynnistetty horisontaalista uudistusta, jonka avulla olisi poistettu säännelyihin aloihin ja ammatteihin liittyvät perusteettomat rajoitukset. Moniin ammatinharjoittajana toimiviin palveluntarjoajiin sovelletaan edelleen rajoituksia oikeusmuodon ja osakeomistuksen rakenteen osalta (esim. eläinlääkäreille ja asianajajille asetetut pääomaomistusta koskevat rajoitukset). Useilla sektoreilla (mm. taksit, eräät terveydenhuoltoalan ammatit, notaarit ja muut oikeusalan ammatit) on edelleen muita huomattavia esteitä, jotka haittaavat markkinoille pääsyä tai toiminnan harjoittamista (kuten kaupallista viestintää koskevat säännökset, kiintiöt tai alueelliset rajoitukset). Vähittäissektorilla on edelleen runsaasti sääntelyä, kuten vähittäismyymälöiden perustamisen yhteydessä sovellettavat raskaat ja aikaa vievät lupamenettelyt. Lisäksi kieltä myydä kustannuksia halvemmalla johtaa moniin vääristymiin, kun taas tuottajien ja pienien myymälöiden tukemista koskeva tavoite voitaisiin saavuttaa myös vähemmän kilpailua vääristävillä toimenpiteillä. Säännelyjen alojen ja ammattien kohtuuttomat rajoitukset haittaavat kilpailua ja nostavat palvelujen hintoja. Kuten perusteellisesta arvioinnista ilmenee, välillisten palvelujen korkeammat hinnat, joiden osuus on lähes neljännes valmistusteollisuuden tuotantokustannuksista, vaikuttavat ranskalaisten yritysten ulkoiseen kilpailukykyyn. Verkkotoimialoilla tapahtui vuonna 2012 jonkin verran edistymistä. Ranskan sähkömarkkinat kuuluvat edelleen unionin keskittyneimpiin. Sähkön ja kaasun säännellyt hinnat vääristävät kilpailua ja estävät uusien toimijoiden pääsyn markkinoille. Muiden kuin kotitalouksien säännellyt hinnat olisi poistettava Ranskan viranomaisten kanssa sovittun aikataulun mukaisesti. Myös yhteenliittämiskapasiteetin lisääminen naapurimaiden kanssa ja vesivoimaloiden toimiluvista käynnistettävät tarjouskilpailut edistäisivät kilpailua sähkömarkkinoilla.

Rautatieliikenteessä rahtiliikenteen markkinat ovat olleet supistumassa usean vuoden ajan (esimerkiksi määrät tonneina kilometriä kohti supistuivat 17 prosentilla vuodesta 2006 vuoteen 2011) eikä matkustajaliikennettä ole avattu kilpailulle, kansainvälisiä palveluja lukuun ottamatta. Tulevalla uudistuksella pitäisi varmistaa, että uusi ”infrastruktuurin yhdenmukainen ylläpitäjä” pysyy riippumattomana suhteessa vakiintuneeseen toimijaan, jotta uusille toimijoille voidaan taata oikeudenmukainen ja syrjimätön pääsy markkinoille.

- (15) Ranskan verojärjestelmä on edelleen monimutkainen ja tehoton, sillä erilaisia vapautuksia ja erityisvähennyksiä on paljon, mutta myös lainsäädäntöä muutetaan usein. Vaikka verotukien vähentämiseen ja yksinkertaistamiseen tähtäviä toimia on toteutettu, menetettyjen verotulojen määrä on edelleen suuri. Kasvua ja sosiaalista hyvinvointia voitaisiin edistää paremmin soveltamalla lähestymistapaa, jossa veropohja on laaja ja veroaste alhainen. Alennettua arvonlisäverokantaa, jäljempänä ’alv-kanta’; on tarkoitus korottaa 7 prosentista 10 prosenttiin tammikuusta 2014 alkaen. Tämä on askel oikeaan suuntaan, mutta lisätoimet ovat vielä tarpeen. Vero- ja sosiaaliturvajärjestelmään liittyvien vapautusten kustannukset ovat edelleen hyvin suuret, jopa 10 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vaikka eräät alennetut alv-kannat, joita sovelletaan mm. ravintolapalveluihin, ovat osoittautuneet tehottomiksi, riittävän eriytettyjä poliittisia toimenpiteitä ei ole toteutettu. Edellä mainitulla alennettujen ja yleisten alv-kantojen korotuksella osittain rahoitetun kilpailukykyä ja työllisyyttä edistävän verohyvityksen (CICE) käyttöönoton myötä verotaakkaa siirretään työn verotuksesta muualle. Lisätoimille on kuitenkin tarvetta, erityisesti jotta voidaan tasapainottaa ympäristöverojen osuutta verotuloista. Ranska toteutti viime vuonna joitakin toimenpiteitä puuttuakseen velanottoa suosiviin yritysten verokannustuksiin. Korkovähennyksiä rajoitetaan yli 3 miljoonan euron ylittävältä osuudelta ja 15:tä prosenttia kyseisen rajan ylittävistä koroista ei saa vähentää verotuksessa vuonna 2013; vuonna 2014 määrä on 25 prosenttia. Ranskan on kuitenkin mahdollista parantaa tätä tilannetta edelleen.
- (16) Työttömyysaste on noussut: se oli 9,7 prosenttia vuonna 2010 ja 10,2 prosenttia vuonna 2012. Komission ennusteen mukaan työttömyysaste nousee 10,6 prosenttiin vuonna 2013 ja 10,9 prosenttiin vuonna 2014, koska talouskasvu pysyy heikkona. Tätä taustaa vasten Ranskan työmarkkinoiden segmentoituminen aiheuttaa edelleen huolta. Todennäköisyys siirtyä tilapäisestä työstä vakituisen oli vain 10,6 prosenttia vuonna 2010, kun EU:n keskiarvo oli 25,9 prosenttia. Tämän vuoksi epävarmoissa työsuhteissa olevat matalan taitotason työntekijät joutuvat yleensä kärsimään kaikkien työmarkkinoita koskevien sopeutustoimien seurauksista. Työmarkkinaosa-puolet tekivät tammikuussa 2013 työpaikkojen turvaamista koskevan monialasopimuksen (ANI), jonka pohjalta annettiin toukokuussa 2013 uusi laki. Siinä lisätään työntekijöiden oikeuksia, puututaan irtisanomisten oikeudelli-

seen epävarmuuteen ja annetaan työnantajille lisää joustavuutta. Laki on edistysaskel kohti paremmin toimivia työmarkkinoita. Tämän uudistuksen täytäntöönpano ja sen vaikutukset ovat kuitenkin tiettyjen erityiskysymysten osalta yhteydessä muiden ala- tai yrityskohtaisten sopimusten tekemiseen; näitä muita sopimuksia tarvitaan, ennen kuin monialasopimus voi tulla täysimääräisesti voimaan.

- (17) Kuudesosa Ranskan nuorisosta keskeyttää yleissivistävän tai ammatillisen koulutuksen ilman loppututkintoa. Tämä on erityisen huolestuttavaa siksi, että nuorisotyöttömyysaste oli 25,4 prosenttia vuoden 2012 lopussa, ja vähiten ammattitaitoisten nuorten riski joutua työttömäksi oli lähes kaksi kertaa suurempi. Oppisopimuskoulutusjärjestelmät olisi saatettava erityisesti näiden vähiten koulutettujen nuorten ulottuville. Kansallisten ohjelmien mukauttamisella 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston suosituksella⁽¹⁾ perustettuun nuorisotakuuseen odotetaan olevan rakentava osuus näihin haasteisiin vastaamisessa. Vuonna 2009 aloitetuista uudistuksista huolimatta aikuisten osallistuminen elinikäiseen oppimiseen jää Ranskassa alle EU:n keskitason (5,7 prosenttia vuonna 2012; alhaisen taitotason omaavien aikuisten osalta osallistumisaste oli 2,5 prosenttia). Suunniteltu toimivallan siirto alueneuvostoilta saattaa tarjota mahdollisuuden puuttua nykyjärjestelmän heikkouksiin. Ranskassa 55–64-vuotiaiden työllisyysaste on, huolimatta sen merkittävästä kasvusuuntauksesta, yhä alhainen ja EU:n jäsenvaltioiden mediaanitasoa (45,7 prosenttia vuoden 2012 viimeisellä vuosineljänneksellä), ja se on vuodesta 2008 kuronut umpeen vain puolella eroa EU:n keskiarvoon (7,4 yksiköstä vuonna 2008 3,8 yksikköön vuonna 2012). Ikääntyneiden työttömyys on nousussa, samaa tahtia kuin yleinen työttömyys. Ns. sukupolvisopimukset ovat askel oikeaan suuntaan, vaikka ei olekaan selvää, missä määrin ne vaikuttavat ikääntyneiden työntekijöiden työllisyyteen ja helpottavat vanhempien työnhakijoiden paluuta työelämään. Ranskan työttömyysasetuksiin kohdistuvat julkiset menot kasvoivat 5,3 prosenttia vuonna 2012 ja vakausohjelman mukaan niiden odotetaan kasvavan 6,1 prosenttia vuonna 2013. Työttömyysasetusjärjestelmää olisi uudistettava, sillä järjestelmän yhteenlaskettu alijäämä nousee muussa tapauksessa lähes 1 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoden 2013 loppuun mennessä.

Erityisesti olisi tarkistettava joitain seikkoja, kuten etuuksia koskevia kelpoisuusehtoja, etuuksien alenemista ajan mittaan tai tulojen korvausasteita niiden työntekijöiden osalta, joilla on korkeimmat palkat, jotta voidaan varmistaa, että työn kannusteet ovat riittävät. Julkisen työnhakupalvelun (Pôle emploi) uudessa kolmikantasopimuksessa määrätään työnhakijoiden seurantatoimien eriyttämisestä. Työvoimaneuvojan asiakaskunta on kuitenkin entisestään paisunut työttömyyden lisääntyessä, ja heikko taloudellinen tilanne vaikeuttaa Pôle emploi -strategian uudelleen-suuntaamista. Kaiken kaikkiaan on tarpeen toteuttaa

⁽¹⁾ EUVL C 120, 26.4.2013, s. 1.

lisätoimia heikkojen talousnäkömyiden vuoksi ja koska työttömyyden odotetaan Ranskassa edelleen lisääntyvän.

- (18) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Ranskan talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja vakausohjelman ja esittänyt perusteellisen tarkastelun. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Ranskan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–6.
- (19) Neuvosto on tutkinut vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto ⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (20) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja vakausohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1, 2, 3, 4, 5 ja 6.
- (21) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana myös analysoinut koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä suosituksia jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro ⁽²⁾. Koska Ranskan rahayksikkö on euro, sen olisi myös varmistettava, että kyseiset suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti,

SUOSITTAA, että Ranska toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. lujittaa julkisen talouden strategiaa ja jatkaa sen toteuttamista vuonna 2013; parantaa sopeutuksen uskottavuutta määrittelemällä viimeistään syksyllä 2013 tarvittavat toimenpiteet vuodeksi 2014 ja sen jälkeiselle ajalle ja toteuttamalla ne sen varmistamiseksi, että liiallinen alijäämä korjataan kestäväällä tavalla viimeistään vuonna 2015 ja liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä annetuissa neuvoston suosituksissa määritellyt rakenteelliset sopeutustoimet toteutetaan; käyttää kaikki odottamattomat tulot alijäämän korjaamiseen; julkisen talouden epätasapainotilojen korjaaminen kestäväällä tavalla edellyttää, että toteutetaan uskottavasti määrätietoisia rakenteellisia uudistuksia, jotka lisäävät talouden sopeutumiskykyä ja edistävät kasvua ja työllisyyttä; säilyttää kasvua edistävän julkisen talouden vakauttamisuran ja parantaa julkisten menojen tehokkuutta erityisesti toteuttamalla suunnitellusti kaikkia julkisyhteisöjen alasektoreita koskevan menoryhmien tarkistuksen; ryhtyy toimiin tulevan, hallinnon hajauttamista

koskevan lain puitteissa parempien synergiaetujen ja säästöjen saavuttamiseksi valtion- ja paikallishallinnon välillä; jatkaa liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen rakenteellista sopeutusta tarvittavalla vauhdilla niin, että keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan viimeistään vuonna 2016; ryhtyy toimenpiteisiin vuoden 2013 loppuun mennessä eläkejärjestelmän saattamiseksi tasapainoon kestäväällä tavalla viimeistään vuonna 2020, esimerkiksi ottamalla käyttöön indeksointisäännöt, pidentämällä täyteen eläkkeeseen oikeuttavaa maksuaikaa, korottamalla edelleen tosiasiallista eläkeikää, sopeuttamalla eläkkeellesiirtymisikä ja eläke-etuudet elinajanodotteen muutoksiin sekä tarkistamalla erityisjärjestelmiä niin, että vältetään työnantajien sosiaaliturvamaksujen korottaminen, ja parantaa terveydenhuoltomenojen kustannustehokkuutta myös lääkemenojen alalla;

2. varmistaa, että kilpailukykyä ja työllisyyttä edistävästä verohyvityksestä (crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi) aiheutuva työvoimakustannusten vähennys toteutuu suunnitellulla määrällä ja että sen vaikutusta ei heikennetä muilla toimenpiteillä; ryhtyy yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa lisätoimiin työvoimakustannusten alentamiseksi, erityisesti toteuttamalla toimenpiteitä työnantajien sosiaaliturvamaksujen alentamiseksi; varmistaa, että vähimmäispalkan kehitys tukee kilpailukykyä ja työpaikkojen luomista, ottaen huomioon palkkatukijärjestelmät ja vapautukset sosiaaliturvamaksuista;
3. ryhtyy lisätoimenpiteisiin liiketoimintaympäristön parantamiseksi ja edistää erityisesti pienten ja keskisuurten sekä välikoon yritysten innovointi- ja vientikapasiteettia; käynnistää erityisesti ilmoitetun sääntelykehityksen yksinkertaistamista koskevan hankkeen ja parantaa innovointiin kannustavia toimintaedellytyksiä edistämällä tekniikan siirtoa ja tutkimusten kaupallista hyödyntämistä esimerkiksi kohdentamalla kilpailukykykeskukset uudelleen;
4. ryhtyy toimenpiteisiin kilpailun lisäämiseksi palvelusektorilla; poistaa perusteettomat rajoitukset, jotka koskevat pääsyä asiointijapalveluiden harjoittamiseen ja niiden piirissä toimimista, erityisesti oikeusmuodon, osakeomistuksen rakenteen, kiintiöiden ja alueellisten rajoitusten osalta; ryhtyy toimiin myymälöiden avaamista koskevan lupamenettelyn yksinkertaistamiseksi ja poistaa tappiollista myyntiä koskevan kiellon; poistaa kaasun ja sähkön säännellyt hinnat muilta kuin kotitalousasiakkailta ja lisää yhteenliittämiskapasiteettia naapurimaiden kanssa; avaa rautatiealalla kotimaisen matkustajaliikenteen kilpailulle;
5. jatkaa verojärjestelmän yksinkertaistamista ja parantaa sen tehokkuutta huolehtimalla kuitenkin samalla verosääntöjen jatkuvuudesta pitkällä aikavälillä; toteuttaa lisätoimenpiteitä poistaakseen velanoton suostimisen yritysverotuksessa; tehostaa toimia, joiden avulla vähennetään ja yksinkertaistetaan henkilö- ja yritystuloverohyvityksiä, samalla kun lakisääteisiä veroasteita alennetaan; saattaa alennetut alv-kannat lähemmäs yleistä verokantaa ja poistaa tehottomat alennetut verokannat; ryhtyy lisätoimiin, joiden avulla verotaakkaa voitaisiin siirtää työn verotuksesta ympäristö- tai kulutusverotukseen;

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽²⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 97.

6. panee täysimääräisesti, viipymättä ja työmarkkinaosapuolia kuullen täytäntöön tammikuussa 2013 tehdyn monialasopimuksen; toteuttaa lisätoimia työmarkkinoiden segmentoitumisen torjumiseksi erityisesti puuttumalla tilapäistyövoimaa välittävien toimistojen työntekijöiden tilanteeseen; käynnistää pikaisesti työttömyysjärjestelmän uudistuksen, yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa ja kansallisten käytäntöjen mukaisesti, varmistaakseen järjestelmän kestävyuden ja huolehtii samalla siitä, että järjestelmä tarjoaa riittävät kannustetut työhön palaamiseksi; nostaa ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysastetta ja edistää heidän osallistumistaan työmarkkinoille; toteuttaa erityisiä toimia ikääntyneiden työttömien työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi erityisesti neuvonnan ja koulutuksen avulla; parantaa aikuisten ja erityisesti vähiten koulutusta saaneiden ja työttömien osallistumista

elinikäiseen oppimiseen; varmistaa, että julkiset työvoimapalvelut tarjoavat työttömille tehokkaasti yksilöllistä tukea ja että aktiivinen työmarkkinapolitiikka kohdistetaan vähäosaisimpiin; toteuttaa lisätoimenpiteitä parantaakseen siirtymistä koulusta työelämään esimerkiksi nuorisotakuun ⁽¹⁾ ja oppisopimuskoulutuksen edistämisen avulla.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Perustettu 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston suosituksella (EUVL C 120, 26.4.2013, s. 1).

**NEUVOSTON SUOSITUS,
annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,**

Saksan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Saksan vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/09)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohdista on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestävästi kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽²⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

(3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyspöytäkirjan, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

(4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽³⁾ Saksan vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Saksan vuosien 2012–2016 vakausohjelmasta.

(5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽⁴⁾ perusteella toisen varoituskoneiston koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Saksa ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

(6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.

(7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisiin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.

(8) Saksa toimitti vuodeksi 2013 laaditun kansallisen uudistusohjelmansa 12 päivänä huhtikuuta 2013 sekä vuosien 2012–2017 koskevan vakausohjelmansa 17 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

⁽³⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 35.

⁽⁴⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (9) Neuvosto on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vakaushjelman arvioinnin perusteella sitä mieltä, että Saksan julkisen talous on ollut kokonaisuudessaan terve ja julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite on saavutettu. Julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava. Vakaushjelmaan sisältyvät makrotaloudelliset kehitysarviot vastaavat yleisesti ottaen komission yksiköiden kevään 2013 talousennustetta talouskasvun vauhdin ja rakenteen osalta vuosina 2013 ja 2014 sekä komission arviota Saksan keskipitkän aikavälin potentiaalisesta kasvuvauhdista. Vakaushjelmassa kaavailun julkisen talouden strategian tavoitteena on varmistaa, että julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan jatkossakin. Vakaushjelmassa vahvistetaan aiempi keskipitkän aikavälin tavoite, joka on -0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Keskipitkän aikavälin tavoite vastaa asianmukaisesti vakaush- ja kasvusopimuksen vaatimuksia. Saksa saavutti rakenteellisen ylijäämän ja näin myös keskipitkän aikavälin tavoitteen vuonna 2012. Vakaushjelman mukaan (uudelleen laskettu) ⁽¹⁾ rakenteellinen rahoitusasema pysyy positiivisena vuosina 2013 ja 2014. Tämä vastaa pääosin komission yksiköiden kevään 2013 talousennustetta ja mahdollistaa näin automaattisten vakauttajien vapaan toiminnan. Saksa noudatti myös menojen kasvulle asetettua vakaush- ja kasvusopimuksen viitearvoa vuonna 2012. Vakaushjelmaan sisältyvien tietojen perusteella julkisten menojen kasvuvauhti, josta on vähennetty tulopuolen päätösperäiset toimenpiteet, ylittäisi menojen kasvulle asetetun vertailuarvon vuonna 2013, mutta jäisi vertailuarvon alle vuonna 2014. Vakaushjelman mukaan bruttovelan suunnitellaan supistuvan 80½ prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja jatkavan laskuaan tämänkin jälkeen.
- Vuoden 2011 liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen Saksa on siirtymävaiheessa velkakriteerin noudattamisen osalta ja se on edistynyt riittävästi kriteerin noudattamisessa vuonna 2012. Jos vakaushjelma toteutetaan suunnitelmien mukaan, Saksa edistyy riittävästi velkakriteerin noudattamisessa myös vuonna 2013 ja velan supistamista koskeva viitearvo saavutetaan siirtymäkauden lopussa vuonna 2014. Yleisesti ottaen alijäämä- ja velkatoimitteet vaikuttavat realistisilta.
- (10) Saksa on pyrkinyt tehostamaan terveydenhuoltoon ja pitkäaikaishoitoon suunnattavien julkisten varojen käyttöä vain jossain määrin. Terveydenhuoltosektorin aikaisemmat uudistustoimet ja tämänvuotinen pitkäaikaishoidon uudistus vaikuttavat riittämättömiltä, jotta niiden avulla voitaisiin hillitä kustannusten tulevaa kasvua. Saksa näyttää etenevän asianmukaisesti koulutus- ja tutkimusmenoja koskevan kansallisen tavoitteen saavuttamisessa, mutta sen pitäisi harkita vieläkin määrätietoisempia jatkotavoitteita, jotta se saavuttaisi kaikkein innovatiivisimmat taloudet.
- (11) Saksa ei hyödynnä kasvua edistäviä tulonlähteitä riittävässä määrin. Alennetun alv-kannan (tällä hetkellä 7 prosenttia) soveltamista nykyisin melko monenlaisiin tavaroihin ja palveluihin voitaisiin rajoittaa ja alv-hallintoa tarkistaa pyrkien parantamaan tehokkuutta ja veronkantoa sekä torjumaan petoksia. Juoksevista kiinteistöveroista saatavat tulot ovat Saksassa erityisen alhaiset (0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2011, kun vastaava luku 27:n jäsenvaltion EU:ssa oli 1,3 prosenttia). Tämä saattaisi mahdollistaa kunnallisesta kiinteistöverosta (*Grundsteuer*) kertyvien tulojen lisäämisen erityisesti arvioimalla uudelleen veropohjaa.
- (12) Perustuslakiin sisällytettävän tasapainoisen talousarvion säännön (ns. velkajarru) toteuttamisessa on edistytty jonkin verran viimevuotisen suosituksen jälkeen. Useimpien osavaltioiden olisi kuitenkin vielä laadittava erityiset soveltamissäännöt, jotta voitaisiin varmistaa velkajarrun tehokas soveltaminen vuotuisessa talousarviomenettelyssä.
- (13) Finanssisektorilla on toteutettu merkittäviä sopeutustoimia, ja sääntely- ja valvontapuitteita on lujitettu. Komission valtiontukipäätöksillä on jatkettu pyrkimyksiä edistää *Landesbank*-pankkien uudelleenjärjestelyä. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että pankkisektorin markkinalähtöiselle vakauttamiselle on edelleen ohjauksjärjestelmään liittyviä esteitä, jotka vaikuttavat finanssisektorin yleiseen tehokkuuteen.
- (14) Saksa on toteuttanut vain jossain määrin toimia, joilla poistettaisiin kotitalouksien toisiin palkansaajiin kohdistuvat huomattavat pidäkkeet, ja kokoaikaisen päivähoidon ja kokopäiväkoulujen saatavuutta olisi lisättävä edelleen. Saksa on edennyt jonkin verran vähäosaisten henkilöiden koulutussaaevutusten parantamisessa, mutta kaikkien osavaltioiden olisi jatkettava tavoitteellisia toimia sellaisen koulujärjestelmän luomiseksi, jossa kaikille tarjotaan yhtäläiset mahdollisuudet. Poliittikkatoimet pienipalkkaisten työntekijöiden suuren verokiilan kaventamiseksi ovat toistaiseksi olleet vähäisiä. Toimia pitkäaikaistyöttömien työmarkkinoille integroimiseksi olisi vahvistettava. Saksan pitäisi toteuttaa lisää toimia pienistä palkoista perittävien korkeiden verojen ja sosiaaliturvamaksujen vähentämiseksi. Lisäpanostusta tarvitaan helpottamaan siirtymistä tiettytyyppisistä työsopimuksista, kuten minityöpaikoista, vakaampiin työsopimusmuotoihin. Näin voidaan välttää työmarkkinoiden segmentoitumista. Reaalipalkat ovat edelleen vuotta 2000 alhaisemmalla tasolla, mikä on edesauttanut työttömyysasteen rakenteellista supistumista 8 prosentista 5,5 prosenttiin. Reaalipalkat ovat nyt alkanet nousta selvästi, mutta se ei ole vaikuttanut kielteisesti kilpailukykyyn. Samalla palkkaerot ovat kasvaneet.

⁽¹⁾ Suhdannetasoitettu rahoitusasema ilman kertaluonteisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä, komission yksiköiden uudelleenlaskemana ohjelman tietojen perusteella yhteisesti sovittuja menetelmiä käyttäen.

- (15) Saksa pyrkii pitämään energiajärjestelmänsä uudistamisesta aiheutuvat taloudelliset kokonaiskustannukset mahdollisimman alhaisina. Tämä on johtanut eräisiin ensimmäisiin tuloksiin, mutta kokonaiskustannukset ovat jatkaneet kasvuaan ja jäljellä on edelleen merkittäviä riskejä ja mahdollisia tehottomuustekijöitä. Saksa toteuttaa merkittäviä toimia energiaverkkojen laajentamisen nopeuttamiseksi. Sen kansallista energiapolitiikkaa ei koordinoida riittävässä määrin naapurimaiden politiikkojen kanssa.
- (16) Palvelusektorin tilanne ei ole muuttunut merkittäväällä tavalla vuodesta 2012, ja voimassa on edelleen tiettyihin ammatteihin pääsyä ja niiden harjoittamista koskevia rajoituksia. Saksan pitäisi panostaa enemmän palvelusektorinsa avaamiseen poistamalla perusteettomat rajoitukset ja markkinoille pääsyn esteet. Tämä johtaisi hintatason laskuun ja tekisi palveluista kohtuuhintaisempia, niin että pienituloisilla olisi varaa käyttää niitä. Monilla käsityöammattien sektoreilla, muun muassa rakennussektorilla, sovelletaan edelleen vaatimusta mestarintodistuksen (*Meisterbrief*) tai vastaavan ammattipätevyyden suorittamisesta edellytyksenä yritystoiminnan harjoittamiselle. Myös rakennussektorilla on rajoituksia, jotka koskevat kaupallista viestintää ja lupamenettelyjä. Moniin asiantuntijapalveluihin sovelletaan myös oikeudellista muotoa ja osakkuutta koskevia vaatimuksia. Saksa voisi arvioida, voitaisiinko samat yleisen edun mukaiset tavoitteet ehkä saavuttaa kevyemmän sääntelyn avulla. Lisäksi eri osavaltioissa sovellettavien sääntelyjärjestelmien moninaisuus viittaa siihen, että olisi jatkettava pyrkimyksiä kartoittaa vähiten raskas sääntelytapa ja laajentaa se koskemaan koko maata, mikä vähentäisi yritysten rasitteena olevaa byrokratiaa. Tosiasiallinen kilpailun taso rautatieliikenteen sektorilla on säilynyt alhaisena. Julkisten hankintojen alalla niiden sopimusten arvo on huomattavan alhainen, jotka Saksan viranomaiset ovat julkaisseet julkisia hankintoja koskevan unionin oikeuden nojalla. Lainsäädäntöprosessia, johon sisältyi kilpailunrajoitusten vastaisen lain tarkistaminen, ei ole vielä saatu päätökseen. Vähittäiskaupparektorilla kaavoitussäännökset rajoittavat merkittävästi uusien toimijoiden tuloa markkinoille.
- (17) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Saksan talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja vakaushjelman. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Saksan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyiden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset on otettu huomioon jäljempänä esitettävissä suosituksissa 1–4.
- (18) Neuvosto on tutkinut vakaushjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (19) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana myös analysoinut koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä suosituksia euroalueen jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro⁽²⁾. Koska Saksan rahayksikkö on euro, sen olisi myös varmistettava, että kyseiset suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti,

SUOSITTAA, että Saksa toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. säilyttää suunnitellusti julkisen talouden rahoitusaseman vakauden, jolla varmistetaan, että keskipitkän aikavälin tavoitetta noudatetaan ohjelmakauden aikana; noudattaa kasvua edistävää finanssipolitiikkaa lisäämällä toimia, joilla parannetaan julkisten varojen kustannustehokkuutta terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon alalla kehittämällä hoidon tarjonnan yhtenäistämistä ja painottamalla enemmän ennaltaehkäisyä, kuntoutusta ja itsenäistä asumista; parantaa verojärjestelmän tehokkuutta, erityisesti laajentamalla alv-pohjaa ja arvioimalla uudelleen kunnallisen kiinteistöveron veropohjaa; hyödyntää käytettävissä olevia mahdollisuuksia lisätä ja tehostaa koulutukseen ja tutkimukseen suunnattua, kasvua edistävää varainkäyttöä kaikilla hallinnon tasoilla; saattaa velkajarrun täytäntöönpanon päätökseen yhdenmukaisella tavalla kaikissa osavaltioissa ja huolehtii oikea-aikaisista ja asianmukaisista seurantamenettelyistä ja korjausmekanismeista;
2. ylläpitää olosuhteita, jotka mahdollistavat kotimaista kysyntää tukevan palkkojen nousun; tämän toteuttamiseksi alentaa erityisesti pienipalkkaisten korkeita veroja ja sosiaaliturvamaksuja ja parantaa vähäosaisten henkilöiden koulutussaavutuksia; jatkaa asianmukaisia aktivointi- ja integrointitoimenpiteitä, erityisesti pitkäaikaistyöttömille suunnattuja toimenpiteitä; helpottaa siirtymistä minalityöpaikkojen kaltaisesta epätyypillisestä työstä kestävämpiin työsuhteisiin; toteuttaa toimenpiteitä, joilla parannetaan työnteon kannustimia ja työntekijöiden, erityisesti kotitalouksien toisten tulonsaajien ja matalan taitotason työntekijöiden, työllistettävyyttä, pyrkien myös kohottamaan heidän tulotasoaan; poistaa tätä tarkoitusta varten kotitalouksien toisiin palkansaajiin kohdistuvat pidäkkeet ja lisää edelleen kokoaikaisen päivähoidon ja kokopäiväkoulujen saatavuutta;
3. parantaa energiapolitiikkansa koordinoitua naapurimaiden kanssa ja pitää energiajärjestelmän uudistamisen kokonaiskustannukset mahdollisimman vähäisinä, erityisesti tarkistamalla edelleen uusiutuvien energialähteiden tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävien energiapolitiittisten välineiden kustannusvaikuttavuutta ja vauhdittamalla edelleen kansallisten ja rajatylittävien sähkö- ja kaasuverkkojen laajentamista;

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽²⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 97.

4. toteuttaa toimenpiteitä kilpailun edistämiseksi edelleen palvelusektoreilla, muun muassa eräiden käsityöammattien, erityisesti rakennussektorin, ja asiantuntijapalvelujen alalla kasvun kotimaisten lähteiden kehittämiseksi; toteuttaa kiireellisesti toimia korottaakseen merkittävästi julkisten hankintasopimusten arvoa; vahvistaa ja toteuttaa ilmoitetun lainsäädäntöuudistuksen, jolla parannetaan kilpailulainsäädännön soveltamista kilpailunrajoituksiin; poistaa kaavoitusrajoitukset, jotka rajoittavat perusteettomasti uusien toimijoiden tuloa vähittäiskaupparektorille; toteuttaa uusia toimenpiteitä rautatieliikenteen markkinoilla vielä olevien kilpailusteiden poistamiseksi; jatkaa pankkisektorin vakauttamistoimia, myös kehittämällä ohjausjärjestelmää.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

R. ŠADŽIUS

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Unkarin vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Unkarin vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/10)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽³⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyspöytäkirjan, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.
- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽⁴⁾ Unkarin vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Unkarin vuosien 2012–2015 lähentymisohjelmasta.
- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskansalaisia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Unkari kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.
- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (8) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Unkaria koskevan perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päättää analyysinsä perusteella, että Unkarin makrotaloudessa on epätasapainotiloja, jotka edellyttävät seuranta- ja määrätietoista politiikkatoimia. Erityisesti käynnissä olevaan erittäin negatiivisen ulkomaisen nettovarallisuusaseman sopeutukseen, joka perustuu pitkälti yksityisen sektorin velkavivun purkamiseen tilanteessa, jossa julkinen velka on mittava ja liiketoimintaympäristö heikko, on edelleen syytä kiinnittää tiiviisti huomiota, jotta voidaan vähentää talouden toimintaan kohdistuvien kielteisten vaikutusten merkittävää riskiä.

⁽⁴⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 40.

- (9) Unkari toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa 22 päivänä huhtikuuta 2013 ja vuosia 2012–2016 koskevan lähentymisohjelmansa 24 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (10) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen lähentymisohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että julkisen talouden kehitysarvioiden perustana ohjelmassa oleva makrotalouden skenaario on jossain määrin optimistinen. Unkarin viranomaisten vuoden 2013 kasvuennuste on 0,7 prosenttia ja vuoden 2014 kasvuennuste 1,9 prosenttia. Luvut ovat noin puoli prosenttiyksikköä suuremmat kuin komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteessa. Lähentymisohjelmassa esitetyllä julkisen talouden strategialla pyritään varmistamaan, että liiallinen alijäämä saadaan korjattua kestäväällä tavalla viimeistään vuonna 2012, joka on neuvoston liiallista alijäämää koskevan menettelyn yhteydessä 13 päivänä maaliskuuta 2012 annetun neuvoston suosituksen mukaisesti asettama määräaika, ja että julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta noudatetaan edelleen. Unkari toteutti vuonna 2012 huomattavia julkisen talouden toimia, ja maan julkisen talouden alijäämä oli 1,9 prosenttia suhteessa BKT:hen eli alitti neuvoston suosituksessa alijäämätavoitteeksi asetetun 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tulos johtui osittain kertaluonteisista lisätuloista, joiden suuruus oli 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen ja joilla täydennettiin mainitun neuvoston suosituksen antamishetkellä jo tiedossa olleita tuloja. Vuotta 2012 ja sen jälkeistä aikaa koskevat korjaavat toimenpiteet ja erityisesti syksyllä 2012 julkistetut toimenpiteet koskivat kuitenkin etupäässä tuloapuolta ja tiettyjä sektoreita. Tämä herätti epäilyjä julkisen talouden vakauttamistoimien kestävyyydestä. Komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen mukaan vuosina 2013 ja 2014 tarvitaan lisätoimia liiallisen alijäämän korjaamiseksi kestäväällä tavalla. Komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen julkaisemisen jälkeen hallitus hyväksyi uuden korjaavien toimenpiteiden paketin, jossa keskityttiin menopuolelle ja joka perustui komission päivitettyyn arvioon, ja sen mukaan alijäämän ennustetaan jäävän alle raja-arvoksi asetetun 3 prosentin suhteessa BKT:hen, kun otetaan huomioon vuosina 2013 ja 2014 toteutettavat uudet toimenpiteet.

Lähentymisohjelman mukainen rakenteellista julkisen talouden rahoitusasemaa koskeva keskipitkän aikavälin tavoite oli aiemmin 1,5 prosentin alijäämä suhteessa BKT:hen, mutta nyt tavoitteeksi on asetettu 1,7 prosentin alijäämä suhteessa BKT:hen. Uusi keskipitkän aikavälin tavoite vastaa vakausta ja kasvusopimuksen vaatimuksia. Unkarin rakenteellinen rahoitusasema vuonna 2012 oli 0,7 prosenttia alijäämäinen suhteessa BKT:hen eli selvästi sen tarkistettua keskipitkän aikavälin tavoitetta parempi. Komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen mukaan rakenteellisen rahoitusaseman ennakoidaan noudattelevan keskipitkän aikavälin tavoitetta ennustejaksolla ja olevan – 1,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja – 1,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014. Komission kevään 2013 talousennusteen jälkeen toteutettujen toimenpiteiden pohjalta rakenteellinen rahoitusasema voi ylittää keskipitkän aikavälin tavoitteen myös vuonna 2014. Julkisten menojen kasvuvauhti (ilman päätösperäi-

siä tulopuolen toimenpiteitä) vastaa vuosina 2013 ja 2014 yleisesti ottaen BKT:n keskipitkän aikavälin potentiaalisen kasvun viitearvoa, mutta sen odotetaan ylittävän sen huomattavasti vuosina 2015 ja 2016. Näinä kahtena vuotena ei siten saavuteta vakausta ja kasvusopimuksessa menojen kasvulle asetettua vertailuarvoa. Hallituksen suunnitelmien mukaisesti velkasuhde laskee koko ohjelmakauden ajan: julkinen velka on 79,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2012, 77,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014 ja 73,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016, joten se ylittää edelleen viitearvoksi asetetun 60 prosenttia suhteessa BKT:hen. Sen sijaan komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteessa arvioitiin julkisen velan supistuvan ainoastaan hie-man eli 78,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2014, kun otetaan huomioon vakauttamissuunnitelmiin sisältyvät riskit. Uusien korjaavien toimenpiteiden ansiosta julkisen velan ennustetaan supistuvan vielä noin 0,5 prosenttiyksikköä. Unkari on velkakriteerin noudattamisen osalta vuodesta 2013 lähtien siirtymäkaudella, ja komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen mukaan se etenee riittävää vauhtia kohti velkakriteerin noudattamista vuosina 2013 ja 2014.

- (11) Julkisen talouden keskipitkän aikavälin kehitys on edelleen vasta viitteellinen, joten julkisen talouden suunnittelussa keskitytään vain kuluvaan varainhoitovuoteen. Eräistä viimeaikaisista parannuksista huolimatta finanssipoliittisen neuvoston pakolliset tehtävät ja analyttiset resurssit eivät lisäksi edelleenkaan vastaa sen ennennäkemätöntä veto-oikeutta tai tarvetta arvioida jälkikäteen järjestelmällisesti numeeristen finanssipoliittisten sääntöjen noudattamista. Vahvistamalla julkisen talouden keskipitkän aikavälin kehystä ja laajentamalla finanssipoliittisen neuvoston toimiksiäntä voitaisiin osaltaan parantaa hiljattain uudistetun julkisen talouden ohjauskehityksen vauhtia ja uskotavuutta.
- (12) Unkarin finanssisektorilla puretaan velkavipua hyvin ripeässä tahdissa osittain sen vuoksi, että eräillä poliittisilla toimilla on ollut voimakas kielteinen vaikutus pankkien kannattavuuteen ja ne ovat osaltaan johtaneet tiukkoihin luottoehtoihin. Finanssialan suurimpia haasteita ovat heikkenevä sijoitussalkun laatu sekä siihen liittyvä yhä suurempi järjestämättömien lainojen määrä. Hallitus on viime vuosina hyväksynyt useita toimenpiteitä, joilla pyritään auttamaan valuuttalainoja ottaneita, useissa tapauksissa kuulematta asiasta pankkisektorin sidosryhmiä. Nämä toimenpiteet eivät kuitenkaan ole aina kohdistuneet vaikeuksissa oleviin lainanottajiin. Useat lyhyellä ajanjaksolla hyväksytyt toimenpiteet saattavat lisätä moraalikatoa lainanottajien keskuudessa, jos valtion odotetaan tulevan edelleen apuun. Maailmanlaajuinen finanssikriisi osoitti sen, missä määrin nykyinen pankkijärjestelmä voi velvoittaa kansalliset viranomaiset toimimaan rahoitusvakuuden turvaamiseksi. Unkarin ensimmäisessä rahoitusapuohjelmassa tuotiin esille tarve korkeatasoisessa valvontaan, myös rahoitusalan valvontaviranomaiselle poikkeustilanteissa myönnettäviin tehokkaihin hätätilavaltuuksiin sekä kriisintarkkailumekanismin käyttöönottoon. Vaikka Unkarin rahoitusalan valvontaviranomaisen valtuuksia on merkittävästi lisätty kolmen viime vuoden aikana, lainsäätäjät ei ole antanut sille riittäviä seurantavaltuuksia.

- (13) Unkari ei ole noudattanut vuonna 2012 annettua suositusta luoda yhtiöverotukselle vakaat puitteet, jotka eivät vääristä kilpailua, ja se on lisännyt tiettyjen yrityssektoreiden verorasitusta ottamalla käyttöön uusia pysyviä alakohtaisia lisäveroja. Vaikka uuden pienyrityksiä koskevan veron käyttöönotto osana työpaikkojen suojelemisesta annettua lakia on suunniteltu asianmukaisesti, useiden eri verokantojen soveltaminen yrityssektorilla heikentää resurssien tehokasta kohdentamista ja vaikuttaa investointeihin ja luotonantoon. Työpaikkojen suojelemisesta annetun lain nojalla alennetut sosiaaliturvamaksut ovat oikeasuuntainen toimenpide, jolla pienennetään työnte-koon kohdistuvaa verokiilaa. Pienipalkkaisten työntekijöiden verokiila on kuitenkin edelleen suuri, ja olisi toivotavaa kehittää järjestelmää edelleen kohdentamaan paremmin tähän ryhmään. Unkari aikoo lisäksi toteuttaa useita toimenpiteitä parantaakseen verosääntöjen noudattamista; näitä ovat kaikkien kassakoneiden pakollinen liittäminen veroviranomaisten järjestelmään. Energiaverotuksen osalta toteutetut toimenpiteet eivät tarjoa kannustimia vähentää energiankulutusta, vaan niillä on vääristäviä vaikutuksia.
- (14) Viimeaikaisista parannuksista huolimatta alhainen työllisyysaste liittyy erittäin pieneen työvoimaosuuteen. Nuorisotyöttömyys on kasvanut 11 prosentista (2001) 28,1 prosenttiin (2012). Julkinen työllistämishjelma nieläisee suurimman osan budjettiresursseista, joiden avulla pitkäaikaistyöttömille tarjotaan sosiaalietuuksien sijaan palkkatuloa. Toistaiseksi ei kuitenkaan ole voitu osoittaa, että ohjelma parantaisi työllistävyyttä pitkällä aikavälillä. Unkari on tehostanut aktiivista työmarkkinapolitiikkaa, mutta erällä muita heikommassa asemassa olevilla ihmisryhmillä olisi oltava parempi pääsy tämän politiikan piiriin. Elinikäiseen oppimiseen osallistuvien aikuisten osuus on edelleen unionin pienimpiä. Naisten työllisyysaste on pysynyt suunnilleen yhtä alhaisena viiden viime vuoden aikana. Kannustaakseen naisia osallistumaan työmarkkinoille hallitus on lisännyt päivähoitopalvelujen tarjontaa ja tukenut joustavia työjärjestelyjä. Sosiaalinen tilanne heikkenee edelleen: 31 prosenttia unkarilaisista elää köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa, ja suuri osa väestöstä kärsii vakavaa aineellista puutetta. Köyhyys vaikuttaa edelleen suhteettomassa määrin muita heikommassa asemassa oleviin alueisiin ja yhteisöihin, erityisesti romaneihin.
- (15) Liiketoimintaympäristö on jatkuvasti heikentynyt Unkarissa kolmen viime vuoden aikana useiden sellaisten toimenpiteiden takia, joilla on muun muassa asetettu rajoituksia sijoittajille, sekä sääntelykehyksen epävakauden takia. Hiljattain käyttöön otetut rajoitukset, jotka vaikuttavat suhteettomassa määrin ulkomaisiin sijoittajiin, koskevat pääasiassa palvelusektoria, myös vähittäissektoria. Yritysten hallinnollista taakkaa vähentävän ohjelman 114 toimenpiteellä on tarkoitus saada aikaan noin 500 miljardin Unkarin forintin säästöt, mutta ohjelman täytäntöönpano on viivästynyt jonkin verran. Kilpailu julkisten hankintojen alalla on edelleen vähäistä, vaikka asiaa koskeva uusi laki on tullut voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Korruption torjuntaohjelma on keskeinen osa Magyary-ohjelmaa. Koska korruption torjuntaohjelma keskittyy julkishallintoon, se ei kuitenkaan puutu riittämättömään lainvalvontaan tällä alalla eikä toiseen keskeiseen huolenaiheeseen eli tarpeeseen tiukentaa puoluerahoituksen valvontaa. Vaikka joidenkin keskeisten toimien toteuttaminen on jo etenemässä, monia ilmoitettuja toimenpiteitä ei ole vielä toteutettu. Jo toteutettujen toimenpiteiden valvonta on edelleen puutteellista. Vuosien 2012 ja 2013 tapahtumat Unkarissa ovat lisänneet huolta oikeuslaitoksen riippumattomuudesta. Innovaatiunionin tulostaulun mukaan Unkarin innovaatiotoiminta on kohdalaista. Yrityssektorilla tutkimukseen ja kehitykseen tekevät investointeja etupäässä ulkomaisessa omistuksessa olevat yritykset.
- (16) Unkari on onnistunut vähentämään koulunsa keskeyttäneiden nuorten määrää. Koska alueelliset erot ovat edelleen suuret, keskitetyn julkisen koulutusjärjestelmän uudistuksilla saattaa olla kielteinen vaikutus, jos niitä ei toteuteta huolellisesti, ja uudistukset saattavat myös lisätä yhteiskunnallista eriarvoisuutta ja eriytymistä. Vaikka korkeakoulutuksen aloittavien opiskelijoiden määrä on kasvanut huomattavasti viime vuosina, tarvitaan edelleen ponnisteluja, jotta voidaan saavuttaa EU:n keskiarvon sekä Eurooppa 2020 -strategiassa asetettu kansallinen tavoite. Olisi varmistettava, että käynnissä olevalla korkeakoulutuksen uudistuksella voidaan parantaa muita heikommassa asemassa olevien nuorten opiskelemaan pääsyä.
- (17) Szell Kalman -suunnitelmalla pyritään parantamaan julkisen liikenteen kustannustehokkuutta ja suorituskykyä. Ohjelmaan sisältyvien toimenpiteiden täytäntöönpano kuitenkin viivästynee huomattavasti, ja kattavan liikennestrategian puute on esteenä liikennejärjestelmän taloudelliselle kestävyydelle. Unkari on lisännyt sähköverkkojen välisiä liitäntöjä naapurimaidensa kanssa riittävässä määrin vuonna 2012 annetun suosituksen mukaisesti, mutta ongelmana on edelleen, että energia-alan sääntelyviranomaisen ei voi määrittää itsenäisesti energiatariffeja ja lisäksi säänneltyjen energiahintojen osuus kotitalouksien kuluttajien sekä pienten ja keski suurten yritysten keskuudessa on suuri.
- (18) Komissio on talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä analysoinut kattavasti Unkarin talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman ja esittänyt perusteellisen tarkastelun. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Unkarin finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyuden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, kun otetaan huomioon tarve tehostaa unionin yleistä talouden ohjausta antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.

Talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–7.

- (19) Neuvosto on tutkinut lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (20) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1, 2, 3, 4, 5 ja 7,

SUOSITTAA, ETTÄ Unkari toteuttaa vuosina 2013 ja 2014 toimia, joilla se

1. toteuttaa uskottavaa ja kasvua edistävää julkisen talouden strategiaa määrittämällä tarpeelliset ja ensisijaisesti menopuolen säästöihin keskittyvät toimet sekä säilyttää julkisen talouden rahoitusaseman vakauden noudattaen keskipitkän aikavälin tavoitetta lähentymisohjelmakauden ajan; varmistaa edellä esitettyjen toimenpiteiden pohjalta julkisen velkasuhteen alenemisen, myös kertyneen makrotalouden epätasapainon lieventämiseksi; parantaa keskipitkän aikavälin julkisen talouden kehystä tekemällä siitä sitovamman ja soveltamalla sen yhteydessä entistä tehokkaammin numeerisia finanssipolitiikan sääntöjä; laajentaa finanssipoliittisen neuvoston toimeksiantoa ja parantaa sen läpinäkyvyyttä muun muassa valvomalla jälkikäteen järjestelmällisesti numeeristen finanssipoliittisten sääntöjen noudattamista sekä laatimalla säännöllisesti makrotaloudellisia ja finanssipoliittisia ennusteita sekä arvioita vaikutuksista, joita tärkeimmillä poliittisilla ehdotuksilla on julkiseen talouteen;
2. auttaa palauttamaan normaalit luotonannon edellytykset talouteen, ensisijaisesti parantamalla finanssisektorin mahdollisuuksia kartuttaa pääomaa muun muassa vähentämällä sektoriin tällä hetkellä kohdistuvaa ylimääräistä rasiutusta; parantaa sijoitussalkun laatua poistamalla arvoltaan alentuneet omaisuuserät pankkien taseista, kuulee sidosryhmiä uusien poliittisten aloitteiden johdosta ja varmistaa, että uudet politiikan toimet eivät lisää moraalikatoa lainanottajien keskuudessa; tehostaa finanssialan sääntelyä ja valvontaa erityisesti antamalla Unkarin rahoitusalan valvontaviranomaiselle tehokkaampia hätätilavaltuuksia ja ottamalla käyttöön pankkialan kriisiratkaisujärjestely;

⁽¹⁾ Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

3. huolehtii vakaan, entistä tasapainoisemman ja ennakoitavissa olevan yhtiöverojärjestelmän aikaansaamisesta; yksinkertaistaa yhtiöverotusta ja vähentää alakohtaisista veroista aiheutuvaa resurssien vääristynyttä kohdentamista kasvun ja työllisyyden tukemiseksi; jatkaa työn verotuksen muuttamista paremmin työllisyyttä tukevaksi keventämällä pienipalkkaisten työntekijöiden verorasitusta muun muassa uudistamalla työpaikkojen suojelemisesta annettua lakia koskevia kelpoisuusperusteita sekä siirtämällä verotuksen painopistettä ympäristöveroihin; panee tehokkaasti ja nopeasti täytäntöön kaikki jo ilmoitetut toimenpiteet, joilla pyritään parantamaan verosäännösten noudattamista ja vähentämään säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia;

4. pyrkii vähentämään nuorisotyöttömyyttä esimerkiksi ottamalla käyttöön nuorisotakuun⁽²⁾; vahvistaa aktiivisia työmarkkinapoliittisia toimenpiteitä ja parantaa julkisten työvoimapalvelujen järjestelmää asiakkaiden profiloimiseksi; vähentää julkisten töiden suurta osuutta työllistämistoimenpiteistä ja lisää julkisen työllistämishjelman aktivointiosuutta; tehostaa koulutusohjelmia lisätäkseen osallistumista elinikäiseen oppimiseen; jatkaa päivähoitopalvelujen laajentamista kasvatukseen naisten työvoimaosuutta; varmistaa, että kansallisen sosiaalisen osallisuuden strategian tavoite otetaan huomioon kaikilla politiikan aloilla erityisesti lasten ja romanien köyhyyden vähentämiseksi;

5. luo yrityksiä ja erityisesti ulkomaisia suoria sijoittajia tukevan liiketoimintaympäristön vakiinnuttamalla sääntelykehystä ja edistämällä kilpailua markkinoilla; huolehtii hallinnollisen rasiituksen vähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden täysimääräisestä täytäntöönpanosta, lisää kilpailua julkisten hankintojen alalla ja toteuttaa lisää asianmukaisia toimenpiteitä korruption torjumiseksi; parantaa edelleen oikeuslaitoksen riippumattomuutta; poistaa palvelusektorilla ja myös vähittäis-sektorilla hiljattain käyttöön otetut esteet; tarjoaa kohdennettuja kannustimia innovatiivisten yritysten tukemiseksi;

6. toteuttaa kansallisen strategian koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi ja varmistaa, että koulutusjärjestelmä tarjoaa kaikille nuorille työmarkkinoilla tarvittavat taidot, valmiudet ja pätevyyydet; parantaa epäedullisissa asemassa olevien, erityisesti romanien pääsyä osallistuvaan koulutukseen; tukee siirtymistä koulutusvaiheesta toiseen sekä koulutuksesta työmarkkinoille; toteuttaa korkeakoulutuksen uudistuksen, jonka avulla voidaan lisätä erityisesti epäedullisissa asemassa olevien nuorten osallistumista korkea-asteen koulutukseen;

⁽²⁾ Perustettu 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston suosituksella (EUVL C 120, 26.4.2013, s. 1).

7. luopuu asteittain säännellyistä energiahinnoista ja varmistaa samalla taloudellisesti heikossa asemassa olevien kuluttajien tehokkaan suojelun; toteuttaa uusia toimenpiteitä varmistaakseen kansallisen sääntelyviranomaisen riippumattomuuden; varmistaa liikennesektorilla toimivien valtionyhtiöiden talouden kestävyyden toimintakustannuksia vähentämällä ja tuloja kasvattamalla.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Italian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Italian vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/11)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan yhteensovittamista, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.

(2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suun-

taviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä loka-kuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista⁽³⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhden-
netyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yh-
dennetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja
työllisyyspolitiikassaan.

(3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyysso-
pimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen,
EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia
keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät
toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja
ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eu-
rooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja
maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

(4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen⁽⁴⁾ Italian vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjel-
masta ja lausunnon Italian vuosien 2012–2015 vakau-
sohjelmasta.

(5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspo-
litiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi
niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU)
N:o 1176/2011 perusteella varoituskansallismekanismia koskevan
kertomuksen, jossa se katsoi, että Italia kuuluu niihin
jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkaste-
lu.

(6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97
mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen
ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hy-
väksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen
2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoehdosta sekä päätöslau-
selman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen
2013.

(7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta
2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden
vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se
korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää
julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luon-
tonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä,
puuttua työttömyyteen ja kriisiin sosiaalisiin seurauksiin
sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.

(1) EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

(2) EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

(3) Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan
suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston
päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

(4) EUVL C 219, 24.7.2012, s. 46.

- (8) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Italiaa koskevan perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päättää analyysinsä perusteella, että Italian makrotaloudessa on epätasapainotiloja, jotka edellyttävät määrätietoisia politiikkatoimia. Erityisesti ulkoisen kilpailukyvyyn heikkeneminen sekä suuri julkinen velka kasvun pysytellessä jatkuvasti heikkona ovat edelleen Italian merkittävämmät makrotalouden epätasapainotilat.
- (9) Italia toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuosia 2012–2017 koskevan vakausohjelmansa 11 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmien toimittamisen jälkeen 28 päivänä huhtikuuta nimitetty uusi hallitus ilmoitti aikovansa tehostaa rakenneuudistusohjelmaa ja vahvisti samalla vakausohjelmassa esitetyt julkisen talouden tavoitteet. Toukokuun 17 päivänä hyväksyttiin asetus, joka sisältää uusia säännöksiä kiinteistöverotuksesta ja jolla palkkatäydennysjärjestelmä laajennetaan koskemaan vajaatyöllistettyjä työntekijöitä. Ohjelmat ja hallituksen toteuttamat uudet toimenpiteet on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on pysytty ottamaan huomioon.
- (10) Neuvosto on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vakausohjelman arvioinnin perusteella sitä mieltä, että vuotta 2014 koskevien julkisen talouden ennusteiden perustana oleva makrotalouden skenaario on optimistinen verrattuna komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteeseen. Mainittu skenaario on realistinen vuodesta 2015 alkaen. Tämä edellyttää kuitenkin, että hyväksytyt rakenneuudistukset toteutetaan täysimääräisesti, mikä on edelleen haasteellista. Uusi hallitus vahvisti vakausohjelmassa esitetyn julkisen talouden strategian, ja parlamentti hyväksyi sen. Sen tavoitteena on pitää alijäämä alle perussopimuksen mukaisen 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen koko ohjelmakauden ajan, saavuttaa keskipitkän aikavälin tavoite vuonna 2013 ja vähentää valtionvelkaa suhteessa BKT:hen vuodesta 2014 alkaen. Vakausohjelmassa vahvistetaan keskipitkän aikavälin tavoite, joka on vakaus- ja kasvusopimuksen mukainen rakenteellisesti tasapainoinen julkisen talouden rahoitusasema. Alijäämä supistui perussopimuksen mukaiseen 3 prosentin viitearvoon suhteessa BKT:hen vuonna 2012 ja komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen mukaan alijäämän odotetaan pysyvän perussopimuksen viitearvon alapuolella vuosina 2013–2014. Arvioidaan, ettei Italian hallituksen 17 päivänä toukokuuta hyväksymillä säännöksillä ole huomattavaa vaikutusta alijäämään, jos ne pannaan täytäntöön johdonmukaisesti. Kuten neuvoston 21 päivänä kesäkuuta 2013 antamassa päätöksessä liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kumoamisesta todetaan, lainsäädäntöön on sisällytetty kaksi suojalauseketta julkisen talouden tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi. Rakenteellinen rahoitusasema parani kumulatiivisesti 2,7 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuosina 2009–2012, ja jos oletetaan, että politiikka ei muutu, rakenteellisen rahoitusaseman ennustetaan paranevan yhdellä prosenttiyksiköllä ja olevan -0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013, mutta heikentyvän sen jälkeen hieman vuonna 2014.
- Rakenteellinen perusjäämä olisi lähes 5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014. Vuodeksi 2013 ennustettu rakenteellinen sopeutus on asianmukainen myös menoanalyysin perusteella, kun menoista on vähennetty harkinnanvaraiset tulo puolen toimenpiteet. Sen sijaan komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen perusteella näyttää siltä, että vuonna 2014 poiketaan keskipitkän aikavälin tavoitteeseen johtavalta sopeutusuralta. Vakausohjelman mukaan julkinen velka olisi suurimmillaan vuonna 2013, minkä jälkeen se alkaisi supistua muun muassa yksityistämistulojen ansiosta. Näiden tulojen suuruus on yksi prosenttiyksikkö suhteessa BKT:hen vuodessa. Ennusteen mukaan ja olettaen, että politiikka pysyy ennallaan, velka suhteessa BKT:hen kasvaa kuitenkin edelleen aina 132,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen viimeistään vuonna 2014, mikä johtuu osaksi myös kauppaluottojen maksamisesta. Tämän vaikutus on noin 2,5 prosenttiyksikköä vuosina 2013–2014, mutta tässä luvussa ei oteta huomioon yksityistämistuloja, sillä niitä koskevia yksityiskohtaisia tietoja ei ole vielä määritetty. Italia on vuodesta 2013 alkaen kolmevuotisessa siirtymävaiheessa velkakriteerin noudattamisen osalta, ja vakausohjelmassa esitetty velkakehitys varmistaa riittävän edistymisen kohti sen noudattamista. Vakausohjelmassa esitetyt alijäämää ja velkaa koskevat ennusteet nojautuvat julkisen talouden toimenpiteiden täysimääräiseen toteuttamiseen ja rakenneuudistusten hyväksymiseen. Nämä toimenpiteet ovat olennaisia markkinoiden luottamuksen vakiinnuttamiseksi sekä kasvun ja työllisyyden edistämiseksi.
- (11) Vaikka Italia on toteuttanut merkittäviä uudistuksia julkisen talouden kestävyuden edistämiseksi ja kasvun vauhdittamiseksi, niiden toteuttaminen täysimääräisesti on edelleen haaste ja lisätoimia tarvitaan. Useita ehdotettuja keskeisiä toimenpiteitä ei ole vielä hyväksytty tai ne edellyttävät lainsäädäntöä ja vaarana on, että niiden käytännön toteuttamista ei seurata johdonmukaisesti hallinnon kaikilla tasoilla. Toteutetuista toimista huolimatta tarkasteltaessa sääntely- ja menettelykehystä, ohjausjärjestelmän laatua ja hallinnon kapasiteettia voidaan todeta, että julkisen hallinnon tehokkuus kärsii edelleen merkittävästä heikkouksista, jotka vaikuttavat uudistusten toteuttamiseen ja liiketoimintaympäristöön.
- (12) Liiketoimintaympäristön parantamiseksi on välttämätöntä saattaa siviilioikeusjärjestelmän uudistus päätökseen toteuttamalla nopeasti tuomioistuinten organisointia koskeva tarkistus ja lyhentämällä asioiden kohtuuttoman pitkiä käsittelyaikoja, purkamalla asioiden käsittelysumaa ja vähentämällä oikeusjuttujen suurta määrää. Perustuslakituomioistuimen lokakuussa 2012 antaman sovittelua koskevan päätöksen johdosta tarvitaan toimia, joilla voidaan edistää tuomioistuinten ulkopuolisten riitojenratkaisujärjestelmien käyttöä. Korruptio on vakava ongelma, ja sen kustannukset ovat arviolta neljä prosenttia suhteessa BKT:hen. Tämä heikentää suuresti talouden elpymismahdollisuuksia. Marraskuussa 2012 annetussa korruption vastaisessa laissa edellytetään seurantatoimia. Korruption torjuntatoimien toimivuutta voitaisiin parantaa edelleen erityisesti vanhentumissäännön osalta, sillä vanhentumissajat ovat nykyisin lyhyitä.

- (13) Tähän mennessä hyväksytyyn kunnianhimoiseen julkisen talouden vakauttamisstrategiaan liittyy perustuslakiin huhtikuussa 2012 lisätty sääntö tasapainoisesta talousarviosta ja toimia julkisten menojen tehokkuuden ja laadun parantamiseksi. Täytäntöönpanon puutteellisuus on kuitenkin heikentänyt toteutettujen toimien vaikuttavuutta. Poliittinen umpikuja on pysäyttänyt tarvittavat toimet provinssien määrän vähentämiseksi. Koheesioitoimintasuunnitelman myötä on ollut mahdollista nopeuttaa rakennerahastovarojen käyttöä. Näiden varojen määrä on noin 11,9 miljardia euroa kolmella peräkkäisellä jaksolla. Varojen hallinnoinnin parantaminen ei ole kuitenkaan erityisen kunnianhimoista varsinkaan Etelä-Italiassa, mikä on erittäin huolestuttavaa ohjelmakauden 2014–2020 kannalta. Julkisten varojen käyttöä voidaan siis tehostaa huomattavasti.
- (14) Pankkeilla on perinteisesti ollut merkittävä asema Italian talouselämän tukemisessa, erityisesti pienten yritysten lainoituksessa, mutta niiden kyky suoriutua tästä tehtävästä on heikentynyt taantuman pitkittymisen vuoksi. Kasvanut luottoriski ja siihen liittyvä järjestämättömien luottojen suuri määrä, joka kasvaa edelleen, on vähentänyt lainantantoa ja heikentänyt pankkien kannattavuutta entisestään. Tämän johdosta Italian keskuspankki arvioi parhaillaan ongelmalainojen varalta tehtyjen varausten riittävyyttä paikan päällä tehtävissä tarkastuksissa. Joidenkin italialaisten pankkien hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien piirteet voivat rajoittaa niiden suorittaman rahoituksen välityksen tehokkuutta. Italia on ottanut käyttöön toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on edistää muiden rahoituskanavien, erityisesti pääomarahoituksen ja yrityslainarahoituksen, käyttöä, ja lisätä innovointikapasiteettia, mutta niiden käyttömahdollisuudet ovat edelleen rajalliset eikä niitä ole vielä toteutettu täysimääräisesti. Kaupallisissa toimissa tapahtuvien maksuviivästysten torjumisesta 29 päivänä kesäkuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/35/EY⁽¹⁾ saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja kertyneiden kauppaluottojen suunniteltu maksaminen parantavat osaltaan yritysten likviditeettiä.
- (15) Kesäkuussa 2012 hyväksyttiin laaja työmarkkinauudistus, jonka tavoitteena on puuttua työmarkkinoiden jäykkyyksiin ja segmentoitumiseen. Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen antamalla täytäntöönpanolainsäädäntö, ja sen käytännön toteutusta on seurattava tarkasti. Lisäksi valtion työvoimapalveluja ei ole vielä yhdistetty työttömyysetuuksien hallinnointiin, jotta voitaisiin tukea tehokkaiden aktivointistrategioiden täytäntöönpanoa. Työmarkkinaosapuolet määrittivät uuden palkanmuodostuskehityksen useissa vuosina 2011–2013 tehdyissä sopimuksissa. Sitä tuetaan verokannusteilla palkkahityksen saattamiseksi tuottavuutta ja paikallisia työmarkkinaolosuhteita paremmin vastaavaksi. Tämä kehitys olisi pantava täytäntöön ja sitä olisi mukautettava asteittain seurannassa saatavien tulosten perusteella.
- (16) Nuorisotyöttömyys ja niiden nuorten osuus, jotka eivät ole töissä tai koulutuksessa, kasvoi edelleen ja vastaavat luvut olivat 37 prosenttia ja 21,1 prosenttia vuoden 2012 lopussa. Sekä korkea-asteen koulutukseen osallistumisen taso että korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden nuorten työllisyysaste ovat unionin alhaisimmat, mikä osoittaa, että nuorten tutkinnon suorittaneiden taidot eivät vastaa asianmukaisella tavalla työmarkkinoiden vaatimuksia. Vaikkakin koulunkäynnin keskeyttäminen vähenee hieman, keskeyttäneiden määrä on edelleen suuri. Tämä aiheuttaa huolta koulutusjärjestelmän suorituskyvystä. Yksi olennaisista tekijöistä tältä osin on opetusala, jolle on nykyisin tyypillistä yksi urapolku, ja se tarjoaa rajoitetusti mahdollisuuksia ammatilliseen kehittymiseen. Naisten osallistuminen työmarkkinoille on edelleen vähäistä ja sukupuolten välinen työllisyyskuilu on yksi unionin suurimmista. Köyhyys- ja syrjäytymisriski ja erityisesti vakava aineellinen puute ovat lisääntyneet huomattavasti. Sosiaaliturvajärjestelmällä on puolestaan estittä enemmän vaikeuksia huolehtia sosiaalisista tarpeista, koska suurin osa sosiaaliturvamenosta koostuu eläkkeistä.
- (17) Verojärjestelmän rakenne on edelleen monimutkainen ja rasittaa suuresti työvoimaa ja pääomaa. Vuosina 2010–2011 toteutettujen toimien lisäksi on toteutettu toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on siirtää verorasitusta tuotannon tekijöistä kulutukseen, kiinteään omaisuuteen ja ympäristöön, mutta ne ovat olleet melko rajallisia. Lisätoimia tarvitaan edelleen verojärjestelmän yksinkertaistamiseksi, veromenojen virtaviivaistamiseksi, kiinteistöverojen saattamiseksi vastaamaan markkina-arvoja, verosääntöjen noudattamisen parantamiseksi ja veronkierron torjumiseksi. Kiinteistörekisteriin merkittyjen arvojen suunnitellun tarkistuksen yhteydessä toteutettavan kiinteistöverouudistuksen tarkoituksena on parantaa verotuksen oikeudenmukaisuutta ottaen huomioon vakausohjelmassa esitetyn julkisen talouden strategian mukaiset rajoitukset. Harmaan talouden ja pimeän työn vähentäminen voi hyödyttää julkista taloutta, ja sillä voi olla myönteisiä vaikutuksia pääomaan. Alv-poikkeusten tai alennettujen verokantojen ja suorien verotukien tarkistus saattaa edellyttää joitain muutoksia sosiaalisiin tulonsiirtoihin, jotta tulonjakoon kohdistuvat vaikutukset olisivat mahdollisimman pieniä.
- (18) Kilpailun vapauttamiseksi palvelualalla on toteutettu huomattavia toimia. Säännelyjen ammattien uudistusta olisi kuitenkin jatkettava pidemmälle jäljellä olevien rajoitusten poistamiseksi, ja sen keskeisiä periaatteita olisi varjeltava mahdollisilta takaiskuilta, erityisesti niiltä, jotka johtuvat oikeusalan ammattien uudistuksesta. Perustuslakituomioistuimen heinäkuussa 2012 antaman tuomion johdosta on tärkeää ryhtyä toimiin myös paikallisten julkisten palvelujen avaamiseksi kilpailulle. Italian kilpailuviranomaisen ehdotusten noudattaminen Italian lainsäädännössä esitetyn mukaisesti auttaa näiden kysymysten käsittelyä.

⁽¹⁾ EYVL L 200, 8.8.2000, s. 35.

- (19) Verkko toimialojen uudistus on parhaillaan käynnissä. Sen osana avataan markkinoille pääsy ja parannetaan infraruktuurin kapasiteettia, mutta jäljellä on vielä merkittäviä haasteita. Toimintojen eriyttäminen kaasualalla on lähes saatu päätökseen, ja maaliskuussa 2013 hyväksytyt energiastrategian toteutusta on jatkettava. Televiestinnän avaaminen kilpailulle on myös mahdollista. Italia ei ole vielä perustanut uutta liikenneviranomaista, joka vastaisi maanteistä, lentoasemista, satamista ja rautateistä. Tämän viranomaisen olisi oltava riippumaton, ja sillä olisi oltava toimintansa edellyttämät resurssit ja valtuudet määrätä seuraamuksia. Myös sisäistä ja rajat ylittävää infrastruktuuria vaivaavat vakavat ongelmat, kuten pohjoisen ja etelän väliset erot, vaikuttavat osaltaan korkeisiin energiahintoihin, laajakaistan vähäiseen levinneisyyteen ja liikenteen pullonkauloihin.
- (20) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Italian talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja vakaushjelman ja esittänyt perusteellisen tarkastelun. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Italian finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–6.
- (21) Neuvosto on tutkinut vakaushjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (22) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja vakaushjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–6.
- (23) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana myös analysoinut koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä suosituksia jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro⁽²⁾. Koska Italian rahayksikkö on euro, sen olisi myös varmistettava, että kyseiset suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti,

SUOSITTAA, että Italia toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. varmistaa, että alijäämä pysyy alle perussopimuksen mukaisen 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen vuonna 2013

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽²⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 97.

toteuttamalla hyväksytyt toimenpiteet kokonaisuudessaan; jatkaa rakenteellista sopeutusta sopivaan tahtiin vakauttamalla julkista taloutta kasvua edistävällä tavalla, jotta keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan ja säilytetään vuodesta 2014 alkaen; saavuttaa suunnitellut rakenteelliset perusylijäämät, jotta erittäin suuri julkinen velka suhteessa BKT:hen saadaan vakaaseen laskuun; jatkaa julkisten menojen tehokkuuden ja laadun kestävästi parantamista panemalla täytäntöön vuonna 2012 hyväksytyt toimenpiteet täysimääräisesti ja edistämällä toimia säännöllisillä ja perusteellisilla menoarvioilla hallinnon kaikilla tasoilla;

2. huolehtii vireillä olevien uudistusten oikea-aikaisesta toteuttamisesta hyväksymällä nopeasti tarvittavan lainsäädännön ja toteuttamalla ne käytännössä hallinnon kaikilla tasoilla kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa ja seuraamalla niiden vaikutuksia; lisää julkisen hallinnon tehokkuutta ja parantaa hallinnon eri tasojen välistä koordinaatiota; yksinkertaistaa hallinto- ja sääntelykehystä kansalaisten ja yritysten kannalta ja lyhentää asioiden käsittelyaikoja ja vähentää siviilioikeusjuttujen suurta määrää esimerkiksi edistämällä tuomioistuinten ulkopuolisten riitojenratkaisujärjestelmien käyttöä; lujittaa oikeudellista kehystä korruption torjumiseksi muun muassa tarkistamalla vanhentumisaikoja koskevia sääntöjä; hyväksyy rakenteelliset toimenpiteet EU:n varojen hallinnoinnin parantamiseksi Etelä-Italiassa ohjelmakauden 2014–2020 osalta;
3. laajentaa hyvän hallinnoinnin ja ohjausjärjestelmät koskemaan koko pankkisektoria, mikä parantaa tehokkuutta ja kannattavuutta ja tukee siten tuotantotoimintaan annettavaa luotonantoa; edistää meneillään olevia toimia omaisuuserien laadun arvioimiseksi koko pankkisektorilla ja helpottaa pankkien taseissa olevia järjestämättömiä lainoja koskevan ongelman ratkaisemista; edistää pääomamarkkinoiden monipuolistumiskehitystä edelleen ja parantaa yritysten mahdollisuuksia hankkia rahoitusta, erityisesti pääomaa, ja lisää puolestaan niiden innovointikapasiteettia ja kasvua;
4. huolehtii työmarkkinoita ja palkanmuodostusta koskevien uudistusten tehokkaasta täytäntöönpanosta palkkakehityksen saattamiseksi vastaamaan paremmin tuottavuutta; ryhtyy lisätoimiin edistääkseen erityisesti naisten ja nuorten osallistumista työmarkkinoille esimerkiksi nuorisotakuulla; vahvistaa ammattikoulutusta, huolehtii tehokkaammista julkisista työvoimapalveluista ja parantaa korkea-asteen opiskelijoiden ura- ja neuvontapalveluja; vähentää kotitalouksien toisen tulonsaajan työntekoon kohdistuvia taloudellisia esteitä ja parantaa erityisesti lastenhoito-, pitkäaikaishoito- ja koulun ulkopuolisia palveluja; lisää toimia koulunkäynnin keskeyttämisen estämiseksi ja parantaa koulutuksen laatua ja tuloksia esimerkiksi tehostamalla opettajien ammatillista kehitystä ja monipuolistamalla urakehitystä; varmistaa sosiaalisten tulonsiirtojen toimivuuden, erityisesti kohdentamalla etuudet paremmin, varsinkin niiden pienituloisten kotitalouksien osalta, joissa on lapsia;

5. siirtää verotaakkaa työstä ja pääomasta kulutukseen, kiinteään omaisuuteen ja ympäristöön ilman talousarviovaikutusta; tarkistaa tätä varten alv-poikkeusten ja alennettujen verokantojen sekä suorien verotukien soveltamisalan ja uudistaa kiinteistörekisterijärjestelmän kiinteään omaisuuteen kohdistuvien juoksevien verojen saattamiseksi markkina-arvojen mukaisiksi; jatkaa veronkierron torjuntaa, parantaa verosäännösten noudattamista ja ryhtyy määrätietoisin harmaata taloutta ja pimeää työtä torjuviin toimiin;
6. varmistaa niiden toimenpiteiden asianmukaisen täytäntöönpanon, jotka tähtäävät palvelusektorin markkinoiden avaamiseen kilpailulle; poistaa jäljellä olevat asiantuntijapalveluita koskevat rajoitukset ja helpottaa markkinoille tuloa esimerkiksi julkisten paikallispalveluiden tuottamisessa edistämällä julkisten hankintamenettelyjen käyttöä suorien käyttöoikeuk-

sien sijaan; jatkaa markkinoille tulon ehtojen parantamiseen tähtäävien toimenpiteiden toteuttamista verkkotoimialoilla ensisijaisesti huolehtimalla liikenneviranomaisen perustamisesta; parantaa infrastruktuurin kapasiteettia keskittymällä energian liitännätverkkoihin, intermodaalikuljetuksiin ja nopeisiin laajakaistayhteyksiin televiestinnässä, jotta voidaan myös puuttua pohjoisen ja etelän välisiin eroihin.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

**NEUVOSTON SUOSITUS,
annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,**

Latvian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Latvian vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/12)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohdiana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽²⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdennetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdennetty suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.
- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyssovimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia

keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽³⁾ Latvian vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Latvian vuosien 2012–2015 lähentymisohjelmasta.
- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽⁴⁾ perusteella varoituskoneistia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Latvia ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.
- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (8) Latvia toimitti vuosia 2012–2016 koskevan lähentymisohjelmansa 29 päivänä huhtikuuta 2013 ja vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa 2 päivänä toukokuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (9) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen lähentymisohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että julkisen ohjelmassa talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava. Talouskasvun

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

⁽³⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 50.

⁽⁴⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

odotetaan hidastuvan jonkin verran, noin 4 prosenttiin vuodessa ohjelmakauden ajan, mutta hintojen nousun odotetaan pysyvän maltillisena. Julkisen talouden alijäämä pieneni vuonna 2012 tasolle, joka oli selvästi alle perussopimuksen viitearvon 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Myös keskipitkän aikavälin tavoite saavutettiin samana vuonna eli huomattavasti aikaisemmin kuin Latvian vuosia 2012–2015 koskevassa lähentymisohjelmassa ennakottiin. Lähentymisohjelmassa vahvistetaan aiempi keskipitkän aikavälin tavoite (–0,5 prosenttia), mikä vastaa riittävästi vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteita. Lähentymisohjelmassa esitetyn julkisen talouden strategian tavoitteena on nyt ylläpitää rakenteellisesti tasapainoista julkisen talouden rahoitusasemaa, joka perustuu keskipitkän aikavälin tavoitteeseen, siten että poikkeama tästä tavoitteesta rajoittuu eläkeuudistuksen lisävaikutukseen. Tähän uudistukseen liittyy rahastuvaan eläkejärjestelmään osoitettavan sosiaaliturvamaksusuosuuksien nostaminen, ja se toteutetaan vuosina 2013, 2015 ja 2016. Uudelleenlaskettua rakenteellista rahoitusasemaa viitearvona käyttävän kokonaisarvion perusteella, johon sisältyy analyysi menoista, joista on vähennetty päätöspäriset toimenpiteet, näyttää kuitenkin siltä, että rakenteellinen rahoitusasema poikkeaa keskipitkän aikavälin tavoitteesta 1,0 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuonna 2013 eli huomattavasti eläkeuudistuksen lisävaikutusta enemmän ja vielä 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2014. Valtion velka jää selvästi alle 60 prosentin koko ohjelmakauden ajan. Se kasvaa 40,7 prosentista suhteessa BKT:hen vuonna 2012 44,5 prosenttiin vuonna 2013, kun valtio kerryttää varoja velkojen lyhennyksiä varten, ja laskee vuodesta 2014, kun nämä lyhennykset toteutuvat, 34,6 prosenttiin ohjelmakauden loppuun mennessä. Latvian parlamentti hyväksyi budjettikuria koskevan lain tammikuussa 2013, ja se tuli voimaan maaliskuussa 2013. Jos uusi laki pannaan vaikuttavasti täytäntöön, se vahvistaisi huomattavasti Latvian julkisen talouden kehystä. Se tarjoaisi tehokkaan mekanismin menojen kasvun rajoittamiseksi taloudellisesti hyvinä aikoina ja toimisi sääntöperusteisen monivuotisen budjetoinnin pohjana.

- (10) Latvia on alentanut työn verotusta ja aikoo jatkaa samaan tapaan vuosina 2014 ja 2015. Pienipalkkaisten työntekijöiden verokiila on kuitenkin yhä unionin suurimpia, mikä osoittaa, että veropolitiikkaa on tarkistettava heikosti koulutettujen työntekijöiden työllistämiseksi. Rakenteellista tasapainoa voitaneen parantaa myös siten, että työn verotuksesta siirrytään juokseviin omaisuusveroihin sekä luonnonvarojen ja muiden resurssien käytön verotukseen. Ympäristöverotus on edelleen suhteellisen kehittymätöntä, ja siinä selvästi vallitsevana on moottoripolttoaineiden verotus, kun taas muiden energialähteiden, ympäristön pilaamisen ja luonnonvarojen käytön verotus on alle EU:n keskitason. Veropohjan laajentaminen muihin ympäristöverolähteisiin auttaisi ympäristötavoitteiden saavuttamisessa. Hallitus on tehostanut toimiaan harmaan talouden torjumiseksi, ja näitä toimia olisi jatkettava.
- (11) Vaikka kriisin jälkeinen rakenteellinen sopeutus on ollut onnistunutta, koettujen voimakkaiden suhdannevaihtelu-

jen vuoksi luotonantoa ja ulkomaisten talletusten sisäänvirtaukseen liittyvää pankkien rahoituspohjan vakautta on tulevaisuudessa valvottava asianmukaisilla mikro- ja makrotason vakautta edistävillä politiikoilla.

- (12) Latvia on toteuttanut lukuisia toimia pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi. Aktiivisen työmarkkinapolitiikan rahoitusta ja kattavuutta lisättiin vuonna 2013 verrattuna vuoteen 2012, ja parhaillaan toteutetaan uusia toimenpiteitä, kuten työttömien profilointi ja työnvälityspalvelujen parantaminen. Siitä huolimatta pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyys ovat yhä korkeita, työttömien ja etuuksien saajien aktivointi vähäistä ja sosiaalipalvelujen saatavuus heikkoa. On aihetta huolestua siitä, että ammatillinen koulutus ei anna työvoimalle riittäviä taitoja ja että laadukkaita työssäoppimispaikkoja on tarjolla vain vähän. On tarpeen luoda kattava ammatinvalinnanohjauspalvelu ja jatkaa ammatillisen koulutuksen uudistamista, ja myös työssäoppimisen ja oppisopimuskoulutuksen laadun ja saatavuuden parantamista.
- (13) Merkittävä osa Latvian väestöstä (40 %) ja erityisesti lapsista (43,6 %) on köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa. Kaiken kaikkiaan köyhyysriskiaste kasvoi hieman vuonna 2012, mikä viittaa siihen, että kasvu ei automaattisesti vähennä köyhyyttä ja että kohdennettuja politiikkoja tarvitaan. Latvia on toteuttanut joitakin toimia työttömien henkilöiden ja lasten köyhyyden poistamiseksi. Sosiaaliturvajärjestelmän ongelmien – varsinkaan avoimuuteen ja etuuksien riittävyyteen ja kattavuuteen liittyvien ongelmien – poistamiseksi on kuitenkin toteutettu suhteellisen vähän suoria toimia, eikä etuuksien saajien aktivoimiseksi ole toteutettu riittävästi toimenpiteitä. Julkisen talouden liikumavaran puute on johtanut siihen, että Latvia on alentanut taatun vähimmäistoimeentulon tasoa ja lopettanut valtion talousarviosta annettavan rahoituksen vähimmäistoimeentulotuella. Nämä päätökset todennäköisesti lisäävät äärimmäistä köyhyyttä ja paikallishallinnon tasolla nykyisin esiintyvää epätasa-arvoa sosiaaliturvan piiriin pääsemisessä ja vähentävät samalla valtionhallinnon kiinnostusta panostaa politiikan kehittämiseen ja sosiaaliturvan valvontaan. On tärkeää seurata näiden päätösten vaikutuksia tilanteen heikkenemisen estämiseksi.
- (14) Latvia on ehdottanut kunnianhimoista korkea-asteen koulutuksen uudistusta, jonka voidaan odottaa parantavan sen laatua merkittävästi. Uudistussuunnitelmiin kuuluvat akkreditointijärjestelmän muuttaminen, yliopistojen akateemisten ja hallinnollisten tehtävien erottaminen toisistaan, uuden rahoitusmallin kehittäminen ja korkea-asteen oppilaitosten vahvistaminen. Suunnitelmat ovat kuitenkin vasta alkuvaiheessa, ja ne on pantava asianmukaisesti täytäntöön, jotta toivotut positiiviset vaikutukset toteutuisivat. Lisäksi vuonna 2013 arvioidaan tieteellisten laitosten ja niiden kehittämisstrategioiden tehokkuutta. Tämän tärkeän arvioinnin pitäisi osaltaan tukea

tulevaa uudistusta ja tieteellisten laitosten rahoitusta, mikä puolestaan tukee innovaatiotoiminnan lisäämistä Latviassa.

- (15) Latvia on esittänyt poliittisia toimenpiteitä energiasäästöjen saamiseksi talouden pääsektoreilla. On odotettavissa, että yli 70 prosenttia energiasäästöistä saadaan tulevina vuosina rakennussektorilla. Asuntojen eristämistä koskevien hankkeiden täytäntöönpano on kuitenkin ollut hidasta, ja vain pieni osa hankkeista on saatu päätökseen suhteessa rakennuskantaan, jonka energiahukka on suuri. Tällä alalla on hyvät mahdollisuudet saada merkittäviä tehokkuushyötyjä, koska Latvian kotitalouksien energiain- tensiteetti oli unionin korkein vuonna 2010. Latvia edisty- tyi vuonna 2012 sähkömarkkinoidensa avaamisessa kil- pailulle ja osallistumisessa alueellisille markkinoille. Sopi- musten tekeminen suoraan energiantuottajien kanssa on toteutunut yrityssektorilla, ja samaa käytäntöä esitetään vapaaehtois pohjalta kotitalouksille. Latvia on valmis liit- tymään Nord Pool Spot -sähköpörssiin kesäkuussa 2013. Maakaasumarkkinoiden avaamisessa ei kuitenkaan ole edistytty, ja maa on edelleen riippuvainen yhdestä läh- teestä. Viranomaisilla on edessään myös vaikeat neuvot- telut kaasun varastointilaitoksen omistajuudesta ja hallin- noinnista, mikä on erittäin tärkeä alueellisten kaasumark- kinoiden asianmukaiselle toiminnalle.
- (16) Latvian oikeusjärjestelmää leimaa yksityisoikeuden järjes- telmän tehottomuus. Sitä rasittavat useat tekijät, kuten kauan kestävä menettelyt siviili- ja kauppaoikeudellisten asioiden ratkaisemiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuo- mioistuimissa ja huono asioiden käsittelyaste, mikä johtaa tuomioistuinten ruuhkautumiseen. Käsitteleyajat ovat eri- tyisen pitkiä maksukyvyttömyysmenettelyissä. Sen lisäksi monet tapaukset jäävät ratkaisematta ensimmäisen oike- usasteen tuomioistuimissa, mikä johtaa viipeisiin kaikilla tasoilla korkeinta oikeutta myöten. Äskettäin on toteu- tettu positiivisia toimia oikeusjärjestelmän tehokkuuden ja laadun parantamiseksi, mutta on liian aikaista arvioida niiden vaikutusta. Erityisen tärkeää on kiinnittää riittä- västi huomiota oikeuslaitoksen henkilöstöhallintoon. Tuomarineuvoston osallistumisen lisääminen, oikeuslai- toksen hallinnollisissa johtotehtävissä olevien aseman uu- dellen arvioiminen ja tuomareiden lisäkoulutus voisivat osaltaan parantaa oikeuslaitoksen laatua. Vuoden 2012 lopulla ehdotettiin muutoksia maksukyvyttömyyslakiin. Jää kuitenkin nähtäväksi, ovatko ehdotetut muutokset riittäviä lain puutteiden korjaamiseksi kattavasti. Esimer- kiksi lainsäädännön käytännön täytäntöönpanossa on ha- vaittu ongelmia, erityisesti maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjien aseman osalta, heidän vastuussaan tuomarei- hin nähden ja omaisuuden tehokkaassa likvidaatiassa sekä yksityishenkilöiden maksukyvyttömyyteen liittyvissä kysymyksissä, jotka on myös ratkaistava.
- (17) Komissio on talouspolitiikan eurooppalaisen ohjauksjak- son osana analysoinut kattavasti Latvian talouspolitiikkaa. Se on arvioinut lähentymisohjelman ja kansallisen uudis- tusohjelman. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Latvian finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyuden kannalta vaan myös sen,

ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätök- siin. Talouspolitiikan eurooppalaisen ohjauksjakson yhtey- dessä annetut komission suositukset on otettu huomioon jäljempänä suosituksissa 1–7.

- (18) Neuvosto on tutkinut lähentymisohjelman, ja sen lausun- to ⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituk- sesta 1,

SUOSITTAA, että Latvia toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. tehostaa julkisen talouden strategiaa sen varmistamiseksi, että poikkeama keskipitkän aikavälin tavoitteesta vastaa vain elä- keuudistuksen lisävaikutusta; vähentää tämän strategian puit- teissa pienipalkkaisten työntekijöiden verotusta siirtämällä verotuksen painopistettä valmisteveroihin, juokseviin omai- suusveroihin ja/tai ympäristöveroihin; jatkaa toimia, joilla pyritään parantamaan verosäännösten noudattamista ja torju- maan harmaata taloutta; jatkaa julkisen talouden kehyksen lujittamista panemalla tehokkaasti täytäntöön budjettikuria koskevan lain ja harjoittamalla monivuotista budjetointia;
2. jatkaa mikro- ja makrotason vakautta edistävien politiikkojen käyttöä sellaisten mahdollisten haavoittuvuuksien estämisek- si, joita voi nousta esiin tulevasta velkojen kasvusta ja ulko- maisesta pankkitoiminnasta;
3. puuttuu pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyteen parantamalla aktiivisen työmarkkinapolitiikan ja kohdennettujen sosiaa- lipalvelujen kattavuutta ja vaikuttavuutta; parantaa nuorten työllistettävyyttä esimerkiksi nuorisotakuulla, luo kattavan ammatinvalinnanohjauspalvelun, uudistaa ammatillista kou- lutusta ja parantaa oppisopimuskoulutuksen laatua ja saa- tavuutta;
4. puuttuu korkeaan köyhyysasteeseen uudistamalla sosiaalitur- vaa varsinkin sen kattavuuden parantamiseksi, parantamalla etuuskien riittävyttä ja etuuskien saajien aktivoitintoimia; tehostaa toimien täytäntöönpanoa vähentääkseen tulokselli- sesti lasten köyhyyttä;
5. toteuttaa korkea-asteen koulutuksen suunnitellut uudistukset erityisesti luomalla laatua palkitsevan rahoitusmallin, uudis- tamalla akkreditointijärjestelmän, vahvistamalla oppilaitoksia

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

- ja edistämällä kansainvälistymistä; jatkaa tutkimuslaitosten uudistamista käynnissä olevan riippumattoman arvioinnin perusteella;
6. jatkaa energiatehokkuuden parantamista, erityisesti asuinrakennusten ja kaukolämpöverkkojen osalta, tarjoaa kannustimia energiakustannusten vähentämiseen ja siirtää kulutusta kohti energiatehokkaita tuotteita; parantaa liitettävyyttä EU:n energiaverkkoihin ja toteuttaa toimia maakaasumarkkinoiden vapauttamiseksi, muun muassa laatimalla selkeät säännöt, jotka koskevat kolmansien osapuolten pääsyä varastokapasiteettiin;
 7. saattaa kesken olevat uudistukset päätökseen oikeuslaitoksen tehokkuuden ja laadun parantamiseksi, ruuhkan purkami-

seksi ja menettelyjen keston lyhentämiseksi, myös maksukyvyttömyysmenettelyjen osalta; luo kattavan henkilöstöpolitiikan ja toteuttaa toimia sovittelua koskevan lainsäädännön täytäntöön panemiseksi ja välimiesoikeusmenettelyn yksinkertaistamiseksi.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

**NEUVOSTON SUOSITUS,
annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,**

Liettuan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Liettuan vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/13)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽²⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.
- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyys sopimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät

toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽³⁾ Liettuan vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Liettuan vuosien 2012–2015 lähentymisohjelmasta.
- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽⁴⁾ perusteella varoituskoneistia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Liettua ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekohdista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.
- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (8) Liettua toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa 9 päivänä huhtikuuta 2013 sekä vuosia 2012–2016 koskevan lähentymisohjelmansa 26 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (9) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen lähentymisohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että ohjelma julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on realistinen ja vastaa laajalti komission yksikköjen kevään 2013 talousennusteessa esitettyä arviota. Vuodesta 2009 alkaen toteutetun kunnianhimoisen julkisen talouden vakauttamisen ansiosta julkisen talouden alijäämä on saatu supistumaan 3,2

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

⁽³⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 54.

⁽⁴⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2012. Tämän katsotaan olevan riittävä liiallisen alijäämän olemassaolosta tehdyn päätöksen kumoamiseksi, kun otetaan huomioon eläkeuudistuksen kustannukset. Alijäämän supistuminen perustui jossain määrin myös vankkaan talouskasvuun ja menojen väliaikaiseen jäädyttämiseen. Lähentymisohjelmassa on muutettu keskipitkän aikavälin tavoite + 0,5 prosentista - 1,0 prosenttiin, mikä on vielä vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteiden mukaista.

Lähentymisohjelman mukaisen julkisen talouden strategian tavoitteena on saavuttaa keskipitkän aikavälin tavoite vuoteen 2016 mennessä. Kun otetaan huomioon (uudelleenlaskettu) rakenteellinen julkisen talouden rahoitusasema, eteneminen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta on vuositasolla rakenteellisin luvuin yli 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Menojen kasvun vakaus- ja kasvusopimuksen mukainen viitearvo saavutetaan ohjelmakaudella. Mukautus on hieman etupainotteinen ja perustuu ensi sijassa menokuriin, mutta sitä tuetaan vain osittain käytännön toimenpiteillä, mukaan lukien kertaluonteisilla toimilla, joita ei ole aina määritelty. Komission yksiköiden kevään 2013 ennusteen mukaan rakenteellisen sopeutuksen odotetaan olevan 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja 0,0 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014 eli edistyminen on alle vaaditun 0,5 prosentin suhteessa BKT:hen. Myös tämä herättää epäilyjä lähentymisohjelman sopeutusuran onnistumisesta. Julkisen talouden vakauttamiseksi toteutettavia lisätoimenpiteitä ei ole vielä määritetty ja olisikin harkittava rakenneuudistuksia, mukaan lukien siirtymistä tulopuolen toimenpiteisiin. Julkinen velka on edelleen alle 60 prosenttia suhteessa BKT:hen eli 40,7 prosenttia vuonna 2012, ja sen odotetaan vähenevän hieman ohjelmakaudella. Lähentymisohjelman mukaan velka supistuu 39,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja edelleen 34,5 prosenttiin vuoteen 2016 mennessä, mutta komission yksiköiden kevään ennusteesta vastaavat luvut ovat 40,1 prosenttia vuonna 2013 ja 39,4 prosenttia vuonna 2014. Luvuissa olevat erot johtuvat ennen kaikkea lähentymisohjelmassa ennustetusta vähäisemmästä alijäämästä.

- (10) Vaikka Liettuan alijäämä on supistunut vuosien mittaan, sen julkisen talouden liikkumavara ei ole edelleenkin riittävä häiriöihin vastaamiseksi. Liettuan on kuitenkin mahdollista soveltaa vähemmän vääristävää verotusta ja parantaa edelleen verolainsäädännön noudattamista. Liettuan verojen suhde BKT:hen on edelleen unionin alhaisin, ja julkisen talouden vakauttamisessa on keskitytty pääasiassa menopuoleen. Liettua voisi edelleen harkita sellaisia uusia verotulojen lähteitä, joista on vähiten haittaa kasvuille, kuten ympäristöverotusta ja kiinteästä omaisuudesta perittäviä juoksevia veroja. Vaikka Liettua on toteuttanut toimia lisätäkseen kiinteästä omaisuudesta saatavia juoksevia verotuloja, tiukentamisen varaa näyttää olevan edelleen. Liettuan ympäristöverotulot ovat supistumassa, ja ne olivat unionin toiseksi alhaisimmat vuonna 2011. Tämä johtuu myös siitä, että Liettuan liikenverot

ovat unionin alhaisimmat. Tämä ei edistä Liettuan talouden suuren energiaintensiivisyyden vähentämistä. Samaan aikaan julkisen talouden vakauttamisessa olisi asetettava etusijalle kasvua edistävät menot, esimerkiksi tutkimus- ja koulutusmenot. Julkisen talouden kehystä vahvistavan lainsäädännön täytäntöönpano on viivästynyt. Liettuan julkisen talouden kehyksellä ei ole positiivisen tuotantokuilun vuosina pystytty estämään myötäsyklisiä finanssipolitiikkaa. Budjetin rakennetta koskevan lain muutos vuonna 2012 on askel oikeaan suuntaan. Seurannan, vastuullisuuden ja budjettimenettelyjen toteuttamista erityisesti kuntien osalta on parannettava ja varmistettava keskipitkän aikavälin kehysten sitovuus.

- (11) Väestörakenteen kehitys on haaste Liettuan julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyydelle. Tämän vuoksi kattava eläkeuudistus, jossa keskitytään sekä eläkkeiden kestävyteen että riittävyteen, on edelleen tärkeä. Eläkkeiden riittävyys on haaste, sillä vanhempaan väestöön kohdistuu suuri köyhyys- ja syrjäytymisriski. Vuonna 2012 toteutetulla eläkkeiden kertymisjärjestelmän uudistuksella edistetään toisen pilarin eläkkeiden kartuttamista myöntämällä valtion talousarviosta taloudellisia kannusteita. Lisäksi uudistuksella otettiin käyttöön mahdollisuus palata siirtymäkauden aikana yksityisestä eläkejärjestelmästä valtion sosiaalivakuutusrahaston piiriin. Myös eläkeikää nostetaan vähitellen. Uudistus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014. Nämä ovat tärkeitä mutta yksittäisiä oikeansuuntaisia toimia, mutta suurempia muutoksia tarvitaan erityisesti ensimmäisen pilarin eläkkeiden osalta. Lisäksi tarvitaan ikääntyneiden työntekijöiden työllistymistä edistäviä toimenpiteitä ja ikäystävällisiä työympäristöjä.
- (12) Työttömyyden vähentäminen ja matalan taitotason työntekijöiden alhainen työvoimaosuus ovat edelleen keskeisiä haasteita. Erityisesti nuoret ja ammattitaidottomat kärsivät suuresta työttömyydestä. Ammattitaidon kysynnän ja tarjonnan kohtaamattomuus tuli erityisen selväksi kriisin aikana ja on kasvava ongelma, mikä viittaa rakenteellisiin puutteisiin koulutus- ja työmarkkinapolitiikoissa. Tätä seurannutta ammattitaitoisen työvoiman puutetta pahentaa voimakas maastamuutto. Näin ollen tarvitaan lisätoimenpiteitä, joilla parannetaan työmarkkinoiden joustavuutta ja edistetään erityisesti nuorten, ammattitaidottomien ja ikääntyneiden työntekijöiden osallistumista työmarkkinoille. Aktiivisten työmarkkinatoimenpiteiden kokonaiskattavuus ja toimenpidekohtaiset määrärahat ovat edelleen riittämättömiä, eikä toimenpiteitä ole kohdenettu riittävästi matalan taitotason työntekijöihin ja pitkäaikaistyöttömiin. Työlainsäädännön kattavassa tarkistuksessa voitaisiin yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa kartoittaa tarpeettomat rajoitukset ja hallinnolliset esteet, jotka vaikuttavat joustaviin sopimusjärjestelyihin, irtisanomismääräyksiin ja joustaviin työaikajärjestelyihin. Jotta voitaisiin parantaa siirtymistä koulutuksesta työmarkkinoille, oppisopimuskoulutuksesta ja työharjoittelusta voitaisiin tehdä houkuttelevampia.

- (13) Köyhyys ja sosiaalinen syrjäytyminen on yhä huolestuttavan yleistä. Erityisen huolestuttavaa on lapsiköyhyyden lisääntyminen. Vuonna 2012 aloitettiin sosiaaliturvauudistukseen liittyvät toimenpiteet, joiden tarkoituksena on lisätä työkannusteita (työssäoloaikaisia etuuksia pitkäaikaistyöttömille, sosiaalietuuksien asteittainen vähentäminen niiltä työikäisiltä, jotka eivät ole työelämässä), ja vähentää köyhyyttä. Viidessä kunnassa aloitetussa kokeiluhankkeessa on saavutettu merkittäviä tuloksia kustannusten säästössä ja toimenpiteiden paremmassa kohdentamisessa tuensaajille. Nyt on tarpeen ottaa käyttöön seurantajärjestelmä, jotta voidaan arvioida uudistuksen tehokkuutta ja sen vaikutusta köyhyyden ja syrjäytymisen vähentämiseen. Uudistukseen olisi liitettävä myös toimenpiteitä, joilla edistetään erityisesti sosiaaliturvaa pitkään nauttineiden osallistumista työmarkkinoille. Köyhyyden vähentämiseksi toteutettuja toimenpiteitä ovat sosiaalietuuksien kattavuuden lisääminen ja etuuksien määrän uusi laskentamenetelmä. Lisäksi on 1 päivänä tammikuuta 2013 korotettu vähimmäispalkkaa 18 prosenttia, mikä voi auttaa vähentämään kannustinloukkua ja työssäkäyvien köyhyyttä. Nämä toimenpiteet näyttävät kuitenkin riittämättömiltä kun otetaan huomioon haasteen suuruus, ja köyhyyden vähentämiseen tähtäävä kattava strategia tai toimintasuunnitelma puuttuu.
- (14) Hallitus on toteuttanut valtion omistamien yritysten kunnianhimoista uudistamishanketta vuodesta 2010 alkaen. Uudistus on asianmukainen ja uskottava, ja siihen liittyy sekä lainsäädännöllisiä että organisatorisia muutoksia. Sääntelyuudistus on toteutettu, ja lisäksi raportointivaatimuksia noudatetaan yleisesti. Haasteena on nyt eturistiriitojen välttäminen sääntelyyn ja muuhun kuin sääntelyyn liittyvissä toiminnoissa sekä valtion omistamien yritysten kaupallisten ja ei-kaupallisten toimintojen erottaminen toisistaan. Kun uudistus on saatu täysin toteutettua, sen avulla voidaan edistää kilpailukykyä ja kasvua. Sen vuoksi on tärkeää seurata säännösten noudattamista.
- (15) Sähkö- ja kaasuyhteyksiä naapurimaihin ei ole kehitetty riittävästi. Tämän johdosta energia-alan kilpailu on hyvin rajallista ja energiahinnat korkeita. Myös energiatehokkuus on edelleen ongelma. Korjausrakentamisessa on edetty hitaasti, myös JESSICA-holdingrahastosta tuetuissa hankkeissa, ja yksityisten asuntojen korjaamisessa on edelleen suuria haasteita.
- (16) Komissio on talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Liettuan talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Liettuan finanssipolitiikan sekä sosiaalija talouspolitiikan kestävyuden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset on otettu huomioon jäljempänä esitettävissä suosituksissa 1–6.
- (17) Neuvosto on tutkinut lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1,
- SUOSITTAA, että Liettua toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se
1. varmistaa kasvua edistävän julkisen talouden vakauttamisen ja toteuttaa julkisen talouden strategian suunnitelmien mukaisesti, jatkaa rakenteellisia sopeutustoimia, joiden avulla Liettua saavuttaa keskipitkän aikavälin tavoitteen; asettaa kasvua edistävät menot etusijalle; vahvistaa edelleen finanssipoliittista kehystä erityisesti asettamalla realistiset ja sitovat menokatot julkisen talouden keskipitkän aikavälin kehityksessä; tarkistaa verojärjestelmän ja harkitsee kasvun kannalta vähiten haitallisten verojen, kuten kiinteään omaisuuteen kohdistuvien juoksevien verojen ja ympäristöverojen, korottamista, autoverotuksen käyttöönotto mukaan lukien, ja parantaa edelleen verosäännösten noudattamista;
 2. hyväksyy eläkejärjestelmän kattavaa uudistusta koskevan lainsäädännön ja panee sen täytäntöön; mukauttaa lakisääteisen eläkeiän elinajanodotteen muutoksiin, rajoittaa varhaiseläkkeelle pääsyä, laatii selkeät säännöt eläkkeiden indeksointia varten ja edistää täydentävien säästöjärjestelmien käyttöä huolehtien samalla vireillä olevien uudistusten toteuttamisesta; tukee eläkeuudistusta edistämällä ikääntyneiden työntekijöiden työllistettävyyttä;
 3. puuttuu erityisesti matalan taitotason työntekijöiden ja pitkäaikaistyöttömien korkeaan työttömyyteen keskittämällä resursseja uudelleen aktiiviseen työmarkkinapolitiikkaan samalla parantaen sen kattavuutta ja tehokkuutta; parantaa nuorten työllistettävyyttä esimerkiksi nuorisotakuulla, edistää oppisopimuskoulutuksen toteutusta ja tehokkuutta ja puuttuu ammattitaidon kysynnän ja tarjonnan sitkeään kohtamattomuuteen; tarkistaa työolainsäädännön asianmukaisuutta joustavien sopimusjärjestelyjen, irtisanomismääräysten ja joustavien työaikajärjestelyjen osalta työmarkkinaosapuolia kuullen;
 4. toteuttaa konkreettisia kohdennettuja toimenpiteitä köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vähentämiseksi; vahvistaa edelleen yhteyttä sosiaalivastuuksia koskevan uudistuksen ja työmarkkinoille osallistumista edistävien toimenpiteiden välillä;
 5. saattaa valtion omistamien yritysten uudistuksen päätökseen erityisesti varmistaakseen omistuksen ja sääntelytehtävien erottamisen toisistaan ja seuraa tarkasti uudistukseen liittyvien vaatimusten noudattamista;

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

6. nopeuttaa rakennusten energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä esimerkiksi poistamalla esteitä ja holdingrahaston nopealla täytäntöönpanolla; edistää kilpailua energiaverkoissa parantamalla sekä sähkö- että kaasuverkkojen yhteenliitettävyyttä muiden jäsenvaltioiden kanssa.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

R. ŠADŽIUS

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Luxemburgin vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Luxemburgin vuosien 2012–2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/14)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista⁽²⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.
- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyssovimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina

kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisen Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen⁽³⁾ Luxemburgin vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Luxemburgin vuosien 2012–2015 vakausohjelmasta.
- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011⁽⁴⁾ perusteella varoituskoneistia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Luxemburg ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.
- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (8) Luxemburg toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuosia 2012–2016 koskevan vakausohjelmansa 26 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (9) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vuoden 2013 vakausohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo,

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

⁽³⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 58.

⁽⁴⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

että julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on realistinen. Erityisesti vuotta 2013 koskeva vakausohjelman skenaario on hyvin lähellä komission yksiköiden kevään 2013 talousennustetta, kun taas vuotta 2014 koskeva skenaario on hieman talousennustetta optimistisempi. Keskipitkän aikavälin alijäämäennusteet on tehty jonkin verran optimistisen kasvuskenaarion perusteella siten, että ne ovat potentiaalista kasvua suuremmat. Vakausohjelmassa esitetyn julkisen talouden strategian tavoitteena on saada alijäämä, joka vuonna 2012 oli 0,8 prosenttia suhteessa BKT:hen, vähennettyä 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2014. Ohjelmakauden loppupäässä alijäämän kuitenkin ennustetaan kasvavan 1,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen sekä vuonna 2015 että vuonna 2016. Tämä johtuu uusien sähköisiä palveluja koskevien, 1 päivänä tammikuuta 2015 voimaan tulevien alv-sääntöjen käyttöönotosta. Sääntöjen mukaan verkkokauppatoiminnasta saadut alv-tulot siirretään maasta, johon palvelun suorittaja on sijoittautunut, maahan, jossa on asiakkaan asuinpaikka. Viranomaiset arvioivat, että alv-tulot vähenevät uusien sääntöjen vaikutuksesta 1,4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Hallitus on jo ilmoittanut, että yleistä arvonlisäkantaa korotetaan, jotta osa tulojen menetyksestä kompensoituu. Vakausohjelmassa vahvistetaan aiemmin asetettu julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite eli rakenteellinen ylijäämä, joka on 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Keskipitkän aikavälin tavoite vastaa vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia. Sekä komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen että vakausohjelman (uudelleen lasketun) rakenteellisen rahoitusaseman perusteella Luxemburgilla odotetaan olleen vuonna 2012 rakenteellinen ylijäämä, joka on 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen eli alle keskipitkän aikavälin tavoitteen. Näin ollen sen ennustetaan saavuttavan julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteensa vuonna 2013. Luxemburgin ennustetaan kuitenkin tämän jälkeen poikkeavan keskipitkän ajan tavoitteestaan, 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014 ja vielä enemmän vuosina 2015 ja 2016. Luxemburgin viranomaiset ovat toistaneet, että niiden tavoitteena on palata viimeistään vuonna 2017 tilanteeseen, jossa keskipitkän aikavälin tavoite täyttyy, jotta niille jää enemmän liikkumavaraa. Julkisen talouden bruttovelka oli 20,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2012 eli selvästi alle perussopimuksessa asetetun viitearvon.

- (10) Luxemburg on viime vuosina pystynyt pitämään julkisen talouden alijäämänsä alle 3 prosentin viitearvon eikä siihen ole siis sovellettu liiallista alijäämää koskevaa menettelyä. Tämä on johtunut pikemmin suurista tuloista kuin menokurista. Erityisesti vuonna 2012 valtion menojen, joista on vähennetty päätöseräiset tulopuolen toimenpiteet, arvioidaan ylittäneen vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisen määritellyn menojen kasvun vertailuarvon. Julkisten menojen suunnitellun kasvuvauhdin arvioidaan poikkeavan menojen kasvuun asetetusta vertailuarvosta 1,3 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä on asetuksessa (EY) N:o 1466/97 määriteltyä kynnyksarvoa (0,5 % suhteessa BKT:hen) enemmän. Jotta tämä poikkeama voidaan hyväksyä, on kuitenkin tehtävä kokonaisarvio, jossa otetaan huomioon seuraavat muut tekijät: i) alijäämä heikkeni vuonna 2012 rakenteellisesti mitattuna ainoastaan 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen; ii) Luxemburgin talous on hyvin epävakaa, kun otetaan huomioon maan pieni

koko ja avoimuus, ja iii) komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen mukaan Luxemburgin pitäisi saavuttaa keskipitkän aikavälin tavoitteensa jo vuonna 2013. Kaikki nämä tekijät viittaavat siihen, että poikkeama ei ole luonteeltaan rakenteellinen. Luxemburgin keskushallinnon perimien tulojen määrän suuri vaihtelevuus on aiheuttanut sen, että tulot ovat tähän asti olleet suunniteltua suuremmat, mutta tämä epävakaisuus aiheuttaa riskin julkisen talouden kestävyydelle. Jotta riskejä voitaisiin hallita paremmin, sekä velka- että menorajoitteet olisi vahvistettava lainsäädännössä. Lisäksi maahan olisi nimettävä tarkkailuelin ja määritettävä ennalta toimet siltä varalta, ettei lakia noudateta. Edellä mainitun alv-paketin voimaantulo 1 päivänä tammikuuta 2015 ja voimakas kielteinen vaikutus veronkantoon osoittavat, miten tärkeää on, että Luxemburg ottaa käyttöön keskipitkän aikavälin talousarvioketkeyksen. Tämä tarkoittaa, että finanssipolitiikan virityksen olisi oltava erityisen varovainen vuonna 2014.

- (11) Nykyään alle kolmasosa verotuloista saadaan kulutusveroista, osittain sen vuoksi, että yleiset ja alennetut alv-kannat ovat maltillisia. Luxemburgissa on EU-maista eniten tavara- ja palveluluokkia, joihin sovelletaan alennettuja alv-kantoja. Maassa on suuri rahoitussektori, joka on vapautettu arvonlisäverosta, ja tämä vaikuttaa osaltaan siihen, että alv:n suhde BKT:hen on alhainen. Luxemburg pystyy yleisesti lisäämään tulojaan laajentamalla yleisen alv-kannan soveltamista. Lisäksi Luxemburgin yhtiöverojärjestelmälle on tyypillistä velanoton suosiminen verotuksessa, mikä on osasyynä siihen, että yksityisen velan suhde BKT:hen on korkea.
- (12) Luxemburg hyväksyi joulukuussa 2012 eläkeuudistuksen, jota voidaan pitää vasta ensimmäisenä askeleena oikeaan suuntaan. Vaikka otetaan huomioon suurin osa hyväksytyistä eläkeuudistuksen osatekijöistä, Luxemburgin on julkisen talouden poikkeaman umpeen kuromiseksi edelleen pantava täytäntöön kestävyttä parantavia pitkän aikavälin politiikkoja siten, että perusjäämä paranee pysyvästi 8,6 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen. Tämän vuoksi Luxemburgin on mentävä eläkeuudistuksessaan nykyistä pidemmälle. Reaalipalkkojen kasvuun perustuvan eläkkeiden mukautusten enimmäismäärän käyttöönotto kartuttaisi eläkerahastoja ja tosiasiallisen eläkeiän nostaminen liittämällä eläkkeellesiirtymisikää tai eläke-edut muutokseen elinajanodotteessa parantaisi eläkejärjestelmän pitkän aikavälin kestävyttä. Lisäksi varhaiseläkemahdollisuuksia olisi vähennettävä ja työnteosta vaaditun vähimmäisiän saavuttamisen jälkeen olisi tehtävä houkuttelevampaa. Myös pitkäaikaishoidon kustannuksilla on julkisen talouden kestävytyteen vaikutus, jonka arvioidaan lisäävän Luxemburgin kestävyysvajetta 2,1 prosenttiyksikköä. Sekä ikääntyvien että huollettavien määrän arvioidaan lisääntyvän Luxemburgissa EU:n keskiarvoa enemmän.
- (13) Luxemburgin tuottavuus on nyt varsin korkea. Siihen liittyvä liikkumavara on kuitenkin kaventumassa. Tämän

vuoksi yksikkötyökustannusten kasvua olisi rajoitettava varmistamalla, että palkat ja tuottavuus vastaavat toisiaan paremmin. Luxemburg on toteuttanut toimenpiteitä hillitkseen palkkojen nousua mukauttamalla indeksointijärjestelmäänsä vuosina 2012–2014. Uudistus on kuitenkin vain väliaikainen eikä takaa, että palkat kehittyvät ajan myötä tuottavuutta vastaavasti. Tuottavuus ei ole kaikilla talouden sektoreilla sama, ja rahoitussektorilla se on miltei kaksinkertainen muuhun talouteen verrattuna. Luxemburgin kilpailukyvyllä aiheutuu merkittävä riski vuodesta 2015, jolloin automaattista indeksointijärjestelmää aletaan jälleen soveltaa tavanomaiseen tapaan. Tämän vuoksi tarvitaan lisätoimenpiteitä palkanmuodostusjärjestelmän uudistamiseksi pysyvämmin, jotta kilpailukyky ei jatka heikkenemistä tulevaisuudessa.

(14) Luxemburgin talous on voimakkaasti riippuvainen sen rahoitussektorista, jonka osuus on noin 30 prosenttia kokonaisläärvästä ja 25 prosenttia saaduista verotuloista. Jotta voitaisiin suojata maan tulevaa kilpailukykyä, olisi kehitettävä vaihtoehtoisia osaamisaloja. Luxemburgin tutkimus- ja innovointijärjestelmä on kuitenkin edelleen hyvin heikko eikä Luxemburg saavuttane vuodeksi 2020 asetettua tutkimus- ja kehitys (T&K) -intensiteettiä koskevaa tavoitetta. Luxemburgin tulos julkisten tutkimuslaitosten ja yritysten välistä yhteistyötä kuvaavan indikaattorin osalta on selvästi alle EU:n keskiarvon, mikä kuvastaa vallitsevaa tilannetta, jossa yksityisen sektorin tutkimus- ja kehittämistoiminta ja julkinen tutkimusjärjestelmä eivät ole yhteydessä keskenään. Luxemburgin olisi toteutettava toimia T&K-intensiteettinsä laskusuuntauksen kääntämiseksi kasvuun erityisesti auttamalla yritysten T&K-intensiteetin vauhdittamisessa. Kohdennetun älykkään erikoistumisen strategian kehittäminen voisi olla keskeisessä asemassa, kun julkisen tutkimuksen rahoittamisen taloudellisia vaikutuksia maksimoidaan ja erityisesti varmistetaan, että yksityisiin investointeihin saadaan vipuvaikutusta. Tällaista kohdennettua lähestymistapaa olisi täydennettävä kattavalla horisontaalisella politiikalla, jossa keskitytään innovatiivisten yritysten kehittämiseen ja kasvuun.

(15) Nuorisotyöttömyys on jatkuvasti korkea, 18 prosenttia, ja riippuu voimakkaasti koulutustasosta. Nuoret luxemburgilaiset kilpailevat työpaikoista voimakkaasti usein ammattitaitoisempien ulkomaalaisten kanssa. Luxemburg on osoittanut voimakasta sitoutumista nuorisotyöttömyyden torjuntaan, mutta lisätoimia tarvitaan. Toteutettavat toimenpiteet olisi tulosten maksimoimiseksi liitettävä osaksi kattavaa uudistusstrategiaa ja niihin olisi kuuluttava aktiivointipolitiikan edistäminen, jotta voidaan torjua riippuvuutta etuuksista. Luxemburgin tulokset nuorten perustietoja mittaavassa PISA-testissä⁽¹⁾ ovat verrattain heikkoja. Lisätoimia tarvitaan, jotta lukutaidossa, matematiikassa ja luonnontieteissä vuodesta 2006 havaittavissa ollut negatiivinen suuntaus saadaan käännettyä. Lisätoimia olisi toteutettava myös sellaisten koulujen, joissa

on vähäosaisia oppilaita, voimavarojen parantamiseksi ja kohdentamiseksi sekä kielelliseen tukeen ja tukiopeutukseen tarkoitettujen resurssien lisäämiseksi. Maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työmarkkinoilla kohtaamia erityishaasteita olisi tarkasteltava perusteellisemmin ja niihin olisi puututtava kohdennetuin, myös kielitaitoa koskevin toimenpitein. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä ammattikoulutukseen. Lisätoimia olisi toteutettava myös varhaiskasvatuksen parantamiseksi ja koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi erityisesti maahanmuuttajaväestön keskuudessa. Ikääntyneiden työntekijöiden työllistävyyttä olisi edistettävä esimerkiksi ammattitaidon parantamistoimilla.

(16) Luxemburg on sitoutunut vähentämään päästökaupan ulkopuolisten sektoreiden kasvihuonepäästöjään vuoteen 2020 mennessä 20 prosenttia vuodesta 2005, mutta sen odotetaan olemassa oleviin toimenpiteisiin perustuvien viimeisten vuotta 2020 koskevien näkymien mukaisesti jäävän tavoitteesta 23 prosenttiyksikköä. Kuljetussektorin osuus päästökaupan ulkopuolisista päästöistä vuonna 2011 oli 68 prosenttia, mikä on Luxemburgille keskeinen haaste. Nyt toteutettavana olevilla toimilla vähennetään kasvihuonepäästöjä vain noin kolmasosa tavoitteeksi saavuttamiseksi tarvittavasta määrästä. Tämän vuoksi toimenpiteitä on vauhditettava merkittävästi erityisesti lisäämällä polttoaineiden verotusta, jotta voidaan kuroa kiinni eroa naapurimaiden verotukseen. Myös ajoneuvoverouudistusta olisi nopeutettava. Luxemburgin olisi jatkettava joukkoliikenteen käyttöä edistävien hankkeiden täytäntöönpanoa. Sen olisi otettava käyttöön maanteiden ruuhkamaksut, jotta ihmisiä kannustettaisiin siirtymään joukkoliikenteen käyttöön. Naapurialueiden kanssa olisi saatava aikaan paremmat joukkoliikennelytydet.

(17) Komissio on talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Luxemburgin talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja vakausohjelman. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Luxemburgin finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävytyden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–6.

(18) Neuvosto on tutkinut vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽²⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.

⁽¹⁾ PISA on OECD:n kansainvälinen oppimistulosten arviointiohjelma.

⁽²⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

(19) Komissio on talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana myös analysoinut koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä suosituksia jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro ⁽¹⁾. Koska Luxemburgin rahayksikkö on euro, sen olisi varmistettava, että nämä suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti,

SUOSITTAA, että Luxemburg toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. säilyttää julkisen talouden rahoitusaseman vakauden ja pysyttelee keskipitkän aikavälin tavoitteessa, jotta varmistetaan julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys erityisesti ottamalla huomioon ikääntymiseen liittyvät epäsuorat vastuut; tehostaa julkisen talouden ohjausjärjestelmää ottamalla käyttöön julkista taloutta koskeva keskipitkän aikavälin kehys, johon sisältyvät monivuotiset menokatot, sekä aloittamalla julkisen talouden sääntöjen riippumaton valvonta;
2. toteuttaa toimenpiteitä puuttuakseen velanoton suosimiseen yhtiöverotuksessa ja laajentaa yleisen alv-kannan soveltamista;
3. hillitsee ikääntymiseen liittyviä menoja lisäämällä pitkäaikashoidon kustannustehokkuutta erityisesti panostamalla voimakkaammin ennakointiin, kuntoutukseen ja itsenäiseen asumiseen, lujittamalla hiljattain hyväksytyä eläkeuudistusta, toteuttamalla lisätoimenpiteitä varhaiseläkkeelle siirtymisen vähentämiseksi ja nostamalla tosiasiallista eläkeikää kykemällä eläkkeellesiirtymisikä tai eläke-edut muutoksiin elinajanodotteessa;
4. toteuttaa meneillään olevan palkkojen jäädyttämisen työmarkkinaosapuolia kuullen ja kansallisia käytäntöjä noudattaen myös muita rakenteellisia toimenpiteitä palkanmuodostusjärjestelmän, myös palkkojen indeksoinnin, uudistamiseksi parantaakseen järjestelmän reagoitukykyä tuottavuuteen, alakohtaiseen kehitykseen ja työmarkkinatilanteeseen sekä edistää kilpailukykyä; vauhdittaa työtä talouden rakenteen monipuolistamiseksi ja edistää yksityisiä investointeja tutkimukseen erityisesti kehittämällä julkisten tutkimuslaitosten ja yritysten välistä yhteistyötä;
5. vauhdittaa ponnisteluja nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi parantamalla aktiivisen työmarkkinapolitiikan suunnittelua ja seuranta; tehostaa yleistä ja ammatillista koulutusta, jotta nuorten ammattitaito vastaisi paremmin työmarkkinoiden kysyntää, erityisesti maahanmuuttajataustaisten henkilöiden osalta; tehostaa toimia ikääntyneiden työntekijöiden työelämään osallistumisen lisäämiseksi esimerkiksi parantamalla näiden työllistettävyyttä elinikäisen oppimisen kautta;
6. vauhdittaa toimenpiteitä päästökaupan ulkopuolisia kasvihuonekaasupäästöjä koskevan tavoitteen saavuttamiseksi erityisesti nostamalla liikenteessä käytettävien energiatuotteiden verotusta.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 97.

**NEUVOSTON SUOSITUS,
annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,**

Maltan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Maltan vuosien 2012–2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/15)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestävässä kasvussa ja parantaa kilpailukykyä.

(2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista⁽³⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

(3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyspöytäkirjan, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

(4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen⁽⁴⁾ Maltan vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Maltan vuosien 2012–2015 vakausohjelmasta.

(5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskansallismekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Malta kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

(6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekohdista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.

(7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.

(8) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Maltan koskevan perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päättää analyysinsä perusteella, että Maltan makrotaloudessa on epätasapainotiloja, jotka edellyttävät seuranta- ja politiikkatoimia. Erityisesti pankkisektorin ja kiinteistömarkkinoiden kehitystä on seurattava tiiviisti. Julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys on kiinnitettävä talouspoliittista huomiota.

(9) Malta toimitti vuosien 2012–2016 koskevan vakausohjelmansa ja vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa

⁽⁴⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 61.

30 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

- (10) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vakausohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että julkisen talouden ennusteiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava. Neuvosto kumosi 4 päivänä joulukuuta 2012 ⁽¹⁾ päätöksensä liiallisen alijäämän olemassaolosta Maltassa, koska alijäämä saatiin korjattua vuonna 2011. Komission yksiköiden syksyn 2012 talousennusteen mukaan korjaus näytti kestävältä. Vuonna 2012 Maltan julkisen talouden alijäämä oli kuitenkin 3,3 prosenttia suhteessa BKT:hen eli jälleen yli viitearvon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vakausohjelmassa kaavaillun julkisen talouden strategian tavoitteena on supistaa alijäämää vähitellen vuonna 2012 todetusta 3,3 prosentista 0,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2016, mikä tarkoittaisi asteittaista edistymistä kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta. Vakausohjelmassa vahvistetaan, että keskipitkän aikavälin tavoitteena on tasapainoinen julkisen talouden rakenteellinen rahoitusasema. Tämä on vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia kunnianhimoisempi tavoite, mutta sitä ei ole määrä saavuttaa vakausohjelmakauden aikana. Vakausohjelmassa esitetty vuoden 2013 alijäämätavoite nojautuu suhteellisen suureen verotulojen kasvuun, jota ohjelman perustana oleva makrotalouden skenaario ei kuitenkaan vaikuttaisi kaikilta osin tukevan. Sitä ei myöskään tueta riittävästi yksityiskohtaisilla toimenpiteillä, mikä pätee myös myöhempiin vuosiin. Tämän seurauksena suunnitellun (uudelleenlasketun) rakenteellisen rahoitusaseman muutos on huomattavasti suurempi kuin komission yksiköiden talousennusteissa. Komission ennusteen mukaan rakenteellinen rahoitusasema paranee vain ¼ prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja vain marginaalisesti vuonna 2014 olettaen, että politiikka säilyy ennallaan.

Julkisen velan odotetaan olevan edelleen koko vakausohjelmakauden ajan yli 60 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen. Kansalliset viranomaiset ennustavat velan määrän kasvavan 74,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2014, minkä jälkeen se alkaisi supistua ja olisi 70 prosenttia vuonna 2016. Komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen mukaan velan määrä suhteessa BKT:hen kasvaisi hieman nopeammin, 74,9 prosenttiin vuonna 2014, koska perusalijäämän odotetaan jatkavan kasvuaan. Liiallinen alijäämä saatiin korjattua vuonna 2011, joten Maltalla on nyt vuonna 2012 alkanut kolmen vuoden siirtymäaika velan supistamiselle asetetun vertailuarvon soveltamisen suhteen. Malta ei edistynyt riittävästi velkakriteerin noudattamisessa vuonna 2012, eikä edistymisen ennusteta olevan riittävää myöskään vuosina 2013 ja 2014. Vaikka Maltan julkisen talouden kehys on melko joustava, sen ei-sitova luonne ja julkisen talouden suunnittelun lyhyt aikajänne eivät tue julkisen talouden vakautta. Julkisen talouden kehyksiä koskevaa direktiiviä 2011/85/EU ⁽²⁾ ei ole vielä saatettu osaksi kansallista

lainsäädäntöä, kuten ei myöskään talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyssä Brysselissä 2 päivänä maaliskuuta 2012 allekirjoitetussa sopimuksessa vahvistettua, rakenteellista rahoitusasemaa koskevaa sääntöä. Vakausohjelmassa todetaan, että hallitus aikoo perustaa finanssipoliittisen neuvoston, mutta konkreettisia suunnitelmia ei ole esitetty.

- (11) Verosäännösten noudattamiseen ja veronkiertoon liittyvät kysymykset aiheuttavat edelleen haasteita julkisen talouden laadulle. Viranomaiset ovat ottaneet käyttöön joitakin tähän liittyviä toimenpiteitä ja valmisteilla on lisää toimenpiteitä, mutta täytäntöönpanoa on seurattava tarkoin, sillä konkreettisia tuloksia ei ole vielä saatu. Yritysten velkaantumista lisäävät verokannustimet ovat edelleen hyvin suuret. Vuonna 2012 kuilu uusien investointien verokohtelussa velkarahoituksen ja oman pääoman ehtoisen rahoituksen välillä oli Maltassa EU-maista toiseksi suurin. Tämä velanoton suosiminen saattaa johtaa yrityksissä suhteettoman suureen velkavivutukseen ja pääoman tehoittomaan kohdentamiseen. Malta kuuluu niihin harvoihin jäsenvaltioihin, jotka eivät ole pyrkinet sääntelyllä estämään velanoton suosimista.
- (12) Maltalla on edelleen haasteita julkisen taloutensa kestävyudessa, sillä ennusteiden mukaan väestön ikääntymisen vaikutus julkiseen talouteen on huomattavasti EU:n keskiarvoa suurempi. Yli puolet ikääntymiseen liittyvien menojen ennustetusta kokonaiskasvusta johtuu eläkemenojen kasvusta. Lakisääteinen eläkeikä on kuitenkin muihin jäsenvaltioihin verrattuna edelleen alhainen, ja sen nostaminen vuonna 2006 toteutetun lakiuudistuksen mukaisesti tapahtuu hitaasti. Järjestelmää on vielä uudistettava kestävyuden varmistamiseksi, mutta samalla olisi turvattava eläkkeiden riittävyys ja huolehdittava sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden toteutumisesta. Työmarkkinaosapuolten kanssa käydyissä keskusteluissa ei ole kuitenkaan esitetty eläkeuudistuksiin liittyviä konkreettisia ehdotuksia. Ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysaste on alhainen ja kattava strategia aktiivisen ikääntymisen tukemiseksi on edelleen viimeistelemättä. Rajalliset perusterveydenhuoltopalvelut saattavat yhdessä ennusteiden mukaisen väestön ikääntymisen kanssa johtaa korkeisiin terveydenhuoltokustannuksiin pitkällä aikavälillä. Julkisiin hankintoihin liittyvät hallinnolliset valmiudet ovat heikot, mikä johtaa monimutkaisiin ja pitkällisiin menettelyihin.
- (13) Toimenpiteet koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi, kuten hiljattain käynnistetty valmisteluprosessi asiaa koskevan strategian laatimiseksi, ovat tervetulleita, sillä niiden avulla voidaan vähentää myös osaamisen kysynnän ja tarjonnan kohtaamattomuutta. Toimien vaikutavuus riippuu niiden asianmukaisesta ja oikea-aikaisesta täytäntöönpanosta, jota on seurattava tiiviisti. Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen ja työmarkkinoiden tarpeiden riittämätön kohtaavuus muodostaa kuitenkin merkittävän pullonkaulan. Yhden yhtenäisen, useampia tutkintotasoja kattavan oppisopimuskoulutusjärjestelmän

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 2012/778/EU, annettu 4 päivänä joulukuuta 2012 (EUVL L 342, 14.12.2012, s. 43).

⁽²⁾ Neuvoston direktiivi 2011/85/EU, annettu 8 päivänä marraskuuta 2011, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 41).

perustamisen suunnitelmien mukaisesti odotetaan niinkään edistävän työmarkkinoiden tarpeita vastaavan työvoiman kehittämistä.

- (14) Malta on myös toteuttanut huomattavia toimenpiteitä lisätäkseen naisten työvoimaosuutta, lähinnä parantamalla työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista. Osittain suotuisan ikäkohorttivaikutuksen ansiosta naisten työllisyysaste nousee edelleen. Parantamisen varaa on silti yhä: naisten työllisyysaste on alhainen, vanhemmuus vaikuttaa edelleen merkittävästi naisten osallistumiseen työmarkkinoille ja sukupuolten välinen työllisyyskuilu on unionin pahin. Naisten työllisyysastetta voidaan vielä nostaa edistämällä tehokkaammin joustavia työjärjestelyjä ja tarjoamalla enemmän kohtuuhintaisia lasten päivä- ja iltapäivähoitopaikkoja entistä suuremmalle osalle väestöstä.
- (15) Maltan elinkustannusten sopeutusmekanismeissa on erityispiirteitä, jotka näyttävät lieventävän sen kielteisiä vaikutuksia työmarkkinoiden kokonaissuorituskykyyn ja palkkasopeutukseen. Käytössä on mekanismin mukaisesti kiinteämääräinen korotus, mikä tarkoittaa sitä, että ns. viiteperuspalkkaa suurempien palkkojen osalta inflaation vaikutus korvataan vain osittain. Lisäksi käytössä on erilaisia mikro- ja makrotason poikkeuslausekkeitä, ja palkkaneuvottelut on keskitetty kokonaan. Erityisen heikkojen suhdannejaksojen yhteydessä mekanismi saattaa silti edelleen vaikeuttaa reaali-palkkojen joustomahdollisuuksia ja haitata siten työmarkkinoiden sopeutusta ja kilpailukykyä. Joidenkin mekanismeissa käytetyn hintaindeksin osatekijöiden hintojen, erityisesti energiahintojen, epävakaus voisi aiheuttaa inflaatiopainetta palkka-hintakierteen kautta. Potentiaalisten riskien lievittämiseksi on tästä syystä tärkeää kerätä palkkoja ja tuottavuutta koskevia tietoja sektorikohtaisesti ja seurata tiiviisti palkkojen indeksointijärjestelmän vaikutuksia. Maltan viranomaisten olisi seurattava tarkoin mekanismin vaikutusta talouteen ja oltava valmiita uudistamaan sitä tarvittaessa.
- (16) Maltan kilpailukykyyn kohdistuu edelleen riskejä, koska sähkön hinta on korkea energiahuollon yksipuolisuuden ja kehnon ympäristötehokkuuden vuoksi. Epävarmuutta lisää pääasiallisen energiantuottajan (*Enemalta*) heikko rahoitus tilanne, mutta näkymien odotetaan paranevan vuoden 2014 jälkeen, kun sähköverkkoyhteys Sisiliaan avataan. Vaikka useita mm. aurinkoenergian tuottamiseen liittyviä aloitteita on viety eteenpäin, uusiutuvien energialähteiden osuus on yhä hyvin pieni, ja esimerkiksi tuulipuistojen kehittämiseen liittyvien suurhankkeiden toteuttavuus näyttää olevan uhattuna. Energiatehokkuus on parantunut etenkin julkisissa rakennuksissa unionin rahoitustuen avulla. Myös Maltan liikennejärjestelmän ympäristötehokkuus on heikko. Maltalle olisi hyötyä kattavasta liikennestrategiasta, jonka avulla pyrittäisiin parantamaan julkista liikennettä ja tieverkostoa sekä vähentämään järjestelmän hiilidioksidipäästöjä ja kannustamaan edelleen muiden liikennemuotojen kuin henkilöauton käyttöä.
- (17) Maltan pankkisektori on hyvin merkittävä suhteessa maan talouden kokoon. Tämä johtuu erityisesti pienistä kotimaisista ja kansainvälisistä pankeista, joiden kotimaiselle taloudelle aiheuttamat riskit ovat vähäiset. Niitä on siitä huolimatta syytä edelleen valvoa tiukasti, jotta voidaan estää niiden toiminnasta rahoitusvakaudelle aiheutuvat haittavaikutukset. Kotimaisilla pankeilla on edelleen suuria riskejä kiinteistömarkkinoilla, kun taas erityiset luottotappiovaraukset ovat suhteellisen pieniä. Toimintalinjauksista on keskusteltu, mutta niiden pohjalta on vielä annettava asianmukaiset säännökset. Tuomioistuinjärjestelmä kärsii tehottomuudesta, joka aiheuttaa rahoitusvakauden kannalta lisää riskejä. Maksukyvyttömyystapaus ten käsittely kestää pitkään, mikä haittaa vakuusoikeuksien tehokasta täytäntöönpanoa. Taloudellisesti vaikeina aikoina tämä voi aiheuttaa lisärasitusta pankkien taseisiin ja kasvattaa tappioita, mikä johtaa pankkien pääomittamisen tarpeeseen.
- (18) Komissio on talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä analysoinut kattavasti Maltan talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja vakausohjelman ja esittänyt perusteellisen tarkastelun. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Maltan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyiden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. EU-ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–5.
- (19) Neuvosto on tutkinut vakausohjelman edellä esitetyn arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (20) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja vakausohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 2 ja 5.
- (21) Komissio on talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut myös koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

suosituksia jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro ⁽¹⁾. Koska Maltaan rahayksikkö on euro, sen olisi varmistettava, että nämä suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea -aikaisesti,

SUOSITTAA, että Malta toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se:

1. määrittelee ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen liiallista alijäämää koskevan menettelyn yhteydessä annetuissa neuvoston suosituksissa esitettyjen rakenteellisten sopeutustoimien täytäntöönpanon, jotta liiallinen alijäämä saadaan korjattua kestäväällä ja kasvua edistävällä tavalla viimeistään vuonna 2014 turvautumatta liiaksi kertaluonteisiin/väliaikaisiin toimenpiteisiin; jatkaa liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen rakenteellista sopeutusta asianmukaisella vauhdilla siten, että keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan viimeistään vuonna 2019; ottaa käyttöön sitovan sääntöperusteisen monivuotisen julkisen talouden kehyksen vuonna 2013; varmistaa verosäännösten noudattamisen parantamiseen ja veronkierron torjumiseen tähtäävien toimien toteuttamisen käytännössä ja toteuttaa toimenpiteitä vähentääkseen velanoton suosimista yritysverotuksessa;
2. julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyuden varmistamiseksi jatkaa eläkejärjestelmän uudistamista, jotta odotettua menojen kasvua voidaan hillitä, toimenpitein, joihin kuuluvat lakisääteisen eläkeiän nostamisen nopeuttaminen liittämällä eläkkeellesiirtymisikä tai eläke-edut muutoksiin elinajanodotteessa sekä yksityisen eläkesäästämisen rohkaiseminen; toteuttaa toimenpiteitä ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysasteen nostamiseksi viimeistelemällä ja panemalla täytäntöön kattava strategia aktiivisen ikääntymisen tukemiseksi; jatkaa terveydenhuoltosektorin uudistamista sen kustannustehokkuuden parantamiseksi, erityisesti tehostamalla julkista perusterveydenhuoltoa; tehostaa julkisia hankintamenettelyjä ja lyhentää niiden kestoja;
3. jatkaa toimia koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi erityisesti perustamalla kattava valvontajärjestelmä ja parantaa koulutuksen kohdentamista työmarkkinoiden tarpeisiin osaamisvajaiden täyttämiseksi, myös toteuttamalla suunnitteilla oleva oppisopimuskoulutusjärjestelmän uudistus; jatkaa toimia naisten työvoimaosuuden parantamiseksi tukemalla joustavia työjärjestelyjä ja erityisesti lisäämällä kohtuuhintaisten päivähoito- ja iltapäivähoitopaikkojen tarjontaa;
4. jatkaa toimia energiapaletin ja energialähteiden monipuolistamiseksi erityisesti lisäämällä uusiutuvien energialähteiden käyttöä ja varmistamalla, että yhdistyminen Sisilian sähköverkkoon toteutuu aikataulun mukaisesti; jatkaa toimia energiatehokkuuden edistämiseksi ja liikennesektorin päästöjen vähentämiseksi;
5. toteuttaa toimenpiteitä, joilla vahvistetaan edelleen pankkisektorin varauksia lainojen arvonalenemisesta aiheutuvien tappioiden varalta kiinteistömarkkinoiden riskikeskittymästä aiheutuvien potentiaalisten riskien lieventämiseksi; jatkaa politiikkatoimia, joilla varmistetaan pankkisektorin sekä myös pienten kotimaisten ja kansainvälisesti suuntautuneiden pankkien tiukka valvonta; parantaa tuomioistuinjärjestelmän yleistä tehokkuutta esimerkiksi lyhentämällä maksukyvyyttömyysmenettelyjen käsittelyyn kuluvaa aikaa.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 97.

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Puolan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu neuvoston lausunto Puolan vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmasta

(2013/C 217/16)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽²⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyspolitiikan, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽³⁾ Puolan vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Puolan vuosien 2012–2015 lähentymisohjelmasta.

- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjauksen. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽⁴⁾ perusteella varoituskonetta koskevan kertomuksen, jossa Puolan ei katsottu kuuluvan niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjaukseen, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekohdista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.

- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.

- (8) Puola toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

⁽³⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 65.

⁽⁴⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (9) Puola on toteuttanut vuosina 2011 ja 2012 huomattavia vakauttamistoimia neuvoston suosituksen mukaisesti. Liiallisen alijäämän korjaamiselle asetettua määräaikaakaan ei kuitenkaan maailmantalouden tilanteen heikennyttyä pystytty noudattamaan, ja sen korjaamiselle tarvitaan lisää aikaa. Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vuoden 2013 lähentymisohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että lähentymisohjelman julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on optimistinen. Erityisesti yksityisen kulutuksen ja yksityisten investointien odotetaan lisääntyvän komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteessa arvioitua vahvemmin, mikä johtaa nopeampaan kokonaiskasvuun vuonna 2013 (1,5 prosenttia 1,1 prosentin sijasta). Lähentymisohjelmassa kaavailun julkisen talouden strategian tavoitteena on saada alijäämä 3,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen viimeistään vuonna 2013 (vuosi liiallista alijäämää koskevan menettelyn alkuperäisen määräajan eli vuoden 2012 jälkeen) ja saavuttaa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite viimeistään vuonna 2016. Lähentymisohjelman mukaan alijäämä on kuitenkin tarkoitus supistaa alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vasta vuoteen 2015 mennessä. Kun otetaan huomioon lähentymisohjelmassa esitetyt ylioptimistiset kasvu- ja tulonusteet, neuvosto katsoo, että viranomaisten suunnitelmilla julkisen talouden toimilla ei pystytä korjaamaan liiallista alijäämää vuoteen 2013 mennessä, ellei lisäksi toteuteta muita merkittäviä toimia, joilla vakautusta tehostetaan kyseisenä vuonna. Lähentymisohjelma perustuu optimistiseen skenaarioon, eikä sen tueksi ole esitetty riittävästi yksityiskohtaisia toimenpiteitä, mistä syystä sillä ei voida uskottavasti varmistaa alijäämän korjaamista viimeistään vuonna 2014. Tästä syystä tarvitaan yksityiskohtaisiin toimenpiteisiin perustuvia lisätoimia sekä vuonna 2013 että vuonna 2014.

Viranomaiset eivät ole riittävässä määrin hyödyntäneet kriisiä edeltänyttä kasvuympäristöä julkisten menojen rakenteen uudistamiseksi siten, että etusijalla asetettaisiin kasvua edistävät menoerät. Lähentymisohjelmassa vahvistetaan aiempi keskipitkän aikavälin tavoite, joka on -1 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä vastaa vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteita. Kun otetaan huomioon (uudelleenlaskettu) rakenteellinen alijäämä, keskipitkän aikavälin tavoitetta ei ennusteiden mukaan saavuteta vuoteen 2016 mennessä, kuten lähentymisohjelmassa kaavailtiin, koska suunniteltu eteneminen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta, vuositasolla 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen (rakenteellisin luvuin) vuonna 2015 ja 0,7 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016, ei ole riittävä. Julkisten menojen kasvuvauhti, jossa on otettu huomioon päätösperäiset tulopuolen toimenpiteet, vastaa vakaus- ja kasvusopimuksessa vahvistettua vertailuarvoa koko ohjelmakauden osalta. Myös lähentymisohjelman myöhempiä vuosina saatetaan tarvita lisätoimia ja muutoksia sopeutustoimien koostumukseen, sillä eteneminen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta perustuu ensisijaisesti huomattaviin julkisten investointimenojen leikkauksiin, eikä niitä tueta riittävästi yksityiskohtaisilla toimenpiteillä. Puolan julkisen velan odotetaan olevan edelleen alle 60 prosenttia suhteessa BKT:hen koko ohjelmakauden ajan. Kansalliset viranomaiset ennustavat sen pysyvän suunnilleen samana eli olevan hieman yli 55,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuoteen 2014/2015 saakka (ja supistuvan vuonna 2016). Komissio puolestaan arvioi julkisen velan kasvavan noin 59 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna

2014, kun otetaan huomioon vakauttamissuunnitelmiin ja velan vähentämistöimiin liittyvät potentiaaliset riskit. Toimet, joilla varmistetaan verosäännösten noudattaminen, ovat edelleen keskeisellä sijalla veronkierron torjunnassa. Lisäksi tarvitaan toimia verovelvollisille aiheutuvan hallinnollisen rasituksen vähentämiseksi ja verohallinnon tehokkuuden parantamiseksi. Jotta julkisen talouden vakauttamisstrategian onnistuminen voitaisiin varmistaa, olisi tärkeää tukea julkisen talouden vakauttamista kattavilla rakenteellisilla uudistuksilla.

- (10) Pitkän aikavälin kasvunäkymiä haittaavat kasvua edistävien menojen (koulutus-, tutkimus- ja innovointimenot) vähäinen osuus ja julkisten investointien väheneminen. Puolan terveydenhuoltosektorin ongelmia ovat terveydenhuoltopalvelujen rajallinen saatavuus ja kustannustehottomuus. Terveydenhuoltomenojen odotetaan kasvavan huomattavasti keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä väestön ikääntyessä, mikä lisää julkiseen talouteen kohdistuvaa rasitusta. Järjestelmää voitaisiin parantaa vahvistamalla perusterveydenhuoltoa ja lähetäjärjestelmiä sekä parantamalla sairaalahoidon kustannustehokkuutta.
- (11) Hallitus ei ole vielä toteuttanut Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän mukaista pysyvää menosääntöä. Puolan edistymisen keskipitkän aikavälin suunnittelussa ja hallinnon eri tasojen välisen koordinoinnin parantamisessa budjettimenettelyissä oli niin ikään vähäistä.
- (12) Nuorisotyöttömyys on lisääntymässä, mikä johtuu muun muassa siitä, että koulutusta ei ole kohdennettu riittävästi työmarkkinoiden tarpeisiin. Tähän mennessä toteutettujen koulutusjärjestelmän uudistusten tarkoituksena on puuttua osaamisen ja työpaikkojen kohtaamattomuuteen, mutta oppisopimuskoulutuksen ja työssäoppimisen saatavuutta on edelleen parannettava, koulujen ja työnantajien yhteistyötä lujitettava ja opetuksen laatua kehitettävä. Nuorisotakuun täytäntöönpano nykyisten toimien pohjalta edistäisi osaltaan nuorten työllistymistä. Harva aikuinen osallistuu edelleenkin elinikäiseen oppimiseen eikä elinikäisen oppimisen strategiaa ole hyväksytty.
- (13) Lasten päivähoitossa hallitus on keskittynyt niin kutsutun taapero-ohjelman täytäntöönpanoon. Sen ansiosta päivähoitopaikkojen lukumäärä on kahden viime vuoden aikana lähes kaksinkertaistunut, mutta paikkoja on silti suhteellisesti vähän eivätkä ne riitä tyydyttämään kysyntää. Puola on toteuttanut vain vähäisiä toimia tilapäisten työsuhteiden laajamittaisen käytön karsimiseksi. Vastoin tahtoaan määräaikaisella sopimuksella työskentelevien työntekijöiden osuus kaikista työllisistä on Puolassa unionin kolmanneksi suurin, ja erityisen runsaasti tällaisia työntekijöitä on 15–24-vuotiaiden ikäryhmässä. Usein väitetään, että määräaikaiset työsuhteet ovat työttömille keino päästä työmarkkinoille ja saada aikaa myöten vakituinen työsuhteeseen, mutta tämä ei kuitenkaan näytä pitävän paikkaansa Puolassa useimpien työntekijöiden kohdalla. Sen sijaan tällaisten sopimusten laajamittainen käyttö näyttäisi heikentävän työvoiman laatua ja tuottavuutta, koska tilapäisten työntekijöiden pääsy ammatilliseen koulutukseen on yleensä rajoitettu. Määräaikaisiin työsuhteisiin liittyvä palkkaepäsuhta on niin ikään suhteellisen suuri, mikä on yksi syy siihen, että työssäkäyvien köyhyysaste on Puolassa unionin korkeimpia. Lisäksi Puolassa käytetään laajalti uusittavia yksityisoikeudellisia

sopimuksia, joiden tarjoama sosiaaliturva on huomattavan rajoittunut. Hallituksen laatiman Nuoriso 2011 -raportin mukaan yli 50 prosentilla nuorista työntekijöistä on tällainen työsopimus.

- (14) Ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysaste on Puolassa alhainen. Vaikka varhaiseläkkeelle siirtymisen mahdollisuuksia on merkittävästi vähennetty ja maassa on toteutettu yleinen eläkeuudistus, kaivostyöläisiä varten on edelleen erityiseläkejärjestelmä. Myös viljelijöiden sosiaaliturvarahasto (KRUS) kannustaa pienviljelijöitä pysyttelemään maataloussektorilla lähinnä siksi, että järjestelmässä ei seurata tarkasti yksittäisten viljelijöiden tuloja. Tämän seurauksena maaseudulla on piilotyöttömyyttä, mikä hidastaa tuottavuuden kasvua ja vähentää työvoiman alueellista ja alakohtaista liikkuvuutta.
- (15) Puolan T&K-menot kuuluvat jäsenvaltioiden alhaisimpiin, ja maa kuuluu suoritusltaan heikoimpien joukkoon myös innovatiivisuutta laajemmin mittaavien indikaattorien perusteella. T&K-menot suhteessa BKT:hen olivat Puolassa 0,77 prosenttia vuonna 2011, mikä on unionin alhaisimpia tuloksia. Etenkin yksityissektorin T&K-menot ovat alhaiset (0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2011). Puolalaiset yritykset ovat turvautuneet laajalti teknologian omaksumiseen eli olemassa olevan teknologian soveltamiseen kiinteään pääomaan tehtyjen investointien muodossa. Näin on voitu lisätä tuottavuutta ja talouskasvua, mutta nyt Puolan on pyrittävä kehittämään kotimaista innovointia. Tiedemaailman ja korkea-asteen koulutuksen uudistusten avulla on käynnistetty mittava rakenneuudistus tiede- ja yritysmaailman yhteistyön kehittämiseksi. Näitä uudistuksia ei ole kuitenkaan vielä arvioitu. Tarvitaan kokonaisvaltaisempi lähestymistapa, jotta tutkimuksen, innovoinnin ja teollisuuspolitiikan alalla voidaan toteuttaa toimia koordinoitusti ja varmistaa, että koko innovointisykliä tuetaan asianmukaisin välinein.
- (16) Kaikilla Puolan talouselämän aloilla on edelleen mahdollista saada erittäin suuret hyödyt lisäämällä energiatehokkuutta, erityisesti rakennusten eristystä parantamalla. Tällä tavoin voitaisiin tukea talouskasvua. Maan sähköverkko on edelleen kuormitettu, mutta suunnitellut energiaverkkojen yhteenliitettävyyden parantamiseksi naapurimarkkinoiden kanssa etenevät. Kaasumarkkinoiden kilpailua haittaavat edelleen useat tekijät, erityisesti yhä kesken oleva säännelyjen hintojen asteittainen poistaminen ja se, että vakiintuneen toimijan markkinaosuus on noin 97 prosenttia sekä vähittäis- että tukkumyynnistä ja että 90 prosenttia maakaasun tuonnista tulee Venäjältä.
- (17) Vaikka jonkin verran edistymistä onkin tapahtunut, Puolan alikehittynyt liikenneinfrastruktuuri on edelleen merkittävä kasvun pullonkaula. Suuret tieinfrastruktuurihankkeet ovat edenneet, mutta rautateiden investointihankkeet ovat edelleen pitkälti viivästyneet. Heikkoon kuntoon päässyt rautatieinfrastruktuuri vaatii huomattavia ja yhä kasvavia investointeja, sillä noin 20 000 kilometrin rautatieverkostosta vain 36 prosenttia on teknisesti hyvässä kunnossa. Viimeaikaisista ponnisteluista huolimatta Puola

on edelleen huomattavasti jäljessä muista jäsenvaltioista tieto- ja viestintäteknologian kasvupotentiaalin kehittämisessä. Kiinteän laajakaistan kattavuus on yksi unionin alhaisimmista sekä valtakunnallisesti että maaseudulla. Vesiverkostoihin ei edelleenkään investoida tarpeeksi.

- (18) Puolan julkishallinnon suorituskyky jää alle EU:n keskitason. Keskeisiä ongelmia ovat avoimuuden puute, verojärjestelmän monimutkaisuus ja sääntelyn noudattamisesta johtuvat kustannukset, siviili- ja kauppaoikeudellisten menettelyjen keskimääräisen käsittelyajan jatkuva pidentyminen sekä pitkälliset maksukyvyttömyysmenettelyt ja alhainen perintäaste. Myös julkishallinnon sähköiset viranomaispalvelut jäävät alle EU:n keskitason. Puolassa aloitettu uudistus, jonka tarkoituksena on helpottaa pääsyä säännelyihin ammatteihin, on jäänyt jälkeen alun perin ilmoitetusta aikataulusta.
- (19) Komissio on laatinut eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa kattavan analyysin Puolan talouspolitiikasta. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Puolan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyuden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–7.
- (20) Neuvosto on tutkinut lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1,

SUOSITTAA, että Puola toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

- vahvistaa vuodeksi 2013 ja sen jälkeiseksi ajaksi laadittua julkisen talouden strategiaa, jonka tukena on riittävästi täsmennettyjä toimenpiteitä sekä vuonna 2013 että vuonna 2014, ja toteuttaa kyseisen strategian, jotta voidaan varmistaa liiallisen alijäämän korjaaminen kestäväällä tavalla hyvissä ajoin eli viimeistään vuonna 2014 sekä neuvoston liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä antamissa suosituksissa esitettyjen julkisen talouden toimien täytäntöönpano; julkisen talouden epätasapainotilojen korjaaminen kestäväällä tavalla edellyttää, että toteutetaan uskottavasti kunnianhimoisia rakenteellisia uudistuksia, jotka lisäävät talouden sopeutuskykyä ja edistäisivät kasvupotentiaalia ja työllisyyttä; jatkaa liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen rakenteellista sopeutusta siten, että Puola voi saavuttaa keskipitkän aikavälin tavoitteen viimeistään vuonna 2016; julkisen talouden laadun parantamiseksi leikkaa jatkossa kasvua edistäviä menoja mahdollisimman vähän ja tarkistaa menopolitiikkaansa

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

- tavalla, joka parantaa sosiaalipolitiikan kohdentamista ja terveydenhuoltomenojen kustannusvaikuttavuutta ja -tehokkuutta; parantaa verolainsäädännön noudattamista erityisesti verohallintoa tehostamalla;
2. varmistaa, että Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän mukainen pysyvä menosääntö otetaan käyttöön vuonna 2013; toteuttaa toimenpiteitä koordinoituneiden mekanismien vahvistamiseksi hallinnon eri tasojen välillä keskipitkällä aikavälillä toteutettavissa ja vuotuisissa budjettimenettelyissä;
 3. lujittaa toimia nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi esimerkiksi ottamalla käyttöön nuorisotakuun, parantaa oppisopimuskoulutuksen ja työssäoppimisen saatavuutta, lujittaa koulujen ja työnantajien yhteistyötä ja kehittää opetuksen laatua; hyväksyy ehdotuksen elinikäistä oppimista koskevaksi strategiaksi; torjuu työssäkäyvien köyhyyttä ja työmarkkinoiden segmentoitumista muun muassa helpottamalla siirtymistä määräaikaista työsuhteesta vakituiseen työsuhteeseen ja rajoittamalla yksityisoikeudellisten sopimusten liiallista käyttöä;
 4. jatkaa toimia, joilla naisten työvoimaosuutta lisätään, erityisesti panostamalla kohtuuhintaisiin ja laadukkaisiin päivähoitopalveluihin ja esiopetukseen sekä varmistamalla näiden palveluiden rahoituksen jatkuvuuden ja henkilöstön pätevyyden; työvoiman alakohtaisen liikkuvuuden parantamiseksi toteuttaa pysyviä toimenpiteitä viljelijöiden sosiaaliturvarahaston (KRUS) uudistamiseksi; lakkauttaa asteittain kaivostyöläisten oman eläkejärjestelmän ja siirtää heidät yleisen eläkejärjestelmän piiriin; tukee yleistä eläkeuudistusta edistämällä ikääntyneiden työntekijöiden työllistettävyyttä, jotta työmarkkinoilta poistumiskäytäntö voidaan myöhentää;
 5. toteuttaa lisätoimia innovointia edistävän liiketoimintaympäristön varmistamiseksi lujittamalla yhteyksiä tutkimus-, innovaatio- ja teollisuuspolitiikan välillä, kehittämällä edelleen uusiutuvia rahoitusvälineitä ja verokannustimia sekä kohdentamalla voimassa olevat välineet paremmin innovointisyklin eri vaiheisiin;
 6. uudistaa ja laajentaa energian tuotantokapasiteettia ja parantaa koko energiaketjun tehokkuutta; nopeuttaa ja laajentaa sähköverkon ja erityisesti rajatylittävien liitäntäverkkojen kehittämistä sekä poistaa rajatylittävän sähkökaupan esteet; vahvistaa kilpailua kaasusektorilla poistamalla säännelty hinnat asteittain; vahvistaa rautatiemarkkinoiden sääntelyelimen asemaa ja resursseja ja varmistaa, että rautateiden investointihankkeet pannaan täytäntöön tuloksellisesti ja viipymättä; nopeuttaa toimia laajakaistan kattavuuden lisäämiseksi; parantaa jäte- ja vesihuoltoa;
 7. jatkaa liiketoimintaympäristön parantamista yksinkertaistamalla sopimusten täytäntöönpanoa ja rakennuslupiin liittyviä vaatimuksia sekä vähentämällä verosäännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia; hyväksyy ja toteuttaa suunnitellun uudistuksen, jolla vapautetaan pääsy ammatillisten palvelujen harjoittamiseen.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Romanian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Romanian vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/17)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohdista on tehostaa talouspolitiikan yhteensovittamista, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestävässä kasvussa ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽²⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdennetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdennetty suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.
- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyssovimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia

keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽³⁾ Romanian vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Romanian vuosien 2012–2015 lähentymisohjelmasta.
- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjauksen. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽⁴⁾ perusteella varoituskoneistia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Romania ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjaukseen, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.
- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2012 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja rakenneuudistuksen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisiin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (8) Romania toimitti 30 päivänä huhtikuuta 2013 vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa ja lähentymisohjelmansa, joka koskee vuosia 2012–2016. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (9) Neuvosto on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen lähentymisohjelman arvioinnin perusteella sitä mieltä, että julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava ja vastaa viimeisimmässä komission yksiköiden keväen 2013 talousennusteessa esitettyä arviota. Romania sai merkittävien vakauttamistoimien ansiosta neuvoston suosituksen mukaisesti

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).⁽³⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 72.⁽⁴⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

supistettua julkisen talouden alijäämänsä alle 3 prosenttiin vuonna 2012. Lähentymisohjelman mukainen keskipitkän aikavälin tavoite on -1 prosentti suhteessa BKT:hen (aiemmin -0,7 prosenttia suhteessa BKT:hen), mikä vastaa vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia. Ohjelmassa esitetään julkisen talouden strategia, jonka tavoitteena on saavuttaa viimeistään vuonna 2014 keskipitkän aikavälin tavoite. Komission uudelleenlaskemana yhteisesti sovittuja menetelmiä käyttäen tämä vastaa keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista viimeistään vuonna 2015. Rakenteellisin luvuin ilmaistuna edistymisen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta on yli 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja pysyy noin 0,4 prosenttina vuonna 2014. Menojen kasvulle vakaus- ja kasvusopimuksessa asetettu vertailuarvo saavutettiin ohjelmakaudella. Sopeutus on vuonna 2013 etupainotteinen ja siihen sisältyy tuloja lisääviä toimenpiteitä: esimerkiksi verovähennyksiä vähennetään, maatalouden verottamista parannetaan ja otetaan käyttöön windfall-maksu kaasun hintasääntelyn purkamisen jälkeen sekä sähkön ja kaasun siirtoa koskeva erityisvero. Lähentymisohjelman pääriskit liittyvät mahdollisiin myöhemmin tehtäviin rahoitusoikaisuihin, jotka liittyvät EU:n varojen hyödyntämiseen, tai ensisijaisten hankkeiden rahoittamiseen valtion talousarviosta, maksurästien kasautumiseen uudelleen erityisesti paikallishallinnon tasolla sekä valtionyritysten uudelleenjärjestelyn rajalliseen etenemiseen. Romanian julkinen velka on edelleen vähäinen, 37,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2012. Sen odotetaan nousevan 38,6 prosenttiin vuonna 2014, mutta säilyvän koko ohjelmakauden edelleen alle kynnyksarvon, joka on 60 prosenttia suhteessa BKT:hen.

- (10) Komissio ja Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) neuvottelivat Romanian 17 päivänä helmikuuta 2011 esittämän pyynnön seurauksena Romanian viranomaisten kanssa talouden ennalta varautuvan sopeutusohjelman. Romania sitoutui osana unionin ennalta varautuvaa tukea toteuttamaan kattavan talouspoliittisen ohjelman, jossa painotetaan erityisesti rakenteellisia uudistustoimenpiteitä tuotteen työmarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi ja Romanian talouden selviytymiskyvyn ja kasvupotentiaalin lisäämiseksi. Samaan aikaan ohjelmalla on varmistettu, että julkisen talouden vakauttaminen jatkuu, julkisen talouden hoitoa ja valvontaa parannetaan ja ulko-, raha-, rahoitusvakaus- ja rahoitusmarkkinapolitiikassa toteutetaan uudistuksia. Romania pyysi maaliskuussa 2013 virallisesti IMF:n ohjelman jatkamista kolmella kuukaudella. Mahdollisuus käyttää EU:n ohjelman varoja päättyi maaliskuun 2013 lopussa, ja ohjelman lopputarkastelu tehdään kesäkuun 2013 loppuun mennessä.
- (11) Romanian julkisen talouden rahoitusasema on parantunut, sillä budjettialijäämä kaventui alle 3 prosenttiin vuonna 2012, ja julkisen talouden vakauttamisen odotetaan jatkuvan vuonna 2013. Verolainsäädännön heikko noudattaminen on suuri haaste Romanian verotusjärjestelmälle erityisesti arvonlisäveron ja työverotuksen osalta.

Ympäristöverot ovat EU:n keskiarvoa alhaisempia. Lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä Romanian ei aiheudu riskiä julkiseen talouteen kohdistuvista paineista, mutta pitkällä aikavälillä sen riski on keskiuuri ikääntymiseen liittyvien menojen vuoksi. Romanian eläkejärjestelmän kestävyys ja riittävyys aiheuttavat huolta, sillä työssä olevia maksajia on vähän suhteessa eläkkeensaajiin. Romania on nyt toinen kahdesta jäsenvaltiosta, jotka eivät vielä ole asettaneet naisille ja miehille samaa eläkeikää, ja ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysaste (41,4 prosenttia vuonna 2012) on huomattavasti alle EU:n keskiarvon. Romanian hallitus on päättänyt jatkaa eläkeuudistusta ja ottaa työmarkkinaosapuolet mukaan uudistuksen suunnitteluun siihen sitoutumisen lisäämiseksi.

- (12) Romanian terveydenhuoltosektorilla esiintyy merkittävää eriarvoisuutta tarjolla olevien palveluiden saatavuudessa ja laadussa. Tämä johtuu myös voimavarojen käytön tehottomuudesta ja heikosta hallinnoinnista. Terveydenhuolto-sektorin tehostamiseksi on aloitettu uudistuksia, mutta jatkuva työtä tarvitaan. Järjestelmän kustannustehokkuutta voitaisiin lisätä vähentämällä sairaalahoidon liiallista käyttöä ja vahvistamalla perusterveydenhuoltoa ja lähetzejärjestelmää.
- (13) Romanian työllisyysaste oli vuonna 2012 edelleen alhainen eli 63,8 prosenttia, vaikka se paranikin hieman edellisen vuoden 62,8 prosentista. Maan 70 prosentin Eurooppa 2020 -tavoitteen saavuttaminen vuoteen 2020 mennessä on edelleen haaste. Työn tuottavuus on Romaniassa edelleen yksi unionin alhaisimpia. Työllisyyden edistämiseen, työnhakuun ja uudelleen koulutukseen liittyvien julkisten palvelujen laatu on edelleen verrattain huono. Hallintokapasiteetti on rajallinen, minkä vuoksi ei ole mahdollista tehostaa aktiivisen työmarkkinapolitiikan toteuttamista laadukkaiden ja yksilöllisten palvelujen kautta eikä integroida aktiivista ja passiivista työmarkkinapolitiikkaa paremmin. Aikuisten elinikäiseen oppimiseen osallistumisen aste pysyy erittäin alhaisena, joka 1,6 prosentin suuruisena vuonna 2011 on merkittävästi alle EU:n keskiarvon 8,9 prosenttia. Vuonna 2012 nuorison työllisyysaste oli 23,9 prosenttia ja nuorten työvoimaosuus 30,9 prosenttia. Molemmat kuuluivat unionin alhaisimpiin, kun taas nuorisotyöttömyysaste oli korkea, 22,7 prosenttia. Romaniassa niiden nuorten osuus, jotka eivät ole työssä eivätkä koulutuksessa, oli 16,8 prosenttia vuonna 2012, ja tämä osuus kasvaa.
- (14) Köyhyyden vähentäminen on edelleen suuri haaste. Vuonna 2011 Romanian väestöstä 40,3 prosenttia oli köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa, mikä on miltei kaksi kolmasosaa enemmän kuin EU:n keskiarvo (24,2 prosenttia). Erityisesti tilanne koskee lapsia (49,1 prosenttia). Sosiaalisten tulonsiirtojen (eläkkeitä lukuun ottamatta) vaikutus köyhyyden poistamiseen on huomattavasti alle

unionin keskiarvon sekä koko väestön kohdalla (vuonna 2011 Romaniassa 23,7 prosenttia ja EU:ssa 37,5 prosenttia) että erityisesti lasten kohdalla (Romaniassa 22 prosenttia ja unionissa 42,8 prosenttia). Sosiaalietuuksien köyhyydenpoistamisteholle haasteita ovat edelleen alhainen käyttöaste, kattavuus ja riittävyys. Sosiaaliturvasektorilla hyväksyttiin vuonna 2012 useita säädöksiä vuoden 2011 uudistuksen jatkotoimina. Muidenkin säädösten hyväksyminen olisi tärkeä askel kohti uudistuksen täysimääräistä toimeenpanoa. Yhteyttä aktivointitoimiin voitaisiin kuitenkin vahvistaa edelleen. Romanian integrointia edistävän kansallisen strategian toteuttaminen alkoi vuonna 2012, mutta sen tulokset ovat vaatimattomia. Eri sidosryhmien välille tarvitaan parempaa koordinaointia, jotta strategian täytäntöönpanolla on vaikutusta. Tämä koskee myös rahoituksen jakamista.

- (15) Vuonna 2011 hyväksytty koulutuslaki oli merkittävä uudistus, jonka yhteydessä vahvistettiin pitkän aikavälin toimintasuunnitelma koulutuksen laadun parantamiseksi kaikilla tasoilla. Lakia ei kuitenkaan vielä sovelleta täysimääräisesti. Jotta koulutusuudistuksen toteuttaminen onnistuisi, hallinnollisten valmiuksien ja päätöksenteon vahvistamiseen on osoitettava tarvittavat varat ja henkilöresurssit. Opetus- ja koulutusjärjestelmän laadun parantaminen on Romanialle suuri haaste. Koulunkäynnin keskeyttäminen on merkittävä haaste: vuonna 2012 koulunkäynnin keskeyttäneiden osuus oli Romaniassa 17,4 prosenttia eli selvästi yli EU:n keskiarvon (13,5 prosenttia) ja kansallisen tavoitteen (11,3 prosenttia). Ongelmia on erityisesti maaseudulla ja syrjäisillä alueilla sekä romaneiden kohdalla. Romaniassa ei myöskään ole riittävää tiedonkeruujärjestelmää koulunsa keskeyttäneistä, mutta myöhemmin tänä vuonna hyväksyttävä kattava strategia auttaneessa suhteessa. Myös laadukkaan ja edullisen varhaiskasvatuksen tarjoaminen aiheuttaa ongelmia. Suurelle osalle ammatillisia ja korkea-asteen koulutusohjelmia on tyypillistä se, ettei osaaminen vastaa työmarkkinoiden kysyntää. Ammatillisen osaamisen heikko taso on erityinen haaste. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden ja ylikoulutettujen suuri työttömyysaste tarkoittaa, että korkea-asteen koulutuksen ja työmarkkinoiden suhteuttaminen on ensisijaisen tärkeää. Myönteistä mutta hidasta edistystä on havaittu niiden lasten, jotka eivät ole omien vanhempensa huollettavina, siirtämisessä laitoshoidosta vaihtoehdoiseen hoitoon, mutta lisätyötä tarvitaan.
- (16) Heikot hallinnolliset valmiudet ovat Romaniassa keskeinen ongelma. Julkishallinnolle tyypillisiä ovat epäjohtomukaiset oikeudelliset puitteet, toistuva turvautuminen poikkeussäädöksiin, ministeriöiden välisen yhteistyön vähäisyys ja liiallinen byrokratia. Sitä heikentävät myös ammattitaidon puute, avoimuuden puute henkilöstön rekrytoinnissa sekä johdon jatkuva vaihtuminen. Hallinnollisten valmiuksien heikkous johtaa myös EU:n varojen alhaiseen hyödyntämiseen. EU:n rahoitusapuohjelman mukaisesti vuoden 2012 loppuun asetetusta varojen käyttöä koskevasta tavoitteesta jäätii kauas. Kumulatiivinen käyttöaste oli vuoden 2012 lopussa 5,53 miljardia euroa eli 20,2 prosenttia käytettävissä olevista rakenne-, koheesio- ja maatalousrahoitusten kokonaisvaroista. Tämä oli 2,47

miljardia euroa alle ohjelmassa vuoden 2012 loppuun asetetun 8 miljardin euron tavoitteen. Rakenne- ja koheesiorahastojen käyttöaste parani 7,5 prosentista huhtikuun 2012 lopussa 15,2 prosenttiin toukokuun 2013 lopussa. Parantaakseen vielä käyttöastetta ja vähentääkseen sitoumusten vapauttamisen riskiä vuonna 2013 Romanian viranomaisten on keskityttävä muun muassa toimiin, joilla EU:n varojen hallinnointi- ja valvontajärjestelmiä tehostetaan ja joilla lujitetaan julkisten hankintojen järjestelmän hallinnollisia valmiuksia.

- (17) Romaniassa on edessään useita talouden kilpailukykyyn liittyviä haasteita, sillä teollisuuden ja palvelujen tuottavuus on edelleen alhainen. Suuria haasteita ovat heikko liiketoimintaympäristö ja tutkimus- ja kehittämistyölle (T&K) tarjottavan tuen vähäisyys. Liiketoimintaympäristöä olisi parannettava osana laajaa ja kattavaa sähköisten viranomaispalvelujen strategiaa, jotta voitaisiin edistää avointa ja oikeusvarmaa hallintokulttuuria ja tarjota kansalaisille parempia verkkopalveluja. Romanian olisi myös tehtävä työtä rahoituksen saatavuuden helpottamiseksi ja pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, jäljempänä 'pk-yritykset', kohdistuvan hallinnollisen rasituksen vähentämiseksi. Maan T&K-intensiteetti on erittäin alhainen, 0,48 prosenttia vuonna 2011, ja investointien tehokkuutta ja vaikuttavuutta on parannettava merkittävästi. T&K-sijoittajien on asetettava etusijalle toiminta, jolla on mahdollisuuksia houkuttaa yksityisiä investointeja. Romanian olisi myös vahvistettava immateriaalioikeuksien puitteita tutkimustyön tulosten kaupallistamisen helpottamiseksi.
- (18) Energia- ja kuljetussektoreilla on Romaniassa vähän kilpailua ja niiden tehokkuus on heikko. Valtionyhtiöiden tehostomuus ja hallinnon läpinäkyväisyys ovat suuri haaste näillä sektoreilla. Keskeisen lisähaasteen muodostaa rakennusten, kaukolämmön, teollisuuden ja liikenteen energiatehokkuuden lisääminen. Romania on unionin kolmanneksi energiainiivisin talous, jonka energiainiivisyys on 2,5-kertainen EU:n keskiarvoon verrattuna. Se on myös unionin kolmanneksi hiili-intensiivisin talous. Romaniassa käytetään asuinrakennuksissa energiaa kahdeksan kertaa EU-15:n keskiarvoa enemmän, mikä johtuu tehottomasta kaukolämpöjärjestelmästä ja rakennusten riittämättömästä eristämisestä. Romanian yhdenytymisen EU:n sähkö- ja kaasumarkkinoihin on edelleen kesken, ja rajatylittävät yhteydet kaasuverkkoihin ovat toteuttamatta.
- (19) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Romanian talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Romanian finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen

ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–8.

- (20) Neuvosto on tutkinut lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto ⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1,

SUOSITTAA, että Romania toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. saattaa loppuun EU:n/IMF:n rahoitustukiohjelman;
2. varmistaa julkisen talouden kasvuystävällisen vakauttamisen ja toteuttaa vuonna 2013 ja sen jälkeen julkisen talouden strategiaa suunnitellusti ja saavuttaa näin keskipitkän aikavälin tavoitteen viimeistään vuonna 2015; parantaa veronkantoa panemalla verosäännösten noudattamista koskevan strategian täytäntöön ja torjumalla pimeää työtä; tutkii samalla keinoja lisätä ympäristöverotusta; jatkaa vuonna 2010 aloitettua eläkeuudistusta asettamalla miehille ja naisille saman eläkeiän ja edistämällä ikääntyneiden työntekijöiden työllistävyyttä;
3. toteuttaa terveydenhuoltosektorilla uudistuksia lisätäkseen terveydenhuollon tehokkuutta, laatua ja saatavuutta erityisesti vähäosaisten sekä syrjäisten ja eristyneiden yhteisöjen osalta; vähentää sairaalahoiton liiallista käyttöä esimerkiksi lisäämällä avohoitoa;
4. parantaa työvoimaosuutta sekä työvoiman työllistettävyyttä ja tuottavuutta tarkistamalla ja vahvistamalla aktiivista työmarkkinapolitiikkaa, tarjoamalla koulutusta ja yksilöllistä palvelua sekä edistämällä elinikäistä oppimista; lisää kansallisen työvoimaviraston valmiuksia parantaa palvelujensa laatua ja kattavuutta; panee nuorisotyöttömyyttä torjuakseen nopeasti täytäntöön kansallisen nuorisotyöllisyysuunnitelman esimerkiksi nuorisotakuun kautta; parantaa sosiaalisten tulonsiirtojen vaikuttavuutta ja tehokkuutta köyhyyden vähentämiseksi erityisesti lasten tilannetta painottaen; saattaa sosiaaliturvauudistuksensa loppuun hyväksymällä asiaan liittyvät säädökset ja vahvistamalla niiden yhteyttä aktivointitoimiin; varmistaa romanien integrointia edistävän kansallisen strategian käytännön toteuttamisen;
5. nopeuttaa koulutusuudistusta esimerkiksi vahvistamalla hallinnollisia valmiuksia sekä keskus- että paikallishallinnon tasolla ja arvioi uudistusten vaikutusta; tehostaa ammattikoulutusta koskevia uudistuksia; sovittaa korkea-asteen koulutusta paremmin yhteen työmarkkinoiden tarpeiden kanssa

ja parantaa heikoimmassa asemassa olevien henkilöiden koulutusmahdollisuuksia; toteuttaa koulunkäynnin keskeyttämistä koskevan kansallisen strategian, jossa painotetaan parempia mahdollisuuksia laadukkaaseen varhaiskasvatukseen, myös romanilasten kohdalla; nopeuttaa niiden lasten hoidon, jotka eivät ole omien vanhempiensa huollettavina, siirtämistä laitoshoidosta vaihtoehtoiseen hoitoon;

6. lujittaa julkisten instituutioiden ja julkishallinnon hallintotapaa ja parantaa niiden laatua erityisesti lisäämällä strategisen ja taloudellisen suunnittelun valmiuksia, parantamalla julkishallinnon ammattimaisuutta paremman henkilöstöjohtamisen avulla sekä vahvistamalla eri hallintotasojen välisiä koordinointimekanismeja; parantaa merkittävästi sääntelyn laatua käyttämällä vaikutustenarviointeja ja järjestelmällisiä evaluointeja; tehostaa työtä EU:n varojen hyödyntämisen nopeuttamiseksi erityisesti lujittamalla hallinto- ja valvontajärjestelmiä ja parantamalla julkisia hankintamenettelyjä;
7. parantaa ja yksinkertaistaa liiketoimintaympäristöä erityisesti vähentämällä pk-yritysten hallinnollista rasitusta ja toteuttamalla johdonmukaista sähköisten viranomaispalvelujen strategiaa; helpottaa ja monipuolistaa pk-yritysten rahoitusmahdollisuuksia; lähentää tutkimuksen, innovoinnin ja teollisuuden yhteyksiä erityisesti priorisoimalla sellaisia tutkimus- ja kehittämistoimia, joilla on potentiaalia houkuttaa yksityisiä investointeja; tehostaa työtä oikeusjärjestelmän laadun, riippumattomuuden ja tehokkuuden parantamiseksi tapausten ratkaisemisessa ja korruption torjunnassa;
8. edistää verkkotoimialojen kilpailua ja tehoa varmistamalla kansallisten sääntelyviranomaisten riippumattomuuden ja valmiudet sekä jatkamalla valtionyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien uudistusta energia- ja liikennesektoreilla; hyväksyy kattavan pitkän aikavälin liikennesuunnitelman ja parantaa laajakaistainfrastruktuuria; jatkaa sähkön ja kaasun hintojen sääntelyn poistamista ja energiatehokkuuden parantamista; parantaa rajatylittävien energiaverkkojen yhteenliittämistä ja vauhdittaa kaasuverkkojen yhteenliittämishankkeita.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

**NEUVOSTON SUOSITUS,
annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,**

Slovakian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Slovakian vuosien 2012–2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/18)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestävään kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista⁽²⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdennetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdennetty suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.
- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyysopimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.
- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen⁽³⁾ Slovakian vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Slovakian vuosien 2012–2015 vakausohjelmasta.

(5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011⁽⁴⁾ perusteella varoituskäytäntöä koskevan kertomuksen, jossa Slovakian ei katsottu kuuluvan niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

(6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.

(7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisiin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.

(8) Slovakia toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa 24 päivänä huhtikuuta 2013 ja vuosien 2012–2016 vakausohjelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

(9) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vakausohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että Slovakia on supistanut julkisen talouden alijäämää 7,7 prosentista suhteessa BKT:hen 4,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosien 2010 ja 2012 välisenä aikana toteuttamalla huomattavia vakauttamistoimia ja että tämänhetkisten odotusten perusteella se etenee asianmukaisesti liiallisen alijäämän korjaamiseksi. Vakausohjelman julkisen talouden kehitysarvion perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava. Komission ennusteeseen verrattuna viranomaiset ennustavat vastaavanlaista BKT:n kasvua, joskin koostumus on hieman erilainen. Vakausohjelmassa esitetyn julkisen talouden strategian tavoitteena on saavuttaa rahoitusasema, jolla varmistetaan julkisen talouden pitkän

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

⁽³⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 74.

⁽⁴⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

aikavälin kestävyys. Hallitus on vahvistanut, että tavoitteen saavuttamiseksi Slovakia pyrkii vuonna 2013 supistamaan julkisen sektorin alijäämän alle 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen liiallista alijäämää koskevan menettelyn yhteydessä annetun neuvoston suosituksen mukaisesti. Julkisen talouden sopeutetut vuotuiset toimet ovat vuosina 2010–2013 keskimäärin 1,4 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä ylittää selvästi neuvoston suosittaman 1 prosentin suhteessa BKT:hen. Suuren osan vuoden 2013 menosäästöistä odotetaan tulevan paikallishallinnolta ja muilta julkisyhteisöjen yksiköiltä, joihin keskuksellinnolla ei ole suoraa vaikutusvaltaa. Tavoitteen saavuttaminen voi tämän vuoksi vaarantua, myös siksi että aiemmin on esiintynyt menojen ylityksiä.

Vakaushjelmassa vahvistetaan aiempi keskipitkän aikavälin tavoite eli -0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, joka on määrä saavuttaa viimeistään vuonna 2018. Keskipitkän aikavälin tavoite vastaa vakaush- ja kasvusopimuksen vaatimuksia. Liiallisen alijäämän odotettua korjaamisajankohtaa seuraavina vuosina (uudelleen laskettu) julkisen talouden rakenteellinen rahoitusasema paranee ennusteen mukaan asianmukaisesti vuonna 2014 (0,6 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen) ja vuonna 2015 (0,7 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen), mutta vuonna 2016 rahoitusasema paranee liian hitaasti (0,3 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen). Slovakian odotetaan noudattavan vakaush- ja kasvusopimuksessa menojen kasvulle asetettua vertailuarvoa. Vakaushjelman mukaan julkisen velan odotetaan pysyvän vuoteen 2016 saakka alle viitearvon, joka on 60 prosenttia suhteessa BKT:hen. Komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen mukaan julkinen velka suhteessa BKT:hen kasvaa 54,6 prosenttiin vuonna 2013 ja 56,7 prosenttiin vuonna 2014.

Viranomaiset ovat vuodesta 2011 pyrkineet huomattavaan julkisen sektorin alijäämän supistamiseen myös vähentämällä julkisista varoista rahoitettavia investointeja, mikä ei kenties ole keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä kestävä eikä suositeltava toimintalinja. Lisäksi on toteutettu kertaluonteisia toimenpiteitä. Tulevaisuudessa on vakauttamis- ja lähentymisprosessin jatkuessa turvattava kasvua edistävät menot muun muassa koulutukseen, innovaatioihin ja liikenneinfrastruktuuriin.

- (10) Slovakia pystyy hankkimaan lisävaroja laajentamalla veropohjaa, vaikeuttamalla verolakien rikkomista ja veronkiertoa sekä kasvattamalla verotuloja niistä lähteistä, kuten kiinteistö- ja ympäristöverotuksesta, jotka häiritsevät vähiten kasvua. Slovakia hyväksyi vuonna 2012 veropetosten torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman, jossa keskitytään erityisesti arvonlisäverotukseen. Strategian onnistuminen edellyttää lisätoimia. Erityisesti on parannettava tietotekniikkainfrastruktuuria, laajennettava viranomaisten toimivaltaa ja tarkastusvalmiuksia sekä varmistettava oikeudelliset jatkotoimenpiteet.
- (11) Slovakia hyväksyi vuonna 2012 eläkeuudistuksen, jolla parannetaan julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä. Tämä on pienentänyt pitkän aikavälin arvioitua kestä-

vyysvajetta 2 prosenttia suhteessa BKT:hen; vaje on kuitenkin 4,9 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä ylittää selvästi EU:n keskiarvon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Kestävyysvaje johtuu suurelta osin väestön ikääntymisestä. Eläkemenojen vaikutus on 1,5 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen ja terveydenhuoltomenojen 2 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen. Koska Slovakian terveydenhuoltomenojen arvioidaan kasvavan huomattavasti pitkällä aikavälillä, sen lisäksi, että edistytään eläkejärjestelmän kestävyuden parantamisessa, on toteutettava terveydenhuollon uudistus julkisen talouden luotsaamiseksi kestäväälle perustalle. Terveydenhuoltojärjestelmän kustannusvaikuttavuutta voitaisiin parantaa vaikuttavien kannustinjärjestelmien ja valvontamekanismien käyttönotolla.

- (12) Korkea työttömyys, erityisesti kriisin jälkeisen elpymisen ollessa hidasta, on edelleen yksi Slovakian talouden suurimmista haasteista. Slovakia on toteuttanut viime vuosien aikana toimia, joilla uudistetaan aktiivista työmarkkinapolitiikkaa. Uudistuksen onnistuminen riippuu kuitenkin suuresti siitä, onko julkisilla työvoimapalveluilla kapasiteettia sen tehokkaaseen toteuttamiseen. Tarvitaan myös vähäosaisimpiin työnhakijoihin suoraan kohdistettuja lisätoimia. Sosiaaliturvan myöntämisen olisi oltava tiiviimmin yhteydessä ihmisten aktivointiin. Lisäksi vero- ja etuusjärjestelmästä on poistettava pienipalkkaisen työn kannattavuutta heikentävät tekijät. Lisäämällä naisten ja ikääntyneiden henkilöiden työvoimaosuutta voitaisiin nostaa yleistä työllisyysastetta ja saavuttaa vuoteen 2020 mennessä tavoitteena oleva 72 prosentin kansallinen työllisyysaste. Asianmukaisten päivähoitopalvelujen puuttuminen erityisesti alle kolmivuotiailta lapsilta vaikeuttaa äitien palaamista työmarkkinoille.
- (13) Slovakian nuorisotyöttömyysaste on unionin korkeimpia. Vuonna 2012 toteutettiin uudistuksia, joilla parannetaan koulutuksen laatua ja merkityksellisyyttä työelämän kannalta, mutta tästä huolimatta koulutuksesta työelämään siirtyminen on edelleen vaikeaa, eikä koulutusjärjestelmä pysty riittävän hyvin vastaamaan työmarkkinoiden tarpeisiin. Asukasta kohden lasketuissa koulutusmenoissa suositetaan määrää laadun kustannuksella, ja opetustoimintaan (opettajat, oppimateriaalit ja laitteet) osoitetaan vähän varoja. Parantamalla korkea-asteen koulutuksen laatua ja lisäämällä yritysten ja oppilaitosten yhteistyötä voitaisiin myös kehittää toimiva osaamiskolmio, lisätä T&K:hon tehtävien investointien tuloksellisuutta ja houkuttelevuutta sekä parantaa Slovakian talouden innovointikykyä.
- (14) Työvoiman vajaakäyttö koskee myös syrjäytyneitä yhteisöjä, joiden jäsenillä on suuria ongelmia pyrkiessään osallistumaan työmarkkinoille ja koulutukseen. Vuonna 2012 ei toteutettu tuloksellisia toimia, sen jälkeen kun vuoteen 2020 ulottuva Slovakian tasavallan strategia romanien integroimiseksi hyväksyttiin, ja romanien ja muiden syrjäytyneiden yhteisöjen elinolosuhteet ovat edelleen huonot. On tärkeää vauhdittaa toimia, joilla parannetaan syrjäytyneiden ryhmien oppimistuloksia, ja varmistaa, että aikuisväestöön kohdistetaan aktivointitoimia.

- (15) Huomattavasta edistymisestä huolimatta Slovakia on EU:n viidenneksi energiaintensiivisin jäsenvaltio. Tämä johtuu osittain siitä, että teollisuuden osuus maan taloudesta (25,9 prosenttia suhteessa BKT:hen) on suurin koko EU:ssa. Myös sähkön hinta on suhteellisen korkea erityisesti pienille ja keskisuurille teollisuusasiakkaille. Slovakia on viime vuosina pyrkinyt osittain vapauttamaan energiemarkkinat, mutta markkinoiden toimintaa pystytään vielä parantamaan erityisesti lisäämällä avoimuutta (muun muassa määrittämällä verkkotariffit) ja parantamalla sääntelyyn liittyvien päätösten taloudellisia perusteita ja ennakoitavuutta. Slovakia voi myös parantaa energian toimintavarmuutta ja asettaa kunnianhimoisemmat energiatehokkuustavoitteet.
- (16) Slovakia aloitti vuonna 2012 mittavan julkishallinnon uudistuksen, jolla lisätään kansalaisille ja yrityksille tarjottavien julkisten palvelujen asiakassuuntautuneisuutta. Paikallisvirastoja lukuun ottamatta uudistus ei tässä vaiheessa kohdistu keskushallintoon eikä sen yleiseen laatuun ja vaikuttavuuteen. Tuomioistuinjärjestelmän uudistamisessa ei ole edistytty, minkä vuoksi oikeudenkäyntimenettelyt kestävät edelleen kauan erityisesti maksukyvyttömyystapauksissa. Myöskään vaihtoehtoisia riidanratkaisumenettelyjä ei käytetä riittävästi. Slovakia uudisti vastikään julkisia hankintoja koskevat säännöt ja vahvisti myös julkisista hankinnoista vastaavan viraston riippumattomuutta. EU:n rakennerahastojen varojen käytöstä saadut kokemukset kuitenkin osoittavat, että julkisia hankintoja koskevien sääntöjen tehokkaassa soveltamisessa riittää vielä haasteita.
- (17) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Slovakian talouspolitiikkaa. Se on arvioinut vakausohjelman ja kansallisen uudistusohjelman. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Slovakian finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–6.
- (18) Neuvosto on tutkinut vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävistä suosituksista 1 ja 2.
- (19) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana myös analysoinut koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä suosituksia jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro⁽²⁾. Koska Slovakian
- rahayksikkö on euro, sen olisi myös varmistettava, että kyseiset suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti,
- SUOSITTAA, että Slovakia toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se
1. toteuttaa vuoden 2013 talousarvion suunnitellusti korjattakseen liiallisen alijäämän kestäväällä tavalla ja toteuttaakseen liiallista alijäämää koskevan menettelyn yhteydessä annetuissa neuvoston suosituksissa määritellyt julkisen talouden toimet; jatkaa liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen rakenteellisia sopeutustoimia siten, että Slovakia voi saavuttaa keskipitkän aikavälin tavoitteen viimeistään vuonna 2017; välttää kasvua edistävien menojen leikkauksia ja vauhdittaa toimia, joilla parannetaan julkisten menojen tehokkuutta; jatkaa jo toteutetun eläkeuudistuksen pohjalta julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyysparantamista supistamalla julkisen eläkejärjestelmän rahoitusvajetta ja parantamalla terveydenhuolto-sektorin kustannusvaikuttavuutta;
 2. nopeuttaa veropetosten torjuntaan tähtäävän toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa ja jatkaa arvonlisäveron kantamista tehostavia toimia, erityisesti lisäämällä verohallinnon analyttisiä valmiuksia ja tarkastusvälikäytäntöjä; parantaa vero-sääntöjen noudattamista; ottaa kiinteistöjen verotuksessa huomioon niiden markkina-arvon;
 3. lisää julkisten työvoimapalvelujen valmiuksia, jotta ne voivat tarjota työnhakijoille yksilöllisiä palveluja, ja vahvistaa aktiivointitoimien ja sosiaaliturvan välistä yhteyttä; puutuu tehokkaammin pitkäaikaistyöttömyyteen aktiivintitoimilla ja räätälöidyllä koulutuksella; lisää kannustimia naisten työssäkäynnille parantamalla päivähoitopalvelujen tarjontaa erityisesti alle kolmevuotiaalle lapsille; supistaa pienituloisten työntekijöiden verokiilaa ja mukauttaa etuusjärjestelmää;
 4. vauhdittaa toimia, joilla puututaan korkeaan nuorisotyöttömyyteen, esimerkiksi nuorisotakuun avulla; toteuttaa toimia nuorten houkuttelemiseksi opetusalan ammatteihin ja parantaa oppimistuloksia; lisää ammatillisessa koulutuksessa ja harjoittelussa mahdollisuuksia työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen; perustaa korkea-asteen koulutuksessa paremmin työsuuntautuneita kandidaattiohjelmia; kannustaa tehokkaaseen tietämyksen siirtoon edistämällä korkeakoulujen, tutkimusyksikköjen ja yrityssektorin välistä yhteistyötä; vauhdittaa toimia, joilla parannetaan syrjäytyneiden ryhmien, mukaan lukien romanit, pääsyä laadukkaaseen ja osallistavan esiopetuksen ja kouluopetuksen piiriin;
 5. vauhdittaa toimia, joilla parannetaan energiemarkkinoiden toimintaa; parantaa erityisesti sääntelyviranomaisen vastuullisuutta tariffien määritysmekanismin avoimuuden lisäämiseksi; vahvistaa liittävätverkkoja naapurimaiden kanssa; parantaa energiatehokkuutta erityisesti rakennuksissa ja teollisuudessa;

(1) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

(2) Katso tämän virallisen lehden sivu 97.

6. toteuttaa toimenpiteitä julkishallinnon riippumattomuuden vahvistamiseksi muun muassa muuttamalla virkamieslakia; parantaa henkilöressurssien hallintoa julkishallinnossa; vauhdittaa toimia, joilla lisätään keskeisten ministeriöiden analyyttisiä valmiuksia ja samalla parannetaan kykyä hyödyntää EU:n varoja; toteuttaa toimia, joilla parannetaan oikeuslaitoksen tehokkuutta; kannustaa lisäämään vaihtoehtoisten riidanratkaisumenettelyjen käyttöä.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

R. ŠADŽIUS

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Slovenian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Slovenian vuosien 2012–2016 vakaushjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/19)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestävässä kasvussa ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽³⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyspöytäkirjan, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.
- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽⁴⁾ Slovenian vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Slovenian vuosien 2012–2015 vakaushjelmaa.
- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselivityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjauksen. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskoneistia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Slovenia kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjaukseen, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselivityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoehdista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselivitykseen 2013.
- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (8) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Sloveniaa koskevan perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päättää analyysinsä perusteella, että Slovenian makrotaloudessa on liiallisia epätasapainotiloja. Tarvitaan kiireellisesti politiikkatoimia, jotta epätasapainotilojen nopea muodostuminen voidaan pysäyttää ja niiden purkamista voidaan hallita. Tähän asti yksityisen ja julkisen velan määrä on ollut tulostaulun varoituskynnysten alapuolella, ja myös ulkomaisen nettovelan määrä on suhteellisen vähäinen. Ongelmana ei kuitenkaan ole velan määrä vaan sen rakenne, sillä velka keskittyy pääasiassa yrityssektorille. Talouden kielteisen kehityksen nopeutuessa tällainen velan rakenne sekä finanssisektorin tiivis yhteys

⁽⁴⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 77.

valtion velan määrään vaarantavat finanssisektorin vakauden ja vaikeuttavat velkavivun purkamista. Näitä riskejä lisää työ- ja pääomamarkkinoiden rajoitettu sopeutuskkyky sekä valtio-omistukseen painottuva talouden rakenne. Poliittikkaa koskevien epävarmuusjaksojen ja uudistuksia haittaavien oikeudellisten esteiden vuoksi Slovenia ei ole voinut puuttua epätasapainotiloihin asianmukaisesti eikä parantaa sopeutuskkykyään, mikä on lisännyt sen haavoituvuutta, kun valtion rahoituspaineeet ovat lisääntyneet.

- (9) Slovenia toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuosien 2012–2016 vakausohjelmansa 9 päivänä toukokuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (10) Slovenian viranomaiset lähettivät komissiolle 23 päivänä toukokuuta 2013 kirjeen, jossa ne toistivat kansallisen uudistusohjelman keskeiset sitoumukset sekä tarkistivat ja selkeyttivät niitä.
- (11) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vakausohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että huolimatta huomattavista vaikkakin takapainotteisista vakautustoimista, joiden johdosta julkisen sektorin alijäämä supistui 6,2 prosentista suhteessa BKT:hen vuonna 2009 4,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2012, Slovenian ei odoteta korjaavan liiallista alijäämäänsä vuoden 2013 loppuun mennessä neuvoston vuoden 2009 loppupuolella antaman suosituksen mukaisesti. Tämä on kytköksissä erityisesti talouskehitykseen, joka on heikompi kuin suosituksen antamisajankohtana odotettiin. Vakausohjelman julkisen talouden kehitysarvion perustana oleva makrotalouden skenaario on laajalti ottaen uskottava vuoden 2013 osalta mutta vuoden 2014 osalta optimistinen. Viranomaiset odottavat, että BKT kasvaa 0,2 prosenttia vuonna 2014, kun se sitä ennen supistui vuonna 2012 (2,3 %) ja vuonna 2013 (1,9 %). Lisäksi ne olettavat, että julkisen talouden toimia toteutetaan julkisen talouden alijäämän supistamiseksi 4,2 prosentista suhteessa BKT:hen vuonna 2013 (luku ei sisällä pankkien pääomittamista) 2,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2014. Komissio kuitenkin ennustaa, että BKT supistuu 0,1 prosenttia vuonna 2014 olettaen, että politiikka säilyy muuttumattomana. Lisäksi komissio ennustaa, että alijäämä on 4,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014. Ennusteissa on otettu huomioon vain ne toimenpiteet, jotka on hyväksytty vuoden 2013 huhtikuun puoliväliin mennessä. Vakausohjelman mukaisen julkisen talouden strategian tärkeimpiä tavoitteita on korjata liiallinen alijäämä viimeistään vuonna 2014 eli vuosi neuvoston vuoden 2009 loppupuolella asettaman määräajan jälkeen, saavuttaa tasapainoinen rakenteellinen rahoitusasema viimeistään vuonna 2017 ja vakauttaa velan määrä alle 55 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Vakausohjelmassa vahvistetaan keskipitkän aikavälin tavoitteeksi tasapainoinen rakenteellinen rahoitusasema. Kyseinen keskipitkän aikavälin tavoite ei vastaa vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia, sillä siinä ei oteta riittävällä tavalla huomioon väestön ikääntymisestä epäsuorasti aiheutuvia vastuita. Vakausohjelmassa suunnitellut julkisen sektorin alijäämätavoitteet noudattavat tavoitetta, jonka mukaan liiallinen alijäämä olisi korjattava viimeistään vuonna 2014.

Kun otetaan huomioon kyseisen vuoden optimistinen kasvuennuste, tuloennusteisiin liittyvät merkittävät riskit sekä puutteellisesti määritellyt menopoolen toimenpiteet, neuvosto katsoo, että liiallista alijäämää ei todennäköisesti pystytä korjaamaan vuoteen 2014 mennessä. Näin ollen olisi määritettävä, hyväksyttävä ja toteutettava uusia rakenteellisia vakauttamistoimia sen varmistamiseksi, että liiallinen alijäämä korjataan viimeistään vuonna 2015 uskottavalla ja kestäväällä tavalla neuvoston 21 päivänä kesäkuuta 2013 antaman suosituksen mukaisesti. Julkisen velan määrä suhteessa BKT:hen enemmän kuin kaksinkertaistui vuoden 2008 (22,0 %) ja vuoden 2012 (54,1 %) välillä, ja komission yksiköiden keväen 2013 talousennusteen mukaan velan määrän ennakoidaan kasvavan edelleen 66,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2014 mennessä. Viranomaiset odottavat velan määrän olevan enimmillään 63,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuosina 2014 ja 2015 ja supistuvan sen jälkeen 62,8 prosenttiin vuonna 2016. Velkasuhteeseen liittyvät riskit painottuvat kasvusuuntaan, mihin vaikuttavat myös mittavasti ehdolliset velat sekä omaisuuserien siirosta pankkien varainhoitoyhtiölle todennäköisesti aiheutuvat velkakannan korjauserät, joita ei ole otettu huomioon ohjelman ennusteissa.

- (12) Viranomaiset toteuttivat toukokuussa 2013 merkittäviä toimenpiteitä julkisen talouden vakauttamiseksi. Ne pääsivät työmarkkinaosapuolten kanssa sopuun julkisen sektorin perusbruttopalkkojen alentamisesta vielä 1/4 prosentilla sen lisäksi, että toukokuussa 2012 annetussa julkisen talouden tasapainottamista koskevassa laissa palkkoja oli päätetty alentaa 3 prosenttia. Lisäksi parlamentti hyväksyi perustuslaillisen perustan julkisen talouden rakenteellista rahoitusasemaa/ylijäämää koskevalle säännölle. Finanssipoliittisen sopimuksen määräykset saatetaan kuitenkin kokonaisuudessaan osaksi kansallista lainsäädäntöä erityisellä perustuslaillisella täytäntöönpanosäädöksellä, joka parlamentin on tarkoitus hyväksyä viimeistään marraskuussa 2013. Parlamentti tiukensi lähes yksimielisesti perustuslaillisia sääntöjä, jotka koskevat kansanäänestyksen järjestämistä ja sen lopputulosta. Tämän arvioidaan helpottavan julkisen talouden vakauttamistojen toteutusta. Kun otetaan huomioon nopeasti kasvava velka, on entistä tärkeämpää, että vuoden 2013 talousarviostrategiaa lujitetaan ja se pannaan tiukasti täytäntöön ja että huomattavia vakautustoimia toteutetaan määrätietoisesti seuraavina vuosina. Vaikka eräät verot ovat EU:n keskiarvoa alhaisempia, pelkästään veronkorotuksia toteuttamalla ei ole mahdollista loputtomiin lykätä välttämättömyyden menokehitykseen puuttumista. Sen vuoksi vaikuttaa asianmukaiselta täydentää tuloja lisääviä toimenpiteitä uusilla julkisen talouden toimilla, jotka keskittyvät rakenteellisiin menoleikkauksiin. Keskipitkän aikavälin talousarviokehystä ja menosääntöä ei edelleenkään ole riittävästi kohdennettu siihen, että keskipitkän aikavälin tavoite saavutettaisiin ja pitkän aikavälin kestävyys turvattaisiin. Lisäksi eräitä julkishallinnon yksiköjä ja erityisesti talousarvion välillisiä käyttäjiä koskevia budjettirajoituksia ei ilmeisesti ole pantu kokonaisuudessaan täytäntöön. Kansainvälisten ja kotimaisten arvioiden mukaan harmaa talous on Sloveniassa EU:n keskiarvoa suurempi. Tämä osoittaa, että verosääntöjen noudattamista on varaa parantaa, mikä on otettu huomioon myös vakausohjelmassa suunnitelluissa toimenpiteissä.

- (13) Eläkeuudistus hyväksyttiin joulukuussa 2012, ja se tuli voimaan tammikuussa 2013. Siinä puututaan vuonna 2012 annetuissa suosituksissa mainittuihin ongelmiin, tosin riittämättömässä määrin, sillä uudistuksella arvioidaan olevan vaikutusta julkiseen talouteen vain keskipitkällä aikavälillä (vuoteen 2020 saakka). Vaikka eläkeuudistus on tärkeä askel, se ei tarjoa erityisiä keinoja hillitä ikääntymisestä aiheutuvia kustannuksia vuoden 2020 jälkeen. Tarvitaan lisää uudistuksia, joilla parannetaan eläkemenojen kestävyttä pitkällä aikavälillä muun muassa sitomalla lakisääteinen eläkeikä pitenevään elinajanodotteeseen ja rajoittamalla edelleen varhaiseläkkeelle pääsyä. Pitkäaikaishoidon palvelujen kysyntä ylittää tarjonnan, kun taas menot ovat toistaiseksi pysyneet suhteellisen pieninä. Pitkäaikaishoidon kysynnän ja sen kustannusten ennakoidaan kasvavan huomattavasti väestön ikääntyessä. Arvioimalla tarkemmin nykyisiä toimenpiteitä voitaisiin osaltaan edistää näyttöön perustuvaa päätöksentekoa tällä alalla.
- (14) Slovenian pankkisektori on suhteellisen pieni, alle puolet euroalueen keskiarvosta, mutta suurimpien pankkien pääomapuskureihin kohdistuu jatkuvasti painetta ja puskurit on alueellisessa vertailussa todettu pieniksi. Lisäksi pankkien riippuvuus valtiosta pääoman hankkimisessa on merkittävä uhka taloudelle. Toistuva tarve vahvistaa pääomapohjaa koskee erityisesti valtion omistamia kotimaisia pankkeja. Vaikka yksityisen velan kokonaismäärä on euroalueen keskiarvoa sekä makrotalouden epätasapainoa kuvaavan tulostaulun varoituskynnyksiä pienempi, kyse on rakenteellisesta ongelmasta. Suurin osa velasta koskee yrityssektoria, ja useat yritykset ovat ylivelkaantuneita, mikä edelleen lisää järjestämättömien luottojen määrää. Vuoden 2012 lopussa 23,7 prosentissa yrityslainoista esiintyi vähintään 90 päivän maksurästettä. Luotonantoa yrityssektorille on elvytettävä ja yritysten velkavipua purettava investointien tukemiseksi sekä tuottavuuden ja kilpailukykyyn parantamiseksi. Vakausohjelmassa ennakoidaan pankkien pääomapohjan vahvistamista edelleen. Viranomaiset ovat kirjallisesti vahvistaneet sitoutuneensa tarjoamaan tarvittaessa lisää pääomaa. Luotonanto supistuu, ja heikkojen pankkien ja valtion vuorovaikutus on tiiviimpää. Yli 1 miljoonan euron yrityslainoista perittävä korko on Sloveniassa yli 2 prosenttiyksikköä euroalueen korkoa suurempi, ja ero on kasvanut jälleen vuonna 2012. Pankkien uudelleenjärjestelyä koskeva sääntelykehys on jo hyväksytty, mutta se on vielä pantava tuloksellisesti täytäntöön. Pankkien varainhoitoyhtiö on edelleen tärkein instituutio pankkien tervehdyttämisen kannalta. Kansallisessa uudistusohjelmassa, jota on äskettäin täydennetty hallituksen toimittamilla tiedoilla, kuvataan suunnitelmia omaisuuserien siirtämiseksi pankkien varainhoitoyhtiölle stressitestien perusteella, joita Slovenian keskuspankki on toteuttanut alhaalta ylös -periaatteen mukaisesti.
- Viranomaiset ovat kirjallisesti vahvistaneet olevansa valmiit yhteistyöhön komission ja Euroopan keskuspankin (EKP) kanssa sen varmistamiseksi, että valituille pankeille suoritetaan omaisuuserien laatua koskevat riippumattomat tarkastelut. Tämän tarkastelun tulisi kattaa koko pankkijärjestelmä, jotta voidaan varmistaa pankkisektorin kestävä vakaus. Muissa maissa tällaisella lähestymistavalla on voitu olennaisesti palauttaa luottamus, uskottavuus ja markkinoillepääsy. Perusteellisesta ulkopuolisesta arvioinnista saatavat tiedot muodostavat tarpeellisen perustan koko finanssisektorin kattavalle strategialle.
- (15) Kansallisessa uudistusohjelmassa ei kuvailla uusia toimenpiteitä pankkivalvonnan lujittamiseksi, mikä kuitenkin todettiin tarpeelliseksi vuoden 2013 perusteellisessa tarkastelussa. Ainoat uudet tiedot, joita kansallisessa uudistusohjelmassa esitetään pankkiin kohdistuvista valvontatoimista, koskevat Slovenian keskuspankin tekemiä uusia stressitestejä. Tarkempaa tietoa toimenpiteistä, kuten asianmukaisista makrotason vakavaraisuuspolitiikoista, ei kuitenkaan ole annettu. Riippumattoman asiantuntijan suorittama mikrotason vakauden valvonnan tarkastelu myös helpottaisi joidenkin edellä mainittujen suositusten toteuttamista.
- (16) Työmarkkinauudistus hyväksyttiin maaliskuussa 2013, ja sillä on tarkoitus vähentää työmarkkinoiden segmentoitumista ja lisätä niiden joustavuutta. Uudistuksella heikennetään vakituisten työsuhteiden suojaa yksinkertaisammalla irtisanomismenettelyä yksittäisten ja joukkoirtisanomisten kohdalla sekä vähentämällä irtisanomiskustannuksia. Määräaikaista työopimuksia koskevia säännöksiä on edelleen kiristetty väärinkäytösten vähentämiseksi, ja vuokratyön käyttöä on rajoitettu. Vaikka uudistus on oikeasuuntainen, jää nähtäväksi, onko se riittävän kunnianhimoisen, jotta sillä olisi merkittävä vaikutus työmarkkinoiden segmentoitumiseen ja joustavuuteen sekä Slovenian houkuttelevuuteen suorien ulkomaisten sijoitusten kannalta. Toistaiseksi ei ole toteutettu riittäviä toimenpiteitä, joilla puututtaisiin opiskelijoiden työntekoa koskevasta sääntelystä johtuvaan työmarkkinoiden kahtiajakautumiseen. Kansallisessa uudistusohjelmassa ehdotetut toimet ovat oikeasuuntaisia. Nuorisotyöttömyys kasvoi Sloveniassa peräti 4,9 prosenttiyksikköä 20,6 prosenttiin vuonna 2012, kun taas kokonaistyöttömyys kasvoi 0,7 prosenttiyksikköä 9 prosenttiin vuonna 2012. Vaikka työttömyys kasvaa, Euroopan sosiaalirahastosta osittain rahoitettuihin aktiivisiin työmarkkinatoimenpiteisiin osallistuvien työttömien määrä väheni alustavien kansallisten tietojen mukaan huomattavasti vuonna 2012. Toimenpiteitä työolosuhteiden mukauttamiseksi työurien pidentämiseen ei ole lainkaan toteutettu, ja on toteutettu vain alustavia elinikäistä oppimista koskevia räätälöityjä toimia tai aktiivisia työmarkkinatoimia korkeasteen tutkinnon suorittaneiden nuorten, ikääntyneiden työntekijöiden tai matalan osaamistason työntekijöiden työllisyyden lisäämiseksi. Slovenia on toteuttanut joitakin toimia parantaakseen työntekijöiden ammattitaidon ja työmarkkinoiden tarpeiden vastaavuutta. Julkisissa työvoimapalveluissa on käynnistetty pilottihanke työmarkkinoiden tarpeiden arvioimiseksi, mutta yhteistyötä sidosryhmien kanssa on kehitettävä edelleen.
- Tärkeiden ammatillisten koulutus- ja harjoitteluohjelmien houkuttelevuutta olisi pyrittävä lisäämään tehokkaammin. Pk-yrityksissä toteutetaan myös uusia uraohjaukseen liittyviä toimenpiteitä. Työnantajien roolia ammatillisessa

koulutuksessa ja harjoittelussa on vahvistettava edelleen. Näillä osa-alueilla tehtävillä parannuksilla voitaisiin lisätä tuottavuutta ja parantaa kilpailukykyä.

- (17) Kustannuskilpailukyyn parantamista koskevat politiikka-toimet ovat olleet vain osittaisia. Hallitus leikkasi vuonna 2012 julkisen sektorin työntekijää kohti laskettua nimellibruttopalkkaa noin 3 prosenttia. Lisäksi julkisen sektorin työvoimakustannusten lisäleikkauksista päästiin sopuun työmarkkinaosapuolten kanssa toukokuun puolivälissä vuonna 2013. Slovenian vähimmäispalkka on EU:n suurimpia tarkasteltuna prosenttiosuutena keskimääräisestä palkasta. Vähimmäispalkkaan tehdään indeksikorjauksia, ja lisäksi siihen tehtiin vuonna 2010 suuri päätöseräinen korotus. Vaikka nimelliset työvoimakustannukset työntekijää kohti supistuivat vuonna 2012 (- 0,4 %), nimelliset yksikkötyökustannukset kasvoivat vuonna 2012 hieman (0,7 %), mikä johtui suuremmasta tuottavuuden laskusta (- 1,1 %). Toimet, joilla lisätään tuottavuuden kasvua ja edetään jatkuvasti yksikkötyökustannusten vähentämisessä, auttaisivat palauttamaan kilpailukykyä.
- (18) Valtion omistajuudella on merkittävä rooli Slovenian taloudessa, ja monet järjestelmän ominaisuuksista ovat pysyneet muuttumattomina 1990-luvun siirtymäkaudesta lähtien. Yksityistämistä ja yritysten uudelleenjärjestelyä koskevat välineet, jotka otettiin käyttöön 1990-luvulla, ovat johtaneet siihen, että valtiolla on edelleen määräävä asema erityisesti finanssisektorilla. Vuonna 2011 valtionyhtiöiden osuus kaikesta Slovenian talouden arvonlisäyksestä oli yksi kuudesosa, noin puolet kaikista yrityssektorin tappioista syntyi valtionyhtiöissä, ja joka kahdeksas työntekijä oli valtionyhtiön palveluksessa. Lisäksi valtion määräysvallalla olevilla rahastoilla ja yrityksillä on vaikutusta julkiseen talouteen kasvaneiden velkamäärien, pääomittamistarpeiden ja merkittävien valtiontakausten vuorovaikutuksen kautta. Valtionyhtiöiden koko ja heikkous hidastavat talouden kehitystä ja kasvua ja pahentavat nykyisiä epätasapainotiloja. Valtion määräysvalta ja valtion omaisuusserien usein huono hallinnointi ehkäisevät yksityisiä kotimaisia ja ulkomaisia sijoituksia sekä heikentävät tuottavuutta ja kilpailukykyä. Finanssisektorin ulkopuolella toimivien valtionyhtiöiden ja valtion omistamien rahoituslaitosten ristiinomistus lisää ongelmien leviämisen vaaraa, rajoittaa sopeutusta ja vääristää resurssien kohdentamista erityisesti uusien investointien osalta.
- (19) Kansallisessa uudistusohjelmassa esitellään valtion omistajuutta ja yritysten velkavivun purkamista koskevat ensisijaiset politiikkatavoitteet, mutta siinä ei kuvailla suunniteltuja toimenpiteitä yksityiskohtaisesti. Vuoden 2013 perusteellisessa tarkastelussa kuvattiin valtion omistajuuden vaikutuksia talouteen eli julkiselle taloudelle aiheuttuvia välittömiä ja ehdollisia kustannuksia sekä tavanomaisen liiketoiminnan vääristymistä. Sen sijaan kansallisen uudistusohjelman mukaan ainoa haitta, joka aiheutuu siitä, että valtio omistaa finanssisektorin ulkopuolisia yrityksiä, on koordinoimien puute. Vaikka kansalliseen uudistusohjelmaan sisältyy myönteisiä elementtejä, siinä ei kuitenkaan esitetä riittävästi tietoja valtion omistukseen jäävien yritysten strategisesta suuntautumisesta eikä anneta

yksityiskohtaisia ja aikataulutettuja sitoumuksia kyseisten yritysten taloudellisen tuloksen ja hallinnoinnin parantamiseksi. Joitakin alustavia toimia on toteutettu yritysten hyvän hallintotavan parantamiseksi vuonna 2012 annettujen maakohtaisten suositusten mukaisesti. Lisäksi on käynnistetty toimia eräiden valtionyhtiöiden yksityistämiseksi. Slovenian valtion holdingyhtiön perustamisesta on annettu lainsäädäntöä, joka on vielä pantava tuloksellisesti täytäntöön. Avoimuutta voitaisiin lisätä laatimalla rekisteri, johon kirjattaisiin valtionyhtiöiden johtokuntiin ja hallintoneuvostoihin nimitettävät henkilöt, sekä velvoittamalla kyseiset henkilöt antamaan etuja koskeva ilmoitus. Kansallisessa uudistusohjelmassa ilmoitetaan, että viimeistään vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä on tarkoitus laatia yksityistämistä strategia. Slovenian viranomaisten komissiolle 23 päivänä toukokuuta 2013 lähetetyn kirjeen perusteella strategian laatimista on aikais-tettu vuoden 2013 kolmanteen neljännekseen. Sillä välin hallitus on esittänyt parlamentille luettelon 15 yrityksestä, jotka on tarkoitus yksityistää. Luettelossa on paitsi pk-yrityksiä ja sellaisia yrityksiä, joissa valtiolla on vähemmistöosuus, myös merkittäviä yrityksiä, kuten Slovenian toiseksi suurin pankki NKBM.

- (20) Säänneltyjen ammattien määrä on Sloveniassa suuri, ja maalla on varaa vähentää merkittävästi näihin ammatteihin pääsyn esteitä ja siten tukea työllisyyttä ja kilpailua. Slovenian viranomaiset käynnistivät vuonna 2012 uudistusprosessin, jonka kuluessa tarkistetaan useita säänneltyjä ammatteja tavoitteena määritellä kyseiset ammatit tarkemmin, vähentää hallinnollisia kustannuksia ja yksinkertaistaa ammatteihin pääsyä. Parlamentin oli tarkoitus hyväksyä vuoden 2013 alussa ensimmäiset säädökset, jotka koskevat käsiteollisuutta, matkailua ja rakennus-alaa. Uudistus on kuitenkin jäljessä aikataulusta käsiteollisuutta lukuun ottamatta. Slovenia on jo varmistanut oikeudelliset edellytykset riippumattoman kilpailuviraston perustamiseksi, mutta sen on vielä varmistettava, että viraston käytössä on jatkuvasti riittävästi henkilöstöä. Lainsäädäntöä olisi edelleen muutettava siten, että virastolle osoitetaan talousarviossa oma budjettikohta, koska tämä on tarpeen sen taloudellisen riippumattomuuden turvaamiseksi. Siviili- ja kauppaoikeudellisten riita-asioiden sekä konkurssimenettelyjen käsittelyajat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimissa ovat kohtuuttoman pitkät. Vaikka siviili- ja kauppaoikeudellisten asioiden käsittelyajat ovat selvästi lyhentyneet, tarvitaan lisää toimia ongelman ratkaisemiseksi, sillä pitkät käsittelyajat hankaloittavat liiketoimintaa ja vähentävät Slovenian houkuttelevuutta suorien ulkomaisten sijoitusten kohteena. Tässä yhteydessä voidaan mainita kansalliseen uudistusohjelmaan sisältyvä tuomareiden lukumäärän vähentäminen asukasta kohden, mikä olisi kompensoitava parantamalla merkittävästi oikeuslaitoksen toiminnan tuloksellisuutta.
- (21) Kansallisessa uudistusohjelmassa vahvistetaan tarve toteuttaa rahoitusvaikeuksissa olevissa finanssisektorin ulkopuolisissa yrityksissä uudelleenjärjestely, mutta yritysten uudelleenjärjestelyyn liittyviä politiikkahaasteita ja -toimia olisi vielä tarkennettava ensisijaisesti markkinalähtöisten ratkaisujen pohjalta. Tarvitaan lisää toimenpiteitä, joiden avulla voidaan houkuttaa yksityisiä sijoituksia, myös suuria ulkomaisia sijoituksia, sekä varmistaa yksityisen

sektorin riittävä osallistuminen kustannuksiin verovarojen säästämiseksi. Uudelleenjärjestelyn läpikäyneet yritykset olisi prosessin päätteeksi myytävä ilman tukea julkisista varoista.

- (22) Slovenia on parhaillaan muuttamassa lainsäädäntöä maksukyvyttömyysmenettelyjen tehostamiseksi. Hallitus muutti huhtikuussa 2013 rahoitusoperaatioista, maksukyvyttömyysmenettelyistä ja yritysten pakollisesta purkamisesta annettua lakia. Muutoksilla täsmennetään maksukyvyttömyyden määritelmää ja otetaan käyttöön kannustimia, joiden avulla yritysten johtoa kannustetaan hakemaan ajoissa yrityksen asettamista maksukyvyttömyysmenettelyyn. Maksukyvyttömyysmenettelyjä sääntelevään kehykseen ei tällä hetkellä sisälly riittävästi kannustimia ja seuraamuksia, joiden avulla voitaisiin varmistaa, että yritykset pyytävät maksukyvyttömyysmenettelyyn asettamista varhaisessa vaiheessa. Pakolliset riitojenratkaisumenettelyt (tuomioistuimissa määrättävä uudelleenjärjestely) ovat monimutkaisia ja suosivat velallista. Erityisesti tämä koskee pk-yrityksiä ja mikroyrityksiä. Tuomioistuinten ulkopuoliseen varhaisvaiheen riitojenratkaisuun ei kannusteta riittävästi, vaikka tällainen menettely voisi osaltaan auttaa varmistamaan elinkelpoisten yritysten toiminnan jatkumisen. Slovenia on ilmoittanut uudesta lainsäädännöstä, jossa sallittaisiin ylivelkaantuneiden yritysten taloudellinen uudelleenjärjestely varhaisessa vaiheessa. Lisäksi oikeusministeriö aikoo ehdottaa viimeistään vuoden 2013 toukokuun lopussa säädösmuutoksia, joilla helpotetaan tuomioistuinten ulkopuolista uudelleenjärjestelyä ja velkojen muuntamista. Tarvittaisiin sovitun aikataulun mukaisesti laadittava asianmukainen sääntelykehys, johon sisältyisi yhteensopivia kannustimia velkojille, yritysten omistajille ja hallinnolle, jotta voidaan helpottaa maksukyvyttömyiden mutta elinkelpoisten yritysten taloudellista uudelleenjärjestelyä.
- (23) Komissio on laatinut eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa kattavan analyysin Slovenian talouspolitiikasta. Se on arvioinut vakausohjelman ja kansallisen uudistusohjelman ja esittänyt perusteellisen tarkastelun. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Slovenian finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–9.
- (24) Neuvosto on tutkinut vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (25) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja vakausohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista.

- (26) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut myös koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä suosituksia jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro⁽²⁾. Koska Slovenian rahayksikkö on euro, myös sen olisi varmistettava, että kyseiset suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti,

SUOSITTAA, että Slovenia toteuttaa vuosina 2013 ja 2014 toimia, joilla se

- vahvistaa vuodeksi 2013 ja sen jälkeiseksi ajaksi laadittua julkisen talouden strategiaa, jota tuetaan riittävästi täsmennetyin rakenteellisin toimenpitein, ja panee sen täytäntöön varmistaakseen liiallisen alijäämän korjaamisen kestäväällä tavalla viimeistään vuonna 2015 sekä liiallista alijäämää koskevan menettelyn yhteydessä annetussa neuvoston suosituksessa määritellyn rakenteellisen rahoitusaseman paranemisen; jatkaa liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen rakenteellista sopeutusta siten, että se voi saavuttaa vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti asetettavan keskipitkän aikavälin tavoitteen viimeistään vuonna 2017; julkisen talouden epätasapainotilojen korjaaminen kestäväällä tavalla edellyttää, että toteutetaan kunnianhimoisia rakenteellisia uudistuksia, jotka lisäävät talouden sopeutuskykyä ja edistävät potentiaalista kasvua ja työllisyyttä; turvaa kasvua edistävät menot, toteuttaa toimia verosäännösten noudattamisen parantamiseksi sekä panee täytäntöön menopuolta koskevia toimia, joita tuetaan julkisten menojen järjestelmällisellä tarkastelulla kaikilla hallinnon tasoilla; lisätäkseen vakauttamisen uskottavuutta saattaa päätökseen julkisen talouden rakenteellista rahoitusasemaa/ylijäämää koskevan säännön hyväksymisen, tekee keskipitkän aikavälin talousarviokehystä sitovan, kattavan ja avoimen sekä vahvistaa finanssipolitiikkaa valvovien riippumattomien elinten roolia vuoden 2013 loppuun mennessä; toteuttaa toimenpiteitä valtion ehdollisten velkojen vähentämiseksi asettain;
- vahvistaa eläkejärjestelmän pitkän aikavälin kestävyyttä vuoden 2020 jälkeiseksi ajaksi mukauttamalla edelleen kaikkia keskeisiä parametreja sekä kytkemällä lakisääteisen eläkeiän pitenevään elinajanodotteeseen ja huolehtii samalla eläkkeiden riittävytydestä; hillitsee ikääntymiseen liittyviä pitkäaikaishoidon menoja ja parantaa palvelujen saantia siirtämällä hoidon painopisteen uudelleen laitoshoidosta kotihoitoon, tarkentamalla etuuksien kohdentamista sekä vahvistamalla ennaltaehkäisyä vajaakuntoisuuden ja muista riippuvuuden vähentämiseksi;
- varmistaa, että palkkojen, myös vähimmäispalkan, kehitys tukee kilpailukykyä ja työpaikkojen luomista; seuraa tarkasti hiljattain toteutetun työmarkkinauudistuksen vaikutuksia ja tarvittaessa määrittää osa-alueet, joilla tarvitaan lisätoimia työpaikkojen luomisen tukemiseksi ja segmentoitumisen ehkäisemiseksi muun muassa sääntelemällä opiskelijoiden työntekoa; toteuttaa uusia toimenpiteitä korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden nuorten, ikääntyneiden työntekijöiden ja matalan osaamistason työntekijöiden työllisyyden parantamiseksi keskittämällä resursseja rääätälöityihin aktiivisiin

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽²⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 97.

- työmarkkinatoimenpiteisiin ja lisäämällä toimien tuloksellisuutta; parantaa työntekijöiden ammattitaidon ja työmarkkinoiden tarpeiden yhteensopivuutta lisäämällä keskeisten ammatillisten koulutus- ja harjoitteluhjelmien houkuttelevuutta ja kehittämällä edelleen yhteistyötä keskeisten sidosryhmien kanssa työmarkkinoiden tarpeiden arvioinnissa;
- toteuttaa eurooppalaisten kumppanien tuella tarvittavat toimenpiteet, jotta riippumattoman ulkopuolisen neuvonantajien kanssa voidaan kesäkuussa 2013 tehdä sopimus koko järjestelmän kattavasta pankkien omaisuusserien laadun tarkastelusta; saattaa tarkastelun loppuun vuonna 2013 siten, että valtioneuvoston toimeksiantamiseksi jo olevien kahden pankin tarkastelu toteutetaan muita nopeammassa tahdissa niiden taseiden korjaamiseksi mahdollisimman pian; valmistautuu tarjoamaan lisää pääomaa, jos omaisuusserien siirrossa tai niiden laadun tarkastelussa paljastuu uusia puutteita; kaikki toimenpiteet, mukaan lukien pääomatarpeiden objektiivinen arviointi, omaisuusserien siirto pankkien varainhoitoyhtiölle, varojen suojausohjelma ja uudelleenjärjestelytoimien käytännön täytäntöönpano, olisi toteutettava kaikilta osin valtioneuvoston toimeksiantamiseksi, jos toimenpiteisiin liittyy valtiontukea; kehittää viimeistään maaliskuussa 2014 kattavan alakohtaisen strategian ja panee sen täytäntöön varmistaakseen uudistuksen läpikäyneiden pankkien markkinaehtoisuuden johtamisen ja parantamiseksi merkittävästi pankkisektorin ohjaus- ja hallintokehystä, riskinhallintaa ja kannattavuutta, myös toteuttamalla tarvittaessa vakauttamistoimia; edistyy ripeästi NKBM-pankin ilmoitettua yksityistämistä koskeissa valmisteluissa sekä laatii viimeistään syyskuussa 2013 kunnianhimoisen aikataulun valtion suoraan ja epäsuorasti omistamien pankkien osakkuuksien myymiseksi;
 - tarkastelee pankkien sääntelykehystä viimeistään vuoden 2013 lopussa ja vahvistaa tämän tarkastelun perusteella valvontavalmiuksia, lisää avoimuutta ja parantaa tilastotietojen julkistamista;
 - nopeuttaa säänneltyjen palvelujen uudistamista muun muassa vähentämällä huomattavasti kyseisiin ammatteihin pääsyyn liittyviä esteitä; parantaa liiketoimintaympäristöä muun muassa varmistamalla kilpailuviraston riippumattomuuden ja osoittamalla sille riittävän ja autonomisen rahoituksen;
 - hyödyntää aiempia toimia lyhentääkseen edelleen siviili- ja kauppaoikeudellisten riita-asioiden käsittelyaikoja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimissa sekä vähentääkseen viireillä olevien asioiden määrää ja erityisesti täytäntöönpanoa koskevia asioita;
 - luokittelee valtion omaisuusserät keskeisiin ja muihin kuin keskeisiin omaisuusseriin taloudellisten kriteerien perusteella

osana viimeistään syyskuussa 2013 valmistuvaa hallituksen strategiaa, jotta muut kuin keskeiset omaisuusserät voidaan myydä; varmistaa, että Slovenian valtion holdingyhtiö on täysin valmis aloittamaan toimintansa ajallaan, ja siirtää kaikkien osakkuuksien omistusoikeudet ja hallinnon holdingyhtiölle, lukuun ottamatta mahdollisesti niitä osakkuuksia, jotka mainitaan luettelossa välittömästi ja kokonaan yksityistettävistä yhtiöistä; varmistaa, että Slovenian valtion holdingyhtiötä johdetaan alusta lähtien ammattimaisesti, mahdollisesti hyödyntäen kansainvälistä asiantuntemusta, ja että holdingyhtiön suhde sen hallinnoimiin yrityksiin on selkeästi määritelty ja markkinaehtoperiaatteen mukainen; kehittää keskeisten osakkuuksien osalta alakohtaiset strategiat, joilla parannetaan kannattavuutta ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää; ottaa käyttöön pakollisen ja julkisesti saatavilla olevan rekisterin, johon kirjataan kaikki valtionyhtiöiden johtokuntiin ja hallintoneuvostoihin nimitettävät henkilöt, ja velvoittaa kyseiset henkilöt antamaan etuja koskevan ilmoituksen; varmistaa, että sääntelykehysellä tuetaan muiden kuin keskeisten valtion osakkuuksien myyntiä ja että hallinnolliset esteet minimoidaan mahdollisimman vähiin;

- määrittää kaikki jäljellä olevat oikeudelliset ja hallinnolliset esteet, jotka haittaavat ylivelkaantuneiden / pääoman puutteesta kärsivien mutta elinkelpoisten yritysten kestävää uudelleenjärjestelyä, sekä käynnistää näiden esteiden poistamisen markkinalähtöisten ratkaisujen avulla; toteuttaa tässä yhteydessä toimenpiteitä varmistaakseen yksityisen sektorin riittävän osallistumisen kustannuksiin, lisätäkseen yksityisiä sijoituksia, myös suoria ulkomaisia sijoituksia, ja saadakseen vaikeuksissa olevissa yrityksissä aikaan tehokkuushyötyjä osana uudelleenjärjestelyprosessia; hyväksyy viimeistään syyskuussa 2013 tarvittavan oikeudellisen kehyksen tuomioistuinten ulkopuolista uudelleenjärjestelyä varten ja varmistaa, että kehys on nykyisten maksukyvyttömyyttä koskevien säännösten mukainen, sekä tarjoaa velkojille ja osakkeenomistajille kannustimia tehdä tuomioistuinten ulkopuolella uudelleenjärjestelysopimuksia; parantaa yritysten maksukyvyttömyysmenettelyjen ja tuomioistuimissa tapahtuvan riitojenratkaisun täytäntöönpanoa, mukaan lukien käynnissä olevien konkurssimenettelyihin liittyvien oikeusjuttujen nopea ratkaiseminen, maksimoidakseen takaisinperintäarvon ja helpottaakseen järjestämättömien lainojen nopeaa ja tehokasta hoitamista.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

**NEUVOSTON SUOSITUS,
annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,**

Espanjan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Espanjan vuosien 2012–2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/20)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen valiokunnan lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan yhteensovittamista, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan

suuntaviivoista ⁽³⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyysopimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.
- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽⁴⁾ Espanjan vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Espanjan vuosien 2012–2015 vakausohjelmasta.
- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoitusmekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Espanja kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekohdista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.
- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisiin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (8) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Espanjaa koskevan perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päättää analyysinsä perusteella, että Espanjan makrotaloudessa on liiallisia epätasapainotiloja. Kasvun ja rahoitusvakauden vaarana on edelleen muun muassa hyvin

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

⁽⁴⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 81.

suuri kotimaisen ja ulkomaisen velan määrä. Pankkisektorilla on parhaillaan menossa pääomittamis- ja uudelleenjärjestelyprosessi, johon käytetään myös julkisia varoja. Tavara- ja työmarkkinoiden jäykkyudet myötävaikuttavat korkeaan ja kasvavaan työttömyyteen ja yleensäkin haittaavat talouden sopeutusta. Vaikka sopeutus on meillä, tarvittavien korjaavien toimenpiteiden laajuus edellyttää jatkuvia vahvoja toimia tuote- ja palvelumarkkinoilla, työmarkkinoilla, finanssisektorilla ja julkisessa taloudessa.

- (9) Espanja toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuosia 2012–2016 koskevan vakausohjelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (10) Neuvosto on asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 1 kohdan mukaisen vakausohjelman arvioinnin perusteella sitä mieltä, että julkisen talouden ennusteiden perustana oleva makrotalouden skenaario on vuoden 2013 osalta pääpiirteissään uskottava, mutta vuoden 2014 ja sitä seuraavien vuosien osalta siihen kohdistuu joitakin heikkene-
nemisriskejä verrattuna komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteeseen. Vaikka vakausohjelman mukaan ennustettu kasvu on vuosina 2014–2016 vähäisempää kuin komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen mukaan, viimeksi mainittu perustuu olettamukseen, ettei politiikka muutu, eikä siinä näin ollen oteta huomioon julkisen talouden vakauttamista, joka on tarpeen vakausohjelman mukaisten julkisen talouden tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakausohjelmassa esitetyn julkisen talouden strategian tavoitteena on saada julkisen talouden alijäämä viimeistään vuonna 2016 alle viitearvon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vakauttaminen perustuu pääasiassa menokuriin – menosuhte pienenee 3,7 prosenttiyksikköä vuosina 2012–2016 – mutta myös joihinkin tuloja kasvattaviin toimenpiteisiin. (Uudelleenlasketun) rakenteellisen rahoitusaseman ⁽¹⁾ perusteella ohjelmassa suunniteltu rakenteellisen alijäämän vuotuinen parannus on BKT:hen suhteutettuna 1,2 prosenttia suhteessa vuonna 2013, 0,4 prosenttia vuonna 2014, 0,9 prosenttia vuonna 2015 ja 0,9 prosenttia vuonna 2016. Liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen vakausohjelmassa vahvistetaan julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite, joka on rakenteellisesti tasapainoinen julkisen talouden rahoitusasema suhteessa BKT:hen ja joka olisi saavutettava viimeistään vuonna 2018. Tämä tavoite ylittää vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisen tavoitteen. Suunniteltu rakenteellinen sopeutusvauhti vuosina 2017–2018 riittää etenemiseen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta. Vakausohjelman mukaan julkisen talouden velkasuhteen huippu saavutetaan vuonna 2016, minkä jälkeen se laskee.

(1) Suhdannetasoitettu rahoitusasema ilman kertaluonteisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä, komission yksiköiden uudelleenlaskemana ohjelmien tietojen perusteella yhteisesti sovittuja menetelmiä käyttäen.

Alijäämän ja velan sopeuttamisuriiin kohdistuu heikkene-
nemisriskejä. Alijäämää koskevien tavoitteiden tueksi tarkoitettuja toimenpiteitä ei ole tarkennettu riittävästi varsinkin alueellisella tasolla. Vakausohjelmassa ei ole määritetty lainkaan toimenpiteitä vuodelle 2016, ja aiemmat väliaikaiset toimenpiteet ulottuvat ainoastaan vuoteen 2014. Paikallishallinnon uudistuksesta saataviksi suunniteltuihin säästöihin kohdistuu merkittäviä täytäntöönpanoriskejä. Lisäksi talouden, työmarkkinoiden ja rahoituksen tilanteeseen sekä tulokehitykseen liittyy epävarmuustekijöitä makrotalouden mittavan epätasapainotilan jatkuessa. Hyväksytyt varhaiseläkeuudistuksen täysimääräinen täytäntöönpano ja kestävyystekijästä sopiminen lieventäisivät sosiaaliturvajärjestelmään liittyviä riskejä. Omaisuuserien suojausohjelmiin ja takauksiin liittyvistä vastuusitoumuksista aiheutuu lisäriski. Talousarvion toteuttamista koskevassa raportoinnissa on tapahtunut merkittävää edistystä, mutta julkisen talouden vakautta koskevaan lakiin sisältyvän ennalta ehkäisevän ja korjaavan mekanismin täytäntöönpano voisi olla avoimempaa ja oikea-aikaisempaa. Hallinnon maksurästeistä ei raportoida järjestelmällisesti ja ajoissa, vaikka maksamattomien rästien vuoksi jouduttiin laatimaan erityinen takaisinmaksuohjelma. Riippumattoman finanssipoliittisen neuvoston perustaminen on jäljessä aikataulusta. Kaikkia julkisia tuloja ja menoja koskevien indeksointisääntöjen ehdotetun tarkistuksen avulla saataisiin aikaan budjettisäästöjä ja hinnat voisivat reagoida paremmin taloustilanteeseen. Kansallisessa uudistusohjelmassa todetaan myös, että terveydenhuoltoon ja lääkkeisiin liittyvien menojen kustannustehokkuutta on parannettava edelleen esimerkiksi tarkistamalla viitehintoja ja keskittämällä farmaseuttisten tuotteiden ostot tai laajentamalla omavastuuta.

- (11) Suhteellista verorasitusta tasapainotettiin vuonna 2012 merkittävästi kulutus- ja ympäristöverojen suuntaan, mutta verojen suhde BKT:hen on Espanjassa edelleen unionin alhaisimpia. Verotusjärjestelmän tehokkuutta voidaan parantaa edelleen lisäämällä kasvulle suotuisampien välillisten verojen osuutta ja torjumalla veropetoksia ja veronkiertoa julkisen talouden vakauttamistoimien mukaisesti. Espanja toteutti joitakin toimenpiteitä puuttuakseen velanoton suosimiseen yritysverotuksessa, mutta yksityisen sektorin velkaantuneisuus edellyttää vielä lisätoimia.
- (12) Finanssisektorin sopeutusohjelmaa toteutetaan suunnitelman mukaan. Erityisesti on toteutettu tarpeelliset päätökset ja perustettu omaisuudenhoitoyhtiö Sareb. Pankkien rakenneuudistus valtiontukisääntöjen mukaisten päätösten nojalla edellyttää tulevana vuosina jatkuvaa huomiota. Espanja toteutti vuonna 2012 yritysten rahoitusta ja likviditeettiä koskevien rajoitusten vaikutusten lieventämiseksi laajan suunnitelman alue- ja paikallishallinnon ottaman kaupallisen lainan (27,3 miljardia euroa) maksamiseksi yrityksille ja käynnisti erilaisia aloitteita yritysten rahoitusvaihtoehtojen lisäämiseksi. Suunnitelmaa odotetaan jatkettavan vuodelle 2013.

- (13) Työmarkkinatilanne on edelleen kriittinen. Talouden sopeutus pois päin kotimaisesta kysynnästä ja rakennussektorista sekä markkinoiden jäykkyys ja ammattitaidon kysynnän ja tarjonnan kohtaamattomuus ovat muiden seikkojen ohella vaikuttaneet työttömyysasteen nousuun 27 prosenttiin alkuvuodesta 2013. Erityisen huolestuttavaa on nuorisotyöttömyysasteen kasvu 56 prosenttiin ja pitkäaikaistyöttömyyden osuuden kasvu 44,4 prosenttiin kokonaistyöttömyydestä vuoden 2012 lopussa. Saatavilla olevien tietojen mukaan vuoden 2012 työmarkkinauudistus on alkanut saada aikaan suurempaa sisäistä joustoa (yritysten sisällä), irtisanomiskustannusten vähenemistä ja maltillista palkkakehitystä. Kansallisen uudistusohjelman mukaan uudistuksen toteutusta arvioidaan heinäkuussa 2013 sen ilmoitettujen tavoitteiden suhteen, jotta sitä voidaan täydentää tarvittaessa. Aktiivisen työmarkkinapolitiikan uudistaminen on viivästynyt, toimia julkisten työvoimapalvelujen nykyaikaistamiseksi ja lujittamiseksi tarvitaan edelleen eikä hiljattain tehtyä päätöstä yksityisten työvoimatoimistojen avaamisesta ole pantu täysimääräisesti täytäntöön, kuten ei myöskään kansallisten ja alueellisten julkisten työvoimapalvelujen välistä yhteistyötä (keskitetty työpaikkaportaali).
- (14) Nuorisotyöttömyysastetta ja pitkäaikaistyöttömyyttä pahentaa se, että vailla virallista tutkintoa olevien työttömien osuus on suuri (35 %) ja se, ettei koulutus vastaa riittävästi työmarkkinoiden tarpeita. Maaliskuussa 2013 esitetty kansallinen nuorisotyöllisyys- ja yrittäjyysstrategia vuosiksi 2013–2016 sisältää useita lyhyen ja pitkän aikavälin toimenpiteitä, joilla pyritään parantamaan nuorten työllistymismahdollisuuksia. Samaan aikaan on otettu käyttöön teoriaa ja käytäntöä yhdistävä ammattikoulutusjärjestelmä, jossa aloitettiin vuonna 2012 jo pilottihankkeita. Vuoden 2013 kansallisessa uudistusohjelmassa myös korostetaan, että koulutusjärjestelmän uudistus on toteutettava pikaisesti ja koulutuksen kokonaislaatua on parannettava.
- (15) Pääasiassa työmarkkinatilanteen tuloksena, mutta myös sen vuoksi, ettei sosiaaliturvajärjestelmä ole pystynyt poistamaan köyhyyttä tuloksellisesti, Espanja sijoittuu köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä osoittavien pääindikaattorien perusteella alle EU:n keskiarvon. Erityisen heikossa asemassa ovat lapset. Uusien toimintalinjojen kehittämisessä ei ole yleisesti juurikaan edistytty. Kansalliseen uudistusohjelmaan ei sisälly tietoja vuosina 2013–2016 sovellettavan sosiaalisen osallisuutta koskevan kansallisen toimintasuunnitelman sisällöstä tai hyväksymisaikataulusta. Keskeisiä haasteita ovat tarve koota järjestyneet tavoitteet ja resurssit riittäviksi poliittisiksi puitteiksi, parantaa hallintotapaa ja hallintorakenteiden välistä koordinaatiota kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla, yksinkertaistaa sosiaalivastustusten hakumenettelyjä ja tarkastella liikkuvuuden esteitä. Lasten köyhyyden torjuntaan ja perheiden tukipalvelujen tehokkuuden parantamiseen suunnatuissa toimenpiteissä tapahtui jonkin verran edistystä.
- (16) Liiketoimintaympäristön heikkoudet, esimerkiksi kotimaan markkinoiden segmentoituminen ja palveluiloille pääsyn esteet, estävät työpaikkojen luomista, ja alan uudistus etenee hitaammin kuin syyskuussa 2012 hyväksytyssä uudistusohjelmassa oletettiin. Hallitus hyväksyi alustavan ehdotuksen markkinoiden yhtenäisyyttä koskevaksi laiksi tammikuussa 2013 ja parlamentti hyväksyi sen lopullisesti ennen vuoden 2013 loppua. Vuoden 2013 kansallisessa uudistusohjelmassa toistettujen sitoumusten mukaan asiantuntijapalveluja koskevasta laista on tehtävä ehdotus ennen kesäkuun 2013 loppua ja yrittäjyyttä ja yritysten kansainvälistymistä koskeva laki on hyväksyttävä lopullisesti ennen vuoden 2013 loppua. Näiden uudistusten odotetaan parantavan tilannetta, mutta lisäksi yritysten markkinoille tulon ja sieltä poistumisen edellytyksiä voitaisiin edelleen helpottaa erityisesti vähentämällä yritysten lupamenettelyihin kuluva aikaa ja tarkistamalla maksukyvyttömyyskehystä. Myös sääntelystä aiheutuviin ja muihin yritysten kasvun esteisiin olisi puututtava. Viime aikoina toteutetuista uudistuksista huolimatta suurten myymälöiden markkinoilletuloa koskevat esteet rajoittavat edelleen kilpailua vähittäiskaupan alalla. Hallitus hyväksyi syyskuussa 2012 lakiesityksen kansallisen kilpailuviranomaisen yhdistämisestä valvonta- ja sääntelyviranomaisiin kuudella sektorilla. Näin syntyi yksi yhteinen elin, kansallinen markkina- ja kilpailulautakunta CNMC. Uudistuksella pyritään varmistamaan, että kilpailusääntöjä sovelletaan johdonmukaisesti talouden eri sektoreilla. Asuntolainojen korkovähennysoikeuden poistaminen vuonna 2012 oli tärkeää, jotta kannustimia saatiin siirrettyä pois omistusasumisesta, mutta toimet laajempien ja tehokkaampien vuokramarkkinoiden luomiseksi – mikä tukisi myös työvoiman liikkuvuutta – ovat vielä alkuvaiheessa.
- (17) Tappiolliset sähkönhinnat saattavat aiheuttaa mittavia ehdollisia sitoumuksia talousarvioon ja niihin liittyy huomattavia makrotaloudellisia riskejä. Niihin ei kuitenkaan ole vielä puututtu riittävästi, sillä vuoden 2012 aikana ja alkuvuodesta 2013 esitetyt toimenpiteet ovat olleet riittämättömiä. Espanjan hallitus ilmoitti vuoden 2013 uudistusohjelmassa, että lakiesitys sähkösektorin lisä uudistuksista esitetään kesäkuun 2013 loppuun mennessä. Kilpailua sähköön vähittäismarkkinoilla voitaisiin parantaa edelleen. Liikenneinfrastruktuurin on runsaasti, mutta investointikohteet voitaisiin valita tiukemmin ja nykyisten verkostojen tehokas ylläpito olisi asetettava etusijalle. Riippumattoman seurantakeskuksen perustaminen suunnitellulla tavalla auttaisi tilannetta. Rautateiden rahdin ja matkustajaliikenteen kilpailua haittaavat tekniset ja lainsäädännölliset esteet.
- (18) Julkishallinto on pitkälti hajautettu, minkä vuoksi eri hallintoviranomaisten välistä koordinaatiota olisi lisättävä, jotta voidaan vähentää kustannuksia ja helpottaa yrityksiin ja kotitalouksiin kohdistuvaa hallinnollista rasitusta. Useita tähän tähtäviä aloitteita on toteutettu tai ollaan toteuttamassa. Erityisesti hallitus teki helmikuussa 2013

paikallishallintouudistuksesta lakiesityksen (joka parlamentin pitäisi hyväksyä ennen vuoden 2013 loppua), ja julkishallinnon uudistamista varten perustettiin komitea, joka esittää ehdotuksia ennen kesäkuun 2013 loppua. Oikeuslaitoksen toimivuutta parannetaan meneillään olevilla uudistuksilla, vaikka jotkin toimenpiteet ovat viivästyneet jatkuvasti, ja Espanjan tuomioistuineläytöksen tehokkuutta on yhä varaa parantaa.

- (19) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Espanjan talouspolitiikkaa. Se on arvioinut vakausohjelman ja kansallisen uudistusohjelman. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Espanjan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan keskeisyyden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset on otettu huomioon jäljempänä esitettävissä suosituksissa 1–9.
- (20) Neuvosto on tutkinut Espanjan vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (21) Neuvosto on tutkinut Espanjan kansallisen uudistusohjelman ja vakausohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Arvioinnissa todetaan, että ehdotettu uudistussuunnitelma on kattava ja oikeasuuntainen. Samalla siinä korostetaan, että puuttuvat uudistukset on kiireellisesti hyväksyttävä ja pantava tosiasiallisesti täytäntöön, jotta niiden odotetuista myönteisistä vaikutuksista voidaan alkaa saada hyötyä. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 ja 9.
- (22) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut myös koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä suosituksia jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro⁽²⁾. Koska Espanjan rahayksikkö on euro, sen olisi myös varmistettava, että kyseiset suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti,

SUOSITTAA, että Espanja toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. toteuttaa rakenteelliset julkisen talouden toimet liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä annetussa neuvoston suosituksessa edellytetyllä tavalla varmistaakseen liiallisen alijäämän korjaamisen viimeistään vuonna 2016; toteuttaa tätä varten vuoden 2013 talousarviosuunnitelmissa hyväksytyt toimenpiteet kaikilla hallintotasolla ja lujittaa keskipitkän

aikavälin julkisen talouden strategiaa riittävän kohdennetuilla rakenteellisilla toimenpiteillä vuosina 2014–2016; julkisen talouden epätasapainotilojen korjaaminen kestäväällä tavalla edellyttää, että toteutetaan uskottavasti kunnianhimoisia rakenteellisia uudistuksia, jotta ne lisäisivät talouden sopeutumiskykyä ja edistäisivät potentiaalista kasvua ja työllisyyttä; jatkaa liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen rakenteellista sopeutusta asianmukaisella vauhdilla siten, että keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan viimeistään vuonna 2018; varmistaa julkisen talouden vakautta koskevaan orgaaniseen lakiin sisältyvien ennalta ehkäisevien ja korjaavien toimenpiteiden tiukan ja avoimen täytäntöönpanon; perustaa ennen vuoden 2013 loppua riippumattoman finanssipoliittisen viranomaisen, joka esittää analyyseja, antaa neuvoja ja valvoo, että finanssipolitiikka noudattaa kansallisia ja EU:n finanssipoliittisia sääntöjä; parantaa julkisten menojen tehokkuutta ja laatua kaikilla hallintotasolla ja toteuttaa suurimpien menojen järjestelmällisen tarkastelun viimeistään maaliskuussa 2014; lisää terveydenhuoltosektorin kustannusvaikuttavuutta esimerkiksi vähentämällä sairaaloiden lääkemenoja, lisäämällä eri hoitomuotojen välistä koordinaatiota ja parantamalla resurssien tehokkaampaa käyttöä koskevia aloitteita, ja varmistaa samalla terveydenhuollon saatavuuden vähäosaisille; toteuttaa toimia hallinnon maksurästien jäljellä olevan määrän vähentämiseksi, välttää rästien lisäkertymistä ja julkaisee säännöllisesti tietoja maksattamatta olevista määristä; hyväksyy indeksoinnista luopumista koskevan lain vähentääkseen julkisiin menoihin ja tuloihin liittyvää hintakehityksen hitautta, siten, että laki tulisi voimaan viimeistään vuoden 2014 alusta, ja harkitsee lisätoimia hinnansäätöklausuuleiden soveltamisen rajoittamiseksi; saa vuoden 2013 loppuun mennessä valmiiksi kestävyystekijää koskevan sääntelyn varmistaakseen eläkejärjestelmän pitkän aikavälin rahoitusvakauden myös nostamalla tosiasiallista eläkkeellesiirtymiskäyttäytymistä sopeuttamalla eläkkeellesiirtymisikä tai eläke-etuudet eliniänodotteen muutoksiin;

2. toteuttaa verotusjärjestelmän järjestelmällisen tarkastelun viimeistään maaliskuussa 2014; harkitsee verotukien rajoittamista edelleen välittömien verojen osalta, tarkastelee mahdollisuuksia rajoittaa alennettujen alv-kantojen soveltamista edelleen ja toteuttaa lisätoimia ympäristöverojen, erityisesti valmisteverojen ja polttoaineverojen, suhteen; toteuttaa lisätoimenpiteitä puuttuakseen velanoton suosimiseen yritysverotuksessa; voimistaa harmaan talouden ja pimeän työn torjuntaa;
3. toteuttaa rahoituslaitosten pääomittamista koskevan finanssisektorilla toteutettavan ohjelman, johon sisältyvät myös marraskuussa 2012 hyväksytyt toimenpiteet muiden rahoituslaitosten kuin pankkien välittäjätoiminnan edistämiseksi;
4. saattaa viimeistään heinäkuussa 2013 päätökseen vuonna 2012 aloitetun työmarkkinuudistuksen arvioinnin, joka kattaa kaikki uudistuksen tavoitteet ja toimenpiteet, ja esittää tarvittaessa muutokset viimeistään syyskuussa 2013; hyväksyy kansallisen työllisyysuudistuksen viimeistään

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽²⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 97.

heinäkuussa 2013 ja toteuttaa pikaisesti aktiivisen työmarkkinapolitiikan tulosperusteisen uudistuksen esimerkiksi parantamalla ohjauksen kohdentamista ja tehokkuutta; vahvistaa ja nykyaikaistaa julkisia työvoimapalveluja varmistaakseen, että työttömät saavat tuloksellista yksilöllistä apua profiilinsa ja koulutustarpeensa mukaisesti; lisää ikääntyneiden ja matalan osaamistason työntekijöiden uudelleen koulutusohjelmien tuloksellisuutta; saattaa keskitetyn työpaikkaportaalin täysin toimintakuntoon ja nopeuttaa julkisten ja yksityisten tahojen yhteistyön valmistelua työvoimapalveluissa, jotta se toteutuu tosiasiallisesti jo vuonna 2013;

5. toteuttaa vuosia 2013–2016 koskevassa kansallisessa nuorisotyöllisyys- ja yrittäjyysstrategiassa vahvistetut toimenpiteet nuorten työttömyyden torjumiseksi esimerkiksi nuorisotakuun avulla ja seuraa tarkasti toimenpiteiden tuloksellisuutta; jatkaa työtä varmistaakseen, että koulutus vastaisi paremmin työmarkkinoiden tarpeita, vähentääkseen koulunsa keskeyttäneiden määrää ja edistääkseen elinikäistä oppimista jatkamalla teoriaa ja käytäntöä yhdistävää ammattikoulutusta nykyisen pilottivaiheen jälkeen sekä ottamalla käyttöön kattavan oppilaiden menestymisen seurantarjestelmän vuoden 2013 loppuun mennessä;
6. hyväksyy ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa elävien henkilöiden määrän vähentämiseksi lujittamalla aktiivista työmarkkinapolitiikkaa parantaakseen työmarkkinoiden ulkopuolella olevien henkilöiden työllistettävyyttä ja kohdentamalla tukitoimet paremmin sekä lisäämällä niiden, myös perheiden laadukkaiden tukipalvelujen, tehokkuutta ja tuloksellisuutta;
7. hyväksyy ja panee kiireellisesti täytäntöön markkinoiden yhtenäisyyttä koskevan lain ja vauhdittaa kaikkia täydentäviä toimia, joita tarvitaan lain nopeaan täytäntöönpanoon; varmistaa vastaperustetun sääntelyviranomaisen tuloksellisuuden, riippumattomuuden ja itsenäisyyden; hyväksyy ja panee täytäntöön vuoden 2013 loppuun mennessä ammatillisia yhdistyksiä ja itsenäisiä ammatinharjoittajia koskevan lain

poistaakseen kaikki perusteettomat rajoitukset, jotka koskevat ammattitoiminnan aloittamista tai harjoittamista, ja yrittäjyyttä koskevan lain; yhdistää ja tiivistää yritysten kansainvälistymistä koskevia tukiohjelmia; vähentää lupamenettelyjen määrää ja kestoja, myös teollisuustoiminnan osalta, ja laajentaa ”pikalupien” käyttöä myös muuhun toimintaan kuin vähittäiskauppaan; tarkistaa yrityksiä ja henkilöitä koskevia maksukyvyttömyyskehyksiä, myös rajoittamalla yrittäjien henkilökohtaista vastuuta ja helpottamalla konkurssiin menneiden yritysten toista mahdollisuutta; poistaa suurten vähittäiskauppojen perustamista koskevat aiheettomat rajoitukset; tarkastelee viimeistään maaliskuussa 2014 sääntelykehityksen vaikuttavuutta tukeakseen vuokra-asuntomarkkinoiden kehittymistä;

8. puuttuu tappiollisiin sähköhintoihin hyväksymällä ja paneamalla täytäntöön sähkösektorin rakenteellisen uudistuksen vuoden 2013 loppuun mennessä; tehostaa työtä saattaakseen päätökseen kaasu- ja sähköverkkoyhteisliitännän naapurimaiden verkkojen kanssa; vähentää julkiseen talouteen kohdistuvia ehdollisia sitoumuksia, jotka johtuvat kannattamattomasta liikenneinfrastruktuurista; perustaa riippumattoman seurantarjestelmän, joka tiedottaa tulevien suurten infrastrukturihankkeiden arvioinnista; toteuttaa toimenpiteitä rauteiden rahti- ja matkustajaliikenteen tehokkaan kilpailun varmistamiseksi;
9. hyväksyy paikallishallinnon uudistuksen esitetystä aikataulusta ja laatii viimeistään lokakuussa 2013 suunnitelman julkishallinnon yleisen tehokkuuden lisäämiseksi; hyväksyy ja panee täytäntöön meneillään olevat uudistukset oikeuslaitoksen tehokkuuden parantamiseksi.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

Ruotsin vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Ruotsin vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/21)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohdiana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.

(2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽³⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdennetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdennetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

(3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyssovimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suosittelujen täytäntöönpanoon.

(4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽⁴⁾ Ruotsin vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Ruotsin vuosien 2012–2015 lähentymisohjelmasta.

(5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskansalaisia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Ruotsi kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

(6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.

(7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.

(8) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Ruotsia koskevan perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päättää analyysinsä perusteella, että Ruotsin makrotaloudessa on epätasapainotiloja, jotka edellyttävät seurainta ja politiikkatoimia. Yksityisen sektorin velkaa ja sen vähentämistä koskevaan makrotalouden kehitykseen, johon liittyvät jäljellä olevat asuntomarkkinoiden tehotuustekijät, on edelleen kiinnitettävä huomiota. Vaikka suuri vaihtotaseen ylijäämä ei aiheuta samanlaisia riskejä kuin suuret alijäämät, komissio aikoo edelleen seurata vaihtotaseen kehitystä Ruotsissa.

⁽⁴⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 85.

- (9) Ruotsi toimitti 19 päivänä huhtikuuta 2013 vuosien 2012–2017 lähentymisohjelmansa ja vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (10) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen lähentymisohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että lähentymisohjelman julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on vuoden 2013 osalta uskottava. Hallituksen ennusteen mukaan BKT:n kasvu on 1,2 prosenttia vuonna 2013 ja 2,2 prosenttia vuonna 2014. Komission ennusteessa vastaavat luvut ovat 1,5 ja 2,5 prosenttia. Lähentymisohjelmassa kaavailun julkisen talouden strategian tavoitteena on varmistaa julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys noudattamalla Ruotsin julkisen talouden kehityksen sääntöjä, ja muun muassa saavuttaa tavoite, jonka mukaan julkisen talouden nettomääräinen rahoitusylijäämä olisi suhdannekierron aikana keskimäärin 1 prosentti suhteessa BKT:hen. Julkisen talouden rahoitusasema oli vuonna 2011 hieman ylijäämäinen (0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen), mutta luisui vuonna 2012 alijäämäiseksi (0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen). Lähentymisohjelmassa vahvistetaan aiemmin asetettu julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite eli –1,0 prosenttia suhteessa BKT:hen. Keskipitkän aikavälin tavoite vastaa vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia. Lähentymisohjelmassa enustetaan, että komission uudelleen laskema julkisen talouden rakenteellinen rahoitusasema paranee vuosien 2012–2013 noin 0,4 prosentin pienestä alijäämästä suhteessa BKT:hen ylijäämäiseksi vuodesta 2014 alkaen. Sen vuoksi keskipitkän aikavälin tavoite todennäköisesti toteutuu ohjelmakaudella. Lähentymisohjelmaan sisältyvien tietojen perusteella julkisten menojen kasvuvauhti (ilman päätösperäisten tulopuolen toimenpiteiden vaikutusta tuloihin) ylittäisi BKT:n keskipitkän aikavälin potentiaalisen kasvun viitearvon vuosina 2012 ja 2013, mutta jäisi viitearvon alle vuonna 2014. Julkisen talouden tavoitteisiin liittyvät riskit ovat rajoitetut, vaikka otettaisiin huomioon mahdollisuus, että vuonna 2014 joudutaan toteuttamaan uusia päätösperäisiä elvytystoimia. Lähentymisohjelmassa esitetyn ennusteen mukaan velkasuhde, joka on alle 60 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen, nousee väliaikaisesti 42 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2013, mutta laskee vuonna 2015 jälleen alle 40 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Komission ennusteen mukaan velkasuhde supistuu 39 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2014.
- (11) Yksityisen sektorin suuri velkataakka (235 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2012) on edelleen ongelma. Kotitalouksien velka, joka on noin 80 prosenttia suhteessa BKT:hen eli noin 170 prosenttia suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin, on vakiintunut vasta hiljattain, eikä se todennäköisesti vähene lähitulevaisuudessa, kun otetaan huomioon jatkuva luotonanto ja asuntolainojen hidaskasvu. Nykyinen asuntolainojen korkokulujen verovähennyskelpoisuus ja alhaiset juoksevat kiinteistöverot edistävät velanottoa Ruotsin asuntoverotuksessa, mikä lisää velan määrää. Lisäksi suhteellisen suuri kiulu velkojen ja toisaalta oman pääoman rahoitukseen perustuvien uusien investointien efektiivisen marginaaliveroasteen välillä viittaa siihen, että velkarahoituksen suosiminen yritysve-
- rotuksessa jatkuu. Ruotsissa on äskettäin rajoitettu konsernin sisäisten korkomenojen verovähennyskelpoisuutta, mutta maassa ei ole kattavaa järjestelmää, jonka avulla velkarahoituksen ja oman pääoman verotuksen välistä kiulu voitaisiin kaventaa. Yritysten velkataakka on edelleen huomattava eli 149 prosenttia suhteessa BKT:hen.
- (12) Vaikka Ruotsin asuntomarkkinat ovat viime aikoina olleet vakaat, ne voivat kuitenkin yhä aiheuttaa epävakautta. Ruotsin asuntomarkkinoilla esiintyy tarjontapuolella tyypillisesti jonkin verran tehottomuustekijöitä, jotka ovat omiaan nostamaan asuntojen hintoja ja luomaan ei-toivottuja lukkiutumisasiäntöjä. Rakennussektorin investoinnit ovat Ruotsissa vain puolet muiden Pohjoismaiden investoinneista sekä suhteessa BKT:hen että suhteessa väestöön. Tätä nykyä uuden rakennushankkeen käynnistäminen kestää usein vuosia, koska kuntatason menettelyt ovat pitkäjäisiä. Näiden menettelyjen virtaviivaistaminen lisäisi asuntotarjonnan joustavuutta, edistäisi kilpailua rakennussektorilla ja alentaisi rakennuskustannuksia. Vuokramääritysjärjestelmän uudistamista on jatkettava, jotta markkinavoimat voivat määrittää vuokra-asuntojen ihanteellisen tarjonnan kohtuulliseen hintaan. Asuntomarkkinoiden tehottomuustekijöihin puuttamalla voidaan todennäköisesti myös keventää kotitalouksien velkataakkaa, koska nämä seikat ovat sidoksissa toisiinsa.
- (13) Ruotsissa nuorten, maahanmuuttajataustaisten ja yleensä alhaisen taitotason työntekijöiden työttömyysaste on selvästi muun työikäisen väestön työttömyysastetta ja EU:n keskiarvoa korkeampi. Ruotsi on toteuttanut runsaasti uusia toimenpiteitä tämän ongelman korjaamiseksi. Toimenpiteet, joiden tarkoituksena on parantaa maahanmuuttajataustaisten väestön integroitumista työmarkkinoille, ovat jo alkanee tuottaa tuloksia, sillä tämän väestöryhmän työttömyysaste on alentunut. Lisätoimia kuitenkin tarvitaan, ennen kuin sen ja muun väestön työttömyyden ero saadaan kurottua umpeen. Nuoret eivät ole toistaiseksi merkittävästi hyötynet toimenpiteistä. Useita lupaavia toimenpiteitä on kuitenkin toteutettu tai sellaisia on suunnitteilla: niihin kuuluu tuen myöntäminen ammattiin pääsyä edistäville sopimuksille (yrkesintroduktion savtal) osana Ruotsin mallia, jossa täysin itsenäiset työmarkkinaosapuolet vastaavat palkanmäärittämisestä. Toimet oppisopimuskoulutuksen ja muiden työssäoppimiseen perustuvien ammattikoulutusmuotojen tukemiseksi ovat niin ikään kaikilta osin merkityksellisiä, mutta tuotukseen haluttuja tuloksia niiden on oltava kunnianhimoisempia. Työsuhdeturvalainsäädännön tarkistamisessa on tapahduttava edistystä myös jatkossa, samoin nuorten työllisyystakuun etujen hyödyntämisessä. Yleisluontoisten tukitoimien sijasta olisi suositettava tiukemmin määriteltyjä toimenpiteitä, jotka on kohdennettu apua eniten tarvitseville. Ruotsissa on käytössä ns. työllisyystakuu, jonka perusteella nuorille, jotka hakevat työtä julkisten työvoimavalvontajärjestelmän kautta ja jotka ovat jo olleet työttömänä 90 päivää, tarjotaan kohdennettuja palveluja, joiden tarkoituksena on parantaa heidän mahdollisuuksiaan löytää työpaikka ja koulutusmahdollisuuksia. Tätä nykyä vaikuttaa kuitenkin siltä, että sitä ei ole riittävän tehokkaasti suunnattu sellaisille nuorille, jotka eivät opiskele eivätkä ole harjoittelussa eivätkä myöskään ole rekisteröityneet julkisiin työvoimavalvontajärjestelmiin. Vuoden 2012 suosituksen

mukaisesti Ruotsi on tilannut selvityksen siitä, miten ravintoloiden ja catering-palvelujen alennettu arvonlisäverokanta on vaikuttanut hintoihin, palkkoihin ja nuorten työllisyyteen; alustavien tulosten pitäisi olla saatavilla tammikuussa 2014 ja lopullisten päätelmien vuonna 2016. Kyseessä on tärkeä selvitys, sillä toimenpiteen kustannustehokkuus on herättänyt huolta.

- (14) Komissio on laatinut eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa kattavan analyysin Ruotsin talouspolitiikasta. Se on arvioinut lähentymisohjelman ja kansallisen uudistusohjelman ja esittänyt perusteellisen tarkastelun. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Ruotsin finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset on otettu huomioon jäljempänä suosituksissa 1–4.
- (15) Neuvosto on tutkinut lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto ⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (16) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 2 ja 3,

SUOSITTAA, että Ruotsi toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

1. toteuttaa toimet, jotka ovat tarpeen kasvua edistävän finanssipolitiikan noudattamiseksi ja julkisen talouden rahoitusaseman vakauden säilyttämiseksi varmistamalla, että keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan ohjelmakauden aikana;

2. jatkaa toimia yksityiseen velkaan liittyviin riskeihin puuttumiseksi vähentämällä velanoton suosimista asuntoverotuksessa siten, että asuntolainojen korkokulujen verovähennyskelpoisuus poistetaan asteittain ja/tai kiinteistöveroja korotetaan; toteuttaa lisätoimia edistääkseen maltillista luotonantoa tukemalla asuntolainojen lyhentämistä; vähentää edelleen velanoton suosimista yhtiöverotuksessa;
3. tehostaa asuntomarkkinoita jatkamalla vuokranmääritysjärjestelmän uudistamista ja lujittamalla sopimusvapautta yksityisten vuokralaisten ja vuokraisäntien välillä; tukee kilpailun lisääntymistä rakennussektorilla ja tarkastelee suunnittelu-, kaavoitus- ja lupamenettelyjä niiden avoimuuden lisäämiseksi, käsittelyaikaisten lyhentämiseksi ja rakennusyritysten markkinoille pääsyä haittaavien esteiden vähentämiseksi;
4. tehostaa toimia, joilla parannetaan alhaisen taitotason nuorten ja maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden integroitumista työmarkkinoille, toteuttamalla tehokkaampia ja paremmin kohdennettuja toimenpiteitä tämän kohderyhmän työllistettävyyden ja sen työvoiman kysynnän parantamiseksi; tehostaa toimia, joilla helpotetaan siirtymistä koulusta työelämään, muun muassa laajentamalla työssäoppimisen, oppisopimuskoulutuksen ja muiden työnteon ja koulutuksen yhdistämiseen perustuvien sopimusten käyttöä; täydentää nuorten työllisyystakuuta niin, että se kattaa paremmin myös nuoret, jotka eivät opiskele eivätkä ole harjoittelussa; saattaa loppuun tarkastelun, jossa tutkitaan, miten tuloksellisesti nykyinen ravintoloiden ja catering-palvelujen alennettu arvonlisäverokanta tukee työpaikkojen luomista, ja tekee asiaa koskevat päätelmät.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

**NEUVOSTON SUOSITUS,
annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,**

**Alankomaiden vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu
Alankomaiden vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto**

(2013/C 217/22)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinointia, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestävään kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä loka-kuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽³⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyspöytäkirjan, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.

- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽⁴⁾ Alankomaiden vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Alankomaiden vuosien 2012–2015 vakausohjelmasta.

- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskonetta koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Alankomaat kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.

- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.

- (8) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Alankomaita koskevan perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päättää analyysinsä perusteella, että Alankomaiden makrotaloudessa on epätasapainotiloja, jotka eivät kuitenkaan ole liiallisia.

⁽⁴⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 88.

- (9) Alankomaat toimitti vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuosia 2012–2017 koskevan vakausohjelmansa 29 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (10) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vakausohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että Alankomaat on toteuttanut mittavia vakauttamistoimenpiteitä vuosina 2011–2013, mutta että julkisen talouden toimet eivät todennäköisesti riitä korjaamaan liiallista alijäämää viimeistään vuonna 2013 erityisesti sen vuoksi, että talouskehitys on odotettua heikompaa. Vakausohjelman mukaisen julkisen talouden kehitysarvion perustana oleva makrotalouden skenaario on pääpiirteissään uskottava. Vakausohjelma ennakoii talouden reaalkasvuksi –0,4 prosenttia vuonna 2013 ja 1,1 prosenttia vuonna 2014, mikä on varsin lähellä komission yksiköiden kevään 2013 talousennustetta, jonka mukaan talouden reaalkasvu on –0,8 prosenttia vuonna 2013 ja 0,9 prosenttia vuonna 2014. Vakausohjelmassa esitetty tavoite on supistaa alijäämä kestäväällä tavalla alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuodesta 2014 alkaen. Vakausohjelmaan ei sisälly nimenomaista mainintaa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteesta, minkä perusteella voidaan päätellä, että tavoitteeksi vahvistetaan viime vuoden vakausohjelmassa ilmoitettu tavoite eli –0,5 prosenttia. Keskipitkän aikavälin tavoite vastaa vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia. Vaikka rakenteellinen rahoitusasema supistuu vuonna 2015 vakausohjelman mukaan lisäksi 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen rakenteellisin luvuin ilmaistuna, mikä vastaa vuotuista rakenteellista vähimmäisvaatimusta, rakenteellisen rahoitusaseman odotetaan vuonna 2016 heikkenevän 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen ja vuonna 2017 paranevan 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä ei riitä asianmukaisella sopeuttamisuralla pysymiseen. Komission yksiköiden kevään 2013 talousennusteen perusteella vuosien 2010–2013 finanssipoliittisten toimien keskimääräinen vuosivaikutus, noin 0,7 prosenttia suhteessa BKT:hen, vastaa neuvoston suosituksessa esitettyä finanssipoliittisten toimien tasoa, joka on $\frac{3}{4}$ prosenttia suhteessa BKT:hen. Julkisen talouden sopeuttaminen vuosina 2011 ja 2012 painottui pääasiassa menopuolelle, mutta perustui kuitenkin vuonna 2013 pitkälti tulopuolen toimenpiteisiin. Vakausohjelmassa suunniteltu alijäämä vastaa liiallisen alijäämän korjaamista viimeistään vuonna 2014 eli vuotta myöhemmin kuin mikä on neuvoston liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä 2 päivänä joulukuuta 2009 asettama määräaika. Neuvosto katsoo, että viranomaisten kaavailmat julkisen talouden toimet eivät sovellu liiallisen alijäämän todelliseen korjaamiseen viimeistään vuonna 2014. Vakausohjelmassa esitetyt mahdolliset lisävakauttamistoimet on peruutettu väliaikaisesti, eivätkä ne olisi kuitenkaan olleet riittäviä. Alankomaiden on määriteltävä lisätoimet, joiden avulla julkisen talouden alijäämä saataisiin kestäväällä tavalla supistettua alle 3 prosentin viitearvon vuonna 2014. Vakausohjelman mukaan julkisen velan odotetaan vuonna 2013 nousevan 74 prosenttiin ja vuonna 2014 edelleen 75 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Velkasuhteen ennakoitaan siis pysyvän selvästi yli 60 prosentin viitearvon. Vakausohjelman mukaan velkasuhde laskee 71,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2015 ja tämän jälkeen hieman siten, että se on 70,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017. Velkasuhteen pienenemistä vuoden 2014 jälkeen ei kuitenkaan tueta riittävästi politiikan toimenpiteillä.
- (11) Tulevan kasvupotentiaalin edistämiseksi Alankomaissa on hyvin tärkeää, että tarvittavalla vakauttamisella, jolla varmistetaan liiallisen alijäämän kestävä korjaaminen ja keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttaminen lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä, turvataan samalla kasvua edistäviä menoja. Erityisesti toimet innovoinnin ja tutkimuksen, myös perustutkimuksen ja koulutuksen, edistämiseksi ovat keskeisen tärkeitä tasapainoiselle sopeuttamiselle. Tämä auttaa paitsi edistämään talouden elpymistä myös tukemaan innovointia ja inhimillistä pääomaa sekä parantamaan kilpailukykyä sekä keskipitkän ja pitkän aikavälin kasvunäkymiä.
- (12) Asuntomarkkinat muodostavat keskeisen haasteen. Niille on vuosikymmenten kuluessa muodostunut jäykkyyksiä ja vääristäviä kannustimia, jotka muokkaavat asuntorahoitusta ja alakohtaista säästökäyttäytymistä. Kotitalouksien taipumus ottaa paljon velkaa asuntovarallisuutta vastaan on tulosta pitkään käytössä olleista verokannustimista, erityisesti asuntolainojen täydestä korkovähennyksestä. Huhtikuun 2012 jälkeen on toteutettu osittain useita toimenpiteitä, joista osa koskee asuntorahoituksen verotuskohtelun mukauttamista. Asteittainen asuntolainojen korkovähennysten rajoittaminen verotuksessa ja lainan kuolettamista koskevien kannustimien lisääminen ovat perusteltuja toimia, mutta niiden toteuttaminen on liian hidasta vaikuttaakseen merkittävästi lainakäyttäytymiseen. Vuokramarkkinoita rajoittaa sääntely sekä sosiaalisen vuokra-asuntosektorin suuruus ja sitä koskevat pitkät jonotuslistat. Hiljattain toteutettu vuokrien porrastaminen tulojen mukaan yhteiskunnan tukemien vuokra-asuntojen sektorilla on askel oikeaan suuntaan, mutta sen vaikutus on rajallinen. Vaikka ehdotetut toimenpiteet ovat oikeansuuntaisia, uudistuksilla kyetään yleisesti puuttumaan taustalla oleviin ongelmiin hitaasti. Näin ollen toimenpiteitä on vauhditettava, ottamalla samalla huomioon tämänhetkisen taloudellisen toimintaympäristön vaikutus, ja samalla varmistettava, että yhteiskunnan tukemia asuntoja on edelleen tarjolla vähäosaisille, jotka eivät kykene hankkimaan asuntoja markkinaehdoin. Tämä koskee myös asuinalueita, joilla kysyntää on paljon.
- (13) Eläkejärjestelmän pitkän aikavälin kestävyyttä on parannettu nostamalla lakisääteistä eläkeikää asteittain 65 vuodesta (vuonna 2012) 67 vuoteen (vuonna 2021). Alankomaat on siis ryhtynyt toimiin toteuttaakseen vuoden 2012 suosituksen tämän osan, joka koski lakisääteisen eläkeiän nostamista ja sen yhdistämistä eliniänodotukseen sekä ensimmäisen että toisen eläkepilarin osalta. Jäljellä oleviin haasteisiin kuuluu kustannusten ja riskien jakautuminen asianmukaisella tavalla sukupolvien sisällä ja niiden välillä. Lisäksi toteuttamatta on toisen pilarin eläkerahastojen hallintotavan täydellinen uudistaminen, joka on tarpeen ikääntymisestä johtuvien häiriöiden sietokyvyn lisäämiseksi. Pitkäaikaishoidon uudistamista koskevien suunnitelmien toteuttaminen auttaisi hillitsemään

ikäntymiseen liittyvien kustannusten nopeaa kasvua ja vahvistaisi siten julkisen talouden kestävyttä. Pitkäaikais-hoidon laatu ja saatavuus on säilytettävä asianmukaisella tasolla.

- (14) Hallituksen ehdottamien työmarkkinauudistusten tavoitteena on työvoimaosuuden ja työvoiman liikkuvuuden lisääminen. Työmarkkinoille osallistumista edistävän lain uudistus on kunnianhimoinen ja sillä voidaan laajentaa työvoimaosuutta. Uudistuksia ei kuitenkaan ole vielä toteutettu lainsäädännössä. Työmarkkinoiden marginaaliin jääneiden henkilöiden työllistettävyyden lisäämiseksi tarvitaan myös lisätoimenpiteitä, jotka kohdistuvat esimerkiksi naisiin, maahanmuuttajataustaisiin henkilöihin, vammaisiin ja ikääntyneisiin henkilöihin. Alankomaat on ilmoittanut työttömyysturvajärjestelmänsä ja verrattain tiukan työsuhdeturvalainsäädäntönsä uudistuksista. Nämä uudistukset sekä verohyvitys työnantajille, jotka palkkaavat vähintään 50-vuotiaita sosiaalietuuksien saajia tai työvammasta kärsiviä henkilöitä (*mobiliteitsbonus*), on kohdennettu hyvin koskemaan ryhmiä, joiden osallistuminen työmarkkinoille on vähäistä. Vaikka nämä toimet ovat oikeansuuntaisia, niitä voidaan arvioida täysimääräisesti vasta sitten, kun ne on hyväksytty. Lisäksi kotitalouksien toiseen tulonsaajaan kohdistuvien jäljellä olevien pidäkkeiden poistamisen vauhdittaminen näiden henkilöiden työtuntimäärän lisäämiseksi voisi helpottaa tulevaa työvoimapolua.
- (15) Innovointia sekä tieteen ja yritysmaailman välistä yhteyttä koskevan vuonna 2012 annetun suosituksen suhteen on saatu aikaan merkittävää edistystä. Uusi yrityspolitikka (*Naar de Top*) ja sen julkisten ja yksityisten tahojen kumppanuuksia koskeva alakohtainen lähestymistapa tutkimuksen, innovoinnin ja koulutuksen alueella on nyt toteuttamisvaiheessa. Alakohtaista innovaatiopolitiikkaa lukuun ottamatta on tärkeää noudattaa horisontaalista tutkimus- ja innovaatiopolitiikkaa sekä varata sellainen riittävä julkinen rahoitus perustutkimukseen, jonka käyttöä ei ole määritetty.
- (16) Komissio on talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Alankomaiden talouspolitiikkaa. Se on arvioinut kansallisen uudistusohjelman ja vakausohjelman ja esittänyt perusteellisen tarkastelun. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Alankomaiden finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyuden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–4.
- (17) Neuvosto on tutkinut vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.

- (18) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja vakausohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävästä suosituksesta 2.
- (19) Komissio on talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut myös koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä suosituksia jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro⁽²⁾. Koska Alankomaiden rahayksikkö on euro, sen olisi myös varmistettava, että nämä suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti,

SUOSITTAA, että Alankomaat toteuttaa vuosina 2013–2014 toimia, joilla se

- vahvistaa ja toteuttaa vuoden 2014 ja sen jälkeisen ajan julkisen talouden strategiaa, jota riittävästi täsmennetyt tukitoimenpiteet tukevat, jotta voidaan varmistaa liiallisen alijäämän korjaaminen viimeistään vuonna 2014 kestäväällä tavalla ja saavuttaa neuvoston liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä antamissa suosituksissa esitetty rakenteellinen sopeutus; turvaa menojen toteutumisen aloilla, joilla on kasvun kannalta välitöntä merkitystä, kuten koulutuksessa, innovoinnissa ja tutkimuksessa; jatkaa liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen rakenteellista sopeutusta siten, että Alankomaat voi saavuttaa keskipitkän aikavälin tavoitteen viimeistään vuonna 2015;
- vauhdittaa työtä asuntomarkkinoiden uudistamiseksi asteittain nopeuttamalla suunniteltua asuntolainan korkovähennyksen pienentämistä verotuksessa, ottamalla samalla huomioon tämänhetkisen taloudellisen toimintaympäristön vaikutus, ja asettamalla vuokra-asuntomarkkinoille markkinalähtöisemmän hinnoittelumekanismi sekä suhteuttamalla vuokria aiempaa enemmän kotitalouden tuloihin sosiaalisella vuokra-asuntosektorilla; keskittää yhteiskunnan tukemia asuntoja hallinnoivien yritysten toiminnan jälleen tukea eniten tarvitseviin kotitalouksiin;
- mukauttaa toista eläkepilaria työmarkkinaosapuolia kuullen varmistaakseen, että kustannukset ja riskit jakautuvat asianmukaisella tavalla sukupolvien sisällä ja niiden välillä; tukee lakisääteisen eläkeiän asteittaista nostamista toimenpiteillä, joilla lisätään ikääntyneiden työntekijöiden työllistettävyyttä; toteuttaa pitkäaikaishoidon suunnitellun uudistuksen taatakseen sen kustannusvaikuttavuuden ja täydentää sitä lisätoimilla, joilla hillitään kustannusten kasvua kestävyuden varmistamiseksi;

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽²⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 97.

4. toteuttaa lisätoimia työvoimaosuuden kasvattamiseksi erityisesti työmarkkinoiden marginaalissa olevien henkilöiden kohdalla; jatkaa työvoiman verotuksellisten pidäkkeiden vähentämistä kotitalouksien toisen tulonsaajan siirrettävien verohyvitysten asteittainen poistaminen mukaan lukien; edistää työmarkkinasiirtymiä ja puuttuu työmarkkinoiden jäykkyyksiin, myös uudistamalla työsuhdeturvalainsäädäntöä ja työttömyysturvajärjestelmää.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

R. ŠADŽIUS

**NEUVOSTON SUOSITUS,
annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,**

Yhdistyneen kuningaskunnan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Yhdistyneen kuningaskunnan vuosien 2012/2013–2017/2018 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

(2013/C 217/23)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja parantaa sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ⁽³⁾. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.
- (3) Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyyspöytäkirjan, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.
- (4) Neuvosto antoi 10 päivänä heinäkuuta 2012 suosituksen ⁽⁴⁾ Yhdistyneen kuningaskunnan vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Yhdistyneen kuningaskunnan vuosien 2012–2017 lähentymisohjelmasta.
- (5) Komissio hyväksyi 28 päivänä marraskuuta 2012 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2013 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi niin ikään 28 päivänä marraskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskansallismekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Yhdistynyt kuningaskunta kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Euroopan parlamentti on asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisesti osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjausjaksoon, ja se on 7 päivänä helmikuuta 2013 hyväksynyt päätöslauselman vuotuisen kasvuselvityksen 2013 työllisyys- ja sosiaalinaluekokoista sekä päätöslauselman osallistumisesta vuotuisen kasvuselvitykseen 2013.
- (7) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14 päivänä maaliskuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (8) Komissio julkaisi 10 päivänä huhtikuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Yhdistyneen kuningaskuntaa koskevan perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päättää analyysinsä perusteella, että Yhdistyneen kuningaskunnan makrotaloudessa on epätasapainotiloja, jotka edellyttävät seuranta- ja politiikkatoimia. Makrotalouden kehityksessä on edelleen syytä kiinnittää huomiota kotitalouksien velkaan, joka liittyy asuntovielan suureen määrään ja asuntomarkkinoiden luonteen, sekä ulkoisen kilpailukykyyn epäsuotuisaan kehitykseen erityisesti tavaraviennin ja tuottavuuden heikon kasvun osalta.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Pidetty voimassa vuodelle 2013 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetulla neuvoston päätöksellä 2013/208/EU (EUVL L 118, 30.4.2013, s. 21).

⁽⁴⁾ EUVL C 219, 24.7.2012, s. 91.

- (9) Yhdistynyt kuningaskunta toimitti vuosien 2012/2013–2017/2018 lähentymisohjelmansa ja vuoden 2013 kansallisen uudistusohjelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2013. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (10) Eräistä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyvistä määräyksistä tehdyssä pöytäkirjassa N:o 15 olevassa 4 kohdassa määrätään, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklan 1 kohdan mukaista velvoitetta välttää liiallisia julkisen talouden alijäämiä ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Pöytäkirjan 5 kohdassa määrätään, että Yhdistyneen kuningaskunnan on pyrittävä välttämään liiallisia julkisen talouden alijäämiä. Neuvosto teki 8 päivänä heinäkuuta 2008 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 104 artiklan 6 kohdan mukaisesti päätöksen, jossa todetaan, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa oli liiallinen alijäämä.
- (11) Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen lähentymisohjelman arvioinnin perusteella neuvosto katsoo, että lähentymisohjelman julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava. Lähentymisohjelmassa esitetyn julkisen talouden strategian tavoitteena on saavuttaa suhdannekorjattu rahoitusasema, joka on lähellä tasapainoa viisivuotisen jakson lopulla. Julkisen talouden alijäämä oli huipussaan 11,5 prosenttia suhteessa BKT:hen varainhoitovuonna 2009/2010 ⁽¹⁾. Varainhoitovuonna 2012/2013 se supistui 5,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen kertaluonteisilla toimenpiteillä, jotka supistivat alijäämää 2 prosenttiyksiköllä varainhoitovuonna 2012/2013. Lähentymisohjelmasta käy kuitenkin ilmi, ettei hallitus pystynee korjaamaan liiallista alijäämää neuvoston asettamassa määräajassa eli varainhoitovuonna 2014/2015, sillä alijäämän arvioidaan kyseisenä vuonna olevan 6,0 prosenttia suhteessa BKT:hen. Ohjelman ennusteiden mukaan liiallinen alijäämä saadaan korjattua kolme vuotta myöhässä neuvoston joulukuussa 2009 asettamasta määräajasta eli varainhoitovuonna 2017/2018, jolloin se on 2,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Lähentymisohjelman mukaan komission uudelleenlaskeman julkisen talouden rakenteellisen alijäämän on määrä parantua hieman 5,6 prosentista suhteessa BKT:hen varainhoitovuonna 2013/2014 5,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen varainhoitovuonna 2014/2015. Kaudella 2010/2011–2012/2013 oikaisemattomiksi julkisen talouden toimiksi arvioidaan keskimäärin 1,1 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä on selvästi vähemmän kuin neuvoston suositama 1— prosenttia suhteessa BKT:hen, ennen kuin huomioon otetaan potentiaalisen tuotannon kasvuun tehtävien tarkistusten taikka odottamattomien tulojen tai saamatta jääneiden tulojen vaikutus. Julkisen talouden ennusteisiin kohdistuu suurimmat riskit yksityistä kulutusta kutistavasta jatkuvasti korkeasta inflaatiosta johtuvasta odotettua hitaammasta kasvusta ja kansainvälisen ympäristön mahdollisesta heikkenemisestä, joka saattaa vaikuttaa kauppaan ja investointeihin.
- (12) Kotitalouksien velkavivun purkaminen jatkui vuonna 2012, mutta koska Yhdistyneen kuningaskunnan kotitalouksien velka-aste on 96 prosenttia suhteessa BKT:hen eli edelleen reilusti yli euroalueen keskiarvon, velkavivun purkaminen ei ehkä ole pysyvää, kun talouden tila kohtenee ja asuntokaupat palaavat normaaliselle tasolle. Asuntojen hinnat pysyttelevät korkeina ja epävakaina, koska asuntojen tarjonta on niukkaa. Korkeiden asuntohintojen ja vaihtuvakorkoisten asuntolainojen laajan käytön seurauksena kotitaloudet ovat erityisen alttiita korkojen vaihtelulle ja työttömyyden lisääntymiselle. Hallitus on toteuttanut toimenpiteitä kaavoituslainsäädännön uudistamiseksi, mutta asuntorakentaminen on edelleen vähäistä, ja kaavoitusjärjestelmä, johon kuuluvat mm. rajoitukset vihervyöhykkeiden suojelemiseksi, rajoittaa asuntotarjontaa edelleen huomattavasti. Hallituksen toimet, jotka kiihdyttävät asuntojen kysyntää enemmän kuin niiden tarjontaa, kuten äskettäin julkistettu Help to Buy -ohjelma, saattavat vain pahentaa tilannetta nostamalla asuntojen hintoja ja kotitalouksien velka-astetta. Yhdistyneen kuningaskunnan kiinteistöverojärjestelmä koostuu toistuvasti maksettavan regressiivisen kunnallisveron (Council Tax) ja progressiivisen varainsiirtoveron (Stamp Duty Land Tax) yhdistelmästä. Asuntojen korkeat hinnat, kotitalouksien kireä taloudellinen tilanne ja vastuullisemat lainanantoperusteet todennäköisesti estävät myös jatkossa monia keskituloisia kotitalouksia hankkimasta omistusasuntoa. Tässä tilanteessa yksityisestä asunnonvuokrauksesta voitaisiin tehdä houkuttelevampi ja todellinen pitkän aikavälin vaihtoehto omistusasumiselle.
- (13) Yhdistynyttä kuningaskuntaa uhkaavat sekä työttömyyteen että vajaatyöllisyyteen liittyvät haasteet erityisesti nuorison keskuudessa. Työttömyys oli vuoden 2013 alussa 7,8 prosenttia kun EU:n keskiarvo oli 10,9 prosenttia, ja sen odotetaan pysyvän jokseenkin samalla tasolla vuosina 2013 ja 2014. Nuorten työttömyysaste on

⁽¹⁾ Ajanjaksoilla "2009/2010" viitataan varainhoitovuoteen, joka alkaa 1 päivänä huhtikuuta 2009 ja päättyy 31 päivänä maaliskuuta 2010.

paljon korkeampi, 20,7 prosenttia, ja se on jatkuvasti noussut vuodesta 2007 asti, jolloin se oli 14,3 prosenttia. Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten osuus on 14,0 prosenttia. Yksityisen sektorin työpaikat lisääntyivät selvästi viime vuonna, kun otetaan huomioon BKT:n hidas kasvu, mutta tuottavuuden ja palkkojen kasvu ovat olleet heikkoja. Yhdistyneessä kuningaskunnassa on myös ylitarjontaa alhaisen osaamistason työntekijöistä, joiden kysyntä on laskussa. Toisaalta Yhdistyneessä kuningaskunnassa on samaan aikaan pulaa korkealaatuisen ammatillisen ja teknisen koulutuksen saaneista työntekijöistä, mikä heikentää ulkoista kilpailukykyä entisestään. Viime vuosina tapahtuneesta jonkinlaisesta edistyksestä huolimatta huomattavalla osalla nuorisosta ei ole sellaisia taitoja ja tulkintoja, joita he tarvitsisivat kilpailukseen menestyksekkäästi työmarkkinoilla. Työttömyysaste 15–25-vuotiaiden matalan osaamistason työntekijöiden keskuudessa on selvästi EU:n keskiarvoa korkeampi eli 37,2 prosenttia. Nykyisessä ammattikoulutuspolitiikassa on keskitytty liiaksi perustaitoihin ja toisen asteen tulkintoihin, vaikka talouselämässä on yhä enemmän kysyntää korkeamman tason koulutukselle. Oppisopimusohjelmien laatua on pyritty parantamaan, mutta lisätoimia tarvitaan. Etenkin tulkintajärjestelmä on erittäin monimutkainen, mikä voi vähentää yritysten osallistumista oppisopimusohjelmiin. Yhdistynyt kuningaskunta voisi nykyisen nuorisopimuksen (Youth Contract) pohjalta ottaa käyttöön nuorisotakuun puuttuakseen nuorisotyöttömyyden sekä koulutuksen tai työelämän ulkopuolelle jäävien nuorten ongelmaan.

- (14) Työnteon kannustimien heikkous on ollut Yhdistyneessä kuningaskunnassa sitkeä ongelma. Viranomaisten on tarkoitus puuttua tähän ottamalla käyttöön ns. yleistuki (Universal Credit), jonka ansiosta yksityishenkilöt voivat säilyttää aikaisempaa suuremman osuuden etuuksistaan työelämään siirtyessään. Yleistuki voisi edistää työllisyyttä, mutta paljon riippuu sen tuloksellisesta täytäntöönpanosta ja tukipalveluista, mukaan lukien sen yhteisvaikutus muiden etuuksien kanssa. Samaa aikaan monia työikäisen väestön etuuksia ja verohyvityksiä nostetaan 1 prosentilla vuodesta vuoteen 2016 asti, mikä on vähemmän kuin ennustettu inflaatioaste, mutta minkä pitäisi myös lisätä työnteon kannustimia. Huhtikuussa 2013 toteutettiin myös useita muita sosiaalietuuksien uudistuksia. On olemassa riski, että köyhyys lisääntyy, ja erityisesti lasten köyhyys niissä kotitalouksissa, jotka jäävät vaille työtä. Sen sijaan eläkeläisten yleisten ja tarveharkintaisten etuuksien soveltamisala, taso ja korotukset on suurelta osin jätetty leikkausten ulkopuolelle. Työohjelman ensimmäisten tulosten perusteella toteutuksessa ja tuloksissa on parantamisen varaa. Yhdistyneessä kuningaskunnassa on myös jatkuvana haasteena lisätä vanhempien työllisyyttä ja parantaa laadukkaiden ja kohtuuhintaisten lastenhoito- ja palvelujen saatavuutta. Yhdistyneen kuningaskunnan lapsista 17,3 prosenttia elää kotitalouksissa, joissa vanhemmilla ei ole työtä. Luku on unionin toiseksi korkein. Lastenhoitopalvelujen kustannukset Yhdistyneessä kuningaskunnassa kuuluvat tätä nykyä unionin korkeimpiin,

mikä aiheuttaa ongelmia erityisesti kotitalouksien toiselle palkansaajalle ja yksinhuoltajille. Vuonna 2010 vain 4 prosenttia alle 3-vuotiaista lapsista oli kokoaikaisessa virallisessa päivähoitossa, mikä on huomattavasti alle EU:n keskitason, joka on 14 prosenttia.

- (15) Yhdistyneen kuningaskunnan yritysten velkakanta on kohtuullisen suuri, mutta silti joillakin yrityksillä on vaikeuksia saada luottoa, ja yritysten investoinnit ovat edelleen hyvin vähäisiä. Yritysten toteuttamien investointien ennennäkemätön romahdus vuoden 2007 jälkeen johti siihen, että kiinteän pääoman bruttomuodostus supistui 14,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2012. Luku on unionin kolmanneksi alin. Yritysten T&K-menot ovat Yhdistyneessä kuningaskunnassa alhaiset: vuonna 2001 ne olivat 1,17 prosenttia suhteessa BKT:hen ja vähenivät vuoteen 2011 mennessä 1,09 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Yritysten investoinnit ovat alkaneet hieman lisääntyä, sillä vuosikasvu oli 4,9 prosenttia vuonna 2012, mutta taso on edelleen alhainen. Nettoluotonanto yrityksille pysyi negatiivisena vuonna 2012. Vaikka suuremmat yritykset, joiden tase on vahva, saavat nyt luottoa ennennäkemättömän alhaiseen hintaan, monien muiden yritysten ja etenkin pk-yritysten on vaikea saada luottoa. Tilannetta pahentaa pankkisektorin vähäinen kilpailu. Yhdistyneen kuningaskunnan pankkijärjestelmän rahoitusvakautta voitaisiin parantaa panemalla asianmukaisella tavalla täytäntöön talouspoliittisen komitean suositukset, jotka koskevat pankkien pääomavaatimusten varovaista arviointia ja havaittuihin pääomavajeisiin puuttumista ilman, että samalla vaikeutetaan talouden luotottamista.
- (16) Yhdistyneen kuningaskunnan olisi uudistettava ja modernisoitava energia- ja liikenneinfrastruktuuriaan. Lisäksi Yhdistynyt kuningaskunta tarvitsee mittavia investointeja uuden sähköntuotantokapasiteetin kehittämiseen vuoteen 2020 mennessä, jotta voidaan paitsi korvata lähiaikoina suljettavat vanhat voimalat myös täyttää uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämistä koskeva velvoite ja saavuttaa tiukemmat hiilidioksidipäästöjen rajat. Energian loppukäytöstä 3,8 prosenttia on peräisin uusiutuvista energialähteistä, ja tällä tuloksella Yhdistynyt kuningaskunta on 25:s EU:n 27 jäsenvaltiosta (EU:n keskiarvo 13,0 prosenttia). Säätelyvarmuus on tarpeen asianmukaisten ja oikea-aikaisten investointien toteuttamiseksi. Puutteet Yhdistyneen kuningaskunnan liikenneverkkojen kapasiteetissa ja laadussa ovat talouden kannalta rakenteellinen ongelma, josta kärsivät erityisesti tavarantuottajat, jakelijat ja viejät. Julkisen ja yksityisen liikenne- ja palvelu- ja tulevien liikenneinvestointien tarpeen välillä on

nyt huomattava kuilu, jota hallitus koettaa kaventaa asettamalle etusijalle julkiset infrastruktuurimenot ja houkuttelemalla niiden lisäksi yksityisiä investointeja. Myös liikenne- ja rakentamisen ja -ylläpidon yksikkökustannukset ovat Yhdistyneessä kuningaskunnassa korkeat.

- (17) Komissio on laatinut eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa kattavan analyysin Yhdistyneen kuningaskunnan talouspolitiikasta. Se on arvioinut lähentymisohjelman ja kansallisen uudistusohjelman sekä esittänyt perusteellisen tarkastelun. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Yhdistyneen kuningaskunnan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyiden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–6.
- (18) Neuvosto on tutkinut lähentymisohjelman tämän arvon perusteella, ja sen lausunto ⁽¹⁾ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (19) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja lähentymisohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 2, 3, 5 ja 6,

SUOSITTAA, että Yhdistynyt kuningaskunta toteuttaa varainhoitovuonna 2013/2014 toimia, joilla se

- panelee täytäntöön vahvistetun julkisen talouden strategian, jota tuetaan riittävästi tarkennetuilla toimenpiteillä, varainhoitovuonna 2013/2014 ja sen jälkeen; varmistaa liiallisen alijäämän korjaamisen kestäväällä tavalla viimeistään varainhoitovuonna 2014/2015 ja liiallista alijäämää koskevan menettelyn yhteydessä annetuissa neuvoston suosituksissa määriteltyjen julkisen talouden toimien toteuttamisen sekä kääntää julkisen talouden korkean velkasuhteen pysyvästi laskusuuntaan; julkisen talouden epätasapainotilojen korjaaminen kestäväällä tavalla edellyttää, että toteutetaan uskottavasti päämäärätietoisia rakenteellisia uudistuksia, jotka lisäisivät talouden sopeutumiskykyä ja vauhdittaisivat kasvupotentiaalia; jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää finanssipolitiikan kiristämistä muun muassa asettamalla etusijalle oikea-aikaiset pääomameenot, joista saadaan korkea tuotto, ja varmistamalla vakauttamistoimenpiteiden tasapainoisen koostumuksen sekä edistämällä julkisen talouden keskipitkän ja pitkän aikavälin kestävyyttä; soveltaa enemmän arvonlisäveron tavanomaista verokantaa tulojen keräämiseksi;
- toteuttaa lisätoimia asuntojen tarjonnan lisäämiseksi muun muassa jatkamalla kaavoitussääntelyn vapauttamista ja huolehtimalla siitä, että kaavoitusjärjestelmä toimii tehokkaasti; varmistaa, ettei asuntopolitiikka, mukaan lukien Help to Buy

-ohjelma, kannusta liialliseen ja varomattomaan asuntolainoitukseen; ja edistää tarjonnan kasvua, jotta vältetään asuntojen hintojen nousu; jatkaa muun muassa kiinteistöverotuksen uudistamista vääristymien vähentämiseksi ja edistää oikea-aikaista asuntorakentamista; toteuttaa toimenpiteitä vuokra-asuntomarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi, erityisesti lisäämällä pidempien vuokra-aikojen houkuttelevuutta sekä vuokralaisten että vuokranantajien kannalta;

- lisää nuorisosopimuksen (Youth Contract) pohjalta toimenpiteitä, joilla puututaan nuorisotyöttömyyteen, esimerkiksi nuorisotakuun avulla; parantaa oppisopimuskoulutuksen laatua ja pidentää sitä, yksinkertaistaa tutkintojärjestelmää ja lujittaa työnantajien sitoutumista, etenkin edistyneiden ja keskitason teknisten taitojen tarjonnassa; vähentää sellaisten 18–24-vuotiaiden nuorten määrää, joilla on hyvin heikot perustaidot, muun muassa panemalla tuloksellisesti täytäntöön harjoittelijaohjelman (Traineeships Programme);
- tehostaa pienituloisten kotitalouksien tukitoimia ja lasten köyhyyden vähentämistä varmistamalla, että yleistuen (Universal Credit) ja muiden sosiaaliturvauudistusten tuloksena on oikeudenmukainen vero- ja etuusjärjestelmä, jossa on nykyistä selkeämmät työnteon kannustimet ja tukipalvelut; nopeuttaa lastenhoitokustannusten alentamiseksi ja lastenhoitopalvelujen laadun ja saatavuuden parantamiseksi suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamista;
- toteuttaa lisätoimenpiteitä parantaakseen yrityssektorin mahdollisuuksia saada pankkien ja muiden rahoituslaitosten myöntämää rahoitusta ja varmistaa samalla, että toimenpiteet on kohdennettu ensisijaisesti elinkeipoisten yritysten ja varsinkin pk-yritysten hyväksi; poistaa pankkisektorille pääsyn esteitä, alentaa pankin vaihtamisesta aiheutuvia kustannuksia ja helpottaa sitä, että ns. haastajapankit pääsevät markkinoille pankkien omaisuuserien luovutuksen avulla; panee tuloksellisesti täytäntöön talouspoliittisen komitean suositukset, jotka koskevat pankkien pääomavaatimusten varovaista arvioimista ja havaittuihin pääomavajeisiin puuttumista;
- toteuttaa toimenpiteitä helpottaakseen verkkoinfrastruktuuri-investointien oikea-aikaista lisäämistä, erityisesti edistämällä tehokkaampia ja määrätietoisempia suunnittelu- ja päätöksentekoprosesseja; luo vakaan sääntelykehiksen uuteen energiantuotantokapasiteettiin ja uusiutuvan energian käyttöön liittyville investoinneille; parantaa liikenneverkkojen kapasiteettia ja laatua lisäämällä suunnittelun ja rahoituksen ennakoitavuutta ja varmuutta sekä hyödyntämällä mahdollisimman tehokasta julkisten ja yksityisten pääomalähteiden yhdistelmää.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

euroa rahayksikkönään käyttävien jäsenvaltioiden talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen täytäntöönpanosta

(2013/C 217/24)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 136 artiklan yhdessä sen 121 artiklan 2 kohdan kanssa,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroryhmällä on euroalueen talousohjauksjärjestelmässä erityinen vastuu. Talous- ja rahoituskriisi on tuonut euroalueen läheiset yhteydet selvästi esiin ja korostanut tarvetta johdonmukaiseen politiikan kokonaisviritukseen, jossa otetaan huomioon niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, jäljempänä 'euroalueen jäsenvaltiot', väliset voimakkaat heijastusvaikutukset, jotta vaikuttavilla politiikan koordinoitijärjestelyillä voidaan vastata nopeasti taloudellisen ympäristön muutoksiin.

(2) Euroalueen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet pitkälle meneviin politiikan lisä uudistuksiin ja politiikan koordinointiin alikirjoittamalla 2 päivänä maaliskuuta 2012 sopimuksen talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä

ohjauksesta ja hallinnasta. Niin kutsutun budjettikuripaketin ⁽³⁾ voimaantulo vuonna 2013 syventää entisestään finanssi- ja talouspolitiikan koordinoitua euroalueella.

(3) Talous- ja rahaliittoa pyritään syventämään entisestään. Komissio esitti 28 päivänä marraskuuta 2012 tiedonannon suunnitelmasta tiiviin ja aidon talous- ja rahaliiton luomiseksi. Tässä hahmotelmassa yksilöidään aidon talous- ja rahaliiton perusteet ja tavoitteet sekä välineet ja toimenpiteet, jotka mahdollistaisivat niiden saavuttamisen. Sen tarkoituksena oli käynnistää eurooppalaajuinen keskustelu. Komissio esitti 12 päivänä syyskuuta 2012 etenemissuunnitelman kohti pankkiunionia. Tämän ehdotuksen yhteydessä esitettiin kaksi asetusehdotusta, jotka ovat tarpeen yhteisen valvontamekanismin perustamiseksi. Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja julkaisi 5 päivänä joulukuuta 2012 kertomuksen, joka oli laadittu tiiviissä yhteistyössä komission puheenjohtajan, euroryhmän puheenjohtajan ja EKP:n pääjohtajan kanssa ja johon sisältyi täsmällinen ja aikataulutettu etenemissuunnitelma todellisen talous- ja rahaliiton aikaansaamiseksi. Kertomuksessa käsiteltiin yhdennettyä rahoitus-, budjetti- ja talouspoliittista kehystä sekä demokraattista legitimitettiin ja niitä koskevaa vastuuvollisuutta.

Jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet päättivät 14 päivänä joulukuuta 2012 toimista talous- ja rahaliiton toteuttamista koskevan etenemissuunnitelman edistämiseksi tunnustuen euroalueen jäsenvaltioiden talouksien keskinäisen riippuvuuden ja hyödyt, joita euroalueen vakaus voi tuoda sen jäsenille ja koko unionille.

(4) Euroopan parlamentti on osallistunut asianmukaisesti eurooppalaiseen ohjauksjaksoon, ja se ilmaisi näkemyksensä talous- ja rahaliiton syventämisestä 20 päivänä marraskuuta 2012 antamassaan päätöslauselmassa "Kohti todellista talous- ja rahaliittoa".

(5) Euroalueen kriisinhallintaa on hoidettu hyvin määrätietoisesti. Kaikkien jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten sitoutuneisuus euroalueen eheyden turvaamiseen on ollut selkeästi kiistatonta. Euroalueen ohjauksjärjestelmän vaikuttavuutta ja euroryhmän kriisinhallinnan toteutusta on

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 472/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, rahoitusvakautensa osalta vakavissa vaikeuksissa olevien tai vakavien vaikeuksien uhasta kärsivien euroalueen jäsenvaltioiden talouden ja julkisen talouden valvonnan tiukentamisesta (EUVL L 140, 27.5.2013, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 473/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, alustavien talousarviosuunnitelmien seuranta ja arviointia sekä euroalueen jäsenvaltioiden liiallisen alijäämän tilanteen korjaamisen varmistamista koskevista yhteisistä säännöksistä (EUVL L 140, 27.5.2013, s. 11).

kuitenkin parannettava edelleen, jotta voidaan varmistaa täysimääräisesti koordinoinnin tuloksellisuus euroalueen tasolla. Koordinoinnin vahvistaminen on tarpeen myös siksi, että euroalueella päästään johdonmukaiseen politiikan kokonaisviritukseen ja huolehditaan siitä, että tarvittavat poliittiset toimenpiteet toteutetaan. Näiden tavoitteiden saavuttaminen vahvistaa kansalaisten ja markkinoiden luottamusta ja edistää sen myötä talouden elpymistä ja rahoitusvakautta euroalueella.

- (6) Budjettikuripaketin täytäntöönpano lujittaa entisestään euroalueen julkisen talouden valvontaa. Budjettikuripaketissa euroryhmälle annetaan tehtäväksi keskustella yksittäisten jäsenvaltioiden talousarvioesityksistä sekä koko euroalueen talousarvionäkymistä, jotta voidaan huolehtia asianmukaisesta finanssipoliittisesta kokonaisvirituksesta. Näiden keskustelujen pohjana ovat komission euroalueen jäsenvaltioiden talousarviosuunnitelmista antamat lausunnot sekä komission näiden talousarviosuunnitelmien ja niiden vuorovaikutuksen perusteella tekemä kokonaisarviointi euroalueen tilanteesta. Julkisen talouden vakauttamisen osalta koko euroalueella on haasteena saada julkisen velan määrä suhteessa BKT:hen kääntymään ajan mittaan vakaalle lasku-uralle. Tämä voidaan tehdä jatkamalla eriytettyjä, kasvua edistäviä julkisen talouden vakauttamisen politiikkoja ja vahvistamalla samalla euroalueen kasvupotentiaalia.

Vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavassa osiossa määrätään julkisen talouden rakenteellisesta sopeuttamisesta kohti nimellistä viitearvoa ottaen huomioon kestävyysriskien maakohittaiset erot sekä lyhyellä että keskipitkällä aikavälillä ja mahdollistetaan automaattisten vakauttajien toiminta sopeutusuralla. Vakaus- ja kasvusopimuksen ehkäisevässä osiossa määrätään vaiheittaisesta sopeutuksesta kohti keskipitkän aikavälin tavoitteita siten, että viitearvo on rakenteellisen rahoitusaseman 0,5 prosentin kohoneminen vuosittain. Tätä voidaan mukauttaa maakohittaisesti ottaen huomioon suhdannetilanne ja velanhoitokykyyn kohdistuvat riskit. Finanssipolitiikan uskottavuutta keskipitkällä aikavälillä lisäksi se, että julkisten menojen ja tulojen koostumuksessa olisi paremmin nähtävissä eri menoerien ja tulolähteiden kasvuaikutus. Talouden kasvupotentiaalia voitaisiin parantaa myös toteuttamalla lisää rakenneuudistuksia ja hyödyntämällä EU:n olemassa olevan finanssipoliittisen kehityksen tarjoamia mahdollisuuksia tasapainottaa keskenään tarve tehdä tuottavia julkisia investointeja ja julkisen talouden kurinalaisuustavoitteet vakaus- ja kasvusopimuksen ennalta ehkäisevässä osiossa.

- (7) Useimmat EU:n rahoitusmarkkinoihin ja markkinoiden mielialaan liittyvät riski-indikaattorit ovat parantuneet verrattuna vuoteen 2012, kun itseään ruokkivat ja haitalliset luottamuskierteet ovat heikentyneet. Markkinat ovat kuitenkin edelleen erittäin hajanaiset. Pankkien parantuneet rahoitusehdot eivät ole vielä näkyneet reaalitalouden luotonannon piristymisenä, ja jäsenvaltioiden välillä on edelleen merkittäviä eroja pankkien lainanantotoiminnan ja yksityissektorille annettavan rahoituksen kustannusten

suhteen. Nykyisessä suhdannetilanteessa keskeisenä haasteena on helpottaa järjestäytynyttä velkavivun purkamista sekä pankkisektorilla että rahoitussektorin ulkopuolisella yksityissektorilla ja jatkaa samalla luototusta tuottaviin käyttötarkoituksiin reaalitaloudessa sekä erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille, jäljempänä 'pk-yritykset'.

- (8) Luottokanavan korjautumista edistäisi pankkien taseiden tervehdyttäminen edelleen ja pääomapuskureiden vahvistamisen jatkaminen tarvittaessa. Tässä yhteydessä yhteisen valvontamekanismin ja Euroopan pankkiviranomaisen laatimat omaisuuserien laatua koskevat tarkastelut ja stressitestit tuovat avoimuutta pankkien taseiden suhteen, auttavat havaitsemaan mahdolliset jäljellä olevat haavoittuvat osat ja vahvistavat näin luottamusta koko sektoria kohtaan. Rahoitusmarkkinoiden lisäpiristytymisen ja myllerryksen riski osoittaa, kuinka tärkeää euroalueella olisi edetä nopeasti pankkiunionin luomisessa ja välttää tapauskohtaisten lähestymistapojen soveltaminen pankkialan kriisinratkaisuun.
- (9) Koko euroalueella olisi toteutettava rakenneuudistuksia tuote- ja työmarkkinoiden toiminnan parantamiseksi, jotta voidaan lisätä kilpailukykyä, vahvistaa meneillään olevaa sopeutusprosessia ja taata resurssien kestävä uudelleenkohdentaminen. Lisäksi rakenneuudistuksilla on tärkeä osuus talouden tasapainottamista ja velkavivun purkamista koskevan prosessin helpottamisessa. Niiden jäsenvaltioiden osalta, joissa on alijäämä, kilpailukyvyn parantuminen lisää nettovienttiä, mikä auttaa tasapainottamaan kasvumallia tuottavampien, vähemmän työvoimavaltaiten, avointen sektorien suuntaan samalla kun se tukee talouden elpymistä ja alentaa velkasuhteita. Samanaikaisesti kilpailun lisäämiseen tähtäävät uudistukset jäsenvaltioissa, joissa vaihtotase on ylijäämäinen, voisivat edistää resurssien uudelleenkohdentamista ja auttaa tehostamaan investointeja suljetuille sektoreille. Tämä vahvistaisi kotimaisen kysynnän merkitystä kasvun rakenteen kannalta muuttaen sopeutusta euroalueella symmetrisemmäksi. Kriisin vaikutukset euroalueen jäsenvaltioiden työllisyystilanteeseen ovat olleet laajasti epäsymmetrisiä siten, että pahimpien vaikutusten kohteeksi joutuneissa jäsenvaltioissa myös kotimainen kysyntä on supistunut eniten ja samassa yhteydessä vaihtotaseen kehitys on kääntynyt vastakkaiseen suuntaan. Jollei suhdannetyöttömyyttä helpoteta tuloksellisesti ja nopeasti, saattaa syntyä hystereesivaikutuksia, joiden yhteydessä työttömyys muuttuu vakiintuneeksi ja vähemmän herkäksi palkkadynameikalle. Sen vuoksi työmarkkinoiden rakenneuudistukset ovat edelleen erityisen tärkeitä, jotta voidaan lieventää sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen ja euroalueen tulevaan kasvupotentiaaliin kohdistuvia riskejä. Allekirjoittaessaan 2 päivänä maaliskuuta 2012 sopimuksen talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta euroalueen jäsenvaltiot sitoutuivat keskustelemaan ennalta merkittäviä talousuudistuksia koskevista kansallisista suunnitelmistaan ja tarvittaessa yhteensovittamaan niitä, jotta voitaisiin vertailla parhaita käytäntöjä ja työskennellä tiiviimmin koordinoitun talouspolitiikan toteuttamiseksi. Euroryhmän olisi seurattava jo toteutettujen toimenpiteiden vaikutusta, jotta tarvittaessa voidaan

kannustaa toteuttamaan lisätoimia ja lisätä joidenkin uudistusten tavoitteellisuutta maakohtaisten suositusten mukaisesti.

SUOSITTAA, että euroalueen jäsenvaltiot toteuttavat vuosina 2013–2014 jäsenvaltiokohtaisesti ja yhdessä, erityisesti euroryhmän toteuttaman talouspolitiikan koordinoinnin yhteydessä ja rajoittamatta neuvoston toimivaltaa sovittaa yhteen jäsenvaltioiden talouspolitiikkaa, toimia, joilla ne

1. ottavat vastuun euroalueen politiikan kokonaisvirityksestä euroalueen toimivuuden varmistamiseksi, kasvun ja työllisyyden parantamiseksi sekä talous- ja rahaliiton syventämiseen liittyvän työn edistämiseksi; antavat euroryhmälle keskeisen roolin euroalueen jäsenvaltioihin sovellettavassa lujitetussa valvontakehyksessä, jotta se voi koordinoita ja seurata kansallisella ja euroalueen tasolla toteutettavia uudistuksia, jotka ovat vakaan ja vankan euroalueen kannalta välttämättömiä politiikan johdonmukaisuuden varmistamiseksi, ja euroalueen huippukokousten valmistelussa;
2. varmistavat, että euroryhmä valvoo ja koordinoi euroalueen jäsenvaltioiden finanssipolitiikkoja ja koko euroalueen finanssipolitiikan kokonaisviritystä varmistaakseen kasvua edistävän ja eriytetyn finanssipolitiikan; tätä varten euroryhmän olisi keskusteltava euroalueen jäsenvaltioiden talousarviosuunnitelmia koskevista komission lausunnoista, julkisen talouden tilanteesta ja näkymistä koko euroalueella talousarviosuunnitelmia ja niiden vuorovaikutusta koskevan komission kokonaisarviointin perusteella; koordinoinnin olisi osallista autettava varmistamaan, että julkisen talouden vakauttamisen aikataulu on eriytetty kunkin euroalueen jäsenvaltion finanssi- ja talouspoliittisen erityistilanteen mukaan ja että julkisen talouden sopeuttaminen on määritelty rakenteellisesti vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti, niin että mahdollistetaan automaattisten vakauttajien toiminta sopeutusuralla, ja että finanssipolitiikan uskottavuuden vahvistamiseksi keskipitkällä aikavälillä julkisen talouden vakauttamistoimia tuetaan yleisesti tehokkailla ja kasvua edistävillä meno- ja tulopuolen toimenpiteillä sekä asianmukaisilla rakenneuudistuksilla, jotka vahvistavat talouden kasvupotentiaalia;
3. arvioivat euroryhmän puiteissa syitä siihen, että etenkin pk-yritysten lainojen korot vaihtelevat euroalueen jäsenvaltioissa; tutkivat euroalueen rahoitusmarkkinoiden pirstaloitumisen seurauksia ja myötävaikuttavat sen korjaamiseen;
4. jatkavat pankkien taseiden korjaamista viime vuosina toteutettujen pääomanlisäysten ja uudelleenjärjestelyjen pohjalta, jotta voidaan vähentää sisämarkkinoiden pirstaloitumista ja

parantaa reaaliatalouden ja erityisesti pk-yritysten luotonsaantia; tätä varten ne a) varmistavat, että taseiden arvioinnit ja stressitestit, jotka yhteisen valvontamekanismin on määrä laatia yhteistyössä Euroopan pankkiviranomaisen kanssa, saadaan päätökseen sovitussa määräajassa; b) varmistavat tasa-puoliset toimintaedellytykset soveltaessaan taakan jakamista koskevia vaatimuksia pankkien pääomittamiseen; c) huolehtivat siitä, että uskottava finanssipoliittinen varautumiskeino on käytettävissä taseiden arviointien ja stressitestien yhteydessä; d) poistavat pankeille valvontasyistä suunnatut kannustimet saattaa varat ja velat vastaamaan toisiaan kansallisten rajojen sisäpuolella; ja e) kiirehtivät tarvittavia toimia pankkiunionin perustamiseksi Eurooppa-neuvoston suunnitelman mukaisesti;

5. yhteensovittavat ennalta euroalueen jäsenvaltioiden merkittäviä talouspolitiikan uudistussuunnitelmia; seuraavat rakenneuudistusten täytäntöönpanoa erityisesti työ- ja tuotemarkkinoilla ja arvioivat niiden vaikutusta euroalueella ottaen huomioon komission yksittäisille euroalueen jäsenvaltioille antamat suositukset; edistävät lisäsopeutusta euroalueella varmistamalla, että ulkoinen ja sisäinen epätasapaino korjataan, muun muassa toteuttamalla perusteellisesti ne uudistukset, joissa puututaan säästö- ja investointikäyttäytymisen vääritymiin sekä niissä jäsenvaltioissa, joissa vaihtotase on alijäämäinen, että niissä jäsenvaltioissa, joissa se on ylijäämäinen; toteuttavat tarvittavat toimenpiteet makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn tehokasta täytäntöönpanoa varten erityisesti arvioimalla uudistussitoumusten etenemistä niissä jäsenvaltioissa, joiden makrotaloudessa on liiallisia epätasapainotiloja, ja uudistusten toteuttamista niissä jäsenvaltioissa, joiden epätasapainotilat edellyttävät määrätietoisia toimia negatiivisten heijastusvaikutusten rajoittamiseksi muualla euroalueella.
6. Vuotuisen kasvuselvityksen (2013) mukaan euroalueen jäsenvaltioiden on ratkaisevan tärkeää toteuttaa yhteisiä ja merkittäviä toimenpiteitä, joilla puututaan kriisin yhteiskunnallisiin seurauksiin ja kasvavaan työttömyyteen. Nuorten työttömyystilanne on erityisen huolestuttava, ja suositellaan rohkeiden toimien toteuttamista kasvu- ja työllisyysopimuksen sekä EU:n nuorisotakuujärjestelmän mukaisesti. Suositellaan lisää uudistuksia, joilla helpotetaan työhönpääsyä, ennalta ehkäistään varhaista siirtymistä pois työmarkkinoilta, vähennetään työvoimakustannuksia, torjutaan työmarkkinoiden segmentoitumista ja tuetaan innovointia.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

R. ŠADŽIUS

II

(Tiedonannot)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDONANNOT

NEUVOSTO

SELVITYS

Eurooppalaisen ohjausjakson 2013 mukaisesti jäsenvaltioille annettaviin neuvoston suosituksiin liittyvä asiakirja

(2013/C 217/25)

Julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97⁽¹⁾ 2 -a b artiklan 2 kohdassa, joka on osa "Taloudellinen vuoropuhelu" -jaksoa, todetaan, että "neuvoston edellytetään pääsääntöisesti noudattavan komission suosituksia ja ehdotuksia tai selittävän kantansa julkisesti".

Tämän "noudata tai selitä" -säännön mukaisesti neuvosto esittää oheisena selitykset muutoksiin, joita se on tehnyt komission osana vuoden 2013 EU-ohjausjaksoa jäsenvaltioille antamiin maakohtaisiin suosituksiin ja joista komissio on eri mieltä.

Neuvosto on myös hyväksynyt useita lisäyksiä sekä sisällöllisiä tai teknisiä muutoksia suosituksiin. Komissio on hyväksynyt nämä muutokset⁽²⁾ (*).

BELGIA

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 2

Komission teksti:

tehostaa toimia, joiden tarkoituksena on kuroa umpeen ero tosiasiallisen ja lakisäateisen eläkkeellesiirtymisiän välillä, muun muassa poistamalla nopeasti järjestelmät, jotka mahdollistavat varhaisen poistumisen työmarkkinoilta; tukee vanhusten sosiaaliturvajärjestelmien uudistuksia työllisyystukitoimenpiteillä ja työmarkkinoiden uudistuksilla, jotka edistävät aktiivista ikääntymistä; kiirehtii sellaisen päätöksen hyväksymistä, jossa lakisäateinen eläkkeellesiirtymisikä kytetään elinajanodotteeseen; parantaa edelleen pitkäaikaiseen laitoshoitoon käytettävien julkisten menojen kustannustehokkuutta;

Hyväksytty teksti:

tehostaa toimia, joiden tarkoituksena on kuroa umpeen ero tosiasiallisen ja lakisäateisen eläkkeellesiirtymisiän välillä, muun muassa ~~pyrkimällä saattamaan päätökseen vireillä olevat uudistukset poistamalla nopeasti järjestelmät, jotka mahdollistavat~~ varhaista työmarkkinoilta poistumista koskevien mahdollisuuksien

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Jäsenvaltiot, joita koskevaan suositukseen ei ole tehty muutoksia, tai on tehty muutoksia, jotka komissio on hyväksynyt: BU, DK, DE, HU, PL, RO, SL, SK, SV, UK, euroalue.

(*) Muutettu teksti on kursivoitu ja poistettu teksti on ~~yliviivattu~~.

poistamiseksi; tukee vanhusten sosiaaliturvajärjestelmien uudistuksia työllisyystukitoimenpiteillä ja työmarkkinoiden uudistuksilla, jotka edistävät aktiivista ikääntymistä; ~~nostaa tosiasiallista eläkkeellesiirtymiskäyä sopeuttamalla eläkkeellesiirtymiskäyä tai eläke-etuudet elinajanodotteen muutoksiin; kiirehtii sellaisen päätöksen hyväksymistä, jossa lakisäätöinen eläkkeellesiirtymiskäyä lytketään elinajanodotteeseen;~~ parantaa edelleen pitkäaikaiseen laitoshoitoon käytettävien julkisten menojen kustannustehokkuutta;

Selitys:

Belgia näyttää edistyvän hyvin vuodelle 2020 asetetun 50 prosentin työllisyystavoitteen saavuttamisessa. Tämänhetkinen työllisyysaste on 39,5 prosenttia, ja vuosien 2010–2012 aikana se on noussut keskimäärin 1,4 prosenttiyksiköllä vuodessa.

Suosituksen teksti on hyväksytty horisontaalisesti. Sitä hyväksyttäessä katsottiin, että on olemassa erilaisia keinoja nostaa tosiasiallista eläkkeellesiirtymiskäyä ja sitä kautta käsitellä eläkejärjestelmään ja julkisen talouden kestävyteen kohdistuvia haasteita. Komission alkuperäinen teksti, jossa painotettiin yksinomaan (lakisäätöisen) eläkkeellesiirtymiskäyän nostamista, vaikutti liian rajoittavalta ja kapea-alaiselta. Uusi teksti muistuttaa neuvoston aiemmin hyväksymää tekstiä, viimeksi 12 päivänä helmikuuta 2013 hyväksytyssä vuoden 2012 kestävyysraportissa.

TŠEKKI

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 3

Komission teksti:

nopeuttaa lakisäätöisen eläkeikään nostamista nykyisestä, ottaa käyttöön lakisäätöisen eläkeikään ja elinajanodotteen välisen selkeän yhteyden sekä tarkistaa indeksointimekanismejä; toteuttaa eläkeikään nostamisen ohella toimenpiteitä ikääntyneiden työntekijöiden työllistymisen tukemiseksi sekä vähentää varhaiseläkemahdollisuuksia; erityisesti poistaa julkisen tuen varhaiseläkejärjestelmältä; toteuttaa toimenpiteitä lisätäkseen huomattavasti terveydenhuollon ja erityisesti sairaalahoidon menojen kustannusvaikuttavuutta;

Hyväksytty teksti:

~~nostaa tosiasiallista eläkeikäyä mukauttamalla eläkeikäyä tai eläke-etuuksia elinajanodotteessa tapahtuviin muutoksiin nopeuttaa lakisäätöisen eläkeikään nostamista nykyisestä, ottaa käyttöön lakisäätöisen eläkeikään ja elinajanodotteen välisen selkeän yhteyden sekä tarkistaa tarkastelee uudelleen indeksointimekanismejä; toteuttaa eläkeikään nostamisen ohella toimenpiteitä ikääntyneiden työntekijöiden työllistymisen tukemiseksi sekä vähentää varhaiseläkemahdollisuuksia; erityisesti poistaa julkisen tuen varhaiseläkejärjestelmältä; toteuttaa toimenpiteitä lisätäkseen huomattavasti terveydenhuollon ja erityisesti sairaalahoidon menojen kustannusvaikuttavuutta;~~

Selitys:

Suosituksen teksti on hyväksytty horisontaalisesti. Sitä hyväksyttäessä katsottiin, että on olemassa erilaisia keinoja nostaa tosiasiallista eläkeikäyä ja sitä kautta käsitellä eläkejärjestelmään ja julkisen talouden kestävyteen kohdistuvia haasteita. Komission alkuperäinen teksti, jossa painotettiin yksinomaan (lakisäätöisen) eläkeikään nostamista, vaikutti liian rajoittavalta ja kapea-alaiselta. Uusi teksti muistuttaa neuvoston aiemmin hyväksymää tekstiä, viimeksi 12 päivänä helmikuuta 2013 hyväksytyssä vuoden 2012 kestävyysraportissa.

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 4

Komission teksti:

toteuttaa toimenpiteitä lisätäkseen julkisten työvoimapolvelujen tehokkuutta ja tuloksellisuutta; parantaa merkittävästi erityisesti alle 3-vuotiaiden lasten kattavien päivähoitopolvelujen saatavuutta sekä romanilasten osallistumista päivähoitoon varsinkin antamalla ja panemalla täytäntöön lain yksityisistä lastenhoitopolveluista sekä lisäämällä julkisten päivähoitopolvelujen kapasiteettia;

Hyväksytty teksti:

toteuttaa ~~uusia toimia toimenpiteitä~~ lisätäkseen julkisten työvoimapolvelujen tehokkuutta ja tuloksellisuutta; parantaa merkittävästi erityisesti alle 3-vuotiaiden lasten kattavien päivähoitopolvelujen saatavuutta sekä romanilasten osallistumista päivähoitoon erityisesti antamalla ja panemalla täytäntöön päivähoitopolvelujen tarjoamista koskevan lain sekä lisäämällä julkisten ja yksityisten päivähoitopolvelujen kapasiteettia;

Selitys:

Työllisyyskomitean asiaa koskevasta monenvälisestä valvonnasta antamassa arviossa katsottiin, että Tšekki on toteuttanut maakohtaisen suosituksen mukaisia toimia, mutta että sen olisi pyrittävä vielä vahvistamaan julkisten työvoimapalvelujen valmiuksia, koska työttömyysluvut ovat suuret, ja tehostettava aktiivisia työmarkkinapolitiikkoja.

VIRO

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 4

Komission teksti:

parantaa erityisesti rakennusten ja liikenteen energiatehokkuutta ja lisää ajoneuvoihin ja jätteisiin liittyviä ympäristökannusteita ottamalla käyttöön autoverotuksen ja/tai korottamalla moottoripolttoaineiden valmisteveroja; vauhdittaa rajat ylittävien energiaverkkojen kehittämistä energialähteiden monipuolistamiseksi ja energiamarkkinoiden kilpailun edistämiseksi;

Hyväksytty teksti:

parantaa erityisesti rakennusten ja liikenteen energiatehokkuutta sekä lisää ajoneuvoihin ja jätteisiin liittyviä ympäristökannusteita ottamalla käyttöön autoverotuksen ja/tai korottamalla moottoripolttoaineiden valmisteveroja; vauhdittaa rajat ylittävien energiaverkkojen kehittämistä energialähteiden monipuolistamiseksi ja energiamarkkinoiden kilpailun edistämiseksi;

Selitys:

Suosituksessa olisi annettava jäsenvaltiolle enemmän mahdollisuuksia valita haasteeseen vastaamiseksi käyttämänsä toimenpiteet. Viron viranomaisten mukaan joukkoliikenteeseen ja multimodaaliseen liikenteeseen tehtävillä investoinneilla yhdessä rakennusten energiatehokkuutta parantavien investointien kanssa ratkaisitaisiin Viron saasteongelma paremmin. Neuvosto on tästä samaa mieltä.

ESPANJA

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 1

Komission teksti:

saa vuoden 2013 loppuun mennessä valmiiksi kestävyystekijää koskevan sääntelyn varmistaa eläkejärjestelmän pitkän aikavälin rahoitusvakauden myös säätämällä eläkeiän nostamisesta eliniänodotteen pitenemistä vastaavasti;

Hyväksytty teksti:

saa vuoden 2013 loppuun mennessä valmiiksi kestävyystekijää koskevan sääntelyn varmistaa eläkejärjestelmän pitkän aikavälin rahoitusvakauden myös nostamalla tosiasiallista eläkkeellesiirtymisikää sopeuttamalla eläkkeellesiirtymisikä tai eläke-etuudet eliniänodotteen muutoksiin säätämällä eläkeiän nostamisesta eliniänodotteen pitenemistä vastaavasti;

Selitys:

Suosituksen teksti on hyväksytty horisontaalisesti. Sitä hyväksyttäessä katsottiin, että on olemassa erilaisia keinoja nostaa todellista eläkeikää ja sitä kautta käsitellä eläkejärjestelmään ja julkisen talouden kestävyteen kohdistuvia haasteita. Komission alkuperäinen teksti, jossa painotettiin yksinomaan (lakisääteisen) eläkeiän nostamista, vaikutti liian rajoittavalta ja kapea-alaiselta. Uusi teksti muistuttaa neuvoston aiemmin hyväksymää tekstiä, viimeksi 12 päivänä helmikuuta 2013 hyväksytyssä vuoden 2012 kestävyysraportissa.

RANSKA

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 1

Komission teksti:

lujittaa julkisen talouden strategiaa ja jatkaa sen toteuttamista vuonna 2013; parantaa sopeutuksen uskottavuutta määrittelemällä viimeistään syksyllä 2013 tarvittavat toimenpiteet vuodeksi 2014 ja sen jälkeiselle

ajalle ja toteuttamalla ne sen varmistamiseksi, että liiallinen alijäämä korjataan kestäväällä tavalla viimeistään vuonna 2015 ja liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä annetuissa neuvoston suosituksissa määritellyt rakenteelliset sopeutustoimet toteutetaan; käyttää kaikki odottamattomat tulot alijäämän korjaamiseen; julkisen talouden epätasapainotilojen korjaaminen kestäväällä tavalla edellyttää, että toteutetaan uskottavasti määrätietoisia rakenteellisia uudistuksia, jotka lisäävät talouden sopeutumiskykyä ja edistävät kasvua ja työllisyyttä; säilyttää kasvua edistävän julkisen talouden vakauttamisuran ja parantaa julkisten menojen tehokkuutta erityisesti toteuttamalla suunnitellusti kaikkia julkisyhteisöjen alasektoreita koskevien menoryhmien tarkistuksen; ryhtyy toimiin tulevan, hallinnon hajuttamista koskevan lain puitteissa parempien synergiaetujen ja säästöjen saavuttamiseksi valtion-, alue- ja paikallishallinnossa; jatkaa liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen rakenteellista sopeutusta tarvittavalla vauhdilla niin, että keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan viimeistään vuonna 2016; ryhtyy toimenpiteisiin vuoden 2013 loppuun mennessä eläkejärjestelmän saattamiseksi tasapainoon kestäväällä tavalla viimeistään vuonna 2020, esimerkiksi ottamalla käyttöön indeksointisäännöt, korottamalla edelleen lakisääteistä eläkeikää ja pidentämällä täyteen eläkkeeseen oikeuttavaa maksuaikaa sekä tarkistamalla erityisjärjestelmiä niin, että vältetään työnantajien sosiaaliturvamaksujen korottaminen, ja parantaa terveydenhuoltomenojen kustannustehokkuutta myös lääkemenojen alalla;

Hyväksytty teksti:

[...] ryhtyy toimenpiteisiin vuoden 2013 loppuun mennessä eläkejärjestelmän saattamiseksi tasapainoon kestäväällä tavalla viimeistään vuonna 2020, esimerkiksi ottamalla käyttöön indeksointisäännöt, *pidentämällä täyteen eläkkeeseen oikeuttavaa maksuaikaa*, korottamalla edelleen ~~lakisääteistä~~ *tosiasiallista* eläkeikää *sopeuttamalla eläkkeelle siirtymisikä tai eläke-etuudet elinajanodotteen muutoksiin ja pidentämällä täyteen eläkkeeseen oikeuttavaa maksuaikaa* sekä tarkistamalla erityisjärjestelmiä niin, että vältetään työnantajien sosiaaliturvamaksujen korottaminen, ja parantaa terveydenhuoltomenojen kustannustehokkuutta myös lääkemenojen alalla;

Selitys:

Suosituksen teksti on hyväksytty horisontaalisesti. Sitä hyväksyttäessä katsottiin, että on olemassa erilaisia keinoja nostaa todellista eläkeikää ja sitä kautta käsitellä eläkejärjestelmään ja julkisen talouden kestävyyskriteerien kohdistuvia haasteita. Komission alkuperäinen teksti, jossa painotettiin yksinomaan (lakisääteisen) eläkeiän nostamista, vaikutti liian rajoittavalta ja kapea-alaiselta. Uusi teksti muistuttaa neuvoston aiemmin hyväksymää tekstiä, viimeksi 12 päivänä helmikuuta 2013 hyväksytyssä vuoden 2012 kestävyysraportissa. Ottaen huomioon Ranskan erityishaasteet neuvosto katsoo, että nimenomaan eläkeuudistukseen liittyvät suositusten osat olisi säilytettävä.

ITALIA

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 1

Komission teksti:

varmistaa, että alijäämä pysyy alle 3 prosentin suhteessa BKT:hen vuonna 2013 toteuttamalla hyväksytyt toimenpiteet kokonaisuudessaan; jatkaa rakenteellista sopeutusta sopivaan tahtiin vakauttamalla julkista taloutta kasvua edistävällä tavalla, jotta keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan ja säilytetään vuodesta 2014 alkaen; saavuttaa suunnitellut rakenteelliset perusylijäämät, jotta erittäin suuri julkinen velka suhteessa BKT:hen saadaan vakaaseen laskuun (velkasuhteen ennustetaan olevan 132,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014); jatkaa julkisten menojen tehokkuuden ja laadun kestävästi parantamista panemalla täytäntöön vuonna 2012 hyväksytyt toimenpiteet täysimääräisesti ja edistämällä toimia säännöllisillä ja perusteellisilla menoarvioilla hallinnon kaikilla tasoilla;

Hyväksytty teksti:

varmistaa, että alijäämä pysyy alle perussopimuksen mukaisen 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen vuonna 2013 toteuttamalla hyväksytyt toimenpiteet kokonaisuudessaan; jatkaa rakenteellista sopeutusta sopivaan tahtiin vakauttamalla julkista taloutta kasvua edistävällä tavalla, jotta keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan ja säilytetään vuodesta 2014 alkaen; saavuttaa suunnitellut rakenteelliset perusylijäämät, jotta erittäin suuri julkinen velka suhteessa BKT:hen saadaan vakaaseen laskuun (~~velkasuhteen ennustetaan olevan 132,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014~~); jatkaa julkisten menojen tehokkuuden ja laadun kestävästi parantamista panemalla täytäntöön vuonna 2012 hyväksytyt toimenpiteet täysimääräisesti ja edistämällä toimia säännöllisillä ja perusteellisillä menoarvioilla hallinnon kaikilla tasoilla;

Selitys:

Maininta ennustetun velan suhteesta BKT:hen vuonna 2014 ei tuo suositukseen lisäarvoa, eikä vastaavia ennusteita ole sisällytetty millekään muulle jäsenvaltiolle osoitettuihin suosituksiin. Tästä syystä prosenttiluku päätettiin poistaa suosituksesta ja lisätä se asiaankuuluvaan johdanto-osan kappaleeseen.

LATVIA

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 4

Komission teksti:

puuttuu korkeaan köyhyysasteeseen uudistamalla sosiaaliturvaa varsinkin sen kattavuuden parantamiseksi, parantamalla etuuksien riittävyttä ja lisäämällä etuuksien saajien aktivointitoimia; vahvistaa toimien täytäntöpanoa vähentääkseen tuloksellisesti lasten köyhyyttä;

Hyväksytty teksti:

puuttuu korkeaan köyhyysasteeseen uudistamalla sosiaaliturvaa varsinkin sen kattavuuden parantamiseksi, parantamalla etuuksien riittävyttä ja lisäämällä etuuksien saajien aktivointitoimia; vahvistaa toimien täytäntöpanoa vähentääkseen tuloksellisesti lasten köyhyyttä;

Selitys:

Työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean Latvian aktivointi- ja köyhydenvähentämispoliittikkoja koskevasta monenvälisestä valvonnasta antamassa arvioissa katsottiin, että useita keskeisiä vuoden 2013 toimenpiteitä toteutetaan ja että aktivoimisen lisäämistä suunnitellaan ja julkisten työvoimapalvelujen ja kunnallisten sosiaalipalvelujen välisen yhteistyön parantamista kytkemällä sosiaalietuudet paremmin aktiivisiin työmarkkinapolitiikkoihin, jotta etuuksien saajien aktivoiminen johtaisi parempiin työmarkkinatuloksiin. Latvia uudisti vuonna 2012 sosiaaliturvajärjestelmänsä ja ryhtyi toimenpiteisiin edistääkseen aktivoimista. Tämän perusteella voidaan ajatella uusia toimenpiteitä, joilla lisättäisiin sosiaalietuusjärjestelmän vaikuttavuutta ja kattavuutta. Eräät Latvian keskeisistä toimista ovat siis tässä vaiheessa vielä ehdotuksia tai aikaisessa suunnitteluvaiheessa, joten niiden toteuttaminen on tärkeää maakohtaisen suosituksen noudattamiseksi.

LIETTUA

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 4

Komission teksti:

toteuttaa konkreettisia kohdennettuja toimenpiteitä köyhyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vähentämiseksi; vahvistaa yhteyttä sosiaaliavustuksia koskevan uudistuksen ja työmarkkinoille osallistumista edistävien toimenpiteiden välillä;

Hyväksytty teksti:

toteuttaa konkreettisia kohdennettuja toimenpiteitä köyhyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vähentämiseksi; vahvistaa entisestään yhteyttä sosiaaliavustuksia koskevan uudistuksen ja työmarkkinoille osallistumista edistävien toimenpiteiden välillä;

Selitys:

Työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean monenvälistä valvontaa koskevien katsausten mukaan Liettuassa kuntien kanssa tehtävää yhteistyötä toteutetaan hankkeena vuosien 2012–2014 aikana, jotta mahdollisimman monia pitkäaikaistyöttömiä (sosiaalietuuksien saajia) saataisiin takaisin työmarkkinoille. Liettua antoi vuonna 2012 lain varattomille tarkoitetuista sosiaaliavustuksista. Lain tavoitteena on kohdentaa avustukset paremmin niitä eniten tarvitseville.

LUXEMBURG

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 3

Komission teksti:

hillitsee ikääntymiseen liittyviä menoja lisäämällä pitkäaikaishoidon kustannustehokkuutta erityisesti panostamalla voimakkaammin ennakoimiseen, kuntoutukseen ja itsenäiseen asumiseen, lujittamalla hiljattain hyväksytyä eläkeuudistusta, toteuttamalla lisätoimenpiteitä varhaiseläkkeelle siirtymisen vähentämiseksi ja nostamalla tosiasiallista eläkeikää esimerkiksi kytkemällä lakisääteisen eläkeiän ja elinajanodotteen toisiinsa;

Hyväksytty teksti:

hillitsee ikääntymiseen liittyviä menoja lisäämällä pitkäaikaishoidon kustannustehokkuutta erityisesti panostamalla voimakkaammin ennakoimiseen, kuntoutukseen ja itsenäiseen asumiseen, lujittamalla hiljattain hyväksyttyä eläkeuudistusta, toteuttamalla lisätoimenpiteitä varhaiseläkkeelle siirtymisen vähentämiseksi ja nostamalla *tosiasiallista eläkeikää kytkemällä eläkkeellesiirtymisikä tai eläke-edut muutokseen elinajanodotteessa* ~~esimerkiksi kytkemällä lakisääteisen eläkeiän ja elinajanodotteen toisiinsa;~~

Selitys:

Suosituksen teksti on hyväksytty horisontaalisesti. Sitä hyväksyttäessä katsottiin, että on olemassa erilaisia keinoja nostaa todellista eläkeikää ja sitä kautta käsitellä eläkejärjestelmään ja julkisen talouden kestävyyyteen kohdistuvia haasteita. Komission alkuperäinen teksti, jossa painotettiin yksinomaan (lakisääteisen) eläkeiän nostamista, vaikutti liian rajoittavalta ja kapea-alaiselta. Uusi teksti muistuttaa neuvoston aiemmin hyväksymää tekstiä, viimeksi 12 päivänä helmikuuta 2013 hyväksytyssä vuoden 2012 kestävyysraportissa.

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 5

Komission teksti:

vauhdittaa ponnisteluja nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi parantamalla aktiivisen työmarkkinapolitiikan suunnittelua ja seurantaa; vahvistaa yleistä ja ammatillista koulutusta, jotta nuorten ammattitaito vastaisi paremmin työmarkkinoiden kysyntää, erityisesti maahanmuuttajataustaisten henkilöiden osalta; toteuttaa päättäväisiä toimia ikääntyneiden työntekijöiden työelämään osallistumisen lisäämiseksi esimerkiksi parantamalla näiden työllistettävyyttä elinikäisen oppimisen kautta;

Hyväksytty teksti:

vauhdittaa ponnisteluja nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi parantamalla aktiivisen työmarkkinapolitiikan suunnittelua ja seurantaa; tehostaa yleistä ja ammatillista koulutusta, jotta nuorten ammattitaito vastaisi paremmin työmarkkinoiden kysyntää, erityisesti maahanmuuttajataustaisten henkilöiden osalta; ~~toteuttaa päättäväisiä toimia~~ *tehostaa toimia* ikääntyneiden työntekijöiden työelämään osallistumisen lisäämiseksi esimerkiksi parantamalla näiden työllistettävyyttä elinikäisen oppimisen kautta;

Selitys:

Työllisyyskomitean monenvälisestä valvonnasta antamassa arvioissa todettiin, että on valmisteltu lakiesitys, johon kuuluvilla toimenpiteillä pyritään lisäämään ikääntyneiden työntekijöiden työllisyyttä. Yritykset, joilla on enemmän kuin 150 työntekijää, veloitetaan laatimaan "ikäkysymysten hallintasuunnitelma", johon kuuluvilla toimenpiteillä kehitetään ikääntyneiden työntekijöiden osaamista, ehkäistään terveysongelmia työpäivällä ja autetaan hallitsemaan siirtymistä työelämästä eläkkeelle. Vuoden 2012 lopussa hyväksyttiin uusi valkoinen kirja, jossa hyväksyttiin joukko elinikäisen oppimisen edistämiseksi toteutettavia toimenpiteitä. Kaiken kaikkiaan useimmat esitetyistä toimenpiteistä ovat oikeansuuntaisia mutta jäävät epämääräisiksi, minkä vuoksi työllisyyskomitea katsoi, että alalla tarvitaan lisätoimia.

MALTA

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 2

Komission teksti:

julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyuden varmistamiseksi uudistaa eläkejärjestelmää, jotta odotettua menojen kasvua voidaan hillitä, muun muassa nopeuttamalla lakisääteisen eläkeiän nostamista, kytkemällä lakisääteinen eläkeikä elinajanodotteeseen sekä kannustamalla yksityiseen eläkesäästämiseen; toteuttaa toimenpiteitä ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysasteen nostamiseksi laatimalla ja panemalla täytäntöön kattavan strategian aktiivisen ikääntymisen tukemiseksi; jatkaa terveydenhuoltosektorin uudistamista sen kustannustehokkuuden parantamiseksi, erityisesti vahvistamalla julkista perusterveydenhuoltoa; tehostaa julkisia hankintamenettelyjä ja lyhentää niiden kestoja;

Hyväksytty teksti:

julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyuden varmistamiseksi ~~uudistaa~~ *jatkaa uudistaa* eläkejärjestelmän *uudistamista*, jotta odotettua menojen kasvua voidaan hillitä, toimenpitein, joihin kuuluvat *lakisääteisen eläkeiän nostamisen nopeuttaminen liittämällä eläkkeellesiirtymisikä tai eläke-edut muutoksiin elinajanodotteessa sekä yksityiseen eläkesäästämiseen rohkaiseminen* ~~kytkemällä lakisääteisen eläkeiän elinajanodotteeseen sekä kannustamalla yksityiseen eläkesäästämiseen;~~ toteuttaa toimenpiteitä ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysasteen nostamiseksi

laattamalla viimeistelemällä ja panemalla täytäntöön kattavan strategian aktiivisen ikääntymisen tukemiseksi; jatkaa terveydenhuoltosektorin uudistamista sen kustannustehokkuuden parantamiseksi, erityisesti tehostamalla julkista perusterveydenhuoltoa; tehostaa julkisia hankintamenettelyjä ja lyhentää niiden kestoja;

Selitys:

Suosituksista on mukautettu sen ottamiseksi huomioon, että eläkeuudistus on Maltassa jatkuva prosessi, johon kuuluu useita vuosina 2006 ja 2007 hyväksytyjä perustekijöiden uudistuksia, joiden on tarkoitus tulla voimaan seuraavien 15 vuoden kuluessa. Uudistuksen myönteisistä vaikutuksista huolimatta Malta myöntää, että sen on tehtävä enemmän varmistaakseen eläkkeiden pitkän aikavälin riittävyyden ja kestävyys, ja maaliskuun 2013 vaalien jälkeinen uusi hallitus on vahvistanut olevansa sitoutunut jatkamaan Maltan eläkeuudistuksen toteuttamista.

Tätä varten järjestettiin vuosina 2011 ja 2012 kaksi kuulemistä, ja työmarkkinaosapuolilta saadun palautteen jälkeen hallitukselle esiteltiin loppuraportti. Yksityisistä eläkkeistä muodostuvan kolmannen pilarin käyttöön oton osalta parlamentti on jo hyväksynyt eläkelain. Lakia täydennetään useilla oikeudellisilla ilmoituksilla eri näkökohdista sekä Maltan rahoituspalveluviranomaisen antamalla ohjeilla tai säännöillä, joista pyydettiin lausuntoa 1 päivänä huhtikuuta 2013. Eläkelain on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti näiden sääntöjen ja menettelyjen kanssa.

Hallitus on ilmoittanut aikovansa tulevien viikkojen aikana perustaa ministeriöiden välisen strategiatyöryhmän, jonka tehtävänä on tarkistaa eläkeyöryhmän tekemää työtä, erityisesti suosituksia, joita esitetään hallitukselle maaliskuussa 2012 toimitetussa kuulemisen perustavassa raportissa ja joiden mukaan Maltan eläkejärjestelmän riittävyyden ja kestävyys turvaamiseksi olisi laadittava kattava strategia vuoden 2014 kolmannen vuosineljänneksen mennessä. Vuoden 2013 viimeiseen vuosineljänneksen mennessä laaditaan myös tiedotusstrategia, jolla pyritään lisäämään yleisön tietoisuutta eläkeasioista.

Suosituksen teksti on hyväksytty horisontaalisesti. Sitä hyväksyttäessä katsottiin, että on olemassa erilaisia keinoja nostaa todellista eläkeikää ja sitä kautta käsitellä eläkejärjestelmään ja julkisen talouden kestävyyskohdistuvia haasteita. Komission alkuperäinen teksti, jossa painotettiin yksinomaan (lakisääteisen) eläkeiän nostamista, vaikutti liian rajoittavalta ja kapea-alaiselta. Uusi teksti muistuttaa neuvoston aiemmin hyväksymää tekstiä, viimeksi 12 päivänä helmikuuta 2013 hyväksytyssä vuoden 2012 kestävyysraportissa.

Lisäksi tekstiä päätettiin mukauttaa sen tuomiseksi esiin, että ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysasteen lisäämiseen tähtävä strategia ollaan viimeistelemässä. Saatuaan vuonna 2011 maakohtaisen suosituksen laatia "kattava strategia aktiivisen ikääntymisen tukemiseksi" Malta perusti helmikuussa 2012 ministeriöiden välisen komitean, jolle annettiin tehtäväksi ehdottaa hallitukselle kattavaa strategiaa aktiivisen ikääntymisen tukemiseksi. Hallituksen äskettäin vaihduttua uusi hallinto on ilmoittanut pitävänsä kyseisen strategian viimeistelyä ensisijaisena prioriteettina. Se on muun muassa asettanut parlamenttiin vammaisten oikeuksista ja aktiivisesta ikääntymisestä huolehtivan sihteeristön antaakseen työlle uutta poliittista suuntaa ja pontta ja saattaakseen sen päätökseen. Lopullinen ehdotus strategiaksi on tarkoitus esitellä hallitukselle syyskuun loppuun mennessä. Kun sille on saatu kabinettin hyväksyntä, kansallisen politiikan toteuttaminen voitaneen aloittaa lokakuussa 2013.

ALANKOMAAT

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 2

Komission teksti:

vauhdittaa työtä asuntomarkkinoiden uudistamiseksi asteittain nopeuttamalla suunniteltua asuntolainan korkovähennyksen pienentämistä verotuksessa ja asettamalla vuokra-asuntomarkkinoille markkinalähtoisemmän hinnoittelumekanismin sekä suhteuttamalla vuokria aiempaa enemmän kotitalouden tuloihin sosiaalisella vuokra-asuntosektorilla; keskittää yhteiskunnan tukemia asuntoja hallinnoivien yritysten toiminnan jälleen tukea eniten tarvitseviin kotitalouksiin;

Hyväksytty teksti:

vauhdittaa työtä asuntomarkkinoiden uudistamiseksi asteittain nopeuttamalla suunniteltua asuntolainan korkovähennyksen pienentämistä verotuksessa, *ottaen samalla huomioon tämänhetkisen taloustilanteen vaikutukset*, ja asettamalla vuokra-asuntomarkkinoille markkinalähtoisemmän hinnoittelumekanismin sekä

suhteuttamalla vuokria aiempaa enemmän kotitalouden tuloihin sosiaalisella vuokra-asuntosektorilla; keskittää yhteiskunnan tukemia asuntoja hallinnoivien yritysten toiminnan jälleen tukea eniten tarvitseviin kotitalouksiin;

Selitys:

Nopeampi täytäntöönpano saattaa vaarantaa talouden elpymisen Alankomaiden tämänhetkessä epävarmassa taloustilanteessa. Lähes miljoonalla kotitaloudella on tällä hetkellä negatiivinen positio asuntonsa suhteen (kiinnitysluoton määrä ylittää asunnon arvon). Verovähennyksen nopeampi pienentäminen saattaa aiheuttaa lisää painetta asuntojen hintojen laskuun ja vaarantaa sillä tavoin rahoitusvakauden. Se voi myös vähentää yksityistä kulutusta. Alankomaiden talouspoliittisen tutkimuskeskuksen (Centraal Planbureau) mukaan yli puolet maan yksityisen kulutuksen laskusta johtuu asuntomarkkinoiden jännitteistä.

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 4

Komission teksti:

toteuttaa lisätoimia työvoimaosuuden kasvattamiseksi erityisesti työmarkkinoiden marginaalissa olevien henkilöiden kohdalla; jatkaa verotuksellisten pidäkkeiden vähentämistä esimerkiksi nopeuttamalla kotitalouksien toisen tulonsaajan siirrettävien verohyvitysten asteittaista poistamista; edistää työmarkkinasiirtymiä ja puuttuu työmarkkinoiden jäykkyyksiin esimerkiksi nopeuttamalla työsuhdeturvalainsäädännön ja työttömyysturvajärjestelmän uudistamista.

Hyväksytty teksti:

toteuttaa lisätoimia työvoimaosuuden kasvattamiseksi erityisesti työmarkkinoiden marginaalissa olevien henkilöiden osalta; jatkaa työvoiman verotuksellisten pidäkkeiden vähentämistä ~~nopeuttamalla~~ kotitalouksien toisen tulonsaajan siirrettävien verohyvitysten ~~asteittainen poistaminen mukaan lukien asteittaista poistamista;~~ edistää työmarkkinasiirtymiä ja puuttuu työmarkkinoiden jäykkyyksiin, myös ~~nopeuttamalla~~ uudistamalla työsuhdeturvalainsäädäntöä ja työttömyysturvajärjestelmää ~~uudistamista~~.

Selitys:

Ensimmäisen muutoksen osalta yleisen verohyvityksen siirrettävyyden nopeutettu asteittainen poistaminen ei vaikuta kannustimeen tai pidäkkeeseen lisätä toisen tulonsaajan työtuntien määrää tämän ollessa jo työmarkkinoilla.

Toisen muutoksen osalta Alankomaiden hallitus on päässyt työmarkkinaosapuolten kanssa sopimukseen keskeisistä työmarkkinauudistuksista, esimerkiksi työsuhdeturvalainsäädännön ja työttömyysjärjestelmän uudistamisesta. Sekä uudistusten sisällöstä että niiden vauhdista on sovittu työnantajien ja työntekijöiden kanssa, mikä lisää selkeyttä ja tuo laajaa yhteiskunnan tukea. Tämä on oleellinen edellytys, jotta suunnitellut uudistukset saataisiin tosiasiallisesti toteutettua.

ITÄVALTA

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 2

Komission teksti:

edistää naisten ja miesten eläkeiän yhdenmukaistamista, kytkee lakisäateisen eläkeiän eliniänodotteeseen, toteuttaa ja valvoo hiljattain päätettyjä uudistuksia, joilla rajoitetaan pääsyä varhaiseläkkeelle, ja parantaa ikääntyneiden työntekijöiden työllistettävyyttä, jotta tosiasiallinen eläkkeellesiirtymisikä ja ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysaste nousevat;

Hyväksytty teksti:

edistää naisten ja miesten eläkeiän yhdenmukaistamista, ~~nostamalla tosiasiallista eläkkeellesiirtymisikää liittämällä eläkkeellesiirtymisiän tai eläke-etuudet muutoksiin elinajanodotteessa,~~ ~~kytkee lakisäateisen eläkeiän eliniänodotteeseen,~~ toteuttaa ja valvoo hiljattain päätettyjä uudistuksia, joilla rajoitetaan pääsyä varhaiseläkkeelle, ja parantaa ~~edelleen~~ ikääntyneiden työntekijöiden työllistettävyyttä, jotta tosiasiallinen eläkkeellesiirtymisikä ja ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysaste nousevat;

Selitys:

Suosituksen teksti on hyväksytty horisontaalisesti. Sitä hyväksyttäessä katsottiin, että on olemassa erilaisia keinoja nostaa todellista eläkeikää ja sitä kautta käsitellä eläkejärjestelmään ja julkisen talouden kestävyys-teen kohdistuvia haasteita. Komission alkuperäinen teksti, jossa painotettiin yksinomaan (lakisääteisen) eläkeiän nostamista, vaikutti liian rajoittavalta ja kapea-alaiselta. Uusi teksti muistuttaa neuvoston aiemmin hyväksymää tekstiä, viimeksi 12 päivänä helmikuuta 2013 hyväksytyssä vuoden 2012 kestävyysraportissa.

Suositusta mukautettiin myös sen ottamiseksi huomioon, että merkittävien eläkeuudistusten ja niihin liittyvien työmarkkinapolitiittisten toimenpiteiden johdosta (esim. ikääntyneitä ja terveysrajoitteisia henkilöitä koskeva työmarkkina-aloite, ennaltaehkäisevä "fit2work"-ohjelma, ikäystävälliset työympäristöt) ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysaste on noussut 27,4 prosentista 43,1 prosenttiin vuoden 2004 jälkeen. Työllisyyskomitean monenvälisestä valvonnasta antamassa arvioissa todettiin, että uudistuksia on otettu käyttöön, jotta työntekijöitä kannustettaisiin ja autettaisiin pysymään työelämässä kauemmin ja terveinä.

SUOMI

MAAKOHTAINEN SUOSITUS 3

Komission teksti:

toteuttaa lisätoimia ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysasteen nostamiseksi, myös parantamalla heidän työllistettävyyttään ja kaventamalla varhaisen työmarkkinoilta poistumisen väyliä, ja kytkee lakisääteisen vähimmäiseläkeiän elinajanodotteen nousuun; toteuttaa käynnissä olevat toimenpiteet nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työmarkkina-aseman parantamiseksi keskittyen erityisesti työn kannalta merkityksellisen osaamisen kehittämiseen ja seuraa tiiviisti toimenpiteiden vaikutusta;

Hyväksytty teksti:

toteuttaa lisätoimia ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysasteen nostamiseksi, myös parantamalla heidän työllistettävyyttään ja kaventamalla varhaisen työmarkkinoilta poistumisen väyliä, *nostamalla tosiasiallista eläkkeellesiirtymisikää sopeuttamalla eläkkeellesiirtymisikä tai eläke-etuudet elinajanodotteen muutoksiin ja kytkee lakisääteisen vähimmäiseläkeiän elinajanodotteen nousuun*; toteuttaa käynnissä olevat toimenpiteet nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työmarkkina-aseman parantamiseksi keskittyen erityisesti työn kannalta merkityksellisen osaamisen kehittämiseen ja seuraa tiiviisti toimenpiteiden vaikutusta;

Selitys:

Suosituksen teksti on hyväksytty horisontaalisesti. Sitä hyväksyttäessä katsottiin, että on olemassa erilaisia keinoja nostaa tosiasiallista eläkeikää ja sitä kautta käsitellä eläkejärjestelmään ja julkisen talouden kestävyys-teen kohdistuvia haasteita. Komission alkuperäinen teksti, jossa painotettiin yksinomaan (lakisääteisen) eläkeiän nostamista, vaikutti liian rajoittavalta ja kapea-alaiselta. Uusi teksti muistuttaa neuvoston aiemmin hyväksymää tekstiä, viimeksi 12 päivänä helmikuuta 2013 hyväksytyssä vuoden 2012 kestävyysraportissa. Suomessa vanhuuseläkkeeseen vaaditun iän kytkeminen elinajanodotteeseen ei myöskään kävisi päinsä ilman merkittäviä muutoksia eläkejärjestelmän perusteisiin.

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö (jatkuu)	Sivu
2013/C 217/19	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Slovenian vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Slovenian vuosien 2012–2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	75
2013/C 217/20	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Espanjan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Espanjan vuosien 2012–2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	81
2013/C 217/21	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Ruotsin vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Ruotsin vuosien 2012–2016 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	86
2013/C 217/22	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Alankomaiden vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Alankomaiden vuosien 2012–2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	89
2013/C 217/23	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, Yhdistyneen kuningaskunnan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Yhdistyneen kuningaskunnan vuosien 2012/2013–2017/2018 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto	93
2013/C 217/24	Neuvoston suositus, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013, euroa rahayksikkönään käyttävien jäsenvaltioiden talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen täytäntöönpanosta	97

II *Tiedonannot*

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDONANNOT

Neuvosto

2013/C 217/25	Selvitys – Eurooppalaisen ohjausjakson 2013 mukaisesti jäsenvaltioille annettaviin neuvoston suosituksiin liittyvä asiakirja	100
---------------	--	-----

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) on suora ja maksuton portti Euroopan unionin lainsäädäntöön. Sivustolla voi tarkastella *Euroopan unionin virallista lehteä*, ja siellä ovat nähtävillä myös sopimukset, lainsäädäntö, oikeuskäytäntö ja lainsäädännön valmisteluasiakirjat.

Lisätietoja Euroopan unionista löytyy osoitteesta: <http://europa.eu>

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

FI